

Leto LI, št. 524, 25. marec 2024

50^{let} Naš časopis

Izhaja za občine Vrhnika, Borovnica, Horjul, Dobrova - Polhov Gradec in Log - Dragomer

Naslednja številka bo izšla v
ponedeljek, 29. aprila.
Gradivo bomo zbirali do 14. aprila.

Skrb za čisto in zdravo okolje

Čistilna akcija

Spomladi se narava prebuja, rastline začnejo rasti in to je idealen čas za čiščenje, da odstranimo morebitne ovire za rast ali škodljive odpadke, ki bi lahko negativno vplivali na okolje. Aprila praznujemo tudi svetovni dan Zemlje, kar je

dodaten motiv za organiziranje čistilnih akcij v tem obdobju. V horjulski občini, kjer je nastala pričujoča fotografija, so se čiščenja okolja lotili že sredi marca, v drugih občinah bodo čistilne akcije šele sledile. Okolje bo čistejše, tovrstne akcije

pa krepijo tudi skupnostni duh. Kdaj in kje bodo akcije v vaši občini, poiščite na svojih občinskih straneh, saj vse občine vabijo k čistilnim akcijam. Priložnosti za sodelovanje je tako dovolj.

--> 36

Log - Dragomer

Na Logu načrtovan center Mercedes-Benz

Ugodna lokacija ob avtocesti

Skupina Emil Frey bo v Občini Log - Dragomer gradila prodajno-servisni center gospodarskih vozil Mercedes-Benz. Gradnja centra za gospodarska vozila Mercedes-Benz se bo začela predvidoma 2025, center pa bo odprl vrata leta 2026. Skupno vrednost investicije ocenjujejo okrog 15 milijonov evrov. Investicija prinaša od 30 do 50 novih delovnih mest predvsem na tehničnem področju in pomeni priložnost za zaposlitev lokalnega prebivalstva in razvoj. Več v prihodnji številki.

Vrhnika

Iščejo šoferje prostovoljce

Vabljeni tudi na predavanje

Občina Vrhnika išče okrepitve na Prostoferju, saj trenutno za velik del potreb glede prevozov ni mogoče izpeljati voženj. Zainteresirani pišite na info@zlata-mreza.si ali se prijavite na spletni strani www.prostofer.si. Hkrati vabljeni vsi vozniki motornih koles 5. aprila ob 17. uri v Cankarjevo knjižnico, kjer bo več strokovnjakov predavalo o varnosti v cestnem prometu.

--> 5

Dobrova - Polhov Gradec

Začela se bo sanacija poplav

Zabrnili bodo delovni stroji

Poročali smo že, da se bo spomladi začela celotna sanacija posledic poplav iz avgusta 2023. Čeprav trenutno dela na terenu potekajo še v manjšem obsegu, pa so številne aktivnosti, ki bodo poskrbele, da bodo v aprilu v številnih predelih občine zabrnili delovni stroji. Dela bo veliko – obnoviti je potrebno skoraj 70 kilometrov cest, več plazov, mostov ... Občina v uspeh obnove vlaga ogromno energije.

--> 42

Borovnica

Priprava prometne strategije

Podlaga za državne razpise

Občina prenavlja dosedanje prometno strategijo zaradi kandidature za državna in evropska sredstva na področju trajne mobilnosti. Občina na razpis, ki bo objavljen v kratkem, pripravlja projekt prenove križišča pri TVD Partizan in ureditev prometnega prostora pri novem poslopiu krajevne knjižnice na Zalarjevi cesti.

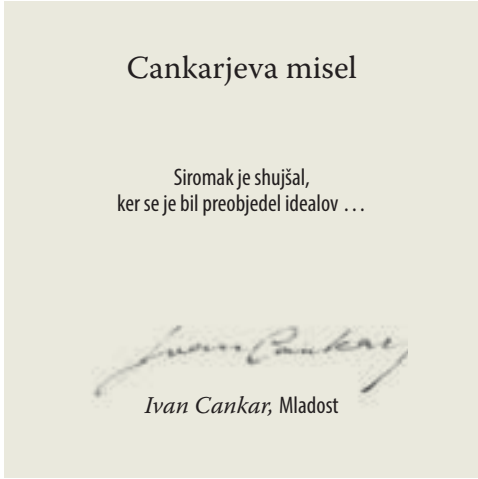
--> 27

Človekov najboljši prijatelj

Letos je pomlad pohitela, s tem pa tudi vse, kar potegne za sabo. Čeprav smo zaradi pretoplega vremena in procesov v naravi upravičeno zaskrbljeni, nam pomladno brstenje in vse daljši dnevi zelo prija. Mnogi ste že začeli z delom na vrtovih, kmetje pripravljajo vse potrebno za novo sezono na poljih, v naravo se vračajo sprehajalci, tekači, kolesarji ... Če nas zimska sivina in dolge noči tiščijo k tlom, nas sončna jutra in toplejši dnevi dvigajo ter nam vlivajo nov elan. Da bi se izognili vremenskim vplivom, je treba biti aktiven in takšnih vas je med bralci in pisci Našega časopisa res veliko. Kot boste lahko prebrali v tokratni temi meseca, številnim ljudem prinašajo radost v življenje živali, naši mali in veliki spremljevalci ter prijatelji. Njihov obstoj je pravzaprav težko razložiti, nedvomno pa nas s tem, da so, razveseljujejo in s svojim obnašanjem v marsičem celo prekašajo. Lepo je opazovati vse vrste sobivanja človeka in živali, žal pa opažamo, da v zadnjem času ljudje svoje hrepenenje po človeški bližini raje nadomestijo z bližino »človekovega najboljšega prijatelja«. Poleg lepega odnosa z živalmi si v teh dneh, ko praznujemo veliko noč, vzemimo čas za ljudi. Nenazadnje nas prav ta praznik uči, da smisel življenja ni v tem, da je človek človeku volk.

Peter Perše, urednik

Kuhinje⁺

TRGOVINA S KUHINJAMI,
BELO TEHNIKO IN VGRADNIMI OMARAMI

Po odličnih cenah!

+ BREZPLAČNI IZRIS

Nemške kuhinje:
nobilia

Sušnikova 3a, za bivšo mlekarno Vrhnika - nekdanja trgovina IUUV
www.kuhinjeplus.si | vrhnika@kuhinjeplus.si | GSM: 051/368-210

“ RADA IMAM SVOJ AVTO,
ZATO DOBRO SKRBITIM ZANJ ”

VARNOST NAJ BO VEDNO NA PRVEM MESTU.
ZATO NE SKLEPAJTE KOMPROMISOV IN
OBIŠČITE POOBlašČENI OPEL SERVIS.

OPEL

- Avtohiša SEVER, pooblašČeni serviser in prodajalec vozil Opel.
- Pogodbeni partner zavarovalnic: Triglav, Sava, Generali, Allianz.
- Nudimo cenitve škod in kleparska ter liČarska popravila vseh vrst vozil.

Avtohiša Sever
Sinja Gorica 112, 1360 Vrhnika
Tel.: 01 750 6 330
www.opel-sever.com

Kombinirana poraba goriva (po WLTP-ciklu): 4,4–6,0 l/100 km, poraba električne energije: 15,8–6,2 kWh/100 km ter izpusti CO₂: 0–135 g/km. Emissijska stopnja: EURO 6. Specifične emisije dušikovih oksidov (NO_x): 0–0,0460 g/km. Trdi delci: 0,00052 g/km in število delcev: 0,0900 *10¹⁰/km pri dizelskih motorjih. Oglikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal iz prometa prispevajo k poslabšanju zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. Več informacij je na voljo na www.opel-sever.com. Pridržujemo si pravico do spremembe ponudbe. Slika je simbolna.

KATERA OČALA SO PRAVA ZAME?

OČESNA ORDINACIJA IN OPTIKA BREZOVICA

KATERA OČALA SO PRAVA ZAME?

Za mnoge je izbira ustreznih očal prava nočna mora, drugi očala izbirajo na hitro in brez premisleka. Pomembno je, da si izberete očala, ki bodo zadovoljila vaše potrebe, ki bodo ustrezala vašemu življenjskemu slogu, predvsem pa, da se boste v njih dobro počutili. Danes je na voljo ogromno različic in materialov, tako sončnih, kot korekcijskih očal. Izbira je ogromna, zato pa odločitev za mnoge še veliko težja. Nekaj je zagotovo, očala so v prvi vrsti **medicinski pripomoček**, zato je pomembno, da jih izberete skupaj z izkušenim strokovnjakom – **optikom**. Skupaj z optikom boste lahko izbrali takšna očala, ki bodo zadovoljila vse vaše potrebe in služila svojemu namenu. Samo blagovna znamka naj ne bo edino vodilo.

V naši optiki imamo na voljo tudi očala, ki so brez blagovne znamke, a so še vedno kvalitetna in seveda cenovno ugodnejša. Tako lahko kupite kvaliteten korekcijski okvir že za **59 €**. Naši usposobljeni in izkušeni optiki vam bodo svetovali na način, da boste zadovoljni tako z izgledom kot tudi funkcionalnostjo. Dobra in kvalitetna očala vam bodo dolgo in dobro služila. Svetujemo vam, da ob nakupu očal za otroka upoštevate otrokove želje, saj

jih bo tako otrok redno in z veseljem uporabljal. **Izbira okvirjev** v naši optiki je **ogromna, kvaliteta** prav vseh pa zagotovljena. V naši optiki imamo na voljo okvirje vrhunskih blagovnih znamk (Guess, BOSS, Armani, Kors, Silhouette, YimmyChoo, **RayBan** in druge), prav tako in tudi okvirje, ki so kakovostni a cenejši. Vsekakor priporočamo, da najprej opravite **pregled vida in oči**. V naši **vrhunsko opremljeni ambulantni** opravljamo strokovne preglede vida **brez čakalnih vrst in brezplačno**. Pregled vselej opravi strokovnjak, ki bo opravil pregled in vam ustrezno svetoval.

BON -40% POPUST
na korekcijski okvir
in
brezplačen pregled vida

(za nakup novih očal s premium stekli)

OČESNA ORDINACIJA IN OPTIKA BREZOVICA | TRŽAŠKA 495 | BREZOVICA | TEL.: 064 292 274
INFO@OPTIKA-BREZOVICA.SI | WWW.OPTIKA-BREZOVICA.SI

FRIZERKA META

**Maturatntski plesi,
svete birme in obhajila
so dogodki kjer želimo blesteti.**

Da bodo dogodki še bolj čudoviti,
vam v našem salonu ponujamo
urejanje pričesk in ličenje za dame,
fantje in moški pa ste dobrodošli na striženje.

Naj bodo vaši posebni trenutki popolni
z lepo pričesko.

**Svoj termin si pravočasno zagotovite
na 031-219-541**

**ali pa se osebno oglasite na
Cankarjevem trgu 3 na Vrhniki.**

@frizerkameta

Meta Keršmanc s.p.
**Cankarjev trg 3,
Vrhnika**

TONC

Gozdarske storitve

- Sečnja in spravilo lesa
- Posek nevarnih dreves ob objektih
- Prevozi BIO mase in lesa
- Prodaja in izdelava drv
- Zimska služba

031/596-135

Prve novice

Obisk delegacije belgijskih mest in izmenjava dobrih praks

V vrhniškem Cankarjevem domu so predstavniki komunal in različnih združenj iz Belgije 22. februarja 2024 prisluhnili organiziranosti in delovanju Komunalnega podjetja Vrhnika in Občine Vrhnika. Ogledali so si delovanje trgovine Depo, ki spodbuja ponovno uporabo in podaljševanje življenjske dobe predmetov, ter urejenost krajev občine, saj je Vrhnika ena prvih občin, ki je prejela certifikat Zero Waste in je s svojimi dobrimi praksami delovanja zgled drugim občinam.

4

Borovniški prostoferji že vozijo!

V ponedeljek, 4. 3. 2024, je prvoprijavljena prostovoljka Ema Hrovatin opravila prvi prevoz občana z občinskim vozilom od njegovega doma do Zdravstvene postaje Borovnica in nazaj. Od takrat naprej borovniški prostoferji skoraj vsak delovni dan opravijo vsaj en prevoz. Storitve so občani – starejši od petinšestdeset let, osebe z oviranostmi in socialno šibke osebe, ki nimajo možnosti lastnega prevoza ali prevoza sorodnikov in znancev do izvajalcev zdravstvenih, upravnih in bančnih storitev – ter po nakupih osnovnih potrebščin, – kot kaže dobro sprejele. Zaenkrat z izvajanjem storitve ni bilo nobenih težav.

26

Optično omrežje se širi

V marcu se nadaljujejo aktivnosti na področju širjenja hitrega telekomunikacijskega omrežja v občini. T2, ki je izvajalec polaganja optičnih vodov, bo v zaselku Gradišče, Rožman in Kisovnik položil optiko. Na občini so pojasnili, da medtem že potekajo tudi dogovori za Samotorico, del Horjula in Lesno Brdo. Župan Janko Prebil je pohvalil sodelovanje in da so dogovarjanja z novim vodjem za naše območje konstruktivna, kar ga navdaja z optimizmom, da bi izpeljali optično omrežje po celotni občini, kjer je to seveda izvedljivo.

35

Na Dobrovi bodo gradili nov vrtec

Na zadnji seji Občinskega sveta Občine Dobrova - Polhov Gradec je bila med drugim potrjena tudi izgradnja novega desetoddelčnega vrtca, ki je predviden poleg objekta OŠ Dobrova. Investicijski program med drugim vsebuje umestitev projekta v prostor, terminski načrt in oceno investicije. Po potrditvi občinskega sveta lahko začno s pripravo projekte dokumentacije. Gradnja je predvidena v letu 2025. Nadejajo se tudi možnosti državnega sofinanciranja projekta.

43

Akcija pomoči starejšim ob sezonskih opravilih

V Občini Log - Dragomer bodo čistilno akcijo združili s pomočjo starejšim. Kot so dejali, je namen, da pomagamo starejšim pri večjih spomladanskih opravilih v hiši ali na vrtu (npr. čiščenje oken, spomladansko urejanje vrta ...), ki jih ne zmorejo več sami in za katera je potrebno več pridnih rok. Zjutraj se bodo razdelili v manjše medgeneracijske skupine, v katerih bomo preživeli lepo dopoldne s starejšim človekom. Več podrobnosti o načrtovani akciji najdete na straneh Občine Log - Dragomer.

61

Mavrična rapsodija odzvanja že trideset let

Minevajo tri desetletja, odkar se je na Vrhniki rodila zamisel o ustanovitvi pevskega zbora, ki bi dopolnil glasbo delujočega vrhniškega komornega orkestra. Od takrat se piše zgodovina mešanega pevskega zbora Mavrica, ki si je, poleg skladnega sodelovanja z Orkestrom Simfonika Vrhnika, ustvaril tudi uspešno samostojno glasbeno pot. Njihovi nastopi na novoletnih, letnih in pomladnih gala koncertih, območnih revijah in številnih drugih prireditvah se seštevajo v trimesno število in pričajo o vztrajni zavzetosti zbora, ki nastopa ne le na domačih, temveč tudi na odrih zunaj meja Slovenije. Tridesetletnico delovanja bo MePZ Mavrica proslavil s koncertom 13. aprila letos v Cankarjevem domu na Vrhniki.

72

» Brez besed «

Županova beseda

Spoštovane občanke in občani.

Pred nami je pomlad in številno dogajanje v občini. Tako kot bo zaživela narava, si želimo, da bi zaživela tudi celotna naša občina in bi se udeležili številnih dogajanj, ki jih Zavod Ivana Cankarja pripravlja posebej za vas.

Ker želimo pomagati drug drugemu, še vedno spodbujamo in vabimo prostovoljne voznike za opravljanje prevozov Prostoferja, saj je veliko občanov, ki potrebujejo pomoč.

Gre za projekt, ki ga izvajamo skupaj z Zavodom zlata mreža.

Še vedno intenzivno vabimo investitorje za javno-zasebno partnerstvo na Kotnikovih bajerjih v Verdu. Naš namen je ohraniti naravo in možnost rekreacije vsem občanom. Območje je naravni biser na katerem ležijo ribniki, ki so nastali po opustitvi glinokopov nekdanje Kotnikove

opekarne. Glede na Občinski podrobni prostorski načrt so na območju predvidene površine za turizem, površine za oddih, gozdna zemljišča, območja vodne infrastrukture ter površinske celinske vode. Spodbujamo potencialne investitorje, da predstavijo lastne idejne zasnove, vključno z ocenjeno vrednostjo projekta, finančno konstrukcijo in časovnim načrtom izvedbe. Je pa to tudi mesec, ki ga še posebej posvečamo ženskam, dekletom in materam. Dovolite, da vam ob praznikih iskreno čestitam iz srca.

Župan Daniel Cukjati

Občina Vrhnika - uradne ure

Telefon: 01 755 54 10
El. pošta: obcina.vrhnika@vrhnika.si

Uradne ure za poslovanje s strankami

Ponedeljek: od 8.00 do 12.00 ure in od 13.00 do 15.00 ure
Sreda: od 8.00 do 12.00 ure in od 13.00 do 17.00 ure
Petek: od 8.00 do 13.00 ure

Uradne ure sprejemno – informacijske pisarne

Ponedeljek, torek in četrtek: od 8.00 do 12.00 ure in od 13.00 do 15.00 ure
Sreda: od 8.00 do 12.00 ure in 13.00 do 17.00 ure
Petek: od 8.00 do 12.00 ure

Obisk delegacije mest Belgije in izmenjava dobrih praks

V Cankarjevem domu Vrhnika so predstavniki komunal in različnih združenj iz Belgije, 22. februarja 2024, prisluhnili organiziranosti in delovanju Javnega podjetja Komunalnega podjetja Vrhnika in Občine Vrhnika.

Ogledali so si delovanje trgovine Depo, ki deluje z namenom spodbujanja ponovne uporabe in podaljševanja življenjske dobe predmetov, ter urejenost krajev občine, saj je Vrhnika ena prvih občin, ki je prejela Zero Waste certifikat in s svojimi dobrimi praksami delovanja predstavlja zgled ostalim občinam.

Pri organizaciji in izvedbi dogodka sta sodelovala Komunalno podjetje Vrhnika in društvo Ekologi brez meja. Predstavniki komunalnega podjetja so predstavnikom komunal Belgije predstavili načine ozaveščanja, delovanja in predelave odpadkov za ohranitev čistega okolja, predvsem potek zajema odpadkov in še uporabnih predmetov, reciklažo odpadkov in koristnih odpadkov iz kovine, lesa, plastike; ponovno uporabo predmetov, športne opreme, tekstila v nove namene, da se ohranja vrednost in uporabnost izdelka ter tako predstavili zavzetost za krožno gospodarstvo.

Predstavniki Občine, vodja oddelka za okolje in komunalo Janez Jelovšek, je poudaril delovanje in organiziranost občine ter Komunalnega podjetja in nekatere dosežke na področju zelenega prehoda, tudi na področju prireditve. Občina je v letu 2023 za izjemno priljubljeno in butično prireditev Festival kave Vrhnika prejel naziv Zero waste. Društvo Ekologi brez meja, nacionalna Zero waste organizacija za Slovenijo, sta po uspešno doseženih pogojih potrdila, da je organizator Zavod Ivana Cankarja Vrhnika ločeno zbral več kot 90 % odpadkov, uvedel ukrepe za zmanjševanje

nastajanja odpadkov in opravil usposabljanje.

Področje, kjer lahko optimiziramo odpadke je tudi delovanje vrtca, kako optimizirajo odpadke in skrbijo za okolje je predstavila ravnateljica vrtca Vrhnika Anita Čretnik. Že najmlajše seznanjajo, kako biti v stiku z zemljo skozi igro, saj imajo lasten vrt in nekaj domačih živali, optimizirajo malice in s tem odpadno hrano. Zelo uspešni pa so na področju uporabe in porabe pralnih plen. Stroški in ogljični odtis so tako veliko manjši kot pri uporabi klasičnih plen.

Občina je zgled in pobudnik

zdravemu okolju s številnimi drugimi ukrepi, kot že omenjena uporaba plastike na javnih dogodkih, z dostopom do pitne vode iz pipe na javnih mestih in spodbuda možnosti polnjenja steklenic za večkratno uporabo v barih, restavracijah, tudi z mobilnimi pitniki za vodo za uporabo na raznih prireditvah za zmanjšanje porabe plastenk za enkratno uporabo. Prepoznana je tudi po svoji dolgi tradiciji kakovostnega ozaveščanja in poučevanja občanov o problematiki in pravilnem ravnanju z odpadki in izdelki.

Občina Vrhnika

Javni poziv promotorjem

K oddaji vloge o zainteresiranosti za izvedbo projekta: »ureditev turistično rekreacijskega centra na Bajerjih v Verdu«

Občina Vrhnika na podlagi 32. člena Zakona o javno-zasebnem partnerstvu in na podlagi ostalih določb ZJZP-ja, poziva vse potencialne promotorje (zainteresirane zasebne investitorje), da v skladu z navodili iz poziva oddajo svoje vloge o zainteresiranosti za izvedbo projekta javno-zasebnega partnerstva »ureditev turistično rekreacijskega centra na bajerjih v Verdu«.

O projektu

Občina želi s projektom urediti turistično-rekreacijski center na Bajerjih v Verdu. Glede na Občinski podrobni prostorski načrt so na območju predvidene površine za turizem in površine za rekreacijo in oddih.

Lokacija in mikrolokacija

Območje na katerem je predviden turistično-rekreacijski center obsega območje velikosti 233.050,00 m². Spodbujamo potencialne investitorje, da predstavijo lastne idejne zasnove, vključno z ocenje-

no vrednostjo projekta, finančno konstrukcijo in časovnim načrtom izvedbe.

Obstoječa dokumentacija, priprava vloge in rok za prejem vlog

V dokumentacijo, s katero razpolaga javni partner, lahko potencialni promotorji vpogledajo po predhodni najavi pri kontaktni osebi Jasmini Spahalić (E: jasmina.spahalic@vrhnika.si). Javni partner bo pred rokom za oddajo vlog o zainteresiranosti na podano zahtevo potencialnega promotorja organiziral ogled lokacije z vsakim promotorjem ločeno, v okviru katerega bo promotorjem dana

možnost pridobitve podrobnih informacij o projektu. Udeležba na ogledu ni pogoj za oddajo vloge o zainteresiranosti.

Javni partner pričakuje oddajo vloge do 15. 4. 2024, do 13. ure, na naslov Občina Vrhnika, Tržaška 1, 1360 Vrhnika. Na ovojnici naj bo navedeno: »Ureditev turistično rekreacijskega centra na bajerjih v Verdu« - s pripisom NE ODPIRAJ!

Celotna dokumentacija javnega poziva je dostopna na spletni strani Občine www.vrhnika.si

Občina Vrhnika

Prostovoljni vozniki, vabimo vas k pomoči starejšim

Postanite prostoferji

spletni strani
www.prostofer.si

Kako projekt deluje?

Starejši, ki so iz občine Vrhnika, pokličejo v klicni center, na brezplačno telefonsko številko 080 10 10, kjer si rezervirajo vožnjo. Ob dogovorjenem terminu jih pobere voznik, odpelje na želeno lokacijo ter nato tudi pripelje domov.

Za starostnika je uporaba vozila brezplačna.

Uporabniki, ki bi potrebovali prevoz, pokličejo vsaj tri dni prej (od ponedeljka do petka, med 8. in 18. uro) na brezplačno številko 080 10 10. V komunikacijskem centru bodo zabeležili vaše podatke in lokacijo prevoza. Po prijavi bo prevozni center obvestil prostovoljnega voznika o prevozu, ta pa bo stopil v stik z uporabnikom. Vožnja je za uporabnika brezplačna, namenjena pa je izključno občanom vrhniške občine, predvsem tistim, ki ne vozijo sami, nimajo sorodnikov in imajo nižje mesečne dohode, pa tudi slabše povezave z javnimi prevoznimi sredstvi.

Tako jim je omogočena lažja dostopnost do zdravniške oskrbe, javnih ustanov, trgovskih centrov ... Vozniki in sopotniki so zavarovani.

Občina Vrhnika

Prostovoljni sofer je lahko vsak, ki ima veljavno vozniško dovoljenje in je v svojem prostem času pripravljen pomagati tistim, ki prevoze potrebujejo.

iz trgovine in jim priskočijo na pomoč pri vzpenjanju po stopnicah ... Prostoferji so ljudje z velikim srcem, ki jemljejo svojo humanost za samoumevno in častno dejanje. Gre za projekt brezplačnih prevozov za starostnike, ki ga izvajata Občina in Zavod zlata mreža.

Ker si želimo še povečati ekipo voznic in voznikov, Občina Vrhnika išče okrepitve, saj trenutno za velik del potreb po prevozih ni možno izpeljati voženj. Za zainteresirani pišite na info@zlata-mreza.si ali se prijavite s pomočjo obrazca na

Prostoferji so veliko več kot zgolj prostovoljni vozniki – svojim sopotnikom nesebično pomagajo tudi, ko ti izstopijo iz avtomobila: pri zdravniku jih pospremiti do čakalnice in počakajo nanje med pregledom, pomagajo nesti vrečke

Odlično je,
VRHNIŠKO JE!
SOBOTA, 6. 4. 2024, 17:00
park pred Cankarjevim domom Vrhnika

MANOUCHE

Znak kakovosti

Državno in regijsko priznanje civilne zaščite

Vinko Keršmanc (tretji z leve) v družbi gasilskih tovarišev in predstavnika civilne zaščite

Prvi marec je dan civilne zaščite. Osrednja državna prireditev je potekala na Brdu pri Kranju, kjer je zbrane nagovoril predsednik vlade Robert Golob, med občinštvom pa sta sedela tudi predsednica države Nataša Pirc Musar in poveljnik Civilne zaščite RS Srečko Šestan.

Podelili so priznanja, plakete in kipec civilne zaščite ter se jim zahvalili za vso pomoč, ki jo izkazujejo ljudem.

Med prejemniki priznanj je bil tudi **Vinko Keršmanc** iz Bevk, sicer častni predsednik Gasilske zveze Vrhnika, ki je prejel srebrno plaketo Civilne zaščite Slovenije, kar je drugo najvišje priznanje s področja CZ. Vinko je dolgoletni prostovoljni gasilec, kar ne dojema kot hobi, ampak kot poslanstvo.

V dolgem gasilskem stažu je opravljal vrsto funkcij, med drugim funkcijo poveljnika in predsednika GZ Vrhnika, bil je tudi poveljnik Notranjske regije in član Upravnega odbora Gasilske zveze Slovenije.

Za svoje življenjsko delo na področju zaščite in reševanja ter gasilstva je prejel več visokih priznanj in odlikovanj.

Naj omenimo najplemenitejši: najvišje gasilsko odlikovanje – priznanje Matevža Haceta in zlati znak Civilne zaščite Republike Slovenije.

Petega marca je praznik civilne zaščite obeležila tudi ljubljanska regija s podelitvijo priznanj Civilne zaščite ljubljanske regije. Slavnostna podelitev je potekala v Domu kulture Kamnik, kjer je za sto let delovanja srebrno priznanje prejelo **PGD Drenov Grič - Lesno Brdo**.

Gasper Tominc

Srebrno priznanje za 100 let delovanja PGD Drenov Grič - Lesno Brdo

FOTOSTUDIO TIM www.foto-tim.com
VRHNIKA
PTC MERCATOR VRHNIKA, Robova c. 6
01/750-4568, 031/474-005

fotografiranje za dokumente

hitra izdelava fotografij iz telefona

Akcija
Ob izdelavi 50 fotografij vam podarimo fotografijo A4
*nad 150 dni povečavi, nad 300 trl, ltr.

izdelani vogali, slika je samo še za obesiti na steno

odlično kot darilo

Tisk velikih fotografij kot plakati

3D platno/canvas print

pon. - per. 8.00-18.00, sob. 8.00-12.00

Javna kanalizacija v KS Drenov Grič - Lesno Brdo

Ali se vendarle svetlika luč na koncu predora?

Kmalu bo minilo leto, odkar je župan Občine Vrhnika (OV) obelodanil, da se je občina odločila, da bo vprašanje komunalnih odpadnih voda v naseljih Lesno Brdo in Drenov Grič reševala z individualnimi malimi komunalnimi čistilnimi napravami (iMKČN).

Oziroma, da naj prebivalci kar sami poskrbijo za njihov nakup in vgradnjo, pri čemer naj bi OV pomagala. To pomaganje naj bi bilo tako, da bi OV velikodušno »sofinancirala« tisoč evrov za posamezno hišo. Vendar naj bi bilo sredstev samo sto tisoč evrov, kar seveda ni dovoj za vse enote v obeh zainteresiranih naseljih. Tako je OV opustila eno od svojih temeljnih funkcij – skrb za infrastrukturo. Če se v ljudskem jeziku izrazimo: »Preidi moja skrb na drugega!«

Vsa kolobocija z iMKČN izvira iz neukrepanja OV, ki ji je bilo z Inšpektorata za okolje in prostor 2. 7. 2021 z odločbo, št.06182-1896-2021-3, naloženo, da mora do 31. 7. 2022 na omejenem območju zgraditi kanalizacijsko omrežje! Ker je OV zamudila vse roke in ji je grozila globa, so občinski veljaki prišli, v nasprotju z odločitvijo Inšpektorata, do »hitre« rešitve z iMKČN in večinskim financiranjem krajanov samih.

Pri tem je treba dodati, da je Krajevna skupnost Drenov Grič - Lesno Brdo druga največja krajevna skupnost v OV in kot taka tudi precej prispeva v občinski proračun. Kljub temu pa nas občinski veljaki jemljejo kot drugorazredne državljane, ki si ne zaslužijo kanalizacije.

Naj vas še enkrat usmerimo na oznako »i« v kratici iMKČN, torej »individualne«. Študija, naročena s strani OV, navaja, da je najugodnejša in najboljša varianta tista, ki zagovarja, da mora imeti vsaka hiša svojo iMKČN. Niti možnost, da bi več hiš imelo skupno MKČN (brez »i«) ne pride v poštev. Zdaj pa si bralci lahko predstavljajo več kot sto gradbišč, rovokopčev, tovarnjakov, delavcev, ki s pnevmatskimi kladivi razbijajo betonske greznice in kontaminirano smrdečo gradbeno gmo-to peljejo na ustrezno deponijo. Aja, v tem času bomo morali na potrebo k sosedu ... Pravzaprav ne, pri sosedu bo enako!

Čeprav je bila ponujena rešitev po mnenju večine krajanov skregana z zdravo pametjo in strokovno neutemeljena, niti od občinskih uradnikov niti od župana ni bilo mogoče dobiti dodatnih pojasnil. Tako smo,

kot rečeno, zaradi nemožnosti vzpostavitve dialoga sklicali izredni zbor krajanov, ki je bil 7. septembra 2023. Zagotovo je bilo za župana presenečenje, da se je zbora udeležilo več kot dvesto krajanov. Še večje presenečenje pa so bila po večurni razpravi enoglasno izglasovana odklonilna stališča do predlaganega načina reševanja in zahteva za izgradnjo javnega kanalizacijskega omrežja za obe naselji v krajevni skupnosti.

Župan je na zboru izpostavljajal, da naj bi bila za ločeno reševanje kriva država, ki naj bi prej enotno območje krajevne skupnosti razdelila na dve aglomeraciji, od katere del Drenovega Griča in naselje Lesno Brdo sodita v aglomeracijo, ki v pretežnem delu spada v Občino Log - Dragomer. Pozabil pa je povedati, da tudi če gre aglomeracija čez dve občini, je dolžna vsaka občina poravnati stroške urejanja težave na svoji strani. Vendar: Občina Log - Dragomer se je za svoj del temeljito pripravila in pridobila sredstva, Vrhnika pa nič! V bistu gre za opustitev temeljne funkcije občine. Aktivni so postali šele, ko jih je državna inšpekcija pozvala na odgovornost in zagrozila z globo. In jasno, najelegantnejša rešitev so bile iMKČN!

Nadalje je župan na navedenem zboru odločno odklanjal kakršnokoli razpravo o reševanju problematike v pretežnem delu naselja Drenov Grič, češ da zbor ni bil sklican s tem namenom. Ker na zboru krajanov ni bilo mogoče zblizati stališč, je županova ekipa zgolj obljubila, da bodo ponovno preverili izračune ekonomičnosti ponujene variante.

Organizacijski odbor krajanov, ki je bil imenovan na rednem zboru krajanov spomladi leta 2023, je k delu povabil še več zainteresiranih občanov, ki smo po 7. septembru stopili v akcijo. V nadaljevanju so v grobem opisane dejavnosti, ki smo jih izvedli.

Vseskozi smo skušali vzpostaviti dialog z občinsko upravo v skladu z usmeritvami izrednega zbora krajanov. Na žalost smo bili dolgo deležni ignorance z občinske strani, predvsem pa kljub večkratnim pozivom nismo prejeli nobene dokumentacije, na katero se je župan vseskozi skliceval. Šele za 22. novembra smo se uspeli dogovoriti sestanek pri županu, kjer naj bi ponovno predstavili svoje argumente proti ponujeni rešitvi z vgradnjo iMKČN. Predstavili smo tako pravne kot strokovno tehnične argumente v prid rešitvi z izgradnjo javne kanalizacije, ki jo podpira velika večina krajanov. Sestanek je izzvenel kot ponoven poskus prepričevanja župana in njegovih svetovalcev o edini sprejemljivi rešitvi, ki je iMKČN.

Na podoben način se je Občina Vrhnika odzvala tudi ob objavi našega članka v Našem časopisu iz oktobra 2023, ki je bil objavljen v isti številki. Kot edini pozitiven rezultat tega sestanka je bil, da smo po dolgem prepričevanju dosegli vsaj to, da nam je bila izročena kopija vseh inšpekcijskih odločb, ki jih je pristojni okoljski inšpektorat v povezavi z nerešenim vprašanjem izgradnje kanalizacijskega omrežja v naselju Lesno Brdo izdal v minulih letih.

Kljub sprejetim sklepom na izrednem zboru krajanov pa nam še vedno niso bile dostopne strokovne študije, na katere se je župan vseskozi skliceval.

Čeprav je slišati komaj verjetno, pa se je občinska uprava tej zahtevi uklonila šele potem, ko smo trije zainteresirani kra-jani vložili uradno zahtevo na podlagi Zakona o dostopu do informacij javnega značaja in je pristojna pooblaščenka delavka občinske uprave zahtevi ugodila s posebno upravno odločbo. Tik pred novim letom nam je bil torej omogočen vpogled v želeno dokumentacijo.

Lahko zgolj zaključimo, da gre za povsem nepotrebno izgubljanje časa in energije, ki bi jo vsi skupaj lahko veliko bolj koristno uporabili za skupno iskanje rešitev težave v korist vseh prizadetih občanov. Člani odbora smo proučili gradivo in zaprosili tudi strokovnjake gradbene stroke za njihovo mnenje. Do oddaje tega prispevka strokovnih mnenj še nismo pridobili, vendar pa po prvih ustnih zagotovilih iMKČN niso ustrezna rešitev.

Takoj po božično-novoletnih praznikih smo dobili zanimivo informacijo, da naj bi Regionalna razvojna agencija vsem občinam iz ljubljanske regije, kamor spada tudi Občina Vrhnika, poslala poziv, da do 15. januarja prijavijo projekte, s katerimi bi lahko kandidirali za evropska sredstva iz obdobja do leta 2027. Med drugim naj bi obstajala tudi možnost najave projektov za odpravo neskladij v aglomeracijah z obremenitvijo več kot 2.000 PE (kamor sodi tudi aglomeracija Log pri Brezovici, v katero sodita tudi naselje Lesno Brdo in del Drenovega Griča). Takoj smo pozvali župana Občine Vrhnika, naj se občina odzove na poziv.

Ker nismo prejeli nobene povratne informacije, je bil županu posredovan nov poziv za pojasnilo. Tokrat pa smo 6. februarja od vodje oddelka za okolje in komunalo prejeli takojšen odgovor, ki je presenetil marsikoga od nas. Iz odgovora izhaja, da je Občina Vrhnika navedeni Regionalni razvojni agenciji najavila dva projekta, in sicer fekalne kanalizacije na Drenovem Griču in fekalne kanalizacije na Lesnem Brdu.

Iz prijavljenih obrazcev je razvidno, da je glede projekta za naselje Lesno Brdo predvidena časovnica priprave projektne dokumentacije v letu 2024 in izgradnje v letu 2026. Pri najavljenem projektu kanalizacije Drenov Grič pa je za projektno dokumentacijo navedena časovnica leto 2024, izgradnja pa v letih 2026 do 2028. Pri obeh najavljenih projektih je podana izjava, da sta projekta izvedljiva. Vsi, ki smo v minulem letu skušali vzpostaviti konstruktiven dialog z občinsko upravo pri reševanju vprašanja odva-

nja odpadnih komunalnih voda v naši krajevni skupnosti, bi si želeli, da je zadnja poteza Občine Vrhnika prvi znak resnega namena, da se težavo uredi na način, ki je skladen s potrebami in željami občanov naše krajevne skupnosti, predvsem pa tudi skladen z evropskimi in slovenskimi predpisi na tem področju. Prepričani smo, da najavljenih projektov ni mogoče razlagati drugače, kot da je Občina Vrhnika vendarle opustila namen vsiljevanja kot trajne rešitve večinsko nesprejemljivih iMKČN. Seveda pa kra-jani pričakujemo,

da nas bo župan o spremenjeni strategiji občine obvestil na primerljiv način, kot smo ga bili deležni z letakom iz aprila 2023. Če kra-jani ustrezne informacije ne bomo prejeli, nam ne preostane drugega, kot da se ponovno množično udeležimo rednega letnega zbora krajanov v aprilu in zahtevamo odgovore neposredno od odgovornih.

Upajmo, da se na koncu predora vendarle nekaj svetlika.

Odbor za kanalizacijo pri Krajevni skupnosti Drenov Grič - Lesno Brdo

Knjigobežnica v Miznem Dolu

Kaj sploh so knjigobežnice?

To so majhne hiške, namenjene izmenjavi knjig vseh vrst, kjer lahko bralci neprestano podarjajo, dobijo ali izmenjujejo knjige. V Sloveniji je več kot 170 takšnih postaj. Kot štiriindvajseta po vrsti v okviru Cankarjeve knjižnice Vrhnika je od začetka tega leta tudi Mizni Dol na Zaplani pridobil svojo knjigobežnico, ki je nameščena na avtobusni postaji.

Ob postavitvi knjigobežnice smo se zbrali kra-jani različnih starosti in prinesli gradivo za več kot tri hiške. Nekatere knjige smo celo izme-

nili, še preden smo jih naložili vanjo. Ker nas na Miznem Dolu biva veliko ljubiteljev literature, smo prepričani, da bomo z veseljem skrbeli, da bo naša knjigobežnica vedno polna in bo privabljala tako mlade kot starejše kra-jane k brskanju, dopolnjevanju in izmenjavi različnih knjig, ki doma neke ležijo in nabirajo prah. Želimo si, da bi se kra-jani med letom večkrat podružili ob knjigobežnici in si izmenjali vtise, kaj smo zanimivega prebrali pred nedavnim in kaj priporočamo za branje sosedu.

Katica Pevec Semec

Kanalizacija ali MKČN v KS Drenov Grič – Lesno Brdo

Odgovor na mnenje zapisa o Javni kanalizaciji z naslovom: Ali se vendarle svetlika luč na koncu tunela?

Občina Vrhnika dosledno sledi zastavljenim ciljem in načrtom za razvoj investicij, ki jih je opredelila z letnim proračunom, katerega je tudi potrdil občinski svet. Občina Vrhnika sledi temeljnim funkcijam in skrbi za občinsko infrastrukturo.

Aglomeracija Log pri Brezovici se na območju občine Vrhnika razprostira preko Lesnega Brda in v manjši meri Drenovega Griča (24 hiš). Aglomeracija je v takšnem obsegu, da mora imeti urejeno odvajanje in čiščenje odpadnih voda, kar pa je v skladu z Uredbo o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode mogoče na več načinov. Možna načina sta z javnim kanalom – javno fekalno kanalizacijo ali individualnimi malimi čistilnimi napravami (MKČN). Občina Log Dragomer je vedela, da sodijo pod večjo aglomeracijo najmanj od leta 2007. Lesno Brdo pa so priključili Logu šele leta 2020. Log Dragomer je potreboval več kot deset

let, da je pripravil ustrezne dokumente in tudi uspešno kandidiral.

Občina je 27. novembra 2020 naročila in pridobila študijo variant urejanja odpadnih voda za celotno območje občine. Občina se je tako odzvala takoj po dokončni odločitvi države za priključitev Lesnega Brda k aglomeraciji Log pri Brezovici.

Študijo variant urejanja odpadnih voda za celotno območje je pripravil strokovnjak g. Ameršek iz podjetja Aquaplant. Za Lesno Brdo so izdelali štiri variante. Tako je Občina pridobila podatke, katere so možne in ugodnejše rešitve. Za najugodnejšo in najprimernejšo rešitev se je izkazala postavitev individualnih malih čistilnih naprav.

Tako je Občina leta 2022 objavila Javni razpis za subvencioniranje nakupa malih čistilnih naprav, nato znova 5. februarja 2023 objavila razpis za sofinanciranje MKČN in 27. maja

2023 organizirala hišni sejem ponudnikov za predstavitev MKČN (približno šestih ponudnikov), da bi se lahko občani seznanili o nakupu MKČN. Najopomnimo, da razpis za sofinanciranje postavitev MKČN celo dovoljuje povezovanje več hiš na eno skupino MKČN.

Predvidena sredstva za subvencioniranje nakupa MKČN za obdobje 2024 do 2026 za celotno območje Vrhnika je načrtovano in predvideno v obsegu 150.000 evrov za leto 2024, 100.000 evrov za leto 2025 in ravno tako 100.000 evrov za leto 2026, za namen subvencioniranja nakupa MKČN za celotno območje Vrhnike.

Krajani navajajo, da so preučili gradivo in zaprosili tudi strokovnjake gradbene stroke za mnenje. Veseli bi bili, če bi krajani navedli, kateri so strokovnjaki, na katere se sklicujejo.

Navedba, da se Občina ni odzvala na najavo projektov Regionalne razvojne agencije ljubljanske regije, nikakor ne drži, najavili smo

več projektov, kanalizaciji Lesno Brdo oziroma Drenov Grič sta samo dve izmed njih. RRA LUR je z dopisom naslavljala potrebe lokalne skupnosti. Ali bodo pri pogajanjih uspešni na ministrstvu, pa ne ve nihče. Sama najava za kandidiranje za projekte, še ne pomeni, da bodo EU sredstva na razpolago.

Strategija Občine se ne spreminja, Občina je ves čas aktivna in išče morebitna evropska ali državna sredstva za ceste, šole, kanalizacije, parke ...

Zal nam je, da tovrstne zadeve pojasnimo po medijih. Težko je vzpostaviti dialog, če sogovornik ne loči pristojnosti lokalne samouprave in pristojnosti države. Ob tem se je treba zavedati, da so gradbeni posegi pri gradnji javnega kanalizacijskega omrežja bistveno večji in dražji za posamezno gospodinjstvo kot vgradnja MKČN.

Občina Vrhnika

Vabilo

Praznovanje 27. aprila – dan upora proti okupatorju

Vse občane občine Vrhnika in Log-Dragomera, ki spoštujejo vrednote NOB-ja, **vabimo na praznovanje državnega praznika DNEVA UPORA PROTI OKUPATORJU.**

Praznovanje, ki je že tradicionalno, bo v soboto, 27. aprila, pri partizanski javki TV-17 za Ljubljanskim vrhom.

Začnemo ob 10 uri.

Miran ŠTUPICA
Predsednik ZB NOB Vrhnika

Na podlagi 119. in 129. člena Zakona o urejanju prostora – ZUreP-3 (Ur. l. RS, št. 199/21, 18/23 – ZDU-10, 78/23 – ZUN-PEOVE in 95/23 – ZIUOPZP) ter 35. člena Statuta Občine Vrhnika (Naš časopis, št. 430/15) sprejme župan Občine Vrhnika

SKLEP

o razveljavitvi Sklepa o pripravi Občinskega podrobnega prostorskega načrta za cesto Dolge njive na Vrhniki

1. člen

S tem sklepom se razveljavi Sklep o pripravi Občinskega podrobnega pro-

storskega načrta za cesto Dolge njive na Vrhniki (Naš časopis, št. 519/23) (v nadaljevanju: Sklep).

2. člen

Sklep se razveljavi, ker Občinskega podrobnega prostorskega načrta za cesto Dolge njive na Vrhniki (v nadaljevanju: OPPN) ni možno pripraviti znotraj načrtovanih enot urejanja prostora: VR_1678, VR_1673 (obe s podrobnejšo namensko rabo: PC – površine za ceste). Na podlagi dopisa Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano št. 3504-72/2023/2, z dne 4. 12. 2023, so vkopi in nasipi za cesto izven območja OPPN, na območjih namenske rabe K1 – najboljša kmetijska zemljišča in K2 – druga kme-

tijska zemljišča, neskladni z Zakonom o kmetijskih zemljiščih (Ur. l. RS, št. 71/11 – UPB, 58/12, 27/16, 27/17 – ZKme-1D, 79/17, 44/22 in 78/23 – ZUNPEOVE).

3. člen

Ta sklep se objavi v Našem časopisu in začne veljati naslednji dan po objavi. Objavi se tudi na spletni strani Občine Vrhnika in v državnem prostorskem informacijskem sistemu.

Številka: 3505-9/2020 (5-08)
Vrhnika, dne 18. 3. 2024

Župan Občine Vrhnika
Daniel Cukjati, l.r.

Klopni meningoencefalitis

Huda bolezen osrednjega živčevja, ki jo je možno preprečiti

Toplo vreme in sonce prinaša delo na vrtu in številne druge aktivnosti na prostem.

Na plan pa je privabilo tudi klope. Slovenija sodi med države, kjer obstaja velika verjetnost okužbe s povzročitelji bolezni, ki jih prinašajo klopi. Med temi boleznimi je tudi klopni meningoencefalitis, ki lahko povzroči trajno invalidnost ali celo smrt. Se pa proti klopnemu meningoencefalitisu lahko zaščitimo – s cepljenjem.

Zaradi razmeroma mile zime bi bila aktivnost klopov letos lahko večja, saj mila zima in vlažna pomlad okrepi njihovo dejavnost. Največja pojavnost klopnega meningoencefalitisa je na Koroškem, Gorenjskem in v ljubljanski zdravstveni regiji. Klopi se nahajajo predvsem v gozdni podrasti, v grmovju vlažnih mešanih gozdov, v travi, a do-

bimo ga lahko tudi na otroškem igrišču ali na domačem vrtu.

V Sloveniji v zadnjih letih beležimo v povprečju 110 primerov klopnega meningoencefalitisa letno. Ta bolezen pri desetih odstotkih obolelih vodi v ohromitve, pri polovici teh ostanejo trajne. Dobra tretjina bolnikov ima (dolgo) trajne posledice v obliki glavobolov, utrujenosti, slabšega prenašanja stresnih dogodkov, kot so motnje pozornosti in zbranosti, motnje ravnotežja in sluha, ter tresenja. Do dva odstotka bolnikov pa zaradi meningoencefalitisa umre. Pri starejših, zlasti starejših od 60 let, se pogosteje pojavlja resen potek bolezni, ki lahko vodi v paralize in večkrat pušča trajne posledice.

Cepljenje proti klopnemu meningoencefalitisu je priporočljivo za vse prebivalce, starejše od enega leta, ki živijo ali pa se gibajo na območju, kjer se pojavlja klopni meningoencefalitis.

V Sloveniji je brezplačno za otroke, ki v tekočem letu dopolnijo eno leto starosti, in odrasle, ki dopolnijo 49 let. Brezplačno se lahko cepijo tudi t. i. zamudniki. To so vsi otroci, ki so bili rojeni v letu 2016 ali pozneje, in tisti odrasli, ki so dopolnili 49 let v letu 2019 ali pozneje. Cepljenje (osnovno cepljenje oz. 3 odmerke) zgoraj naštetim osebam krije obvezno zdravstveno zavarovanje in se lahko opravi pri pediatru oz. izbranemu osebnemu zdravniku.

Cepljenje proti klopnemu meningoencefalitisu je na voljo skozi vse leto,

priporočljivo pa je, da se cepljenje s prvima dvema odmerkoma opravi v zimskih mesecih.

Na ta način se vzpostavi zaščita pred boleznijo še pred aktivnostjo klopov. V toplem delu leta, ko so klopi aktivni in je potrebna čim hitrejša zaščita, se lahko uporabijo 'pospešene sheme cepljenja'.

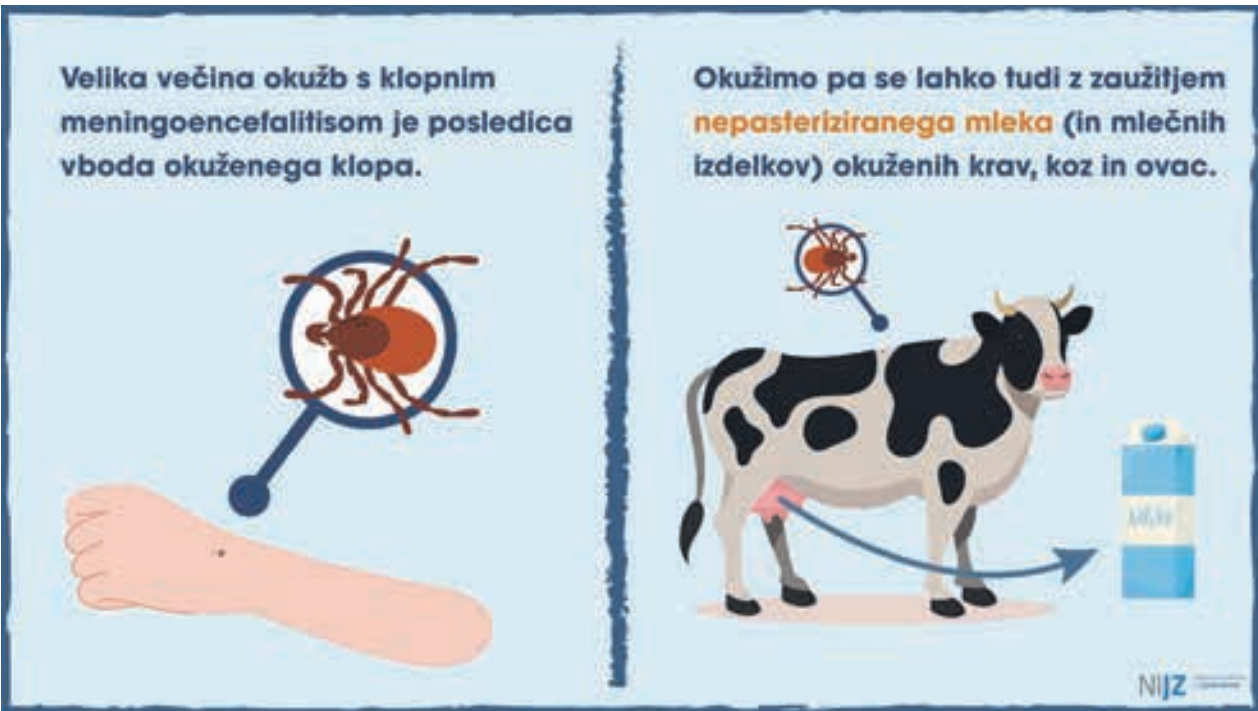
Sprva se bolezen kaže kot kratka neznačilna vročinska bolezen, ki traja ponavadi dva do štiri dni. B

olniki imajo vročino, bolečina v mišicah, so utrujeni in imajo glavobol.

Sledi obdobje brez simptomov, ki traja nekaj dni do tri tedne. Nato pa dobijo visoko vročino s hudim glavobolom, včasih s slabostjo in bruhanjem, lahko nastopijo motnje zavesti.

Poleg klopnega meningoencefalitisa klopi prenašajo tudi lymsko boreliozo. Proti tej bolezni, ki se v prvi fazi kaže v obliki rdečega kolobarja na koži, ne obstaja cepivo. Bolezen se zdravi z antibiotiki.

Dr. Tomaž Čakš,
NIJZ, predstojnik OE LJ

Med prejemniki nagrade Gospodarske zbornice Slovenije tudi Siliko

Ljubljana, 5. marec – Gospodarska zbornica Slovenije (GZS) je v Linhartovi dvorani Cankarjevega doma že 56. podelila nagrade GZS kot priznanje gospodarstvenikom za večletno uspešno vodenje podjetja. Prejeli so jih štirje gospodarstveniki, med njimi tudi Janko Koprivec, ustanovitelj, lastnik in prokurist Siliko, d. o. o., Vrhnika.

Nagrado za leto 2023 so prejeli Dragan Mešič, direktor podjetja Megras iz Murske Sobote, Janko Koprivec, ustanovitelj, lastnik in prokurist podjetja Siliko z Vrhnike, Robert Medle, direktor podjetja Roletarstvo Medle iz Novega mesta, in Milan Košeljnik, direktor podjetja Kolding s Prevalj. Kot so na GZS zapisali v obrazložitvi nagrade, je Janko Koprivec v letu 1984 skupaj z ženo odprl s. p. in začela sta proizvodnjo na manj kot 30 m² domače garaže. Leta 1993 je s. p. preoblikoval v d. o. o. Leta 2003 je

kupil del proizvodnih prostorov v Boštanju pri Sevnici, ob povečanju obsega dela in prostorskih potreb v orodjarni v Brezju pa je razširil svoje poslovne prostore na Vrhniki.

»Ko sem ustanovil Siliko, si niti v najbolj drznih sanjah nisem predstavljal, da bo iz garažnega posla zrastle podjetje, ki trideseto obletnico praznuje kot pomemben člen evropske avtomobilske industrije, tesno vpet v oblikovanje njenega prihodnjega razvoja,« je za GZS povedal Koprivec, ki je dodal, da to – vsaj sprva – niti ni bil

Z leve proti desni: Robert Medle (Roletarstvo Medle), Dragan Mešič (Megras), Janez Koprivec (Siliko) in Milan Košeljnik (Kolding)

njegov cilj. »Cilj je bil izboljšati standard družini in otrokom ponuditi več možnosti, kot jih je lahko dala kmetija,« je pojasnil. Strast in predanost sta nato skrojila uspeh. Za strojnika po izobrazbi in po duši je bila mrež odločitev za orodjarstvo s proizvodnjo edina logična in verjetno tudi edina mogoča pot, verjame. Čeprav je že v pokoju, svoje dni še vedno preživlja v podjetju, ki mu je posvetil skoraj vse življenje. »Veliko časa preživim v proizvodnji, kjer se pogovarjam z zaposlenimi in jih sprašujem, kako poteka delo, pa tudi, kakšni so šefi,« se pošali. A tudi od dela z živalmi in zemljo se ni povsem poslovil – na svoji

posesti namreč goji damjake.

Podjetje Siliko, d. o. o., je razvojni dobavitelj in proizvajalec tehničnih izdelkov iz elasto-merov in termoplastov z več kot tridesetletno tradicijo. Zdaj proizvodni program obsega dejavnosti, ki kupcu nudijo celovito storitev – od idejne zasnove, konstrukcije in izdelave orodja do velikoserijske proizvodnje. Z razvojem v dobavitelja za nemško avtomobilsko panogo je družba pridobila izjemen vpogled v dogajanje in nove trende v industriji. To ji omogoča, da je bistveno bolje pripravljena na smeri razvoja nemške avtomobilske industrije. Dolgoročno sodelovanje zmanjšuje

poslovna tveganja in omogoča boljšo prilagodljivost podjetja na dinamične spremembe v panogi. Z višjo kompleksnostjo produktov in umeščanjem podjetja kot kompetentnega partnerja z visokotehnološkimi rešitvami so si postavili temelje jasno začrtane poti za obstoj in rast tudi v prihajajočih letih. Podjetje je globalno usmerjeno, saj je prisotno na več kot tridesetih tujih trgih, na katerih ima vzpostavljeno dolgoročno sodelovanje s kupci. V podjetju skrbijo za učinkovito dvosmerno komunikacijo z zaposlenimi (kvartalna srečanja zaposlenih, iniciativa Siliko dialog). Nadgrajujejo tudi večšine vodenja

in komunikacije za dobre odnose in zadovoljstvo vseh zaposlenih. »Vodenje postane umetnost takrat, ko uspeš doseči postavljene cilje tako, da ti cilji postanejo cilji kolektiva in jih vsak od zaposlenih ponotrani. Orkester zaposlenih je treba voditi z lastnim zgledom, vrednotami in spoštovanji. Tako ti sodelavci zaupajo in sledijo na poti k cilju. Takšno uglašeno delo prinese uspeh,« je povedal Koprivec.

Stalno izobraževanje in razvoj večšin izkazujejo predanost ustvarjanju podpornega delovnega okolja. Podjetje nadaljuje z digitalizacijo vseh procesov v proizvodnji. Z izbiro primernih tehnoloških procesov in učinkovitih metod pa se zavezuje k intenzivnemu zmanjševanju deleža odpadkov – od snovanja novega izdelka do razvoja procesa, kjer predvidijo čim manjše okoljske vplive v serijski proizvodnji. V Siliku so zavezani politiki skladnega poslovanja z okoljem, kar potrjujejo tudi z vzdrževanjem standarda ISO 14001.

Omenjeno nagrado je doslej prejelo 364 gospodarstvenikov in 30 gospodarstvenic, ki jih izbere komisija za nagrade GZS. Letos je komisiji predsedoval Martin Novšak, nagradenec GZS, ter člani Tomaž Berginc, Emil Marinšek, Petra Melanšek, Igor Kastelic, Jernej Zupančič in Ariana Grobelnik.

Gašper Tominc in GZS

Zakaj vaje ne smejo boleti?

Vsakdo izmed nas se je že kdaj srečal z bolečinami.

V fizioterapevtski ambulanti Zdravstvenega doma Vrhnika se srečujemo z različnimi poškodbami in bolezenskimi stanji. Vsak pacient je drugačen, vendar jih ima velika večina skupni imenovalec – bolečino.

Večina bolečin obravnavanih v fizioterapiji je mehanskega izvora. To pomeni, da se boleča struktura (ligament, tetiva, mišica...) draži pri določenih gibih in obremenitvah, kar v možgane preko živčnega sistema pošilja bolečinske signale.

To mi zaznavamo kot bolečino. V vsakodnev- nem življenju lahko to opazimo na primeru vstajanja iz postelje pri boleči hrbtenici, kjer je vstajanje preko boka najmanj boleče, pri ka- kšnih drugih gibih pa bolj.

Na žalost še vedno srečujemo paciente, ki so mnenja, da brez bolečine pri vajah ni napredka in učinkovite rehabilitacije. To prepričanje, da morajo vaje boleti, je precej zastarelo in nima prostora v sodobni fizioterapiji.

V kolikor z določenim gibom med vajo/giba- njem sprožimo bolečino, to pomeni da dolo- čeno tkivo dražimo in s tem v večini primerov bolečino le še povečamo.

Predstavlajte si, da se vsak dan zelo narahlo udarite s klavirnim po prstu. Čez teden dni nas bo na enakem prstu bolel že najmanjši dotik – temu pojavu rečemo senzibilizacija. Torej, če določena vaja povzroča bolečino, tudi če je ta blaga, se bo na dolgi rok povečala.

To ne pomeni, da moramo mirovati - ravno nasprotno. Zdravljenja se moramo lotiti aktivno in skupaj s terapevtom poiskati vaje, ki imajo za nas smisel, vendar ne povzročajo bolečine. Od

mirovanja se težave ne bodo odpravile, zato moramo biti aktivni v obsegu svojih trenutnih zmožnosti.

Pri težjih poškodbah je cilj terapije, da preko vaj posameznika naučimo gibalnih vzorcev, ki zanj niso boleči in jih lahko aktivno uporablja v vsakodnevnem življenju.

Pod gibalne vzorce uvrščamo aktivnosti kot so pobiranje predmetov s tal, vstajanje iz stola, čiščenje, oblačenje...

Gibalne vzorce utrđimo preko različnih vaj katerih cilj je, da postanejo podzavestni in ne boleči.

Za tako avtomatizacijo gibanja pa so doka- zali, da človeški možgani potrebujejo približno 10.000 ponovitev. Zato ne obupajte, ko bolečina pri določenem gibu po 1 ali dveh terapijah ne popusti. Moderna fizioterapija deluje na princi- pu opolnomočenja pacienta, to pomeni da pa- cient ve kaj in kako naj dela doma, katere vaje naj izvaja v domačem okolju in tako lahko dokaj hitro z malo vztrajnosti doseže tisto magično število 10.000 ponovitev.

Bistvenega pomena je, da pacienti izvajajo predpisane terapevtske vaje v domačem okolju. V naši ambulanti prav vsak pacient prejme na- vodila in vaje za doma.

Opažamo, da pacienti, ki redno in pravilno izvajajo svojo »domačo nalogo«, veliko hitreje napredujejo in dosegajo boljše rezultate, kot tisti, ki v prostem času sedijo doma in samo upajo na izboljšanje brez vloženega truda.

V koliko ste tudi vi tisti, ki čakate na obravna- vo v naši ambulanti vam svetujemo, da v vme- snem času ostanete aktivni in poiščete gibanje, ki vam ne povzroča bolečine.

Fizioterapevti ZD Vrhnika

18. 4. 2024 ob 18.00 uri
19. 4. 2024 ob 10.00 uri
Kolopark na Vrhniki
(zraven naselja Vrtnarija)

25. 4. 2024 ob 16.30 uri
Brezovica pri Borovnici

25. 4. 2024 ob 18.00 uri
Na Dolu pri Škorpionu

ALI SEM FIT?

**Test hoje na 2 km
6 min test hoje**

V primeru slabega vremena testiranje odpade.
Kontakt: 01/810-66-57 ali 031-338-426

WWW.AVTOTRADE.SI

[@AVTOTRADEVHRNIKA](https://www.facebook.com/AVTOTRADEVHRNIKA)

7 LET GARANCIJE
DOKAZ KAKOVOSTI
www.avtotrade.si

Pust krivih ust

Skupaj z otroki smo poskrbeli, da smo si okrasili vrtec pred prihajajočo pustno soboto.

Skupaj smo spoznavali značilnosti pusta pri nas v Sloveniji. Spoznavali smo značilne kurente, ki vsako leto glasno poskrbijo za odganjanje zime. Dogovorili smo se, da bomo tudi mi na pustni torek odganjali zimo, zato smo prinesli od doma kovinske lonce, pokrovke, žlice, raglje,

ropotulje ... Vsi smo za pusta prišli našemljeni v najrazličnejše pustne kostume. Najprej smo se v avli predstavili drug drugemu po raznolikih temah (pravljčni junaki, junaki iz risank, raznolike živali...) ob veseli glasbi, nato pa smo skupaj ob glasbi zaplesali in se v povorki z našimi »instrumenti za odganjanje zime« odpravili na krog po Vrhniki in z glasnim ropotanjem odganjali zimo. To nam je očitno uspelo, saj imamo od pustnega torka vreme z značilnostmi pomladi.

Darija Rihar (Soba veselja)

Župnijski vrtec

Spoznavanje Slovenije in sveta

V februarju je v našem vrtcu odzvanjala melodija Zdravljice.

Spoznavali smo barve slovenske zastave, pomen grba, kokoško in njene značilnosti. Naučili smo se, da so že od nekdaj lepe Ljubljanke slovele ... Skozi otrokom prilagojeno kulturno vzgojo so spoznali, da je bil Ivan Cankar tisti, ki je omenil, da bi moral biti pisatelj poklic. In da bi videli, kakšen je ta poklic, smo poskusili tudi sami pisati s črnilom in tipkati na pisalni stroj. Spoznali smo, da je prav zabavno biti pisatelj, sploh če lahko tipkaš na pisalni stroj. Da bi bili videti kot Ivan Cankar, smo jim pod nos narisali značilne Cankarjeve brke. Do njegovega kipa in rojstne hiše se nam ni bilo treba premakniti daleč. Za kulturni praznik smo se povezali tudi s celotnim vrtcem in kot vsako leto pripravili proslavo.

Nato smo spoznavali Indijo in se navezali na malo manj prijetno tematiko: revščina, onesnaženost in bolezni. Tako smo se spremenili v zdravnike

in zdravili vse bolne, poškodovane otroke ter plišaste igrače. Najbolj zabaven pa je bil ogled reševalnih vozil pred zdravstvenim domom.

Nato smo se »odpravili« na Madagaskar. Tudi tam je bilo zelo zanimivo. Spoznavali smo različno sadje, ki raste tam, pri nas pa ne. Pripravili smo tudi sladico iz kokosa. Mmm, kako je bila okusna. Zelo zanimiva so bila tudi bivališča. Res so drugačna kot pri nas, tako da

smo za nekaj dni postali pravi gradbinci in gradili razno hiše iz mivke, gline, plastičnih in lesenih kock. Idej nam ni zmanjkalo. Tako, tak je bil februar v Župnijskem vrtcu Vrhnika, raznovrsten, poučen in zelo zabaven, saj smo se med drugim za en dan spremenili v dinosavre, metulje, princeske, gusarje, gasilce, policiste ... Komaj čakamo, kakšne dogodivščine nam bo prinesel marec.

Skupina Kapljice

Vabilo k vpisu v šolsko leto 2024/25

Spoštovani, vabimo vas k vpisu vaših otrok za novo šolsko leto 2024/25 v Župnijski vrtec Vrhnika. Starši, svojim otrokom lahko omogočite pestro in prijazno okolje. Poiščite nas lahko na spletni strani <http://www.zupnijski-vrtec.si>, kjer dobite vlogo za vpis v vrtec.

Izpolnjeno vlogo v vrtec pošljite najkasneje do 31. 3. 2024.

Župnijski vrtec Vrhnika

Kultura v župnijskem vrtcu

Vrtec je prostor, kjer naj bi že najmlajše seznanjali s kulturo in tradicijo.

Tak cilj uresničujemo vse leto. Z otroki se učimo prepevati ljudske pesmi, zelo radi plešemo rajalne igre, beremo pravljice, se učimo deklamacij, se izražamo z lutkami in še in še. Vendar del kulture, ki je morda še pomembnejši, je tudi to, da se znamo kulturno obnašati. Za take cilje se v našem vrtcu zelo trudimo.

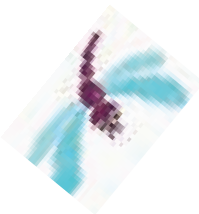
Že najmlajše učimo, da imamo roke zato, da z njimi lepo

jemo, se pobožamo, se z njimi igramo in rišemo in nikakor ne za to, da z njimi porivamo, tepemo, jemljemo drugim igrače iz rok. Tudi naše noge uporabljamo za hojo, tek, brcanje žoge in ne igrač ter prijateljev. Ust pa nimamo zato, da z njimi grizemo otroke, ampak hrano, ter se z njimi znamo zahvaliti, pozdraviti in govoriti prijazne besede. To so majhne stvari, ampak zelo pomembne za dobro počutje vseh članov naše velike vrtčevske družine.

Kulturni praznik je priložnost, da se še toliko bolj spomnimo, kdo smo in da cenimo kulturo in kulturne odnose.

Dan pred kulturnim praznikom je bilo v našem vrtcu slovesno. Otroci in zaposleni so se doma še skrbneje uredili, saj smo priredili proslavo. Himna in dvig zastave sta bila prva na vrsti. Potem pa so bili na vrsti otroci, ki so se s svojim znanjem o Sloveniji, z deklamacijami, pesmijo in plesom zvrstili na odru. Nazadnje so se v narodnih nošah z ljudskimi igrami in plesi predstavili še naši folkloristi. Dogodek nam bo še dolgo ostal v lepem spominu.

Župnijski vrtec Vrhnika

VABILO

Vljudno vas vabimo

na prireditev s pomladnim sejmom

VESELO V POMLAD,

ki bo v četrtek, 25. 4. 2024, ob 17.00.

Dogajanje bo potekalo na prostem, v neposredni okolici OŠ Antona Martina Slomška Vrhnika.

(V primeru slabega vremena bo prireditev prestavljena na 8. 5. 2024.)

Učenci in zaposleni OŠ Antona Martina Slomška Vrhnika

Pomlad na plano vabi vse kategorije voznikov v prometu

Z objavami v medijih, ki opisujejo dogodke, povezane s prometnimi nesrečami, v katerih so udeleženi pešci in kolesarji, se ukvarjamo tudi člani ZŠAM Vrhnika.

Naše misli in razmišljanja so usmerjena, kako in na kakšen način ozaveščati ljudi o njihovih ravnanjih v prometu. Predvsem nas skrbijo vsebine, ki se navezujejo na naslove, kot so: Spre gledal pešca v križišču; Povožil kolesarja; Neočiščena stekla vozil kot vzrok za nesrečo, v kateri je bil ponesrečen pešec; Vzrok nesreče, v kateri je kolesar vozil brez luči na kolesu in ga je voznik vozila spregledal; Spregledal neosvetljenega pešca v megli. Pešci in kolesarji smo v prometu zelo ranljivi, naša naloga je, da poskrbimo za lastno varnost. Z novimi kolesarskimi potmi, ki

jih skozi naselja zagotavljata lokalna in državna infrastruktura, naj bi se varnost kolesarjev izboljšala. Hitrosti rekreativnih kolesarjev so velike in trk lahko nastane kaj hitro. Glede same izgradnje kolesarskih poti pa je zgodba njihove uporabe nemalokrat neposrečena oz. neugodna. Prečkanje cest in uvoznih grbin je moteče, zato kolesarji uporabljajo cestne površine. Ne glede na vse je kolesarska cesta namenjena kolesarjem, varnost je na prvem mestu.

Prebujajo se tudi najmlajši vozniki na skirojih, kolesih in mopedi. Uporabljajte čelado in upoštevajte CPP. Za vožnjo kolesa je treba opraviti kolesarski izpit ali pa voziti v spremstvu odraslih oseb.

V akciji Prometni krog člani ZŠAM Vrhnika nadaljujemo z dobrimi praksami ozaveščanja

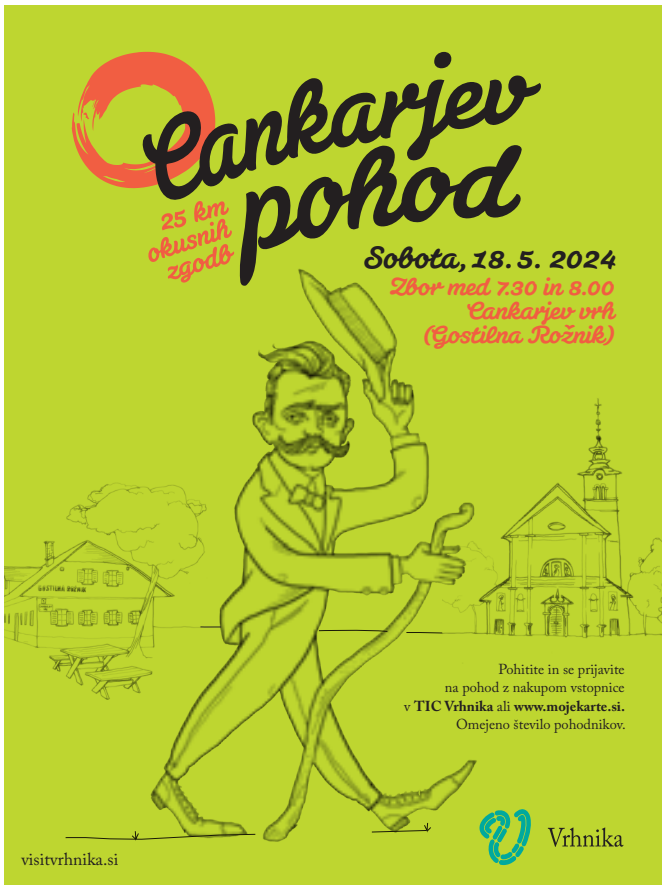
najmlajših udeležencev v prometu. Tako smo člani združenja trikrat obiskali učence NIS OŠ Ivan Cankarja Vrhnika in Vrtec Vrhnika. V prvem delu druženja smo izpeljali pogovorno uro o prometu in se pogovorili o njihovih izkušnjah ter spoznanjih, ki jih imajo s področja prometa. Preplet informacij sodelujočih članov združenja in otrok smo v nadaljevanju preizkusili s praktičnim delom, z učnim sprehodom po Vrhniki. Spoznali in obnovili smo znanje, skupaj ugotavljali cestne pasti, ki jih srečujemo na cesti. Aktivno sodelovanje otrok in učiteljic je pripomoglo, da je prometni krog po Vrhniki dosegel preventivni učinek.

Z akcijo Varo v šolo smo člani zopet zavzeli svoja delovna mesta po zimskih počitnicah v ponedeljek, 26. 2. 2024. Naš

namen je predvsem opomniti voznike, da so ceste ponovno polne otrok, zato je treba biti še bolj pozoren. Otroški klepet in dogodke med počitnicami si otroci z navdušenjem opisujejo med potjo v šolo, kar pa zmanjša njihovo pozornost na dogajanje v prometu. Včasih se dogaja tudi, da otroci planejo na cesto čisto nehoti, kar je posledično lahko vzrok nesreče.

Zahvala velja vsem, ki so sodelovali v akcijah: Slavku Jerebu, Nacetu Jerini, Tonetu Tomšiču, Jožetu Mesecu, Leonu Novaku, Karolu Jurjevčiču, Urši in Jožetu Stanoniku.

Franjo Čretnik, predsednik ZŠAM Vrhnika
Foto: Leon Novak

Vabilo

Moto klub Nauportus Vrhnika vabi motoriste in voznike vseh vrst motornih koles na

BLAGOSLOV MOTORJEV in MOTORISTOV,

ki bo v nedeljo, 21. aprila, ob 13. uri pri cerkvi Sv. Pavla na Vrhniki!
Po blagoslovu se bomo odpeljali na panoramsko vožnjo.

Vabljeni!

Spoštovani bralci NČ, ljubitelji tehnike in vozniki vseh vrst motornih koles!

Prihaja čas, ko bomo na ceste ponovno zapeljali naša motorna kolesa. Ker nam je v ZŠAM Vrhnika mar za varnost voznikov motornih koles, smo v sodelovanju s Klubom motoristi za motoriste (MzM), Policijsko upravo, AVP, medicinsko stroko in drugimi podporniki pripravili poučno predavanje s strokovnimi predavatelji.

Pomoč pri organizaciji nam nudi Cankarjeva knjižnica Vrhnika.

Dobimo se v petek, 5. 4. 2024, ob 17. uri v Cankarjevi knjižnici Vrhnika, Tržaška cesta 32, Vrhnika.

Vabljeni z geslom: S skupnimi močmi se prometna preventiva gradi.

Srečanje s skrbniki zemljišč

Na srečanju smo se skrbnikom zahvalili za dosednji trud pregledali skupne dosežke in se pogovorili o izzivih s katerimi se srečujemo (foto Jasna Tarman).

Javni zavod Krajinski park Ljubljansko barje upravlja z zavarovanim območjem v skupni velikost 13 505 ha.

Približno 80 % površin je v zasebni lasti. Od leta 2018 smo z odkupom, najemom in neposrednimi prenosi v upravljanje pridobili 230 ha naravovar-

stveno pomembnih zemljišč, večinoma mokrotnih travnikov. Osrednji ukrep, namenjen izboljšanju njihovega naravovarstvenega stanja, je časovno prilagojena košnja. To za park pretežno izvajajo zunanji izvajalci, za del zemljišč pa smo z lokalnimi kmeti sklenili pogodbe o skrbništvu. Nedavno smo organizirali srečanje, kjer smo se skrbnikom zahvalili za dosednji trud, pregledali sku-

pne dosežke in se pogovorili o izzivih, s katerimi se srečujemo. Mokrotni travniki v evropskem merilu veljajo za enega najbolj ogroženih ekosistemov. Obsežne površine smo v preteklosti izgubili zaradi izsuševanja in urbanizacije, izginjajo pa tudi zaradi vedno intenzivnejše kmetijske obdelave na eni ter opuščanja rabe in s tem povezanim zaraščanjem na drugi strani. Svoje iz leta v leto opa-

zneje dodajajo tudi podnebne spremembe. Da bi ohranili naše naravno bogastvo, na izbranih površinah izvajamo različne ukrepe. Z njimi varujemo redke in ogrožene vrste, npr. ptico kosca, metulja strašničinega mravljiščarja, dvoživki velikega pupka in hribskega urha ter želvo močvirsko sklednico, pa tudi značilne barjanske habitatne tipe: travnike s prevladujočo modro stožko in nižinske ekstenzivno gojene travnike. Skrbniki, ki so v večini lokalni kmetje s čutom za ohranjanje narave, so se zavezali k upošte-

vanju pogojev prilagojene rabe. Ti vključujejo opuščanje gnojenja in paše, omejitev časa košnje in števila njenih ponovitev, puščanje nepokošenih pasov, sušenje odkosa na travniku in vestno odstranjevanje invazivnih tujerodnih rastlinskih vrst. Kmetje so se zavezali tudi, da na zemljiščih, oddanih v skrbništvo, ne bodo odstranjevali mejic in druge lesne vegetacije. Pogodbe o skrbništvu smo sklenili s 23 posamezniki in 2 organizacijama. Oddali smo 58 zemljišč s skupno površino 35 ha. Srečanje smo izkoristili za utrjevanje partnerstva in iskanje

načinov za dobro sodelovanje tudi v prihodnje. Ob tem smo kmetom še posebej hvaležni za predloge v zvezi z upravljanjem s površinami. Njihove dragocene izkušnje bodo omogočile, da mokrotne travnike skupaj ohranimo tudi za prihodnje generacije. Veseli nas, da so se pripravljene vključiti v proces doseganja naravovarstvenih ciljev zavarovanega območja in se jim ob tej priložnosti ponovno iskreno zahvaljujemo. Jasna Tarman, Javni zavod Krajinski park Ljubljansko barje

Kolesarska tura po Barju

Sobota, 6. april, ob 9.00
Zbor pred trgovino Jan Sport, Vrhnika

Odpeljite se na vodenje, kjer boste odkrili lepote Barja in poskrbeli za svoje zdravje. Ne pozabite svojih koles in čelade.

Zahtevnost: lahka

Obvezne prijave na:
turizem@zavod-cankar.si do srede, 3. aprila 2024.

www.visitvrhnika.si www.vrhnika.si

Blizu. Zelena. Zanimiva. Prečudna. Obiščite Vrhniko!

[YouTube](#) Visit Vrhnika [Facebook](#) VisitVrhnika [Instagram](#) @visitvrhnika

Ogromno zabave v Video klubu.

ŽE V VAŠEM EON PAKETU

Izkoristite veliko izbiro dodatne opreme

Obiščite Telemach Vrhnika

Vrtnarija 3
1360 Vrhnika
070 26 44 44
vrhnika@posrednik.telemach.si

telemach.si

TEMA M E S E C A

Kako naši
**štirinožni prijatelji zdravijo
in osrečujejo**

Od nekdaj je človeštvo tesno prepleteno z naravnim svetom, kar vključuje globoko vez z živalmi. To sožitje ne prinaša le občutka pripadnosti naravi, ampak tudi izjemne koristi za človekovo počutje.

Povezava z domačimi ljubljenci pri-
naša mirnost, sprostitve in veselje, obe-
nem pa krepi samozavest in spodbuja
osebno rast skozi skrb za naše kosmate
prijatelje na štirih tačkah.

»Redna interakcija z živalmi prinaša človeku številne pozitivne učinke. Že sama družba živali in njihova zvestoba zmanjšuje občutek osamljenosti in poveča občutek pripadnosti. Ukvarjanje z ljubljencem dokazano izboljša raz-

položenje, saj zmanjšuje raven stresa. Skrb za žival pogosto vključuje tudi fizično aktivnost, kar spodbuja človeško dejavnost in pripomore k boljši fizični kondiciji. Skrbniki živali pogosto navežejo tudi nova prijateljstva skozi skupne aktivnosti. Kot zanimivost pa rezultat študije, ki je bil objavljen v *Journal of Vascular and Interventional Neurology*, ki je razkrila, da je tveganje za srčni infarkt kar za skoraj tretjino manjši pri skrbnikih mačk,« nam je o dobrobitih domačih živali pojasnila Maja Pretnar iz vrhniškega društva za zaščito živali.

Vsak, ki je kdaj imel doma katerega od hišnih ljubljencev, lahko pritrди njenim besedam.

Prav prednosti sobivanja z živalmi so temelj, na katerem je zasnovan projekt Tačke pomagačke. Gre za prostovoljsko društvo, ki združuje lastnike psov in njihove štirinožne prijatelje, uspo-

sobljene za terapevtsko delo z namenom obiskovanja bolnišnic, domov za starejše občane, sol in drugih ustanov. Posebej izbrani in usposobljeni psi in njihovi vodniki delujejo kot most, ki ljudem v stiski prinaša tolažbo, veselje in občutek povezanosti.

Ljubica in njena »tačka pomagačka« Tita

Gotovo ste Tačke pomagačke že srečali na Vrhnikih. Članica društva je tudi Ljubica Jelovšek s psičko Tito, ki nastopa kot terapijski par na Vrhnikih in v Horjulu. Kot je dejala Ljubica, je psičko jazbečarko posvojila v zavetišču, ko je bila slednja stara dve leti. »S Tito sva šli na tečaj poslušnosti in pasjo šolo v Sinji Gorici. Od kinološke inštruktorice Branke Hobič sem izvedela za društvo Tačke pomagačke, nekaj pa sem o društvu prebrala tudi v medijih.« Vsak pes mora najprej opraviti testiranje za terapijskega psa, ki ga izvede društvo. »Skupaj z vodnikom mora opraviti tečaj poslušnosti in izpit za psa spremljevalca v urbanem okolju – BBH. Sledi pripravnost, ki ga vodnik in pes pod mentorjevim vodstvom opravita v različnih ustanovah, kot so domovi za starejše, v šolah, vrtcih, URI Soča, vzgojno-varstvenih zavodih ... Na koncu sledi še izpit, nakar se lahko začne samostojna pot vodniškega para.«

Branje kužku pomaga najmlajšim

Sogovornica je pojasnila, da s Tito izvajata štiri programe: terapijo in aktivnosti s pomočjo psov, branje kužkom ter ozaveščanje in družabništvo. »Redno obiskujeva Deos – dom starejših občanov v Horjulju, kjer delujeva že šesto leto in zelo dobro sodelujemo s terapevtko Emo Grom.

Na Cankarjevi osnovni šoli in v Cankarjevi knjižnici Vrhnika pa izvaja program Beremo s tačkami – R. E. A. D. Kot je pojasnila, branje kužkom pomaga otrokom izboljšati bralne in komunikacijske sposobnosti. V njihovi družbi je branje vznemirljivo in nekaj posebnega.

Bolj ko je branje zabavno in sproščujoče, večje je otrokovo zanimanje. Če je čudovit prijatelj pri branju, saj pomaga pri sprostitvi, pozorno posluša, ne sodi, kritizira ali se smeji ... Pri otrocih, ki berejo psu, je pogosto opazen napredek na mnogih področjih: postanejo boljši bralci, pozabijo na svoje omejitve pri branju, prebrano besedilo lažje razumejo in se o njem tudi pogovarjajo.

Pomirjajoči dotiki živali

Poleg najmlajšim kosmati štirinožci prinesejo veliko veselja tudi starejšim. Še posebno tistim, ki so v domovih za starejše in so bili nekoč, ko so bili še doma, navajeni prisotnosti živali. »Vidim, da pri starejših prisotnost kužka popestri njihov vsakdan oziroma monotonost, prinese veselje ... Že sam dotik deluje pomirjajoče. Moje izkušnje iz doma starejših v Horjulu so enkratne. Stanovalci so izredno hvaležni za vsak obisk, ki ga s Tito opraviha pri njih, pa naj gre za terapijo ali družab-

*Tudi v vrhnišni enoti VDC sodelujejo s Tačkami pomagačkami – že enajsto leto.
Na fotografiji so Milena, terapijski pes Kristoph in uporabnik Andraž.*

ništvo.« Terapija je v obojestransko zadovoljstvo, a kljub temu se psi po po-
daljših obiskih oziroma terapijah po-
čutijo utrujene.

Delo terapevtskega psa namreč terja veliko koncentracije in potrpežljivosti, saj morajo biti ves čas pozorni na čustvene in fizične potrebe ljudi, s katerimi so v stiku. »Tita ima rada dotike, kot so božanje, čohanje, krtačenje, crkljanje ... Če ji kaj ni všeč, to pokaže. Je pa po intenzivni terapiji utrujena in potrebuje sprostitve – sprehod s čim več gibanja in počitek. Priporočeno je dve, največ tri ure dela na dan.«

Tudi v VDC-ju izvajajo terapijo s psi

Tudi v vrhniški enoti VDC sodelujejo s Tackami pomagackami – že enajsto leto. Kot nam je zaupala Anja Šajn, srečanja pri njih potekajo dvakrat na mesec. »Trenutno nas obiskujeta dva psa, vsak v svojem terminu, ne hkrati. V praksi je tako, da nas neko dogovorjeno daljše obdobje, npr. šolsko leto, obiskuje isti pes.

Pred vsakim našim srečanjem pripravim program, ki vključuje namen, cilje in naloge. S programom seznanim tudi vodnico psa. Nato sledi izvedba. Ura, ki traja približno petinštrideset minut, poteka v sproščeno vzdušju. Uporabniki v tem času s pomočjo oziroma v družbi psa rešujejo naloge. Ob koncu, to je zadnjih deset minut sledi še družabništvo, kot je igranje s psom, crkljanje, božanje ...» Anja obisk Tačk pomagačk opiše samo s superlativi. »Naši uporabniki so v vseh teh letih vse terapevtske pse, ki so prihajali k nam, vzeli za svoje. Zelo se veselijo njihovega obiska, povezali so se tako z vodnicami kot s psi. Opaziti je izboljšanje splošnega razpoloženja, zmanjšan je strah pred živaljo. Skrbni so do psov, potrpežljivi, bolj empatični. Pri nalogah sodelujejo in se spodbujajo med seboj. Koncentracija

jim ne upade tako hitro kot sicer. So samozavestni in opazno dobre volje.«

Priložnost vsaki živali

Medtem ko terapevtski psi prinašajo neizmerne koristi ljudem s svojim sočutnim delom, nas soočanje z realnostjo zavrženih živali opominja na pomembnost odgovornega lastništva in skrbi za živali.

Mnogi psi, ki služijo kot terapevти, so lahko nekoč sami iskali dom ali pa so bili rešeni iz neprimernih razmer. Ne-koč se je tudi Vrhnika soočala s pro-blematiko zapuščenih živali, dandanes pa je na tem področju bolje, ugotavlja Maja Pretnar iz vrhniškega društva za zaščito živali. »Kar nekaj lokacij smo uredili, s tem mislim, da smo prosto-živeče muce kastrirali in sterilizirali, bolne pozdravili in jim poiskali domo-ve. Še vedno se dogaja, da ljudje pušč-a-jo živali, predvsem mladiče, na raznih odlagališčih. Po navadi v upanju, da bo nekdo drug poskrbel zanje. To so skrajno neodgovorna in strahopetna dejanja. Po drugi stani pa je opaziti uspešnost ozaveščanja, saj ljudje, ki živali najdejo, točno vedo, kaj jim je storiti v takem primeru. Torej je treba obvestiti društvo ali zavetišče. Za vrh-niško območje je trenutno pristojno Zavetišče Ljubljana.« Maja dodaja, da v društvu dajo priložnost vsaki živali, ki kaže voljo do življenja in ji je še mogoče pomagati. »Te živali so načeloma zelo težko »posvojljive«, izkažejo pa največ hvaležnosti. Kar nikakor ni racionalno, sploh glede na to, da se financiramo zgolj in izključno samo z donacijami dobrih ljudi.

Smo že navajeni, da smo v rdečih številkah.

Vendar menimo, da nekdo pa mora poskrbeti tudi za te revčke.«

Gašper Tominc

Maja Pretnar je dejala, da v vrhniškem društvu za zaščito živali dajo priložnost vsaki živali, ki kaže voljo do življenja in ji je še mogoče pomagati. (Foto: arhiv društva)

Ljubica Jelovšek s svojo Tito - fotografija je iz fotografske razstave o Tačkah pomagačkah v Cankarjevi knjižnici, avtorica pa Liza Anamari Jelovšek.

TEMA M E S E C A

Ožbe Šteblaj, Inkluzivni park 1890, so.p. / Poniji s Klanca

»Kjer sta mir in zaupanje, bo to vračala tudi žival«

Na idiličnem zelenem obrobju Vrhnike, kjer narava s svojim šepetom kliče k miru in sožitju, stoji inkluzivni park Poniji s klanca. V središču tega edinstvenega prizorišča stoji Ožbe Šteblaj, vizionar in vodja parka, ki s svojo predanostjo in inovativnim pristopom k vključevanju različnih skupnosti utira pot novemu načinu sobivanja med ljudmi in naravo. V parku pomembno vlogo igrajo ravno živali.

Od kod ideja za ustanovitev inkluzivnega parka in kakšno vlogo igrajo živali v vašem projektu?

Ideja je bila prisotna že od malih nog, samo da takrat še ni bila povsem kristalna slika, kako bo to na koncu videti. Od vedno je bila moja želja imeti svoje konje (in druge živali). Po dokončanem magistrskem študiju kmetijstva, smer zootehnika (BF UL), sem se odločil, da svojo otroško željo tudi uresničim. Ker sem opazil, da se površine na Sv. Trojici, kjer sem preživel svoje otroštvo, opuščajo, sem v tem prepoznal priložnost za vzpostavitev Inkluzivnega parka 1890. Kmalu za tem so v okviru tega nastali še Poniji s Klanca. Ker izhajam iz družine, ki se ukvarja s pedagogiko že več generacij, mi je bilo pedagoško delo položeno v zibko. Prav tako je od nekdaj v meni tlelo veselje do dela z živalmi in zemljo. In glede na podporo domačih in priložnost, ki so mi jo dali lastniki zemljišč (za kar sem jim izjemno hvaležen) na takrat opuščeni Sv. Trojici, sem se lotil vizije, da s pomočjo živali in skozi pedagoške dejavnosti za vse starostne skupine kot skupnost začnemo urejati dostopne zelene površine za učenje, rekreacijo in preživljanje prostega časa na prostem.

Kot ste že nakazali, živali v vašem projektu igrajo ključno vlogo.

Kot prvo, so bile moj motivator, da sem se sploh lotil tega. Kot drugo, so velik motivator za otroke, da ne glede na letni čas in vreme pridejo ven v naravo in skupaj preživljajo tako zabaven kot poučen čas. Ključno vlogo imajo živali tudi pri čiščenju zaraščenih površin in tako prispevajo k urejeni okolici in ohranjanju kulturne krajine. S prihodom konj in ovac v naš park opažamo, da se izboljšuje tudi biotska raznovrstnost našega parka. Konec koncev pa živali popestrijo sam prostor in razveseljujejo vsakdanje sprehajalce v parku. Še posebno priljubljen je mini pujs Ken, kmalu pa bo dokončana tudi obora za mini koze, kamor bo imel prost vstop vsak obiskovalec parka.

Katere vrste živali gostite v parku in kako izbirate živali za delo z obiskovalci?

Poleg nepreštetihih prostoživečih živali v parku trenutno domuje štirinajst konj in ponijev, čreda ovac, čreda mini kozic, že prej omenjeni pujs Ken in kuža Pablo. Za čiščenje površin ob Tankovski, do koder se razteza naš park, pa v pašni sezoni uporabljamo še bike pasme angus. Ti sicer niso namenjeni za pedagoško delo, so pa namenjeni za raziskovalne projekte na območju kmetijstva na območjih z omejenimi možnostmi za kmetovanje.

Verjetno vse živali ne terjajo enake pozornosti. Pujs Ken, se mi zdi, se dobro znajde tudi sam.

Ja, Ken je res sam svoj gospod. (smeh) Glede izbire živali za delo z obiskovalci, razen konjem, nam ni treba namenjati velike pozornosti. Vse naše živali smo tako razvadili, da z veseljem navežejo stik s človekom in kar same »zlezajo v naročje«. Glede konj pa je večina posvojenih in so pri nas našli drugo priložnost. V vsakega od njih je bilo vložena ogromno znanja in na stotine ur dela, da jim sedaj lahko popolnoma zaupamo. Pri delu s konji veliko doprinese odnos trenerja do živali. Če je sodelovalen, umirjen in spodbuden do živali, le-ta ne bo imela želje po begu ali agresivni samoobrambi. Več nekdanjih lastnikov konj, ki so sedaj v naši lasti, je povedalo, da so se njihovi konji pri nas popolnoma spremenili in da so bistveno bolj umirjeni, kot so bili v preteklosti.

Tako da bi rekel, da ni toliko odvisno od izbire same živali, ampak predvsem od pristopa do dela z njo. Kjer sta mir in zaupanje, bo to vračala tudi žival.

Kako konji in druge živali v parku prispevajo k izboljšanju duševnega zdravja ali dobrega počutja vaših obiskovalcev? Kakšne so po vaših izkušnjah največje prednosti povezave med ljudmi in živalmi glede izobraževanja in osebnega razvoja?

Preden odgovorimo na to vprašanje, se moramo najprej zavedati, da različne živali različno vplivajo na človeka. Nekatere pomirjajo, druge spodbujajo, tretje nam nastavijo ogledalo – konj pa lahko opravlja vse naštetih funkcije. Prav tako se razlikuje odnos živali do človeka glede na to, kaj tista oseba v določenem trenutku ob stiku z živaljo potrebuje ali išče. Nadalje lahko razdelimo še prispevek živali glede na človekovo starost ter fizične in kognitivne sposobnosti posameznika v stiku z živaljo. Prav zaradi vseh naštetih dejavnikov je zelo težko odgovoriti na vprašanje, zato bom navedel le nekaj kratkih splošnih opažanj glede konj, o drugih živalih pa kdaj drugič.

Da, prosim.

Praktično ni človeka, ki bi ga konj pustil ravnodušnega. Ob bližnjem srečanju s petsto- in večkilogramsko živaljo lahko nekateri začutijo strahospoštovanje, drugi občudujejo hitrost in svobodo, ki jo izražajo konji, dirjajoči čez travnike. V nekaterih pa konji vzpodbudijo željo po stiku, občutku povezanosti, sodelovanja, ob napačnem pristopu pa tudi za »pumpanje« lastnega ega, češ, »lahko obvladam divjo gmoto mišic«. Ko govorimo o sodelovanju človeka s

Ožbe Šteblaj: živali otroke učijo odgovornosti in so hkrati motivator za doseganje lastnih ciljev.

konji, je najprej treba poudariti nekaj konjevih lastnosti. Konj čuti sedemkrat bolje kot človek in zazna vsako muho na njegovem telesu. Konj je čredna žival z izrazitim črednim nagonom, njegov odziv na nepredvidljive situacije pa je beg. Zaradi takih lastnosti konj zelo pozorno ves čas opazuje okolico, se odzove na najmanjši dražljaj in instinktivno povzema vzdušje prisotnih oseb v njegovi bližini. Čreda konju pomeni varnost in ko je sam s človekom, on postane njegova »čreda« – z drugimi besedami: če mu bomo zaupali mi, bo zaupal nam; če bomo živčni, napeti, prestrašeni, slabe volje, brez energije, s preveč energije, bo tak tudi konj itn.

Slišal sem, da konji delujejo drugače v različnem starostnem obdobju.

Res je in temu primerno so prilagojeni tudi naši programi. Za otroke je to v prvi vrsti učitelj odgovornosti, pozornosti, nežnega ravnanja in motivator, da gredo ven, opravijo fizično delo, si dokažejo, da zmorejo. Pri najstnikih je konj lahko uteha, pomoč pri iskanju samega sebe ter zavestno kontroliranje in učenje iz lastnih napak. Pri najstniku konj prvič nastavi ogledalo, kako ravnaš z njim, pa tudi, ali si notranje pomirjen. Nauči te trdega dela in potrpežljivosti ter da je za vsak rezultat treba garati in vlagati. Pri odraslih lahko ponovno naredimo dve skupini: izkušeni jahači in začetniki. Izkušeni jahači začnejo odkrivati detailje, malenkost gibov, ki včasih sploh niso več gibi, ampak že samo misel, ki usmeri

konja. Izkušen jahač začne v odrasli dobi iskati povsem druge dimenzije sodelovanja s konjem, ki jih je težko ubesediti. Medtem ko odrasel jahač, ki se s konji šele srečuje, lahko ob pravem pristopu najde svoj mir v osredotočenosti. Za pravilno vodenje konja so potrebni mnogi miselni procesi, ki odraslega človeka prisilijo v »tukaj in zdaj«. Ko si na konju, je treba za seboj pustiti vse težave, ki te čakajo, ko skočiš iz sedla. Hkrati pa prispevajo k izboljšanju drža telesa, krepitvi mišične mase in preživljanju časa na prostem, kar se kaže na splošno v boljšem počutju in zdravju.

Kaj pa konj v odnosu do oseb s posebnimi potrebami?

Najbolj zanimiv odziv konj je, ko pridejo v stik z osebo s posebnimi potrebami. Takrat, kot da bi se zavedali, da imajo opravka s krhkim bitjem, postanejo popolnoma umirjeni, potrpežljivi in izredno nežni. S svojim odzivom in prisotnostjo tako pomirjajo prisotno osebo, ki ob pravilnem vodenju lahko doseže velik osebni napredek. Ravno kar se pri Ponijih s Klanca končuje tudi projekt na temo terapijskega vpliva konj na ljudi, ki smo ga izvedli v sodelovanju z Zavodom za gluhe in naglušne Ljubljana ter drugimi. Projekt sta financirala Ministrstvo za kmetijstvo in Evropski sklad za razvoj podeželja, sredstva za projekt pa je priskrbel dr. Benjamin Leskovec z ekipo. Rezultati projekta so bili odlični, ne bom pa jih ponavljal tukaj, saj si o projektu lahko preberete v februarški številki Našega

časopisa. Prav zaradi odziva, ki smo ga dobili od udeležencev v projektu, sedaj intenzivno iščemo osebo, da bi svojo redno ponudbo razširili še na terapevtsko delo s konji.

Torej, če povzameva, so največje prednosti povezave med ljudmi in živalmi v izobraževanju in osebnem razvoju.

Da, živali v nas vzbujajo čustva. Posledično nas pomirjajo ali pa vzpodbujajo. Še posebno otroke učijo odgovornosti in so hkrati motivator za doseganje lastnih ciljev. Pri tem se pojavljajo ovire, a kjer je cilj, se najde tudi pot. Živali so v stiku z otroki odlični motivator, da se otroci odlepijo od ekranov in gredo na zrak, pri tem pa opravijo še kakšno koristno fizično opravilo. Mnoge že pogled na živali, še posebno pa stik in povezava z njimi pomirja, hkrati pa vzbudi izločanje serotonina, kar blagodejno vpliva na izboljšanje našega počutja. Pogosto opazim starejše ljudi, ki le sedijo in opazujejo naše živali na paši ali pri urah jahanja in z rahlim nasmehom na obrazu uživajo v trenutku. Hkrati pa naše živali tudi združujejo, saj se zaradi njih na na hribu Sv. Trojice družimo in sodelujemo stari in mladi. Vse te socialne povezave pa prispevajo k novim poznanstvom, prijateljstvu in prijetnemu vzdušju. Tako ima vsak, ki ga pot zanese v naš park, priložnost pozabiti na vsakdanje skrbi in uživati v trenutku.

Gašper Tominc

Gasilci PGD Drenov Grič - Lesno Brdo marca na smučanju, na vrhu Korene in v Planici

V Gasilskem društvu Drenov Grič - Lesno Brdo se gasilci ne zbiramo samo na gasilskih vajah in intervencijah, ampak že vrsto let organiziramo tudi družabne dogodke, s katerimi povezujemo gasilce in druge vaščane.

Letos smo že organizirali nekaj različnih druženj, tako da se za vsakega nekaj najde in se nam prav vsak lahko pridruži. Drugega marca smo se z avtobusom odpravili na smučanje v Katchberg. V zgodnjih jutranjih urah smo se odpravili na pot in po kratkem odmoru na bencinski črpalki, kjer smo prevzeli karte, smo na cilj prišli ravno pravočasno: malo pred nava-

lom avtobusov, vendar dovolj pozno, da so lahko najbolj zagreti takoj začeli s smučanjem. Čeprav je dopoldne pogled na strmine nekoliko ovirala megla, pa je bil morda to razlog, da na smučišču ni bilo pretirane gneče. Kasneje je sonce posijalo na večji del smučišča in smo se lahko nadejali zelo lepih razgledov. Lepo izkoriščen dan smo zaključili z odličnim golažem in mirno potjo domov. Že naslednji dan,

3. marca, smo se nato že dvajsetič odpravili na Koreno nad Horjulom. Pohod smo kot vedno začeli pred gasilskim domom na Drenovem Griču. V Zaklancu smo imeli krajši postanek s čajem in piškoti. Na vrhu smo si ogledali novo gasilsko enoto Koreno in občudovali neustavljive udeležence Šihtu na Koreno. V gostilni Pri Škofu smo po sestopu pojedli kosilo in nato odrinili spet do gasilskega doma. Dan je bil kot naročen, saj so bili vreme, družba in razgledi odlični.

Poleg tega so letos operativci uspešno posredovali na treh intervencijah, prav tako so v sodelovanju s sosednjim društvom PGD Log pri Brezovici izvedli gasilsko vajo na Drenovem Griču 356. Trenutno se naši člani izobražujejo na tečajih za gasilskega častnika in operativnega gasilca, v februarju pa je tečaj zaključilo šest gasilcev pripravnikov. Vse tekmovalne ekipe vsak teden pridno trenirajo za tekmovanja, sedem članskih ekip sodeluje v zimski ligi v spajanju sesalnega voda, pionirke so se udeležile tudi srečanja mladih gasilcev GZ Vrhnika v Bevkah.

Ob dnevu civilne zaščite, 1. marca, smo že prejeli srebrno priznanje za sto let delovanja prostovoljnega gasilskega društva. Ob tem okroglem jubileju nas čaka še kar nekaj dela in dogodkov. Parada, slavnostna seja in gasilska veselica so le eni izmed njih. Še prej pa se bomo že konec marca, kot vsako leto, skupaj odpravili v Planico navijati za naše smučarske skakalce. Tudi letos nam ni in ne bo dolgčas.

PGD Drenov Grič - Lesno Brdo

PREJELI SMO

Potreba po ograjenem prostoru

Vrhnika je idealen kraj za paseljube. Ko pa sprehajam svojega kužka in se pogovarjam z drugimi lastniki, vidim, da vsi pogrešamo nekakšen ograjen prostor, kjer bi naši ljubljenci lahko tekali brez vrvice. Okrog športnega igrišča ali blizu Pekarne Žito je kar nekaj prostorov, kjer bi lahko naredili

pasje igrišče. Treba pa je priznati, da občina res lepo skrbi za pasje potrebe glede iztrebkov. Veliko je košev za te odpadke in tudi redno nameščajo in praznijo vrečke, tako da ni izgovorov za pasje drekce, ki jih nekateri lastniki mirno puščajo na poti in z njimi jezijo tiste, ki imajo radi živali, še bolj pa takšne, ki jih ne marajo.

Nuša Javornik

Atelje NOVIH ZAČETKOV

V SLUŽBI SO VSI NORI. TAKO JE ZOPRN.

VEDNO SEM SAMA ZA VSE.

“KAJ NAJ NAREDIM, DA POPRAVIM TE ODNOS?”

NAJPREJ NEHAJ POPRAVLJATI! DOKLER POPRAVLJAŠ, OSTAJAŠ V PROBLEMU, KI GA REŠUJEŠ.

POGLOBLJENA 4-TEDENSKA DELAVNICA ZAČNEMO 3. APRILA!

VSE INFORMACIJE NA ATELJENOVIHZACETKOV.SI ALI 051 253 781 (PETRA GROM)

Tudi letos smo se vrhniški taborniki odpravili na zimovanje

Tokrat smo raziskovali hribovite pokrajine Cerknega, kjer so se naši najmlajši preizkušali v najrazličnejših taborniških znanjih.

Medvedki in čebelice so se med drugim podali tudi na lov na lisico vse do bolnice Franje, ki je bila na našo nesrečo zaprta. Naši starejši in malo bolj izkušeni gozdovniki in gozdovnice pa so se preizkusili v orientaciji, ki so jo z lahkoto opravili. Otroci so se izkazali tudi v znanju prve pomoči, ko so pravilno oskrbeli (seveda zaigrane) ranjence. Večere so nam krajšali zabavni programi, v katerih so otroci ob kitari izkazovali svoje fenomenalne pevske in plesne sposobnosti. Štirje dnevi, polni smeha in vragolij, so prehitro minili, zato že vsi nestrpno čakamo, da se bomo lahko kmalu spet videli na naslednji akciji.

Jan Kuralt, foto: Pika Gabrijelčič

Brezplačne delavnice, tečaji in predavanja Večgeneracijski center Skupna točka

Dejavnosti bodo sofinancirane tudi s strani RS, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Direktorat za družino; EU, Evropski socialni sklad, Naložba v vašo prihodnost in Občine Vrhnika.

PROGRAM APRIL 2024

V aprilu vam nudimo kar nekaj zanimivih delavnic oz. predavanj, sicer pa smo za obisk in izvedbo različnih aktivnosti dostopni vsak dan v delavniku, izjemoma tudi ob koncu tedna. Prav tako nudimo VSAKODNEVNO UČNO POMOČ in BRALNI KOTIČEK ter UPORABO RAČUNALNIKA. Vse naše delavnice so BREZPLAČNE, vabljeni pa ste vsi – od najmlajših do najbolj zrelih. Veseli smo tudi vsakršnega vašega dodatnega predloga oz. ideje.

Naš novi prostor je prilagojen za igro, dojenje in previjanje, mamica pa ob tem lahko spi kavico.

VGC Skupna točka Vrhnika PON – PET 8.00 – 16.00 na Cankarjevem trgu 4 (prvo nadstropje)

Oseba za stik: koordinatorica aktivnosti Eva Ličof, e-naslov: eva.licof@zpmmoste.net in tel: 064 259 033.

* Čas za osnovnošolce: ob pomoči prostovoljcev pisanje domačih nalog in druženje – od PONEDELJKA do PETKA ob 12.00 do 16.00.

* Skupna kvačkarija – PONEDELJEK, 1., 8., 15., 22., in 29. APRIL ob 9.00 do 12.00 – Ustvarjalna delavnica za vse nove in stare udeležence, ki radi kvačkate, pletete ali kako drugače ustvarjate.

* Rastemo skupaj: igralnica in druženje za mamice in malčke – NE-FORMALNO DRUŽENJE – od PONEDELJKA do PETKA ob 9.00 do 12.00.

* NOVO – SKUPINA ZA PODPORO DOJENJU z Valentino Syla – TOREK, 9., 23. APRILA, ob 17.00. Obvezne prijave na: eva.licof@zpmmoste.net ali na št. 064 259 033.

* Tečaj računalništva in uporaba pametnega telefona – SREDA, 3., 10., 17., 24. APRIL, ob 9.00 do 10.30.

* Nadaljevalni tečaj kitare – SREDA, 3., 10., 17., 24. APRIL, ob 18.00. Obvezne prijave na: eva.licof@zpmmoste.net ali na št. 064 259 033.

* Igralne urice s starši za otroke od 0 do 6 let – ČETRTEK, 4., 11., 25. APRIL, od 16.00 do 17.30.

* Pogovorna delavnica – Otroci, starši in vrtec s strokovno delavko Lenko Trpin. Torek, 2. APRIL, ob 17.00.

* NOVO – Spomladanska ustvarjalna delavnica s Teo. Četrtek, 18. APRIL, ob 16.00. Prijave so zaželenne na: eva.licof@zpmmoste.net ali na št. 064 259 033.

Program dodatnih aktivnosti lahko spremljate na strani Facebook: VGC Skupna točka Vrhnika.

Narava – vir zdravja in dobrega počutja

V aprilu 2024 se bo iztekel dvoletni projekt Tematsko-doživljajski park zdravja iz narave.

Partnerstvo, sestavljeno iz socialnega podjetja Inkluzivni park 1890, so. p. z Vrhnike (vodilni partner) in socialnega podjetja Novinet, d. o. o., ter štirih kmetij: Maruša Štanta iz Buj, dr. Benjamin Leskovec in Žiga Jazbar z Zaplane ter Marjan Trček iz Rovt, je zasnovalo projekt z namenom izvedbe aktivnosti s področja zdravstvenega varstva, s ciljem spoznavanja različnih načinov krepitev zdravja in dobrega počutja s pomočjo narave in njenih dobrin. To je še posebno pomembno pri ranljivih družbenih skupinah (starejši od 50 let, dolgotrajno brezposelni in otroci s posebnimi potrebami), ki se zaradi svoje situacije lahko večkrat počutijo zapostavljene, osamljene in nezadovoljne.

V času trajanja projekta so

bile tri delavnice – izobraževanja: dve na kmetiji Zaplana 1890, kjer so se udeleženci sploščali in krepili svoj imunski sistem v seneni savni, v družbi znane zeliščarke, gospe Terezi-je Nikolčič, pa spoznavali zdravilna zelišča, kako jih pravilno uporabiti in kaj lahko pripravimo iz njih (čaje, tinkture, sirupe, mazila idr.). Sprehodili so se tudi po posestvu in uživali v ob- jemu gozda. V Starem malnu so spoznali »knajpanje«, ki vzpod- buja imunski sistem, vpliva na izločanje stresnih hormonov, pospešuje cirkulacijo krvi in prebavo ter zmanjšuje občutlj- vost za bolečino. Na delavnice smo povabili starejše in mlajše generacije, kar je doprineslo k izmenjavi znanja, prijetnemu druženju in mnogim zanimi- vim izkušnjam, ki so jih starejši delili z mladimi.

Cilj projekta je izboljšanje kakovosti življenja in proučiti možnosti izvajanja teh aktivno- sti na kmetiji in tako ustvarja- nja dodatnih prihodkov v okvi- ru nove dopolnilne dejavnosti

(kmetija Štanta), kar spodbuja razvoj kmetij, ohranjanje delov- nih mest na podeželju in s tem tradicionalne kulturne krajine. K temu bo v prihodnosti pripo- mogel tudi prenos pridobljenih znanj in informacij o projektu na druge znanja željne kmetije. Za razvoj bolj trajnostnih dejav- nosti je dr. Benjamin Leskovec, nosilec kmetije na Zaplani 1890, opravil usposabljanje s podro- čja različnih naravnih pristo- pov krepitev zdravja in dobre- ga počutja (doživetja v naravi, uporaba naravnih pridelkov in izdelkov, zdravilna moč vode).

Novo pridobljeno znanje je delil z drugimi člani partner- stva in zainteresiranimi kme- tijskimi gospodarstvi. V okvi- ru projekta je vodilni partner Inkluzivni park 1890 omogočil novo zaposlitev, član kmetije Štanta pa se je vključil v zava- rovanje iz naslova opravljanja kmetijske dejavnosti. Sledita še končna evalvacija projekta in razširjanje rezultatov. Pro- jekt je primer dobre prakse, ki združuje novo znanje, skrb za

zdravje in dobro počutje, spod- buja socialno vključenost in trajnostni razvoj kmetij. Vse to pa prispeva k večji blagi- nji lokalne in širše skupnosti. Projekt poteka v okviru podu- krepa 16.9 – Podpora za diver- zifikacijo kmetijskih dejavnosti v dejavnosti v zvezi z zdravstve-

nim varstvom, socialnim vklju- čevanjem, kmetijstvom, ki ga podpira skupnost, ter izobra- ževanjem o okolju in hrani, ki ga sofinancirata MKGP in EU

iz kmetijskega sklada za razvoj podeželja.

Inkluzivni park 1890 in Novinet, foto: arhiv projekta

Najbarjanska zgodba

Ela Kogovšek in Terezija Avšič zmagovalki literarnega natečaja

Vrhnika, 7. marec – V veliki dvorani Cankarjevega doma na Vrhniki je potekala slovesna razglasitev zmagovalcev literarnega natečaja Najbarjanska zgodba.

Po mnenju komisije, ki so jo sestavljale Barbara Majcen (predstavnica KD Mah teatra), Sonja Žakelj (direktorica Cankarjeve knjižnice Vrhnika) in Tatjana Oblak Milčinski (pisateljica, mag. etnologije, koordi- natorka kulture v ZIC Vrhnika), sta najboljšo zgodbo napisali Ela Kogovšek iz OŠ Ivana Cankarja Vrhnika in Terezija Avšič iz brezoviške šole.

Ela je pod mentorstvom Tadeje Voljč napisala zgodbo Izguba, v kateri na čuteč način pripoveduje o izgubi ljubljene osebe, Terezija Avšič pa je pod mentorstvom Andreje Dobnikar napisala Zaklad življenja, kjer junakinja zgodbe spozna, da zaklad življenja iz dedkove legende ni zlato, ampak naše življenje.

Organizator je letos prvič uvedel tudi podelitev prehodnega pokala, steklene skulpture, ki bo zaradi delitve prvega mesta pol leta na Cankarjevi šoli, pol leta pa na brezoviški.

Na drugem mestu je pristala Barjanska zgodba o izgubljenem fantku, ki jo je zapisala Ula Kralj iz OŠ Ivana Korošca Borovnica z mentorico Aleksandro Belšak, tretje mesto pa sta si delili zgodbi Jama borovniške bande

Ela Kogovšek iz OŠ Ivana Cankarja Vrhnika (druga zmagovalka, Terezija Avšič, ni bila prisotna na podelitvi).

avtorja Matevža Jevnikarja iz OŠ Ivana Korošca Borovnica (mentorica Aleksandra Belšak) in Vidra, ki se je povzpela na Krim avtorja Marka Goloba iz OŠ Antona Martina Slomška (mentorica Ranka Keser).

Literarni natečaj za Najbarjansko zgodbo je potekal od prvega novembra do desetega februarja.

Udeležilo se ga je štiriintri- deset učencev od šestega do devetega razreda iz osnovnih šol Log - Dragomer, Horjul, Do- brova, Polhov Gradec, Preserje, Borovnica, Brezovica in Ig ter

Prehodni pokal je iz rok Mirana Setnikarja prevzela mentorica Tadeja Voljč iz OŠ Ivana Cankarja.

vrhniških osnovnih šol Anto- na Martina Slomška in Ivana Cankarja. Kot je dejal Miran Setnikar iz Mah teatra, ki je bil pred leti pobudnik za omenje- ni literarni natečaj, poskušajo mlade s pisanjem spodbuditi k zavedanju in ohranjanju na- ravnega okolja ter kulturnih običajev Ljubljanskega barja in Polhograjskih Dolomitov. »Prvo leto je bil natečaj izveden samo v OŠ Log - Dragomer, lani so v

organizacijo vključili tudi Za- vod Ivana Cankarja, Knjižnica Ivana Cankarja in območni iz- postavi JSKD Vrhnika ter Lju- bljana okolica. Sodelovalo je se- dem osnovnih šol, letos že deset. Vse poslane zgodbe v našem društvu skrbno arhiviramo, ne- katere izmed njih pa bodo v bo- doče lahko zaživele tudi v drugi obliki.«

Eno takih zgodb si je občin- stvo lahko ogledalo tudi na raz-

Lutke so izdelale igralke same pod pokroviteljstvom mentorice in ob pomoči Nevene Kralj.

glasitvi rezultatov, ko so članice mladinske sekcije Mah teater (Tea Miškič, Anja Žavbi, Eve- lin Lukek, Pika Rakoše in Luna Črešnovar pod vodstvom men- torice Vesne Kučan) uprizorile lutkovno igrice ene od zgodb iz prvega natečaja: Štorklja izgubi svoje gnezdo avtorice Tjaše Ve- har.

Program je popestrila vide- oprojekcija kratkega filma o Ljubljanskem barju Krajinskega parka Ljubljansko barje.

Gašper Tominc

Prireditev je potekala v organizaciji območnih izpostav JKSD Vrhnika in Ljubljana okolica, Zavoda Ivana Cankarja Vrhnika, Cankarjeve knjižnice Vrhnika ter Kulturnega društva Mah teater. Pokrovitelj srečanja je bilo podjetje CGP Novo mesto. Nagrade za vse lite- rate so poleg organizatorjev prispevale občine Borovnica, Brezovica, Dobrova - Polhov Gradec, Horjul, Log - Drago- mer in Vrhnika, JZ Krajinski park Ljubljansko barje ter Državna založba Slovenije.

Turistično društvo Blagajana Vrhnika

Mirjam Suhadolnik vnovič zaupano mesto predsednice

Vrhnika, 13. marec – Občni zbor Turističnega društva Blagajana Vrhnika je potekal v znamenju podelitve priznanj in pregleda opravljenega dela.

Osrednji gost zbora je bil predsednik Turistične zveze Slovenije Dominik S. Černjak, ki je pohvalil delo društva in se

zahvalil vsem članicam in članom društva za opravljeno delo, s katerim dodajajo kamenček v mozaik slovenskega turizma. Obisk na Vrhniki je izkoristil še za podelitev priznanj turistične zveze. Najvišje, zlato priznanje je prejela Mirjam Suhadolnik, za katero je prostovoljstvo način življenja. Kot je bilo slišati v obrazložitvi, jo vodi jasna vizija, preudarne odločitve in povezovalnost. Do solz ganjena Mirjam

je dejala, da takšnega priznanja ni pričakovala, ter se obenem zahvalila vsem sodelavcem iz društva, ker bi bila brez njih težko kos izzivom. Srebrno priznanje turistične zveze sta prejela Grega Mesec in Uroš Jereb, bronasto pa Darja Horvat, Tone Stanovnik in Franjo Čretnik. Mirjam Suhadolnik je predstavila letno poročilo o opravljenem delu, ki je zadevalo dva vsebinska sklopa: dejavnosti v

Predsednik TZ Slovenije Dominik S. Černjak (drugi z desne) je podelil priznanja Tonetu Stanovniku, Darji Horvat, Uroš Jerebu, Mirjam Suhadolnik in Franju Čretniku.

Starem malnu in turistične prireditve. Kot je povedala glede poslovanje Starega malna, trend prometa kaže rast, kar potrjuje pravo smer delovanja koč, ki v zadnjih mesecih doživlja preobrazbo. Na programskem delu so izvedli tradicionalne prireditve, ki so jih lani nadgradili še z nekaj novimi, kot so nočni pohod z lučkami, sodelovanje s Poniji s klanca ob kresnem večeru ... Lani so izpeljali tudi akcijo podelitve priznanja blagajana »najlepšim objektom«, ki pa so jo nekoliko spremenili. Kot je dejala Anita Čretnik iz društvene Komisije za lepše okolje, lani pod lupo niso vzeli samo hiš, ampak tudi druge objekte in koticke. Posebnost akcije je bila tudi, da so sodelovali s sosednjim društvom – s KUD Ko-

sec iz Občine Log - Dragomer.

Kulturni program občnega zbora so obogatili Tone Stanovnik na harmoniki in bralci Cankarjevih besedil, ki se sestajajo že sedem let in pol. Kot je dejal Andrej Kos v poročilu o omenjeni bralni skupini, je pred njimi štiristoto srečanje. Po navadi se srečujejo v Močilniku, kjer so začeli brati »... zaradi tega, kar se je dogajalo v in z Močilnikom.« Kot vemo, je zdaj Močilnik v občinskih rokah, v društvu pa ostajajo, je bilo slišati, zmerni optimisti v »svetlo prihodnost Močilnika«.

Zbrano občinstvo sta od gostov nagovorila podžupan Mirko Antolović in predsednik planinskega društva Tomaž Stržinar, ki je »prinesel« veselo vest, da se je njihovo društvo

odločilo, da bo TD Blagajana podarilo pet tisoč evrov za projekt gradnje prizidka v Starem malnu.

Tokratni občni zbor je bil tudi volilni. Mesto predsednice društva so znova zaupali dosedanjim predsednici Mirjam Suhadolnik, ki se ji bodo v upravnem odboru pridružili še Joži Alič, Greta Dečman, Lado Horvat, Andrej Kos, Grega Mesec, Jelka Podbregar, Irena Rossi, Maja Ravbar Lampič, Anže Stržinar in Anita Čretnik.

Občni zbor so končali s sklepom o zvišanju članarine na petnajst evrov in podelitvijo društvenih priznanj: Simonu Seljaku, Mirku Turku, Jelki Podbregar, Matjažu Jerebu in Dušanu Mlinarju.

Gašper Tominc

Praznični sijaj Gregorjevega na Vrhniki

Vrhnika, 16. marec – Tudi letos se je na gladini potoka Bela zalesketala luč gregorčkov, ki so jih izdelali otroci.

Nekateri so se s starši pomudili v Starem malnu, kjer je Turistično društvo Blagajana skupaj z Modelarskim društvom Vrhnika, pripravilo ustvarjalni material za izdelavo ladij, drugi pa so gregorčke izdelali doma. Domišljija pri izbiri materiala in motivov je bila neskončna, temu primerno pa je bilo tudi užitek gledati, kako se po vodi zibljejo raznovrstne ladje s svečkami. Dogodek je popestril »sveti Gregor«, manjkalo niti »vrhniški Cankar« v družbi učiteljice iz

njegovih časov ter seveda okusne dobrote izpod rok Društva kmečkih in podeželskih žena Vrhnika. Za glasbeno kuliso je poskrbel Big Band Vrhnika.

Pri organizaciji Gregorjevega so moči združili Občina Vrhnika, Zavod Ivana Cankarja Vrhnika, Društvo ljubiteljev narave in običajev Vrhnika, TD Blagajana, Big Band Vrhnika, Modelarsko društvo Vrhnika, Krajevna skupnost Vrhnika Vas, Gostilna Pri Kranjcu, Društvo kmečkih in podeželskih žena Vrhnika, Prostovoljno gasilsko društvo Vrhnika, Prostovoljno gasilsko društvo Verd, Prostovoljno gasilsko društvo Stara Vrhnika in Komunalno podjetje Vrhnika.

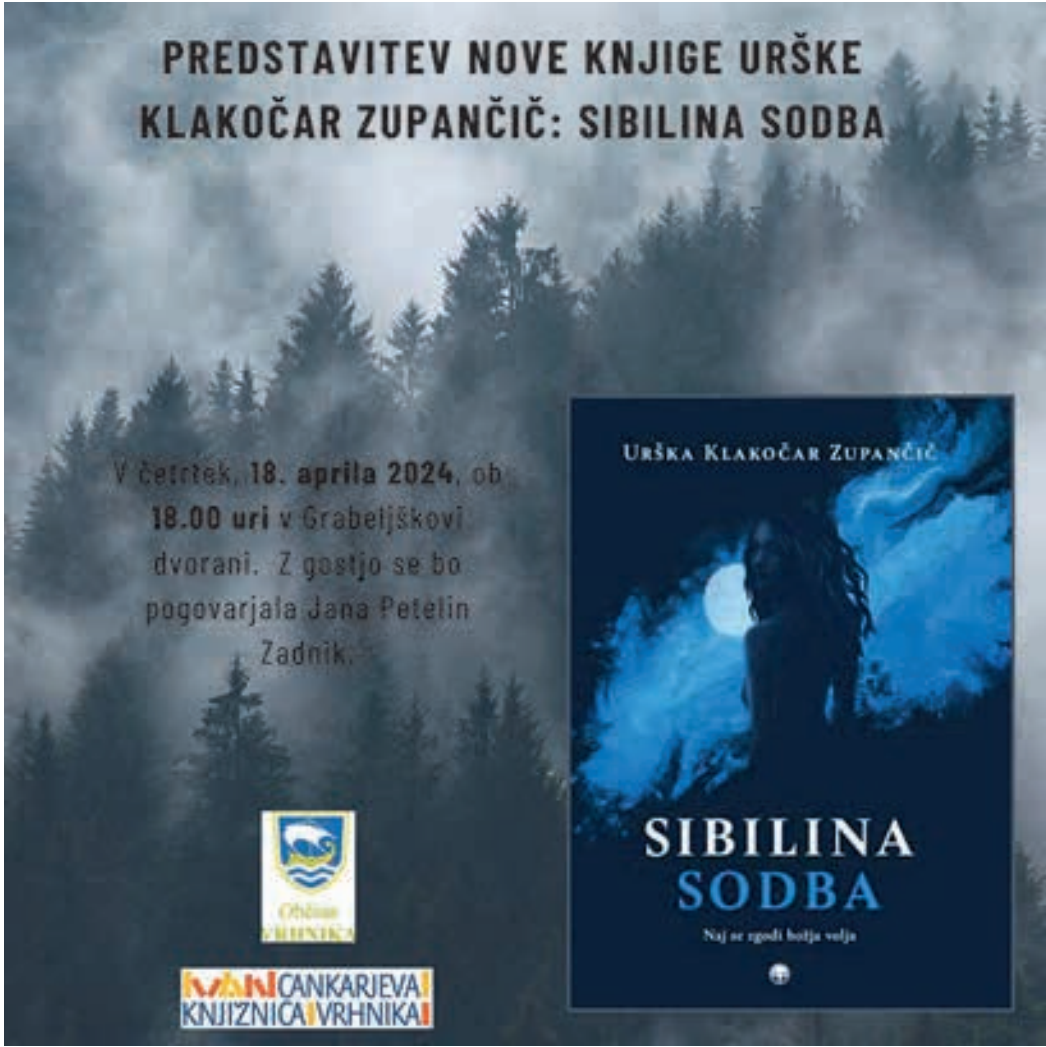
GT, fotografija: Simon Seljak

Zahvala Slaščičarni Berzo in Gostilni Kranjc

Devetega februarja je v vrhniško društvo Nauportus Viva obeležilo slovenski dan kulture v Beli dvorani župnijskega vrtca z recitalom Krst pri Savici. Pri reportaži z dogodka je tiskarski skrat pomotoma zbrisal del besedila, kjer je zahvala gostincema, ki sta na koncu poskrbela za pogostitev gostov. Za razvajanje brbončic sta poskrbela Slaščičarno Berzo in Gostilna Kranjc. Za napako se društvu opravičujemo.

Uredništvo Našega časopisa

Marjan Rijavec o digitalni zasvojenosti

»Ključnega pomena je naš vzgled«

Digitalna zasvojenost med mladimi je vse bolj pereča problematika sodobne družbe, ki se kaže kot nekontrolirana uporaba tehnologije in internetnih vsebin, kar negativno vpliva na človekovo psihično in fizično zdravje. V dobi, ko so pametni telefoni, tablice in računalniki postali neločljiv del vsakdanjega življenja, se številni mladi soočajo z izzivi, ki jih prinaša pretirana povezanost z digitalnim svetom. To ne vključuje le socialnih omrežij in videoiger, temveč tudi čezmerno brskanje po spletu, ogled videoposnetkov in drugih digitalnih vsebin, ki lahko vodijo v izolacijo, anksioznost, depresijo in motnje spanja.

O omenjeni problematiki smo se pogovarjali z Vrhničanom Marjanom Rijavcem, energetskih svetovalcem, coachem in mentorjem za mirno življenje.

Kako se je v zadnjem času povečala pojavnost nekemičnih zasvojenosti? Zdi se, da je razvoj tehnologije prese-gel sposobnost družbe za odzivanje in prilagajanje, kar pomeni, da se o tem vprašanju razpravlja šele ne dolgo nazaj.

Ta problematika je nastala skoraj čez noč in ne toliko dolgo nazaj. Vse se je začelo z dostopnostjo pametnih telefonov in socialnih omrežij, od reci-mo leta 2010 (2007 prvi Applov pametni telefon, 2009 Samsung, 2010 Instagram, 2011 Snapchat, 2004 Facebook, Youtube 2005). Dokler so bila socialna omrežja izključno na računalniku, tega ni bilo zaznati. Instagram, Snapchat, Tiktok pa so izključno omrežja za telefon.

Torej lahko rečemo, da se je po letu 2010 začelo drastič-no spreminjati?

Seveda je trajalo kar nekaj let, da se je pri nas stvar pri-jela, a če pogledamo, da je od tega le štirinajst let, je to relativno kratko obdobje za tovrstne posledice, ki so več kot očitne. Televizija niti ni bila taka težava. Imeli smo živžav in gledališki abonma s predstavami. Računalniške igre so bile bolj statične in z manj nagrajevanja v igrah, ki je dandanes velika težava. Ključna težava pri mladih pa je ravno ta, da se poslužujejo bolj kratkoroč-nih vsebin na socialnih medijih, ki jih omogočajo omrežja, kot so Instagram, Tiktok in Snapchat. Leta 2010 je bilo ena milijarda uporabnikov soci-alnih omrežij. V letu 2023 je ta številka pet mili-jard, kar je več kot polovica sveta.

Kakšne so lahko dolgoročne posledice pretirane upora-be teh naprav za mentalno in fizično zdravje mladih?

Osebn predvsem vidim težave s koncentracijo. Dolgoročne posledice uporabe naprav pri otro-cih in odraslih so relativno podobne. Prva težava uporabe telefona in socialnih omrežij je količina informacij, ki smo jim izpostavljeni. Predvsem kratkoročne oblike vsebin, tako imenovani shorts / reels. To so ponavadi 10- do 30-sekundni pos-netki. Težava je, da je človek v tem primeru izpo-stavljen mnogim različnim vsebinam, ki so zelo kratke, v zelo kratkem času. Vsebine so večinoma nepovezane, kar je za možgane naporno. Možga-ni se na kratko obliko vsebin navadijo in potem nastane težava sedeti 45 minut v šolski klopi, saj je učitelj počasnejši in govori o enaki tematici kar vso šolsko uro.

Torej nastaja težava pomanjkanja koncentracije, če prav razumem?

Tako, to posledično vpliva na odnose. Mladi se hitro naveličajo svojih razmerij. Sam beležim izje-mno visoko stopnjo razhodov, varanja in drugih stvari pri mladih odraslih in veliko tega vidim, da izhaja prav iz uporabe tehnologije. Popularno je tudi iskanje potencialnih partnerjev prek omrežij, namenjenih temu (npr. Tinder). Pogosto vidim, da pride do trenja ali celo razhoda, ker punca vidi na telefonu, da ima fant aplikacijo Tinder ali pa da si dopisuje z več puncami. Seveda pretirana uporaba tehnologije vpliva tudi karierno z vidika sposobnosti delovne učinkovitosti in koncen-tracije na delovnem mestu. Prav tako vpliva na mentalno stanje v obliki nezadovoljstva in nizke samopodobe. Človek je samozavesten, ko vidi

svoj napredek in pozitivne spremembe. A če na-prava in »cinglanje« obvestil otroka zmoti med učenjem, med druženjem s prijatelji itn., potem nima občutka napredka in kontrole, kar prinese dvomljive misli o sebi in ne ambicioznost.

Kaj pa fizični znaki?

Fizično se posledice kažejo pri drž, izzivih z vra-tom, hrbtenici, karpalnih tunelih v rokah, pogo-stokrat mravljičenje v rokah zaradi uporabe istih gibov, brezvoljnost zaradi statičnosti in pomanj-kanja gibanja. Da ne govorim o kakovosti spanja zaradi modre svetlobe pozno v noč. Modra sve-tloba ekranov namreč zmanjšuje raven hormona spanja, ki je ključen za normalen in sproščujoč spanec.

Kako lahko prepoznamo, da je naš otrok odvisen od di-gitalnih naprav?

To lahko opazimo kot pretirano razdražljivost, tesnobo ali depresivno vedenje ob postavljanju meja glede uporabe naprav. To pomeni, da sta ču-stvena in kemijska navezava na dražljaje, ki prihajajo iz naprave, veliki in je treba uporabo omejiti ne kot kazen, ampak s preusmeritvijo pozornosti na aktivnosti, ki nudijo trajnejše zadovoljstvo, kot so fizična aktivnost, glasba, ples, kreativni izzivi, vključenost v družino. Opazimo lahko tudi, da priložnosti za druženje postanejo bistveno manj zanimive kot pa sama uporaba naprav. Znaki so pogosto očitni in jih starši relativno hitro prepo-znajo. Ključnega pomena pa je, da spremljamo, kdaj otrok uporablja napravo – sploh, če je želja po njej že v jutranjih urah, pred vrtcem ali šolo je pomembno, da to navado spremenimo. Po jutru se dan pozna. Če otrok že jutro začne z motilcem koncentracije, potem je težko uravnoteži koncen-tracijo čez dan.

Kako lahko ukrepamo?

Osebn menim, da je najboljšje zdravilo kakovo-stno preživet čas.

Hočete reči: kakovostno preživet čas staršev in njihovih otrok?

Tako. Za to se moramo starši zavestno odločiti in po domače rečeno »naštelati« sebe. Da poleg hi-trega tempa damo visoko na prioriteto listo dru-ženje s svojimi otroki. To pomeni, da mora biti na koledarju zapisano: »čas za otroka« ali pa »čas za družino«. Tako kot partnerski odnosi se tudi odnos z otrokom ne zgradi po nesreči, ampak ga je treba zavestno graditi in videti, kaj deluje in ne. Predlagam veliko športa in zunanjih aktivnosti. Otroci so zelo kinestetični, gibalni in njihov jezik je gibanje ter želja po čutnem raziskovanju.

Iz tega izhaja, da smo otrokom tudi sami vzgled.

Res je. Ključnega pomena je vzgled. Otroci se naj-bolj učijo s posnemanjem in naša uporaba tehno-logije se zelo pogosto odraža na otrocih. Če med hranjenjem kukamo na TV, se bo otrok naučil enako in bo kaj kmalu želel gledati risanke med hranjenjem. Pomembno je tudi, da čim manjkrat damo otroku telefon ali televizijo kot pobeg: zato, da bo v čakalnici pri zdravniku »priden«. Nič ni sramotno, če otroka zanimajo stvari v čakalnici, če sprašuje, raziskuje. Tukaj je odgovornost in delo na starših.

Ja, ampak ni enostavno.

Seveda ni. Zato moramo pri sebi definirati namen

uporabe teh naprav, zakaj v resnici mi odrasli brskamo po socialnih omrežjih? Pogosto na to nimamo odgovora, se preprosto dogaja, ker smo navajeni, avtomatizem. Kako naj potem otrok ve, zakaj nekaj dela, koliko in kako? Ko pa nima raz-vitih kognitivnih sposobnosti in ne zna vzposta-vljati meja sam sebi. Za to smo tukaj starši.

Večno vprašanje: Kdaj bi lahko otrok imel denimo svoj pametni telefon, ki je, kot vemo, lahko okno v svet za-svojenosti? Naš ga, recimo, v devetem razredu nima. Ni vedno enostavno, ker ga sovrstniki imajo in lahko pri-haja do občutka izključenosti.

Po raziskavah večina otrok dobi svoj prvi tele-fon med 12. in 15. letom. Manjši odstotek pred desetim letom starosti. Pred vprašanjem, kdaj po prvi telefon za svojega otroka, je pomembno vprašanje zakaj? Ali je dejanska potreba po tele-fonu? Poznam otroke in družine, kjer so otroci v najstniških letih, ampak do telefona nimajo prav nobenega odnosa zaradi kakovosti odnosov in aktivnosti, ki jim pomenijo več. Torej bolj kot kdaj sta pomembna zakaj in privzgojen odnos do teh-nologije, ki pa ga mi privzgojimo svojim otrokom. Glede na otrokov razvoj možganov in dojemanje sveta zagotovo ne priporočam telefona pred de-setim letom starosti. Zadnja triada osnovne šole. Morda staromodno, a če je potreba pri otroku za telefon že prej, da pokliče prijatelja za sprehod ali starša, ko pride domov iz šole, je možnost nakup telefona na tipke. Po navadi je to telefon za seni-orje. Zakaj? Ker pametni telefon odpre možno-sti do celotnega spleta, vseh socialnih omrežij le nekaj klikov stran. Česar pa otrok mentalno ni sposoben sprocesirati. Svet na dlani je velika od-govornost.

Kako pomembna je vloga staršev in učiteljev pri prepre-čevanju in obvladovanju te odvisnosti?

Osebn menim, da samo starši in učitelji lahko vplivajo na tovrstno uravnavanje. Otrok potre-buje in išče meje, ki mu pomenijo varnost. Če

mu jih ne postavijo starši ali učitelj, potem bodo navade ušle izpod nadzora in to potem vpliva na kakovost življenja v prihodnje. Pomembno je, da telefon ne pristane na »dnevnem jedilniku«. Vse, kar počnemo vsak dan, nas globoko zaznamuje in vpliva na nas. Enako je pri alkoholu: dve pivi na dan delujeta nedolžno, a vemo., kaj to pomeni. Uporaba telefona nekajkrat na teden je sprejemlji-va, naj pa to ne bo dnevno opravilo ali nagrada. Telefon ne sme biti vrhunec otrokovega dneva, naj bodo to odnosi, igra, cartanje, smeh, globina odnosa.

Kje vidite še težavo pri uporabi telefona?

Tako pri mladih ali odraslih vidim naslednjo te-žavo, ki pa je zaskrbljujoča. Pametni telefon je dejansko svet na dlani in v eni napravi imamo možnost neskončnega pobega. Če gledamo do konca svojega življenja videoposnetke na Youtu-bu, vsako minuto svojega življenja, verjetno ne bi pregledali niti enega odstotka vsebin. Težava pa nastane, ko ne vemo, kaj bi počeli. Takrat avto-matsko posežemo po telefonu. Naši možgani in telo že vedo, da ko ne vemo, kaj bi počeli, da bomo na telefonu stoodstotno dobili potešitev brezvolj-nosti, utrujenosti, itn. Torej je na neki način to neskončni bonbon. Težava pri uporabi telefonov je pasivnost uporabnika in iz vidika socialnih omrežij primerjanje z drugimi.

Torej je težava pobeg v virtualni svet?

Tako je. Pobeg v virtualni svet zaradi pomanka-nje ciljev, interesov. Mladi iščejo in razvijajo svojo identiteto, so bolj dovzetni za mnenja drugih in pogosto so objave na socialnih omrežjih posebej izbrane in ne prikazujejo stvarne podobe življe-nja ljudi. Tako mladi dobijo občutek, da je nekaj z njimi narobe, da nekaj zamujajo, da so manj lepi, uspešni, zanimivi. To vodi v popačeno delovanje

Starovrhniški mojstri

Franc Grom, Primčkov – mojster vrhniških pirhov

Franc Grom - Primčkov (23. 11. 1940 – 15. 4. 2015) se je kot prvi izmed treh otrok rodil ključavničarju Francišku - Lukovčemu (1915–1990) in Franciški Trček (1913–1991) Pr' Primčk na Stari Vrhniki 18.

Imel je še mlajšega brata Bogdana Matijo in sestro Albino, poročeno Kaič.

Franc je osnovno šolo in nižjo gimnazijo obiskoval na Vrhniki, nato pa je šolanje na željo staršev nadaljeval na srednji strojni šoli v Ljubljani.

Po končanem šolanju se je zaposlil v Iskri. S svojo umetnostjo, izdelavo vrhniških pirhov, je začel v kasnejšem obdobju, ko se je že bližal zaslužni upokojitvi. Jajce je najprej izbral, izpihal, potem pa lupino prevrtil z nešteto drobnimi luknjicami, od 3.000 do 24.000, z izrednim občutkom za ritmično razporejanje ornamentov po obliki jajčne lupine. Tako so iz jajc nastajale prave čipkaste umetnine. Podobne umetnine je izdeloval tudi iz lešnikov z jedrcem v sredini. Veliko truda in časa je vložil tudi v izdelavo umetelnega pohištva in ureditev okolice ter svoje hiše.

Njegovi pirhi so zelo cenjeni kot osebno,

poslovno ali protokolarno darilo.

Razstavljal jih je v številnih slovenskih in svetovnih mestih. Vrhniški pirhi krasijo številne ugledne domove, rezidence, predsedniške palače, dobili so jih cerkveni dostojanstveniki in ustanove po svetu (na japonskem cesarskem dvoru, v Beli hiši, v nemški, ruski in še marsikateri predsedni-

ški palači po svetu). Fotografija njegovih pirhov je bila objavljena tudi v prestižni japonski reviji Seven seas (Slovenija A–Ž, december 2000, št. 148), leta 2013 pa v reviji Najboljša malezijska hrana. Posebna čast je tudi naslovnica knjige Mojstrovine Slovenije, avtorja dr. Janeza Bogataja, za katero so od več kot tristoletih umetniških del izbrali pirh Franca Groma. Pirh, ki ima 24000 luknjic, je bil leta 2011 upodobljen na znamki Pošte Slovenija.

Za svoje delo je leta 2004 prejel najvišje državno priznanje za rokodelske dejavnosti Obrtne zbornice Slovenije, zlato vitico, za pomemben ustvarjalni opus. Najbolj ponosen pa je bil na vaško priznanje leta 2007, kar je komentiral z besedami, da mu je »všeč biti prvi na vasi«. Leta 2015 (posthumno) pa je dobil na predlog Krajevne skupnosti Stara Vrhnika še najvišje občinsko priznanje – naziv častnega občana Občine Vrhnika.

Joži Krvina in Ema Goričan

Odkriti pogovori: Stoyan Svet

Gost tokratnih Odkritih pogovorov v Cankarjevi knjižnici Vrhnika je bil Stoyan Svet.

Že od šolskih let se zanima za družbo in dogajanje v njej. Od takrat pa vse do danes aktivno sodeluje, raziskuje in izpostavlja različne težave današnjega časa – zdravje, tehnologijo, okoljske spremembe ... Je ustanovitelj društva Čisto modro nebo (Društvo varuhov pravice do čistega zraka, sonca in modrega neba) in je eden od urednikov FB Civilne Iniciative Modro nebo. Že veliko let je tudi organizator delavnic izobraževanja za mir.

V izjemno zanimivi predstavitvi sebe je vpletel tudi svoje osebne izkušnje. Otroštva se spominja s kančkom grenkobe. Pritegnil je z neposrednostjo, razglabljanjem in iskanjem poti iz težkih situacij. Obiskovalce je soočil z njihovimi možnostmi vpliva na medsebojne odnose, družbene pojave.

S svojo življenjsko zgodbo je dal vedeti, da se ni treba podrežati, da človek pride do sprememb. Treba je samo poskusiti, imeti dovolj strasti in biti vztrajen. Izpostavil je težavo pitne vode in čistega zraka (tudi) v Sloveniji. Kakovost vode temelji na določanju fizikalnih, kemijskih in mikrobioloških parametrov. Takšne meritve omogočajo vpogled tudi v onesnaževanje vodnih zajetij in dajejo informacije o kakovosti pitne vode. Dogajanje je pope-

stril s prikazom analize pitne vode, kozarec katere smo vzeli kar iz novega vodovoda Cankarjeve knjižnice, kjer smo gostovali. Zelo neprijetno smo bili presenečeni nad izidom, ki smo ga lahko spremljali na lastne oči. In občutek na koncu: "Omejitev ni, opozoril sem vas, na vas pa je, da reagirate." Čas je prehitro minil, tako da je ostalo še veliko odprtih vprašanj.

Moj prvi obisk Odkritih pogovorov

To ni bil moj prvi obisk Vrhnik. Prvič sem Odkrite pogovore obiskala pred časom, ko je prijateljica čisto nevsiljeno vprašala: "A greš zraven?" Šla sem. Ničesar nisem spraševala, se z ničemer obremenjevala. Bilo mi je fascinantno. Po poti domov sem se poglabila vase. Ni me več skrbelo sneženje, ne nepoznavanje ceste. Bili smo samo vožnja, jaz, moje misli in moji občutki. Pozabila sem na strah. Res je, odkrila sem nekaj novega, nekaj, kar me je vrglo iz vsakdanje rutine. Po tistem prvem srečanju na Odkritih pogovorih je sledilo nekaj pomembnih rezov v moj tok življenja. Obiski Odkritih pogovorov bodo očitno postali moja stalnica, kajti tam sem začutila pravo vzdušje, prave ljudi. Hvala, Marjeta, da si mi pokazala to pot. Iskrena hvala pa tudi vsem udeležencem, ker lahko med vami občutim svobodo, sprejetost in ljubezen.

Odkriti pogovori, kjer vsekakor pozabim na strah, ki kar izgine. Omejitev ni. Dovolim si

biti to, kar sem. Brez vsakršnega dokazovanja. Odkrivam tisto, česar še ne vem, poglobljam, raziskujem. Najdem nove stvari in jih povezujem ter premagujem svoje omejitve. Zavem se, da sem del enega mozaika. Stoyan Svet – poslušam njegovo življenjsko zgodbo. Dotakne se me bolj, kot bi si želela. Kako globoko se v nas vtisnejo tisti prvi spomini. Okolje, ki neizbežno vpliva na naš odziv, strahovi, krči. Potem se začne naše iskanje. Stoyan nam je predstavil knjigo Prisluhni sebi (avtor Prem Rawat). Nisem je še prebrala, a jo najverjetneje bom. V resnici se vse začne spreminjati, ko prisluhneš sebi, ko začneš spreminjati sebe in odstranjevati svoje omejitve, ki si si jih postavil sam. Velikokrat v kontekstu, ker so te tako naučili. Začneš iskati svoje strasti in odpirajo se nove poti, katerih kreator si ti sam v dobro sebe in nekega višjega cilja. Kako neločljivo in kompleksno smo povezani z naravo, z družbo in nenazadnje tudi s preteklostjo. Z vsem skupaj pa ustvarjamo tudi prihodnost.

Bernarda Planinšec, Šoštanj

Napovednik novih Odkritih pogovorov:

12. 4. 2024 – Andrej Pešec – Znanje za življenje (o duševnem zdravju mladih, odnosih doma in v službi, o odnosu med učenjem in učiteljem ...)
26. 4. 2024 – Katarina Nagode – Obsmrtna dula

in dokazovanje skozi objave. Tako se ustvari manjvrednostni kompleks, primerjanje. Zdravilo za to je zgraditi samopodobo otroku skozi dobro komunikacijo, verjeti v otrokovo sposobnost, ga vedriti, vzpodbujati ter postavljati zdrave meje. Saj otroci in odrasli iščemo le občutek, da smo videti kot dobri, vredni, ljubljeni in sprejeti. Če damo to svojim otrokom, tega ne bodo iskali zunaj do take mere, da bi počeli "neumnosti". To je velika naložba.

Ali obstajajo strategije ali tehnike, ki se jih lahko poslužujemo za zmanjšanje časa, preživetega pred zasloni?

Obstajajo aplikacije, kjer lahko vidimo, koliko časa otrok preživi na telefonu, omejimo čas, vidimo, kaj gleda in pred nameščanjem kakršnih koli aplikacij jih moramo odrasli potrditi. Youtube for kids je koristno namestiti za mlajše. Preverite pa tudi, kakšni oglasi se otrokom vrtijo v igrinah ali med posnetki na Youtubu. Lahko napeljujejo na igre na srečo ali so tudi seksualne narave. Žal ...

Kako lahko razlikujemo med normalno uporabo in odvisnostjo, ko govorimo o mladostnikih in njihovi uporabi digitalnih tehnologij?

To lahko opazimo po načinu vedenja, šolskem uspehu, odnosih, odtegnitvenih simptomih ob omejitvah uporabe, razpoloženju, zdravju, tudi kakovosti spanca in sanjah. Predlagam, da skrbniki oz. starši merimo uporabo telefona pri mlajšem otroku na tedenski ravni in vidimo, ali so odstopanja na posameznih področjih. Tako bomo videli, kako tehnologija vpliva na otroka. Dodajam tudi, da je vsak otrok drugačen in nekateri so bolj dovzetni za dražljaje, nekateri bistveno manj. Ste dober starš in otroka dobro poznate, zaupajte vase.

Katere vrste podpore in intervencije so se izkazale za najučinkovitejše pri obravnavi odvisnosti od digitalnih naprav?

Jedro je v starših, posledice so v otrocih. Pomembno je pogledati resnici v oči in si priznati, da če je stvar ušla izpod nadzora, moramo sami nekaj spremeniti pri sebi. Kako uporabljamo sami tehnologijo, televizijo, telefon itn. Kakšen je naš odnos do tega? Se dovolj gibljemo? Kako preživljamo svoj prosti čas? Zakaj se otrok zateka v tehnologijo? Vse prepogostokrat vidim, da starši želijo spremeniti otroka, medtem ko sami niso pripravljeni na drastične spremembe. Tako žal ne gre. Zato večino časa delam s starši. Z vidika intervencije je pomembno, da razumemo, kaj otrok išče in potrebuje skozi uporabo naprav. Ali beži od česa ali mu zgolj tehnologija in dražljaji sprožijo tako visoko stopnjo dopamina, da drugje ne vidi zadovoljstva. To se razbere skozi individualen pogovor. Mladostnikom pogosto pomaga tudi pogovor – če so stari petnajst let ali več. Taki so že toliko stari, da besede lahko naletijo na plodna tla – a ne vedno. Če pa so mlajši, je delo izključno na starših.

Kakšna bi bila vaša zaključna misel?

Za konec bi dodal pomembno misel, in sicer, da tehnologija ni težava sama po sebi, ampak je težava v našem odnosu in uporabi. Na nas je odgovornost, da smo zavestni uporabniki in da vemo, kaj uporabljamo, kdaj in zakaj ter da pravilno ravnamo in vzgajamo svoje otroke. Zelo pogosto opazim valjenje krivde na tehnologijo samo po sebi, vendar ni tako. Vse kraje ne vzpodbujam k odgovorni uporabi in konec koncev čim več zunanjih aktivnosti, ki izjemno zdravilno in blagodejno vplivajo na odrasle pa tudi na razvoj naših otrok.

Gašper Tominc

Anton Debevec partizan in gospodarstvenik

Združenje borcev za vrednote NOB Vrhnika in Cankarjeva knjižnica sta v ponedeljek, 19. februarja 2024, v Grabeljškovi dvorani organizirala prireditev, posvečeno spominu na legendarnega direktorja IUV Vrhnika Antona Debevca.

Podobna prireditev je bila v novembru leta 2023 ob 100. obletnici rojstva Antona Debevca v rakovski knjižnici, v kraju, kjer se je rodil. Dogodka se je udeležil predsednik ZB za vrednote NOB Vrhnika Miran Štupica in na njegov predlog smo se ga spomnili tudi na Vrhniki. Polno dvorano je tudi nagovoril in poudaril, da je Anton Debevec za vrhniško gospodarstvo po drugi svetovni vojni naredil res veliko, zaposloval Vrhničane in okoličane ter veliko prispeval za razvoj Vrhnike na vseh področjih življenja. Kot mlad partizan pa je tudi veliko prispeval k osvoboditvi Slovenije izpod nacifašizma. Celotno prireditev je povezovala Nataša Oblak Japelj iz CK Vrhnika, ki je na začetku še posebno poudarila:

»Za današnji dogodek, ki smo ga organizirali v sodelovanju z Združenjem borcev za vrednote NOB Vrhnika, se lahko zahvalimo predvsem sorodnikom legendarnega, dolgoletnega direktorja IUV Antona Debevca. Njegova nečakinja Maja Polak in sin Zvone Debevec sta na podlagi spominov, družinskega arhiva in drugih virov pripravila predstavitev, ki sta jo novembra leta 2023 v sklopu prireditev Večer s kraji, predstavila v rakovski knjižnici.

Cankarjeva knjižnica Vrhnika od septembra 2014 deluje v svetli, prostorni nekdanji šivalnici IUV, zgrajeni leta 1983. S svojo zasnovo in izvedbo še danes, kot prava palača, priča o nekdanjem sijaju Industrije usnja Vrhnika. In prav zato domoznanski oddelek naše knjižnice posebno skrb posveča ohranjanju spomina na tega industrijskega velikana, ki je dolga desetletja po koncu druge svetovne vojne omogočal življenje večini Vrhničanov in znatno prispeval h gradnji in razvoju kraja.

Nato sta besedo prevzela Zvone Debevec in Maja Polak. Na začetku sta predstavila njegovo partizansko delovanje. Bil je eden od pogumnih mladeničev z Rakeka, ki so zapustili svoje domove in se 12. in 13. marca 1942 v organiziranih skupinah pridružili partizanom ter na tamkajšnjih krajih ustanovili Rakovsko četo. Nato sta predstavila še njegovo izredno gospodarsko sposobnost, obenem ga je odlikoval izreden socialni čut za zaposlovanje Vrhničanov in velik prispevek h gradnji in razvoju kraja.

Ob tem je treba poudariti, da se je prireditve udeležilo veliko njegovih sodelavcev in ustvarjalcev usnjarske vrhniške indu-

strije, ki so se vključili v razgovor in predstavili svoje spomine o delovanju z Antonom Debevcem, ki je podjetje vodil od leta 1962 do leta 1999.

Spomine so z občinstvom delili Brane Jereb, Katja Klobučar, Dragica Gantar, Andrej Kos, Jože Lacko in Marija Iskrenovič. Vsak je na svoj način, pač glede na to, kako je sodeloval z Antonom Debevcem, izrazil sočutje in prednosti o gradnji in razvoju kraja Vrhnika. Prisotni so se pričevanjem pridruževali s svojimi resničnimi dogodki in na koncu navdušeno po dveh urah zaključili prireditev.

Kot je bilo že omenjeno, sta celotno delovanje Antona Debevca predstavila njegov sin Zvone Debevec in nečakinja Maja Polak. Zato predstavljamo še nekaj najbolj značilnih življenjskih dejanj, saj lahko rečemo, da je bil slovenski gospodarstvenik in partizan.

»Najini starši so preživel drugo svetovno vojno. Sodelovali so pri uporabi proti okupatorjem.« Sedanje slovenske meje so bile oblikovane zaradi osvobodilnega boja slovenskega naroda. Zgodovinsko resnico moramo ohraniti in posredovati novim generacijam. Narodni izdajalci presežejo svoj zločin, ko ga priznajo in nato delajo v dobrobit svoje skupnosti.

Anton Debevec se je rodil 22. avgusta 1923 v Ivanjem selu, umrl pa 16. oktobra 2002 na Vrhniki. Bil je sin Antona Debevca (10. 5. 1889 – 12. 2. 1969) iz Begunj in matere Antonije, rojene Matičič (10. 1. 1898 – 7. 3. 1969) iz Ivanjega sela. Imel je tudi sestro Nado, poročeno z Mirkom Polakom, ki sta imela hčerko Majo. Tako sta prav sin Zvone in nečakinja Maja skupaj pripravila življenjepis Antona Debevca, ki se je poročil z Božo, rojeno Oblak, z Vrhnike. Svojo mladost je preživel skupaj s starši in sestro v Loški dolini.

Leta 1941 je v Ljubljani končal trgovsko akademijo.

12. marca 1942 je odšel v partizane in ustanovil Rakovsko četo. Prvi ognjeni krst je doživel že maja 1942, ko je po italijanskih podatkih padlo in bilo ranjenih petdeset njihovih vojakov. Najtežjo preizkušnjo je doživel malo kasneje, ko je med večmesečno roško ofenzivo 80.000 italijanskih vojakov s pomočjo domačih izdajalcev skušalo uničiti partizansko gibanje. Tedaj je okupator izvajal teror tudi nad civilnim prebivalstvom s požigom vasi, streljanjem talcev in pošiljanjem ljudi v taborišča in smrt.

Po kapitulaciji Italije in po tečaju v Kočevskem rogu sta z

Jožetom Smoletom, kasnejšim vidnim povojnim politikom, odšla na delo na Tolminsko, Bovško, na Kras in v Vipavsko dolino. Avgusta 1944 je odšel na Zahodno primorsko okrožje, kjer je kot sekretar partijskega komiteja pričakal osvoboditev. Prepotoval je vso Beneško Slovenijo in Rezijo.

Bil je nosilec partizanske spomenice 1941.

Po vojni ga je Stane Kavčič, v šestdesetih letih predsednik slovenske vlade, določil za inštruktorja Pokrajinskega komiteja SKOJ na ribniškem, kočevskem in notranjskem okrožju.

Po službeni dolžnosti je kot uslužbenec Tajništva notranjih zadev leta 1951 pripravil analizo zaslišanj in obsodb v dachauskih procesih, na katerih so sodili nekdanjim taboriščnikom zaradi domnevnega sodelovanja z gestapom.

Zaradi kritične analize dachauskih procesov (ugotovil je izsiljena priznanja, uporabo ponarejenih dokumentov idr.) je bil leta 1952 pred Vojaškim sodiščem v Ljubljani obsojen na trinajstletno zaporno kazen, a bil po dveh letih izpuščen in uradno pomiloščen leta 1980. Z navedeno analizo je marsikateremu obsojencu rešil življenje ali ga rešil zapor.

Kasneje si je prizadeval za njihovo razjasnitev oz. razkritje resnice o njih.

Pisatelj Igor Torkar (Boris Fakin), ki je preživel Dachau in procese, mu je v knjigo Deseti bratje napisal posvetilo: »Pokončnemu poštenjaku, ki si je upal že 1951. leta zapisati, da so žrtve dachauskih procesov nedolžne!« (faksimile iz knjige!!!)

V knjigi Umiranje na obroke je Igor Torkar leta 1984 javno razkril in zrušil dotedanjo tabu temo insceniranih dachauskih procesov.

Od leta 1954 je Debevec opravljal različna dela v zunanji trgovini.

Leta 1962 je na prigovarjanje znanec postal direktor Industrije usnja Vrhnika, ki jo je vodil sedemintrideset let. Pod njegovim vodstvom je podjetju pred likvidacijo uspelo izplačati iz težav. Tovarna se je posodobila in se razvila v center slovenske usnjarske industrije, ki so mu bili priključeni še Usnjarsko-krznarski kombinat Šmartno, Tovarna usnja Šoštanj in Tovarna obutve Rožnik Ljubljana, z obrati v Logatcu in Domžalah. Postala je ena največjih usnjarn na svetu z več kot tri tisoč zaposlenimi. V okviru Slovenije in tudi Jugoslavije so bili med največjimi izvozniki na zahodne trge, kjer so pridobili

Anton Debevec - drugi z desne

Sin Zvone Debevec, nečakinja Maja Polak in Nataša Oblak Japelj

Zbrani na predstavitvi Antona Debevca

za državo pomembna konvertibilna devizna sredstva v obsegu 80 % proizvodnje v vrednosti izvoza 80 mio dolarjev na leto.

Veliko sredstev so namenjali projektom lokalne skupnosti, štipendijam in sponzorstvom na področju kulture, zdravstva, izobraževanja in športa.

Podpiral je liberalno politiko Staneta Kavčiča in zagovarjal vključevanje v evropske gospodarske tokove, razvoj terciarnih dejavnosti in zasebno pobudo. Leta 1999 se je upokojil.

Bil je poslanec v slovenski skupščini. Leta 1972 je prejel nagrado Gospodarske zbornice (Kraigherjevo nagrado) za izjemne dosežke v organizaciji in pri vodenju Industrije usnja Vrhnika, ki je bila tedaj po ob-

segu že šesti slovenski izvoznik na zahodne trge. Prejel je tudi več drugih družbenih priznanj in nagrad ter odlikovanj.

Deloval je kot športnik, v mladosti je bil nogometaš in atlet, kasneje športni funkcionar in športni zanesenjak ter velik podpornik lokalnega športa in tudi širše. Na Vrhniki je predvsem podpiral nogomet in košarko, saj so bila igrišča večkrat posodobljena in preurejena z njegovimi donacijami. Tudi Ulovka je postala znano smučišče z vlečnico, kjer so se na takratnem snegu smučali številni Vrhničani in Ljubljanci. Brez donacij IUV ni bila mogoča asfaltna povezava Ulovka in Zaplana. To je samo nekaj najbolj aktualnih pomo-

či pri uresničevanju gradenj in donacij. Ne moremo pa mimo obiskov Antona Debevca ob večernih urah, ko si je s svojima prijateljema dr. Žekšom (starejšim) in gos. Podbregarjem ogledoval treninge košarkarjev in se zanimal za tekme na domačem in tujih igriščih.

Prav gotovo je še veliko neizrečenih spominov na direktorja Debevca, ki je res veliko pripomogel razvoju Vrhnike v vseh pogledih: od gospodarskih, kulturnih, športnih in tudi socialnih v Industriji usnja Vrhnika.

Ob upokojitvi je direktor IUV in »zadnji« partizanski direktor izrekel: »Zaklel sem se, da delavcev ne bom odpustal!«

Simon Seljak

ZŠAM podarilo vrtcu dva kompleta prometnih znakov

Vrhnjsko združenje voznikov in avtomehanikov je enotama vrtcev Želvica in Barjanček podarilo kompleta prometnih znakov za otroške prometne poligone.

Znaki so nekoliko manjši, vendar popolnoma posnemajo podobo originalnih prometnih znakov. Franjo Čretnik iz združenja je pojasnil, da bodo zna-

ki zelo koristni vrtcem. »Že v vrtcih poteka prometna vzgoja. Zelo pomembno je, da so znaki pravilni – takšni, s katerimi se otroci srečujejo na cesti. Zato

smo izbrali tiste znake, ki ustrezajo njihovi aktivnosti v prometu kot pešci ali vozniki skirojev. V kompletu sta tudi dva pre-

Križevpotni venec Marka Jermana

V Cankarjevem domu na Vrhniki je 19. marca odprla svoja vrata razstava vitražev Marka Jermana.

Ta je v tridesetih letih samostojne prakse oblikoval in izdelal več kot 300 oken, ki jih lahko uzrete v nekaterih zasebnih zgradbah, zlasti pa v cerkvah na Hrvaškem, v Argentini, Avstriji, Italiji ter seveda širom Slovenije na več kot 100 lokacijah – v naši bližini tudi v Bevkah, Ljubljani, Tomišlju, Sentjoštu, Zaplani in Kamniku pod Krimom. Avtor razstave je »Križevpotni venec«
dokončal pred štirimi leti. Ustvarjal ga je dobrih pet let, barvna okna pa prikazujejo križev pot, dopolnjen s kiticami (sonetnim vencem) razmišljanj o Kristusovem trpljenju. Štirinajstim postajam je dodal še magistrale (zadnji sonet sone-tnega venca, sestavljen iz prvih oziroma zadnjih verzov vseh

Marko Jerman

štirinajstih sonetov), prav tako v mozaični podobi. Marko Jerman se je rodil v argentinskem mestu Bariloche v Argentini leta 1957 mami Lučki, roj. Kralj, in očetu Francetu Jermanu. Po končani srednji šoli je študiral agronomijo v Buenos Airesu, ob šoli in študiju pa se je tudi likovno izraževal pri slikarju Juanu Antoniu Spotornu in kiparju Rafaelu Roci, kasneje

pa se je izučil svojega poklica pri mojstru Santeju Pizzolu v Milanu. Leta 1991 se je z družino preselil v Slovenijo, danes stanuje in ustvarja v Godoviču. Razstavo, katere odprtje so s kulturnim programom popestrili Markovi otroci in Mojca Kavčič, si je mogoče ogledati do 9. aprila v Mali galeriji Cankarjevega doma.

GT, foto: Simon Seljak

Pri Jermanovih so imeli vedno radi glasbo in petje. Tako so odprtje razstave popestrili kar Markovi otroci: Andrej, Aleksander, Alenka, Lučka, Luka ter Ana.

hoda za pešce, da bodo otroci lahko varno vadili prečkanje ceste.«
Sogovornik dodaja, da otroci na prometnem poligonu ne pridobivajo samo novih znanj o prometu, ampak tudi izboljšujejo telesno motoriko. Vrhnjsko združenje voznikov in avtomehanikov je reden gost vrhnjskih vrtcev, njegov nabor pripomočkov za prometne poli-

gone pa se iz leta v leto povečuje. Ena od zadnjih pridobitev je bil semafor, zdaj pa pripravljajo »predor«. »Bomo eden redkih, če ne edini, ki bodo imeli 'tunel'. Ko otroci zapeljejo ali vstopijo v temen prostor, nekateri doživijo rahlo stisko. Z našim pripomočkom se bomo lotili tudi tega izziva.«
Sogovornik dodaja, da je prometno opismenjeva-

nje nikoli končana zgodba. »Če bomo z našimi predavanji, poligoni in demonstracijami rešili vsaj eno življenje, smo upravičeni naš obstoj. Moram pa pohvaliti moje fante in dekleta v društvu, ki vedno radi priskočijo na pomoč. Hvala jim, brez njih naše društvo ne bi bilo to, kar je.«

Gašper Tominc, foto: GT

Prihaja pomlad - tudi za društva!

Društva predstavljajo trdni steber lokalnega okolja, kjer se ljudje povezujejo, izmenjujejo izkušnje in razvijajo tako prijateljske kot strokovne odnose.

S svojim delovanjem spodbujajo solidarnost med ljudmi in krepijo povezanost v določenem kraju. Vendar pa se v zadnjem času na Stičišču Središče, kjer nudimo podporo organizacijam t. i. "tretjega sektorja", soočamo s padcem entuziazma za sodelovanje v društvih. Težava pridobivanja novih sodelavcev ter izzivi pri prenosu vodstvenih funkcij lahko vodijo celo do izgorevanja predsednikov in drugih oseb na vodstvenih funkcijah.

Ker je ohranjanje društev ključnega pomena za ohranjanje skupnosti, smo se odločili, da še dodatno podpremo društva s sledečimi, za društva brezplačnimi aktivnostmi:

- Pomlajevanje: Spodbujamo pridobivanje novih članov in podpornikov, ki bodo prispevali sveže ideje in energijo. Že ta četrtek vabljeni na spletno delavnico Pomlajevanja organiza-

cij, kjer boste spoznali tudi uspešne zgodbe pomlajevanja društev.

- Usposabljanja s področja promocije organizacij: praktična usposabljanja, ki organizacijam pomagajo pri promociji njihove dejavnosti in privabljanju novega članstva.
- Pomoč pri spremembah v delovanju organizacij: z vodstvi društev sodelujemo pri prepoznavanju in uresničevanju potrebnih sprememb za učinkovitejše delovanje.
- Pomoč pri delu z mladimi: podpiramo društva pri razvoju in izvajanju programov ter dejavnosti, ki pritegnejo in vključujejo mlade člane.

Hkrati pa še naprej nudimo podporo vsem društvom in podobnim organizacijam z informacijami, svetovanjem, usposabljanji, pomočjo pri prijavih na razpise, zagovorništvo in drugim za društva pomembnimi aktivnostmi.

Če menite, da bi lahko naše storitve koristile tudi vašemu društvu, vas vabimo, da nam pišete sticisce@nefiks.si ali nas pokličete na telefon: 040 698 915.

Zavod Nefiks, Stičišče Središče - Zavod Nefiks (Vrhnika)

Vabilo

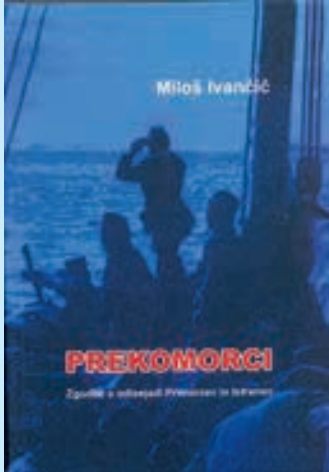
Razstava
Okupacijske meje

na Vrhniki, predverje Cankarjevega doma, 16. april ob 18. uri.

Predavanje: dr. Božidar Flajšman, Filozofska fakulteta Ljubljana.

ZIC Vrhnika, ZBV NOB Vrhnika, Muzejsko društvo Vrhnika

Vabilo

Predstavitev knjige
Prekomorci,

avtor knjige Miloš Ivančič,
23. aprila ob 18. uri v mali dvorani Cankarjevega
doma na Vrhniki.

ZBV NOB Vrhnika in ZIC Vrhnika

Novice iz društva invalidov

DI Vrhnika je v soboto,
17. februarja 2024,
organizirala zabavno
srečanje članov društva.

Zbrali smo se kar v lepem
številu, čeprav smo jih kar ne-
kaj pogrešali. Bilo je prijetno.

Dobra pogostitev in seveda ne-
pogrešljiv Matej s svojo glasbo.
Kar spretno smo sukali pete in
se dodobra nasmejali ter na-
klepetali. Vse tegobe so šle ven.
Želimo si še več podobnih do-
godkov.

Ob kulturnem prazniku pa
nas je DI Radovljica povabila na

tradicionalno srečanje delov-
nih invalidov. Tekmovali smo
v pikadu. Udeležilo se je trinajst
ekip. Na tekmovalje smo prija-
vili žensko in moško ekipo. Od-
šli smo zadovoljni z dvema me-
daljama: moška ekipa je osvojila
zlato in ženska srebrno.

DI Vrhnika

Letno poročilo o skladnosti pitne vode v letu 2023

na javnih sistemih za oskrbo s pitno vodo v upravljanju Javnega podjetja
Komunalnega podjetja Vrhnika

V poročilu je obravnavana skladnost pitne
vode za leto 2022 na javnih sistemih za oskr-
bo s pitno vodo (javnih vodovodih) VRHNIKA
– BOROVNICA – LOG – DRAGOMER, PO-
KOJIŠČE, ZAPLANA – SPODNJA IN ZGOR-
NJA ter LIGOJNA, ki jo je v notranjem nadzo-
ru preverjal in spremljal Nacionalni laboratorij
za zdravje, okolje in hrano (v nadaljevanju NL-
ZOH). Preverjanje in spremljanje skladnosti pi-
tne vode je naročilo Javno podjetje Komunalno
podjetje Vrhnika, d.o.o. (v nadaljevanju upra-
vljavec vodovodov).

Zahteve, ki jih mora izpolnjevati pitna voda
za javno oskrbo, določa Pravilnik o pitni vodi
(Ur. l. RS št. 19/04, 35/04, 26/06, 92/06, 25/09,
74/15 in 51/17). Pravilnik med drugim določa,
da mora upravljavec javnega sistema za oskrbo
s pitno vodo zagotavljati skladnost in zdravstve-
no ustreznost pitne vode in na sistemih za oskr-
bo s pitno vodo izvajati notranji nadzor, vzpo-
stavljen na osnovah HACCP (Hazard Analysis
and Critical Control Points) sistema, ki omo-
goča prepoznavanje mikrobioloških, kemičnih
in fizikalnih agensov, ki bi lahko predstavljali
potencialno nevarnost za zdravje ljudi. Poleg
preverjanja skladnosti pitne vode v notranjem
nadzoru, ki ga je opravljal Nacionalni laborato-
rij za zdravje, okolje in hrano, se je na javnih sis-
temih za oskrbo s pitno vodo, glede na zahteve
Pravilnika o pitni vodi, preverjalo skladnost pi-
tne vode z državnim monitoringom pitne vode,
za kar je poskrbelo Ministrstvo za zdravje RS.
V poročilu so predstavljeni tudi rezultati držav-
nega monitoringa. Tekom leta 2023 je v veljavo
stopil nov predpis – Uredba o pitni vodi (Ur.l.
RS št. 61/2023), ki določa zahteve, ki jih mora
izpolnjevati pitna voda z namenom varovanja
zdravja ljudi pred škodljivimi učinki zaradi
onesnaženja pitne vode, z zagotavljanjem, da je
zdravstveno ustrezna in skladna.

Na vseh štirih vodovodih Vrhnika – Borov-
nica – Log – Dragomer, Pokojišče, Zaplana –
spodnja in zgornja ter Ligojna, je vzpostavljen
notranji nadzor na osnovah HACCP sistema. V
notranjem nadzoru se je skladnost pitne vode
preverjalo z mikrobiološkimi in fizikalno-ke-
mijskimi preskušnji vzorcev pitne vode. Vzorci
pitne vode za mikrobiološka in fizikalno-ke-
mijska preskušanja so bili odvzeti na zajetjih,
prečrpališčih, hidrantih, vodohranih in hišnih
vodovodnih omrežjih pri uporabnikih.

Opravljen so bila mikrobiološka preskuša-
nja vzorcev pitne vode (preskušani parametri:
Escherichia coli (E. coli), enterokoki, koliformne
bakterije, skupno število mikroorganizmov pri
22 °C ter skupno število mikroorganizmov pri
36 °C in bakterije Clostridium perfringens (s
sporam), fizikalno-kemijska preskušanja pitne
vode (preskušani parametri: barva, vidne neči-
stoče, vonj, okus, motnost, pH, amonij, trdota,
nitrati, osnovni anioni in kationi, več mikroele-
mentov, več pesticidov, aromatskih ogljikovodi-
kov, lahkihhalapnih halogeniranih ogljikovodikov
tj. večina parametrov iz Priloge I – del B in C,
Pravilnika o pitni vodi). Laboratorijska presku-
šanja v notranjem nadzoru odvzetih vzorcev
pitne vode je opravil laboratorij NLZOH, ki je
akreditiran za delo v skladu s standardi, ki jih
določa Pravilnik o pitni vodi. Na vseh štirih
vodovodih se je redno izvajal nadzor kritičnih
kontrolnih točk tj. mest, kjer bi lahko prišlo do
onesnaženja pitne vode. Pri preverjanju ska-
dnosti pitne vode in varnosti oskrbe s pitno
vodo je NLZOH redno sodeloval z upravljav-
cem vodovodov. Sodeloval je pri pripravi letne-
ga načrta vzorčenja pitne vode za laboratorijska
preskušanja in drugem urejanju notranjega
nadzora za zagotavljanje varnosti oskrbe s pi-
tno vodo. NLZOH je opravljal sanitarno higi-
enske preglede zajetij, črpališč, vodohranov in
drugih vodovodnih objektov, ter njihove ožje
okolice. Ob tem je opravljal terenske meritve in
odvzeme vzorcev pitne vode za laboratorijska
preskušanja ter organiziral izvedbo presku-
šanj. Ob pregledih se je ugotavljalo morebitna
tveganja za onesnaženje pitne vode, ki bi lahko
predstavljala potencialno nevarnost za zdravje

ljudi. O ugotovljenih sanitarno higienskih in sa-
nitarno tehničnih nepravilnostih in pomanjklji-
vostih pri pregledih je NLZOH sproti obveščal
upravljavca vodovodov in mu predlagal ukrepe
za odpravo le-teh. Prav tako je upravljavca sproti
obveščal o rezultatih laboratorijskih preskušanj
vzorcev pitne vode in v primeru neskladnih
vzorcev pitne vode, skupaj z njim ugotavljal
vzroke za neskladnost in predlagal potrebne
ukrepe. Upravljavcu je tudi predlagal sanitar-
no-higienske in sanitarno-tehnične ukrepe pri
izvajanju sanacij in drugih posegih na vodovo-
dih, tako da ne bi prišlo do onesnaženja pitne
vode. Upravljavec vodovodov je deloval v skladu
s programom notranjega nadzora. Vodovodni
objekti in njihova najozja okolica so bili ob pre-
gledih čisti in vedno dostopni. Upravljavec je
sproti odpravljal ugotovljene nepravilnosti in
izvajal potrebne ukrepe za zagotavljanje ska-
dnosti pitne vode in varnosti oskrbe.

Na vodovodih je bilo opravljenih več obno-
vitvenih in drugih vzdrževalnih del, največ na
vodovodu Vrhnika – Borovnica – Log – Dra-
gomer. Ukrepi za preprečevanje možnosti one-
snaženja pitne vode oz. zagotavljanje skladnosti
pitne vode z zahtevami Pravilnika o pitni vodi
so se izvajali ustrezno.

Na vodovodih je bilo večkrat letno opravlje-
no izpiranje posameznih odsekov vodovodne-
ga omrežja. Po večjih posegih na vodovodih in
pred vključitvijo novih cevovodov v uporabo je
bilo izvedeno izpiranje cevovodov in po potrebi
dezinfekcija, pri čemer je redno sodeloval NL-
ZOH.

V notranjem nadzoru je bilo na vseh štirih vo-
dovodih skupaj odvzeto 82 vzorcev pitne vode
za mikrobiološka preskušanja ter 36 vzorcev za
fizikalno-kemijska preskušanja. Vsi vzorci, pri-
kazani v nadaljevanju, so bili odvzeti na mestih
uporabe pri uporabnikih. Rezultati kažejo, da
so bili glede na zahteve Pravilnika o pitni vodi
in Uredbe o pitni vodi mikrobiološko neskla-
dni 4 vzorci na vodovodu Vrhnika – Borovnica
– Log – Dragomer. Pri vseh je bila ugotovljena
prisotnost indikatorskega parametra (kolifor-
mne bakterije). V enem primeru smo ugotovili
tudi prisotnost bakterij Escherichia coli (zelo
nizka koncentracija). Trije vzorci na vodovodu
Zaplana – spodnja in zgornja ter po dva vzorca
na vodovodu Pokojišče in Ligojna so bili prav
tako mikrobiološko neskladni zaradi prisotnost
koliformnih bakterij. Kontrolni pregledi so po-
kazali, da na vodovodih ni prišlo do resnega
onesnaženja pitne vode, ki bi predstavljalo tve-
ganje za zdravje uporabnikov. Verjetni vzrok za
ugotovljeno mikrobiološko neskladnost vzorcev
pitne vode je bilo lahko manjše lokalno onesna-
ženje posameznih delov vodovodnega omrežja
(sekundarna in interna omrežja). Rezultati fizi-
kalno-kemijskih preskušanj vzorcev pitne vode
kažejo, da so bili vsi vzorci skladni glede na za-
hteve Pravilnika o pitni vodi.

Pri državnem monitoringu pitne vode je
bilo na vodovodih Vrhnika – Borovnica – Log
– Dragomer, Pokojišče, Zaplana – spodnja in
zgornja ter Ligojna opravljenih skupaj 23 mi-
krobioloških in fizikalno-kemijskih presku-
šanj vzorcev pitne vode. Vzorci so bili odvzeti
na mestih uporabe pri uporabnikih. Rezultati
kažejo, da je bil glede na zahteve Pravilnika o
pitni vodi mikrobiološko neskladen 1 vzorec
pitne vode na vodovodu Pokojišče (preseženo
število kolonij pri 22 °C ter število kolonij pri 36
°C in 1 vzorec na vodovodu Zaplana – spodnja
in zgornja (ugotovljena prisotnost koliformnih
bakterij). Kontrolni pregledi so pokazali, da na
vodovodih ni prišlo do resnega onesnaženja pi-
tne vode, ki bi predstavljalo tveganje za zdravje
uporabnikov.

Na podlagi rezultatov laboratorijskih presku-
šanj vzorcev pitne vode in drugih ugotovitev
notranjega nadzora in državnega monitoringa
pitne vode je moč povzeti, da je bila v letu 2023
oskrba s pitno vodo na vodovodih Vrhnika –
Borovnica – Log – Dragomer, Pokojišče, Zapla-
na – spodnja in zgornja ter Ligojna varna.

Daljše poročilo si lahko preberete na www.kpv.si

UPOKOJENSKI KOTIČEK

Spoštovane upokojenke
in cenjeni upokojenci,

pomlad je že zakorakala v naše kraje, vendar nam še vedno vsake toliko časa pokaže zobe. Dnevi so vse daljši, narava se hitro prebuja in v nas budi željo po spremembah in novih dogodivščinah. V okviru društva se trudimo organizirati razne aktivnosti, h katerim vas vabimo, saj je predvsem po upokojitvi izjemno pomembno ohranjanje psihične in fizične kondicije, predvsem pa, da nihče ni sam in osamljen.

V organizaciji društva tudi v tem obdobju potekajo načrtovani pohodi in druge aktivnosti: sestanki posameznih komisij, redna vadba pevskega zbora, splošna telovadba, različne tehnike izdelovanja in pisanja voščilnic, klekljanje, treningi igralcev in igralk pikada, treningi šahistov in balinarjev ... V okviru Bralnega kluba enkrat na mesec razpravljamo o tematiki prebranih knjig ter o vtisih, ki so jih v nas pustila prebrana dela. Komisija za izlete organizira **od 3. do 8. aprila letovanje** na Lošinj, izlet na Dolenjsko pa 18. aprila.

V ponedeljek, 25. 3. 2024, je bil v mali dvorani Cankarjevega doma Vrhnika **zbor članov društva**. Na Zboru smo poleg opravljenega dela v letu 2023 ter načrtovanje za leto 2024 predstavili tudi spremembo Pravil društva, ki je usklajeno z zakonodajo in v posameznih členih dopolnjeno. Po potrditvi občinskih organov bodo objavljena tudi na naši spletni strani.

Enkrat na mesec organiziramo predavanja s področja zdravja, ki ga izvajajo strokovnjaki iz Centra zdravja ali Doma upokojencev Vrhnika. Naslednje predavanje **Motnje spanja** bo v ponedeljek, **15. 4. 2024**, ob 9. uri v prostorih društva. Izvajali ki ga bodo strokovnjaki iz ZD, Centra zdravja. Ponovno smo organizirali tudi individualno usposabljanje za uporabo pametnega telefona ali/in računalnika.

V prostorih društva razstavlja slike Janez Ovsec. Vabim vas na ogled razstave v času uradnih ur društva. Razstava bo na ogled do 15. 4. 2024.

Naše prostovoljke v okviru projekta Starejši za starejše izvajajo prve in ponovne obiske pri starejših od 69 let (tudi če niso člani DU Vrhnika). Skupaj s socialno komisijo so oziroma bodo v marcu razdelile petdeset humanitarnih paketov.

Dragi upokojenci, ponovno vas vabim, da se nam pridružite (če še niste naši člani) ter izberete katero od naših aktivnosti. Naše aktivnosti lahko spremljate tudi na naši spletni strani www.upokojenci-vrhnika.si/, kjer so predstavljene tudi s fotografijami.

Lahko nam tudi pišete prek elektronske pošte duvrhnika@gmail.com in tako sodelujete pri oblikovanju naših prihodnjih aktivnosti ali nas obiščete v času uradnih ur v društveni pisarni, ki so ob sredah in petkih od 9.00 do 12.00. Več informacij o delovanju društva in o aktivnostih v tem obdobju dobite v Našem časopisu ter na spletnih straneh (na naši spletni strani www.upokojenci-vrhnika.si ali na spletni strani Moja-Obcina.si).

Lep pomladni pozdrav

Predsednica DU Vrhnika Fani Al-Mansour

Še ena delavnica
izdelovanja voščilnic

Komisija za kulturno dejavnost pri DU Vrhnika je organizirala še eno delavnico, v kateri so članice izdelovale noveletne voščilnice pod mentor-

stvom Jane Malavašič. Ker je za noveletna voščila našim starejšim treba kar petsto voščilnic, mora potekati več delavnic, da pridemo do take številke.

Zelo smo hvaležni vsem prostovoljkam, ki z veseljem in vztrajnostjo izdelujejo zanimive in estetsko dovršene voščilnice, za kar se jim v ime- nu društva iskreno zahvaljujemo.

Elica Breljih, foto: Leon Novak

Prostovoljke projekta
Starejši za starejše in
Socialna komisija DU
Vrhnika

Prostovoljke projekta Starejši za starejše tudi v letu 2024 pridno nadaljujemo svoje delo. Po načrtu obiščemo in polepšamo vsakdanjik sta-

rejšim občanom. V začetku marca smo s preostalimi člani socialne komisije, ki prav tako deluje v okviru Društva upokojencev Vrhnika, združili moči in pripravili petdeset zelo bogatih humanitarnih paketov. Razdelili jih bomo med starejše občane, saj so vsi zelo veseli tudi take humanitarne pozornosti. Naj zapišem še veliko zahvalo anonimnim dobrim ljudem, ki so prispevali denarne zneske za humanitarno pomoč pomoči potrebnim. Za srčnost in dobrodelnost iskrena hvala.

Vesna Stare

Razstava
akvarelov
Janeza Ovsca

Pred kulturnim praznikom je bilo 6. februarja odprtje razstave akvarelov Janeza Ovsca v prostorih DU Vrhnika. »Janez Ovsec najpogosteje ustvarja v akvarelu, tudi v akrilni tehniki in ustvarjanju krokijev. V vsebinskem smislu ima osrednje mesto krajina, pa tudi tihožitje in figure.

Avtor izbira naravna okolja in se odloča za poglede v urbano okolje. Zelo blizu so mu domači kraji. Zna se vživeti v vsako okolje in ustvarja, kar je zanj značilno.

Zanimata ga stavbna dediščina, voda in rastje. Pri

upodobitvah arhitekture ima posebno vlogo linija, ki določa statiko in opredeljuje barvne ploskve.« Tako je napisala Ana-marija Stibilj Šajn v zloženki. Razstavo sta postavila Mar-ta Rijavec in Željko Jadanič, zloženko je oblikoval Marjan Rijavec.

Za prijeten kulturni program sta poskrbela Marta Rijavec in Tone Stanovnik. Razstavo si lahko ogledate v času uradnih ur DU Vrhnika, to je ob sredah in petkih dopoldne.

Metka Krašovec, foto: Željko J.

Častitljiva
103 leta

V februarju je dopolnil častitljiva 103 leta naš dolgoletni član gospod Viktor Kirn.

Želimo mu obilo zdravja, zadovoljstva in prijetnih trenutkov.

Častitljivih 90 let

Za okroglih 90 let smo obiskali naše dolgoletne članice, gospo Francko Gabrovšek, gospo Vido Ogrin in gospo Marijo Reven.

S toplim stiskom roke in nasmeškom smo jim v imenu vseh prinesli pozdrave, želje po dobrem zdravju, zadovoljstvu in jim na tak način polepšali osebni praznik.

**Vesna Stare,
foto: Vesna Stare**

Okrogli
jubileji v
marcu

- Ivanka Tršar, Pot v Močilnik (1925)
- Francka Vidmar, Verd (1928)
- Frančiška Debeljak, Poštna ul. (1930)
- Marija Žirovnik, Verd (1931)
- Jože Pristavec, Jagrova c. (1931)
- Vida Ogrin, Verd (1934)
- Marija Reven, Dom upokojencev Vrhnika (1934)
- Rado Mihevc, Laze (1939)
- Natalija Strajnar, Cankarjevo nabr. (1939)
- Franc Kotnik, Cesta krimskega odr. (1939)
- Jožica Nartnik, Drenov Grič (1939)
- Jožef - Stanislav Gostiša, Bl. Brezovica (1944)
- Jože Vogrinc, Stara Vrhnika (1944)
- Marija Bizjan, Stara Vrhnika (1944)
- Anton Bastarda, Podlipa (1944)

Obveščamo naše člane, da objavljamo imena članov, ki praznujejo 80, 85, 90 in več kot 90 let. Vsem jubilarantom iskreno čestitamo za visok jubilej. Čestitke pa tudi vsem, ki so marca praznovali rojstni dan.

UPOKOJENSKI KOTIČEK

Zimzeleni po krožni poti
v okolici Kobjeglave

Zimzeleni smo se izjemoma odpravili na pohod v torek, 20. 2. 2024, na Tematsko krožno pohodno pot naravne in kulturne dediščine v okolici kraške vasi Kobjeglava. Pot zajema devet obnovljenih kalov ali lokvic, kjer se pohodnik seznanja, kako pomembni so bili ti vodni viri za preživetje kraških vasi na planoti Kras nekoč in kako nanje gledamo dandanes. Na planoti namreč ni nobenih močnejših vodnih virov na površju, globoko v podzemlju pa se pretaka mnogo vodnih žil. Zato je bilo življenje Krašovcev ena sama bitka za vodo in s tem za preživetje, a iznajdljivost in trmasta vztrajnost sta jih reševali.

Pot se začena pri osrednjem spomeniku pred vasjo, ki ponazarja vse kraške značilnosti gradnje kraške hiše z uporabo kamna kot materiala, ki je pri roki. Tako ima spredaj »kaluno«, veličasten izdelek iz kamna – obok za vhod v zaprto dvorišče ali borjač, zadnjo steno brez okna, kamnito klop, kamnite žlebove, strmo streho, krito s kamnitimi skrlami in celo kamnito posodje. V bližini je zbiralnik vode, imenovan štirna. Bogatejše družine so si na domačih dvoriščih zgradile svoje štirne, ki so bile lepo okrašene.

V Kobjeglavi sta bila od leta 1892 dva vaška zbiralnika vode, ki ju je upravljal župan tako, da je

bilo vreteno zaklenjeno. Samo on je lahko delil vodo, ko je bila suša največja, in tako je bilo poskrbljeno tudi za revnejše prebivalce. Delovala sta vse do leta 1992, ko je vas dobila vodovod.

Nato nas je pot vodila mimo cerkve sv. Mihaela, ki stoji na mestu, kjer je prvotna stala že od leta 1660 in v njej je eden najlepših kamnitih oltarjev na Primorskem. Kmalu smo bili pri prvem kalu pri Čotnih, kjer je ohranjeno tudi perišče. Tam smo zapustili vas in nadaljevali večinoma po gozdnih poteh v prijetnem zavetju borovcev, kjer smo se seznanili s pastirsko hiško, kraško jamo, Nenčo jamo, v katerih so našli ostaline pračloveka, seznanili smo se s pridobivanjem smole ali smolarjenjem na živ način z zarezovanjem lubja zdravih dreves in z drugimi kali.

Kamnita klop, kamor naj bi se hodili zdraviti, nas je spomnila tudi na Srečka Kosovela, ki je o Krasu zapisal med drugim tudi naslednje:

»Vsaka skala, vsako drevo, vsak grm, vsaka cesta, vsaka ima svojo povest. Pojdi čez Kras na tiho gmajno, med molčeče ali šumeče bore in poslušaj. Ali razumeš? In skala ti pove svojo povest, povest o življenju Kraševca, ki je bridko.«

Prijetno toplo sonce, brez burje, nova spoznanja, ki bogatijo naše poglede, in prijetno druženje je zadovoljilo naša pričakovanja.

Hvala vodniku Frenku in našemu vozniku Mihui, da je vse potekalo, kot se za organiziran pohod spodobi.

Elica Brelih, foto: Janez Cerk

Sončki od Pasje ravni do
Bukovega Vrha in okrog
(832 m)

Prvi torek v marcu smo se Sončki podali na pohod po Polhograjskem hribovju. Avtobus nas je pripeljal do slemena na koncu razpotegnjenega naselja Črni Vrh nad Polhovim Gradcem. Naš prvi cilj je bila Pasja ravan (1020 mnnv), ki je bila svoje dni najvišji vrh Polhograjskega hribovja. Nekdanja JLA je vrh za devet metrov znižala, da je na izravnavi namestila radar in drugo vojaško opremo. Po osamosvojitvi je Pasja ravan izgubila vojaški pomen, je pa na njej vremenski radar, ki pokriva zahodni del Slovenije in pripomore k natančnejšim vremenskim napovedim ter tudi opozorilom pred vremenskimi ujmami. Na poti na vrh smo bili poleg krasnih razgledov deležni pravega zgodnjespomladanskega

vzdušja. Še posebno so izstopali res številni črni telohi. Na poti s Pasje ravni prek Krnic proti našemu naslednjemu cilju pa smo lahko opazovali ogromne zaplate kronic. Navdušujoče! Preden smo prišli v zaselek Bukov Vrh, ki ga kraši cerkev sv. Sobote, smo v daljavi lahko videli večji del Škofjeloškega hribovja z markantnim Blegošem, tokrat brez vsakega snega, v daljavi pa se nam je nasmihal Triglav. V sončnem vremenu smo si pri cerkvi, ki je bila zgrajena v začetku 16. stoletja, a kasneje predelana in ima značilnosti baroka, privoščili malico in opazovali kmetije, raztresene po okoliških hribih, ter lepote hribovja v bližnji in daljni okolici.

Od cerkve smo se spustili navzdol do kmetije Kamenšek, potem pa se začeli vračati prek Koveskega vrha nazaj na sleme pod Pasjo ravno, kjer nas je čakal avtobus. S kavico in kakšnim pivom in sokom v Polhograjskem domu smo zaokrožili prijeten pohod, na katerem nam je bilo tudi vreme zelo naklonjeno. Smo le Sončki!

Tatjana Krašovec,
fotografija: Tatjana Rodošek

Zimzeleni po
Naravoslovno
zgodovinski učni poti
Hrpelje

Lep sončni dan je Zimzelene zvalil na zanimivo pot po okolici kraja Hrpelje, ki je v Občini Hrpelje Kozina. To je občina, ki obsega velik del flisnih Brkinov in kraške Čičarije ter delček planote Kras. Meja med obema obsežnima območjema je glavna cesta, ki pelje iz Kozine proti Podgradu.

Ob Osnovni šoli Dragomirja Benčiča Brkina v Hrpeljah se začne sproščujoča in hkrati poučna pot, ki je označena s podobo kuščarja zelenca. Zunaj vasi se pot usmeri med čudovite kraške pojave in starodavna vodna zajetja. Drevesa ob poti so označena s tablicami z napisi v slovenščini in latinščini.

Posebnost je mogočna bela murva, ki je po pri-povedovanju stara okoli tristo let.

Pot nas je vodila do velikega obzidanega vodnjaka, izkopanega leta 1343. Voda je tedaj služila za pitje, kuhanje in pranje.

Po stezici smo prišli do udorne dolinice, kjer so Hrpeljci leta 1921 našli zaklad: v dveh glinenih loncih naj bi bilo kar pet tisoč srebrnikov in štiriindvajset zlatnikov. Na žalost sta dolgo ostala neke le dva, a sta se tudi onadva izgubila.

Zanimiva je tudi obnovljena Rudetova ledenica, globoka kar šest metrov in s premerom osem metrov. Vanjo so led zlagali v plasteh, mednje pa polagali slamo in listje.

Poleti so led z vozovi vozili v Trst za potrebe mesnic in pivovarn.

Zvedeli smo veliko novega in ob druženju je kar prehitro minil lep, topel in sončen dan. Hvala vodniku Jožetu, da nam je pokazal še eno zanimivo pot, na kateri smo uživali pomladansko razpoloženje.

Barbara Petrič, foto: Janez Cerk

Barjani po Poti devetih
kalov

Tokratni pohod smo začeli v Kobjeglavi pri spomeniku NOB. Spomenik je ograjen z nizkim kamnitim zidom in predstavlja kraško hišo z značilnim kamnitim vhodnim portalom in kraškim vodnjakom. Pokončni kamni okoli spomenika, povezani z verigo, simbolizirajo v vojni padle vaščane.

V vasi smo opazili veliko zanimivih vodnjakov, ki so imeli v preteklosti posebno pomembno mesto, zato so bili urejeni in na premožnejših domačijah lepo okrašeni. Revnejše družine so si morale

čisto vodo za pitje izprositi od bogatejših družin. S povečanjem prebivalstva v stari Avstriji je bilo z izgradnjo javnih vodnjakov poskrbljeno tudi za revnejše prebivalstvo.

Po zanimivi tematski poti v okolici Kobjeglave nas je 22. 2. 2024 vodil vodnik Frenk Petrič. Čeprav smo se Barjani po Poti devetih kalov podali že drugič, se nas je zbralo sedemindvajset. Včasih so bili kali oz. vodni viri namenjeni napajanju živine med pašo na kraški gmajni in so bili za kraškega človeka neprecenljive vrednosti. V okolici Kobjeglave jih je kar devet in vsi so obnovljeni. Čeprav nas je polovico poti spremljal rahel dež, smo si Barjani ogledali prav vse.

Vanda

UPOKOJENSKI KOTIČEK

Februarski pohodi
Vandrovk

Naši torkovi pohodi so se nadaljevali tudi v februarju. Postali so stalnica in »rezervacija« za pohod ter druženje. Vsak torek sta obvezen zbor pred društvenimi prostori in kratek posvet in že sledimo vodički, ki je vnaprej določena za vodenje za posamezni torek. Nekaj spremenljivega feb-

ruarskega vremena, veliko različnega pomladnega cvetja, cvetoča leska in veselo petje ptic nam vedno prinesejo dobro voljo in nasmeh. Korak postane lažji, tako da tudi vzponi niso ovira, da jih ne bi premagale.

Na koncu vsakega pohoda sledijo vtisi o prehojeni poti in dobra kavica. Skoraj vsak pogovor se konča o dobrih sladica in kosilu, saj nas to čaka, ko odpremo vrata doma.

Vesna Stare

Sončki na Starem
taboru in Strmcu

Sončki smo se ponovno podali na Kras. Na pot smo krenili iz vasi Povir, ki leži ob železniški progi Divača–Sežana, kjer smo naš pohod kasneje tudi zaključili. Pot je vodila po gozdnatem kraškem svetu, ki pa razen nekaj cvetočih grmov rumenega drena, posameznih zelenih telohov in navadnih malih zvončkov še ni ponujal pomladanskega cvetja. V gozdu je prevladoval puhasti hrast, sem in tja smo opazili tudi cer in kraški gaber, v tem času še brez listja, kar nam je olajšalo razgled.

Naš prvi cilj je bil Stari Tabor, na katerega vodita dve poti: težja, tik pod vrhom delno zavarovana planinska pot, in lažja, ki smo jo izbrali za našo skupino. Vodila nas je mimo več spodmolov, ki nastanejo s preperevanjem manj odpornih plasti,

nad katerimi je plast trdnejše kamenine. Oglledali smo si enega od njih – Hudičkov spodmol. Na poti skozi gozd je vedno kaj zanimivega. Vodnica Sonja nam je pokazala primerek zapredka, ki ga za svoj zarod naredi bogomoljka, in pa fosilne ostanke kamenotvornih rudistnih školjk iz obdobja krede v kamnih ob naši poti. Nekaj novega za večino nas.

Stari Tabor je visok 603 m in nam je nudil lep razgled naokoli, celo morje se je videlo. Z vrha smo se spustili v smeri proti Lokvam, a kmalu zavili na ozko stezico proti Strmcu (593 m). Hodili smo po izrazito kraški pokrajini med z mahom poraslimi skalami, hrasti in kraškim gabrom ter kmalu dosegli skalnat vrh z razgledom proti Nanosu.

Vračanje po gozdni cesti smo izkoristili za živahno »izmenjavo mnenj« o vsemogočem. Toplo sonce nas je prijetno grelo tudi na postanku za kavico v Divači.

Tatjana Krašovec

V spomin
Ivanka
Sluga

Na pragu pomladi letošnjega leta se je v petinšedesetem letu starosti poslovila Ivanka Sluga, naša podpredsednica Društva upokojencev Vrhnika, članica Upravnega odbora, predsednica Komisije za izlete in družabna srečanja in članica pohodne skupine Zimzeleni, predvsem pa oseba, ki je veliko svojega prostega časa namenila organizaciji tistih aktivnosti, ki so članstvu DUV nudile razvedrilo in koristne dejavnosti za telo in duha: na ekskurzijah smo spoznavali kraje in njihove posebnosti po Sloveniji, na večdnevni izletih pa lepote zamejstva in zanimive pokrajine nekdanje skupne države; nepozabni so spomini na srečanja, polna vedrine, na izletih z družabnim zaključkom ob praznovanjuh slovenskih običajev in na dopustovanja na Malem Lošinju. Njena ljubljena pokrajina pa je bil Kras in naprej Primorska, kjer je poznala zaselke na idiličnih vzpetinah in zavzeto razlagala pravljico lepo panoramo tistega dela slovenske zemlje.

Ivanka se je v DUV včlanila na začetku leta 2003 in se že naslednje leto vključila v tedanjo pohodno skupino in bila aktivna pri pripravi predlogov glede imena skupine – Zimzele- ni; za tak predlog je bila takoj večina. Leta so tekla in Ivanka, mlada upokojenka, je bila pripravljena za upokojensko srenjo narediti nekaj več kot biti samo udeleženka skupine. Na Občnem zboru DUV leta 2011 je bila izvoljena v Upravni odbor z namenom, da deluje in vodi Komisijo za izlete in družabna srečanja, od leta 2015 pa je bila podpredsednica DUV. Več kot desetletje je odgovorno in premišljeno pripravljala in izpeljevala celoletne programe ekskurzij, izletov in družabnih srečanj; sodelovala je z Zdravstveno komisijo in večkrat popeljala PS Zimzeleni po Krasu, če smo imeli zadrege z vodnikom. Ivanka je delovala na področju, kjer je težko ustreči vsem navadam, potre-

bam in željam ljudi; njena potrpežljivost, razsodnost, natančnost in obzirnost ter spoštovanje posameznika so bili vir dobrega počutja udeležencev in zagotovilo uspešnosti organizacije.

Zimzeleni smo vedeli tudi za nekatere njene hobije: več let je bila članica Društva rejcev malih živali in bila tudi tam aktivna organizatorica razstav in dogodkov v okviru tega društva. S hvaležnostjo pa se jo spominjajo vsi, s katerimi je delila pridelke in semena s svojega vrta in njive v Blatni Brezovici; tudi sodelavke v Ščetinari IUV, za katere je pripravljala tradicionalna letna upokojenska srečanja in izlete, bodo pogrešale njeno zavzetost, da jih je povezovala v obdobju starosti, ko si imajo ob obujanju spominov na četoče

obdobje IUV marsikaj povedati. Bila je tudi re- kreativna kolesarka; skupaj z možem Vinkom, z znanci in prijatelji je prekolesarila bližnje in daljne kraje naše Slovenije. Ivanka je izhajala iz družine, ki je živela skromno in delavno – za preživetje, kot večina delavskih družin po vojni. Ko si je z Vinkom ustvarila svojo družino, je negovala spoštovanje, ljubezen in povezanost. Svoji ožji in širši družini je bila vedno v oporo in polna blagohotnega razumevanja.

Ko se je dvajsetletna slutnja prevesila v spoznanje, je zbrala vso svojo trdnost in tolažila svoje najbližje; mi smo ob novici o njenem slovesu osupnili in obnemeli. V srcu se je bomo hvaležno spominjali v Društvu upokojencev Vrhnika in na naših pohodih in v mozaiku delovanja društva bo ostal spomin na Ivanko Sluga svetel in dragocen. Minljivost in poje- manje energije, ki se zmanjšuje kot plamen, ki slednjič dogori, je božji princip Univerzuma in tedaj – na nebu se samo utrne zvezda, žari in sveti naprej!

Marta Rijavec
v imenu Društva upokojencev Vrhnika

STALIŠČA

do pripomb in predlogov podanih v času
javne razgrnitve predloga
Sprememb in dopolnitev Občinskega
prostorskega načrta Občine Vrhnika
(SD OPN 7) - kratek postopek

Javna razgrnitev predloga Občinskega pro- storskega načrta Občine Vrhnika (SD OPN 7) – kratek postopek je potekala 15 dni, v času od 6. 2. 2024 do vključno 20. 2. 2024. V času javne razgrnitve so bile podane nasle- dnje pripombe in predlogi:

PREDLOG 1 (naveden je izsek iz celotnega predloga):

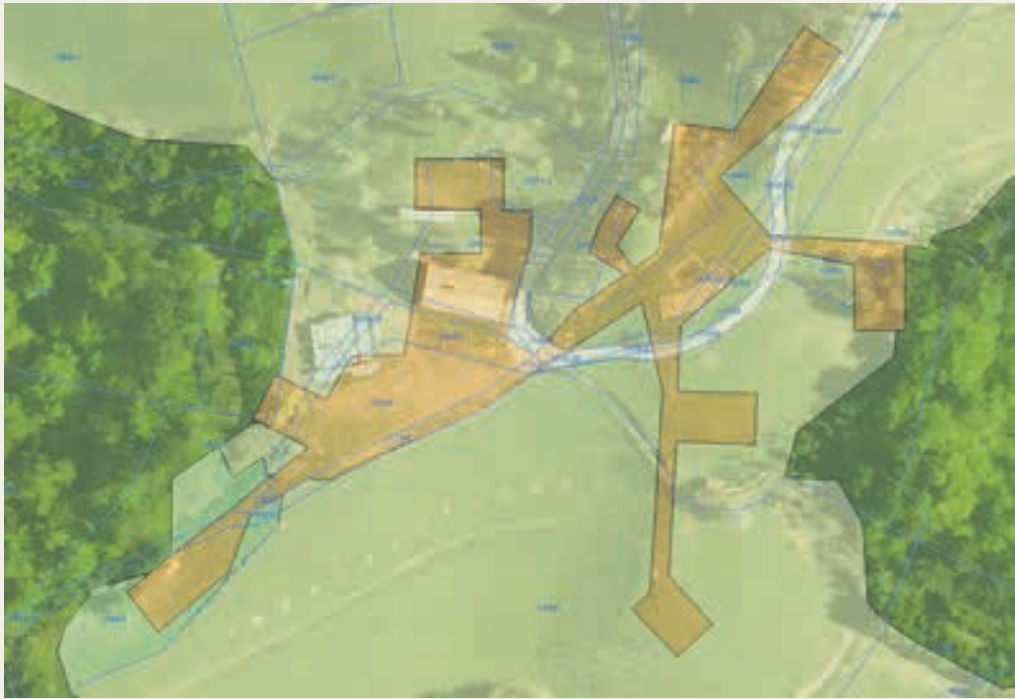
Predlagamo korekcijo oz. spremembo uskladi- tve grafičnega dela namenske rabe prostora z izdanim sklepom o lokacijski preveritvi za ob- močje posamične poselitve v EUP ZA_3650, zaradi nepravilne postavitve območja stavbnih površin (površine namenske rabe A) v prostor (glede na meje parcel) in s tem posledično tudi zamaknjenost meja samega območja. Predlaga- ni grafični izris območja spremenjenih stavbnih površin v okviru predmetne lokacijske preveri- tve v sklopu SD OPN 7 je napačen, saj je očitno narejen na podlagi KKP (zemljiško katastrski prikaz), moral pa bi biti na podlagi dejanskega stanja oz. ZKN (zemljiško katastrski načrt), kot pojasnjujemo v nadaljevanju.

STALIŠČE 1: Predlog se ne upošteva.

OBRAZLOŽITEV: Pri postopku SD OPN 7, kot narekuje zakonodaja, se je kot podlaga za izris uporabil zemljiškokatastrski prikaz ZKP 2018, ki je bil uporabljen tudi kot podlaga pri OPN 2019. Pri prenosu lokacijske preveritve v grafični del SD OPN 7 in pregledu Elaborata lo- kacijske preveritve je bilo iz grafičnega prikaza ugotovljeno, da je bila podlaga za pripravo lo- kacijske preveritve, ki jo je pripravilo podjetje Studio Formika d.o.o., zemljiško katastrski pri- kaz ZKN 2020. Izdelane lokacije preveritve ni možno transformirati v ZKP, zato je območje lokacijske preveritve ostalo nespremenjeno in se v nadaljnjem postopku tehnične posodobitve pri transformaciji iz ZKP na ZKN ne bo trans- formirano skladno s katastrom. Pri tehnični po- sodobitvi bodo robne točke poligona lokacijske preveritve imele dodeljeno klasifikacijo 4 (točke se ne transformirajo/premaknejo). Lokacija in površina lokacijske preveritve glede na izvorno stanje sta ostali nespremenjeni in bosta v ena- ki površini ostali tudi po tehnični posodobitvi OPN. V nadaljevanju je prikazana grafika pred- videnega končnega stanja po tehnični posodo- bitvi na ZKN 2023.

PREDLOG 2 (naveden je izsek iz celotnega predloga):

V navezavi z območjem stavbnih zemljišč v

EUP ZA_3650 poleg transformacije zamika mej ponovno predlagamo spremembo namen- ske rabe območja v BT - površine za turizem (oz. primernejšo namensko rabo) ter določitev/ razširitev stavbnih zemljišč kot je opredeljeno v nadaljevanju.

STALIŠČE 2: Predlog se zavrne.

OBRAZLOŽITEV: Sprememba namenske rabe oz. določitev/razširitev stavbnih zemljišč ni predmet postopka SD OPN 7.

Številka: 3503-7/2023 (5-08)
Datum: 18. 3. 2024

Župan Občine Vrhnika
Daniel Cukjati, l.r.

Županova beseda

Spoštovane občanke in občani

Železnica že dolgo časa kroji podobo in razvoj Borovnice, in kot kaže bo tako še v naslednjih letih in desetletjih.

V začetku lanskega leta je bila v večnamenskem prostoru javna razgrnitev idejne zasnove umestitve nove železniške trase. 14. 3. 2024 pa je vlada sprejela sklep o pripravi državnega prostorskega načrta za nadgradnjo železniške proge na odseku Borovnica – Logatec.

Med cilji načrtovane nadgradnje železniške proge so poleg povečane prevozne zmogljivosti in skrajšanja voznih časov tudi povečanje varnosti prometa, kot tudi zmanjšanje negativnih vplivov na okolje.

Verjetno se spominjate, da smo do pred kratkim zbirali pobude in predloge občanov v zvezi z načrtovanimi ukrepi za omejitev hrupa in gradnjo protihrupnih ograj ob železniški progi, ki poteka skozi našo občino. Prejeli smo odgovor direkcije, ki je objavljen tudi na občinski spletni strani in tokratnem Našem časopisu. Večina pobud je bila zavrženih in ob vsem tem se porajajo mešani občutki. Namreč, tudi lokalna skupnost je eden od deležnikov v postopkih, ko pa pride do predlogov drugačnih, kot jih zagovarja stroka ali ekonomika, potem so običajno preslišani in zavrženi s tehničnimi argumenti. V zvezi s prejetimi odgovori smo že poslali predlog za nov sestanek na direkciji.

Pa naj bo dovolj o železni cesti. Rekonstrukcija regionalne ceste med Dolom in Bistro poteka. Po napovedih direkcije naj bi bil projekt zaključen do oktobra 2024. Trenutno so vgrajeni podhodi za dvoživke v dolžini okoli 300 metrov in po trenutni dinamiki gradnje sodeč, bo izvedba do navedenega roka verjetno kar »prilichen izziv«. Prizadevamo si tudi za bolj konkretne odgovore glede umestitve ceste od Dola do Borovnice v načrt obnov in rekonstrukcij, vendar trenutno nimamo še nobenih

odgovorov ali zagotovil.

V mesecu februarju in marcu so bili sklicani številni občni zbori. Poročila so pozitivna tudi v finančnem smislu, kar pomeni, da zagotovljena sredstva v občinskem proračunu omogočajo društvom nemoteno delovanje. Kot vsako leto tudi letos ponavljam kot manto, da je potrebno spodbujati mlade in jih vključevati kjerkoli je to mogoče, da spoznajo delovanje in se aktivno vključujejo v delovanje društev. Kot kaže, so pri delu z mladimi trenutno najbolj aktivna gasilska in športna društva, še posebej tista, katerih mlajše selekcije sodelujejo na različnih tekmovanjih.

Prav tako zaključujemo prvo fazo obnove športnega parka za osnovno šolo. Obnovljeno igrišče bo omogočalo otrokom, mladostnikom in ostalim, da bodo lahko še kvalitetneje preživljali svoj prosti čas. Raziskave namreč kažejo, da nekateri mladostniki presedijo tudi 4 ure svojega prostega časa dnevno. Otroci potrebujejo raznovrstno gibanje, saj to najprej vpliva na njihovo gibalno učinkovitost, povečuje imunsko odpornost in pozitivno vpliva na umske sposobnosti. Verjamem, da jih moramo spodbujati k gibanju in to najprej s svojim zgledom.

Pomlad trka na vrata in vedno več časa bomo preživeli zunaj in v naravi. Kot vsako leto, bo tudi letos organizirana čistilna akcija, zato vas vabim, da se je udeležite v čim večjem številu. Vsekakor si želimo, da čistilne akcije ne bi bile potrebne, zato vas prosim, da se v našem okolju skrbno in odgovorno obnašamo preko celega leta.

Za konec vam želim lepe in mirne velikonočne praznike. Naj vam druženje v krogu svojih najbližjih da novih moči in dobre energije.

Peter Črnilogar, župan

Voščilo ob veliki noči

Vsem tistim občanom, ki praznujejo največji krščanski praznik v upanju, da bosta trpljenje in smrt ob trdni veri ter sočutju in pomoči sočloveku poplačana z večnim življenjem, želimo, da ga preživijo med svojimi bližnjimi v duhu Kristusovega vstajenja.

Tudi vsem ostalim želimo, da praznični dnevi okrepijo njih same ter njihove družinske in prijateljske vezi ter minejo v sproščenem in veselem vzdušju, h katerem prispevajo tudi tradicionalne velikonočne kulinarične dobrote, ki nas na svoj način spominjajo, da je zima za nami, pred nami pa vse daljši in toplejši pomladni dnevi.

Plačevanje davkov s Flikom prek eDavkov

Finančna uprava je v sodelovanju z Upravo za javna plačila omogočila plačevanje davkov prek sistema eDavki s pomočjo Flika.

Plačilo s Flikom omogočajo vse slovenske banke (razen trenutno Sparkasse, ki še pripravlja podporo), kar zagotavlja široko dostopnost in uporabnost storitve za vse davčne zavezanke. Prednosti plačevanja s Flikom prek eDavkov:

- takojšnja izvedba plačila: Flik omogoča takojšnje izvajanje plačil, kar pripomore k

nemotenemu poteku postopkov;

- enostavna uporaba: plačevanje davkov s Flikom prek eDavkov je izjemno enostavno. Z le nekaj kliki v eDavkih lahko zavezanci hitro in brez težav izvedejo plačilo svojih obveznosti brez izpolnjevanja plačilnega naloga;
- uporabniku prijazno: z

enim plačilom se lahko plača več različnih obveznosti, ki se sicer plačujejo na različne račune.

Kako uporabniki Flika izvršijo plačilo iz eDavkov?

- Na vpogledu eKarticaO določite obveznosti, ki jih želite plačati in izberite možnost

»Pripravi plačilna navodila za označene«. Plačilna navodila se lahko pripravijo tudi iz menija »Prejeti dokumenti«, kar pomeni, da se lahko plačilo izvede tudi takoj ob vročitvi odločbe. Uporabnikom mobilne aplikacije eDavki pa je ta storitev na voljo tudi v »Koledarju« in obvestilu, ki ga zavezanec prejme kot opomnik tri dni pred iztekom roka za plačilo svoje obveznosti.

- Na pregledu pripravljenih plačilnih navodil izberite možnost »ePlačilo« in nato način plačila Flik.
- Vnesite svojo telefonsko številko ali elektronski naslov in potrdite plačilo.

Občina Borovnica

Prostoferji že vozijo!

V ponedeljek, 4. 3. 2024, je prvoprijavljena prostovoljka Ema Hrovatin opravila prvi prevoz občana z občinskim vozilom od njegovega doma do Zdravstvene postaje Borovnica in nazaj.

Od takrat dalje naši prostoferji skoraj vsak delovni dan opravijo vsaj en prevoz. Storitve so občani, starejši od 65 let, osebe z oviranostmi in socialno šibke osebe, ki nimajo možnosti lastnega prevoza ali prevoza

s strani sorodnikov in znancev od izvajalcev zdravstvenih, upravnih in bančnih storitev ter

po nakupih osnovnih potrebščin, kot kaže dobro sprejele. Zaenkrat z izvajanjem storitve

tudi ni bilo nobenih težav.

Ponovimo še enkrat. **Upravičenci se morajo na prevoz naročiti prek telefonske številke 080 10 10 vsaj 3 dni vnaprej!** Klice sprejemajo za to usposobljene osebe, ki upravičencu razložijo tudi ves nadaljnji postopek, zagotovijo šoferja in ga obvestijo, kdaj bo kam koga peljal in zakaj ter potem po telefonu upravičencu potrdijo prevoz oz. mu v primeru zasedenosti vozila ali pomanjkanja voznikov predlagajo nadomestni termin.

Prevozi se praviloma izvajajo vsak delovnik med 7. in 18. uro.

Občina Borovnica

Zakaj je pri Fenolitu hitrost omejena na 40 km/h?

Po temeljiti rekonstrukciji odseka regionalne ceste med mostom čez Ljubljano in odcepom za gasilski dom na Bregu pri Borovnici se številni sprašujejo, zakaj je od priključka ulice Pod goro na regionalno cesto na Bregu do prehoda za pešce pri gasilskem domu hitrost omejena na 40 km na uro.

Hitrost je omejena zaradi tega, ker ob rekonstrukciji zaradi pomanjkanja prostora ni bilo mogoče zagotoviti ustrezne širine voznega pasu 2,75 m ter ob tem zagotoviti še minimalne površine za ločen kolesarski

promet (pomožni kolesarski pas) na obeh straneh cestišča ter pločnika ob tovarni.

Vozna pasova sta na tem odseku široka le po 2,5 m vsak, zato tudi ni zarisana sredinska ločevalna črta. Skladno s pro-

metno zakonodajo je tako hitrost omejena na 40 km/h.

Ker gre pri tem zaradi ovinka za slabšo preglednost ter za priklučevanje vozil z nepreglednih dovozov na cesto, poleg tega pa imajo kolesarji na voljo

zožen kolesarski pas, je upoštevanje omejitve hitrosti toliko bolj pomembno.

Zaradi pomladanske otoplitve se povečuje tudi število kolesarjev, ki pa zaradi nanešenega blata in peska pomožnega kolesarskega pasu raje ne uporabljajo in proti pravilom kolesarijo po voznem pasu za motorna vozila.

Vzdrževalca ceste smo že zaprosili, da s kolesarskega pasu čim prej odstrani blato in pesek, voznike pa prosimo, da so do takrat še posebej pozorni in obzirni do kolesarjev, ki ob vožnji po (pomožnem) kolesarskem pasu, na katerem je obilica peska, tvegajo padec.

Občina Borovnica

Vabilo

Tradicionalna spomladanska akcija čiščenja okolice

Tradicionalna spomladanska akcija čiščenja okolice, ki jo v sodelovanju z Občino Borovnica in JP KP V d. o. o. organizira Zavod TRI-NITI, bo v **soboto, 13. aprila**. Društva in posamezniki, ki boste sodelovali na njej boste vreče za smeti, rokavice ter hrano in pijačo lahko prevzeli med 8.00 in 9.00 pred sedežem občinske uprave na Paplerjevi ulici 22. Društva bodo odpadke zbirala na njim že tradicionalno dodeljenih območjih, za usmerjanje posameznikov bo poskrbel organizator. Vse podrobnosti bodo pred čistilno akcijo objavljene na spletni in FB strani občine.

Začel se je proces pripravenove celostne prometne strategije občine

Aprila 2018 je občinski svet sprejel prvo celostno prometno strategijo občine.

Proces njene priprave je trajal skoraj 9 mescev. Občina je strategijo z lastnimi sredstvi pripravila sama, ob strokovnjakih za promet, trajnostno mobilnost in vključevanje javnosti iz podjetja Locus, saj ji takrat sploh ni bila dana možnost, da se prijavi za sofinanciranje izdelave dokumenta, do katerega so bila takrat upravičene samo občine nad 10.000 prebivalci.

Celostna prometna strategija je strateški dokument, ki je namenjen reševanju izzivov občine, ki so povezani s prometom. Z njim občina oriše učinkovito zaporedje ukrepov na področju prometa, ki ji med uresničevanjem pomagajo doseči celostne spremembe na področju potovalnih navad, urejanja prometa in javnih površin ter posledično višjo kakovost bivanja. Temeljni cilj dokumenta je zmanjšati negativne vplive motornega prometa na okolje ter povečati privlačnost naselij za prebivalce in obiskovalce.

Na osnovi sprejete in s strani Ministrstva za infrastrukturo potrjene občinske celostne prometne strategije je Občina Borovnica po uspešnih prijavah in izvedbi projektov v letu 2020 pridobila 250.000 € nepovratnih sredstev za izgradnjo parkirišča P+R pri železniški postaji Borovnica, v lanskem letu pa 622.050 € za izgradnjo kolesarske povezave med omenjenim parkiriščem in odcepom z regionalne ceste za gasilski dom na Bregu, pri čemer je bil s sredstvi DRSI rekonstruiran tudi pripadajoči odsek regionalne ceste. Brez OCPS Borovnica to ne bi bilo mogoče.

Poleg že omenjenih dveh večjih investicij, sofinanciranih s sredstvi EU in RS, je občina skladno z omenjeno strategijo samostojno izvedla še naslednje manjše projekte:

1. Prenova avtobusnih postajališč v Brezovici pri Borovnici, v Borovnici, na Dolu in na Pakem (Zvirek).
2. Obnova dela ceste v Kote od mostu čez Ohoniščico do odcepa za Ohonico ter odseka od mostu čez Prušnico do odcepa za Niževic in Zabočevo.
3. Rekonstrukcija mostu v Dražici.
4. Preureditev križišča

Zalarjeve ceste in Mejačeve ulice.

5. Ureditev manjkajočega dela pločnika na Gradiškovi ulici.

6. Ureditev parkirišč za zaposlena na OŠ dr. Ivan Korošca Borovnica na ploščadi za šolo in v obrtno-poslovni coni Struge.

7. Ureditev šolskih poti.

Izdelana je bila tudi PZI dokumentacija za kolesarsko povezavo z rekonstrukcijo pripadajočega dela regionalne ceste med Bregom, odcep za gasilski dom in Pakom h. š. 33, za preostali del do meje z občino Brezovica pa idejna zasnova.

Skladno s strateškim ciljem elektrifikacije osebne motorne prometa smo postavili polnilne postaja za električna vozila. Prvo leta 2017 na Molkovem trgu, drugih pet pa leta 2020 na P+R pri železniški postaji Borovnica. Za vse smo pridobili nepovratna sredstva Ekološkega sklada.

Na področju promocije trajnostne mobilnosti smo v sklopu evropskih tednov mobilnosti organizirali predstavitve in preizkuse koles in zložljivih koles ter električnih vozil, predvsem e-koles in e-skirojev. Prav tako so bili izvedeni poligoni spretnostnih voženj in poznavanja prometnih predpisov s kolesi, predstavitve prevozov na klic ter pohodi in kolesarski izleti.

V začetku letošnjega leta smo z vključitvijo v projekt Prostofer uvedli tudi prevoz starejših občanov in invalidov na klic.

Zakaj je potrebna nova strategija?

V letošnjem letu se izteče obdobje, v katerem je mogoče na osnovi sedanje OCPS kandidirati za sredstva RS, namenjena projektom trajnostne mobilnosti v občinah in evropska kohezijska sredstva, namenjena trajnostni mobilnosti. Občina na razpis, ki bo objavljen v kratkem, pripravlja projekt prenove križišča pri TVD Partizan in ureditev prometnega prostora pri novem poslopju krajevne knjižnice na Zalarjevi cesti.

Konec lanskega leta se je Občina Borovnica uspešno prijavila na razpis Ministrstva za okolje, podnebne in energijo za sofinanciranje občinskih celostnih prometnih strategij

in pridobila 19.600 € za pripravo nove OCPS. Ta bom morala biti pripravljena skladno s strani MOPE predpisanimi zahtevnimi minimalnimi standardi, ki podrobno opredeljujejo proces priprave dokumenta po posameznih fazah.

Za strokovno podporo pri pripravi OCPS Občine Borovnica bo občina preko postopka evidenčnega naročanja izbrala podjetje z ustreznimi izkušnjami, referencami in kapacitetami za uspešno izvedbo procesa in pripravo dokumenta.

Postopek priprave strategije, pri katerem bodo sodelovali tudi strokovnjaki z različnih področij prometa in mobilnosti, bo trajal eno leto. Pri pripravi OCPS bo velik poudarek namenjen analizi trenutnih prometnih razmer in potovalnih navad občanov v občini. Le tako bomo lahko pripravilo ustrezne usmeritve za razvoj vseh vrst prometa, seveda s poudarkom na okolju in človeku prijaznih načinov potovanja (pešačenje, kolesarstvo, javni potniški promet ...).

Dokument bo v ospredje postavil načrtovanje za ljudi ter si prizadeval uravnotežiti sedaj preveč poudarjeno namembnost javnega prometnega prostora za motorni promet in njegovo povečano pretočnost s preoblikovanjem javnih površin po meri pešcev in kolesarjev ter omogočanjem tistih funkcij ulic in trgov, ki so jo nekoč že imele: srečevanju in druženju ter (samostojnem) gibanju otrok in mladostnikov.

Seveda pa bomo v njem postavili tudi pereče probleme varnega dostopa za voznike motornih vozil in kolesarje do Vrhnik (rekonstrukcija regionalne ceste z izgradnjo površin za kolesarje in pešce od odcepa za gasilski dom na Bregu do meje z občino Brezovica ter prostorske umestitve obvozne ceste za Kote ob pripravi Državnega prostorskega načrta za novo progo med železniškima postajama v Borovnici in Logatcu. Prav tako dokončanje obnove manjkajočih odsekov sedanje ceste med Borovnico in Brezovico pri Borovnici.

Ker je to dolgotrajen proces, ki zahteva čim večje sodelovanje javnosti in seveda tudi široko strinjanje javnosti z ukrepi, že sedaj spodbujamo vse pre-

bivalce občine k aktivnem sodelovanju. Le tako bomo lahko oblikovali in sprejeli dokument, ki bo sprejemljiv za vse oz. veliko večino in bomo njegove cilje lahko skupaj tudi realizirali.

Prek (spletnih) anket in tematskih delavnic na področjih pešačenja in kolesarjenja, jav-

nega potniškega prometa in osebne motorne prometa pa boste pravočasno k sodelovanju povabljeni vsi občani. O dejavnostih priprave strategije vas bomo sproti obveščali na spletni strani Občine Borovnica in preko medobčinskega glasila Naš časopis. V prihodnjih

mesecih se bo tako v občini Borovnica torej zvrstilo precej dogodkov na temo trajnostne mobilnosti. K aktivnemu sodelovanju ste s svojimi predlogi in pobudami vabljeni vsi občani.

Občina Borovnica

Pozabila je samo na robčke

Učiteljica na borovniški osnovni šoli Anja Strle

V sredo, 7. februarja, so, tako kot vsako šolsko leto, na Osnovni šoli Borovnica priredili proslavo ob slovenskem kulturnem prazniku – Prešernovem dnevu.

Proslava je bila v prvi vrsti namenjena učencem in učenkam osnovne šole ter strokovnim delavcem, ki so na osnovni šoli zaposleni. Po odzivih sodeč, je bilo teh 45 minut premalo za proslavo

s tako močnim sporočilom, zato so se odločili, da proslavo ponovijo in sporočilo prenesejo še dlje. Ponovitev proslave sta organizirala Šolski sklad in Kulturno društvo Borovnica, sekcija Ta mladi. Scenarij proslave je napisala učiteljica četrtega razreda na Osnovni šoli Borovnica, Anja Strle, ki smo jo povabili k pogovoru.

>>

Ste že kdaj zasnovali šolsko ali kakšno drugo proslavo? Je bilo pripravljanje na proslavo stresno?

To je moja prva avtorska proslava. Glede na to, da sem že od septembra razmišljala o konceptu proslave ter o učencih, ki bi jih v proslavo vključila, se mi priprava ni zdela tako stresna. Seveda, bili so trenutki, ko sem ponoči tuhtala in se spraševala, če sem zmožna speljati tako pomemben dogodek, in seveda trenutki neprespanosti, a sedaj čutim, da se je vse to poplačalo. Poleg tega sem imela ob sebi učitelje in učence, ki so mi nudili podporo.

Bi na kratko opisali zasnovo celotne proslave?

Proslava je zasnovana tako, da je aktivna tudi publika, ne samo nastopajoči na odru. Začne se s posnetkom, ki ga Povodni mož prek elektronske pošte pošlje Francetu Prešernu in njegovi ženi Ani Jelovšek. V posnetku Povodni mož pove, da je ugrabil Urško iz svojih razlogov, ki jih izvemo šele v zaključnem delu proslave. Ker je France Prešeren priznan odvetnik, ga Povodni mož prosi za pomoč. Napoti ga v Osnovno šolo dr. Ivana Korošca Borovnica, kamor skrrije šest nalog, ki se navezujejo na Prešernovo življenje. Za vsako pravilno rešeno nalogo Povodni mož publikli, Francetu in Ani dodeli eno črko. Iz vseh šestih nalog pridobijo šest črk, iz katerih mora publika sestaviti smiselno besedo. Ta beseda nam na koncu reševanja oznanja skrivališče, v katerem sta ves čas skrita Urška in Povodni mož.

Katere naloge sta morala France Prešeren in Ana Jelovšek skupaj s publiko razrešiti?

Prva naloga se je nanašala na Prešernovo rojstno vas Vrbo. Ker pa Vrba ni le kraj na Gorenjskem, sem jo želela predstaviti v drugi luči, in sicer kot drevesno vrsto. Učenci vrtnarskega krožka so pod mentorstvom učiteljice Mateje Praprotnik Lesjak odlično zajeli njene učinke in posebnosti, za katere marsikdo ni vedel. Druga naloga se je navezovala na abecedo, ki jo je moral France Prešeren v svojem poklicu obvladati. Četrtošolci so se pod mojim mentorstvom vživeli v črke. Vsak učenec je na odru nosil svojo črko in jo predstavil na igriv način prek pesmi *Naša abeceda*, katere besedilo sta napisala raperja Rok Terkaj - Trkaj in Damjan Jovič. V tretjem izzivu smo na hitro odpotovali na Dunaj, kjer so učenci izbirnega predmeta nemščina pod mentorstvom Polone Zupančič v nemškem jeziku predstavili najpomembnejše dunajske zanimivosti. Četrty izziv se je dotaknil glasbenih navdušencev, saj sta nas Al-legra Kenig na klavirju in Kiara Kenig na prečni flauti popeljali v svet čebel. Zaigrali sta namreč Slakovo skladbo *Čebelar*, saj je France Prešeren v svojem življenju izdal svoje pesmi v pesniški zbirki Kranjska čbelica, ki pa je med drugim tudi

avtohtona vrsta čebele. Skladbo je priredil slovenski klarinetist Tadej Kenig. Med njunim igranjem sta na odru zaplesala valček učenca Jernej Turšič in Sarolta J. Horvath. Peta naloga je bila kulinarčno obarvana. Ker je France Prešeren mestnim otrokom delil smokve oziroma suhe fige, je pod mentorstvom Simona Lukana in sedmošolcev, ki obiskujejo izbirni predmet Sodobna priprava hrane, nastal video recept Prešernovih fig. Šesta in hkrati zadnja naloga je nosila sporočilo neuslišane ljubezni med Francetom Prešernom in Julijo Primic. Tragična ljubezenska zgodba, v kateri tudi nastopa dekle po imenu Julija, pa nosi naslov Romeo in Julija. Zato je mladinski pevski zbor pod taktirko Alje Repnik zapel pesem glasbene skupine Flirrt z naslovom *Romeo in Julija*. Ob tem se je na platnu vrtel videospot, v katerem je nastopal Martin Malnar kot France Prešeren in Čarna Jevšek kot Julija Primic ter njene mestne prijateljice (Lina Ikanović, Miša Šemrov in Linnea Humar).

Kako to, da ste se odločili posneti videospot v Ljubljani? Bi opisali to izkušnjo?

Spomnim se oktobra, ko sem se peljala v avtu in poslušala radio. Zaslišala sem prve verze pesmi Romeo in Julija. V trenutku mi je postalo jasno, da bom to pesem vključila v proslavo. Takrat se mi še ni sanjalo, kam točno bom pesem umestila. Izoblikovala se mi je misel, da bi s to pesmijo lahko naredila korak dlje. Pomislila sem na učence, ki obiskujejo gledališki krožek in si jih v živo predstavljala v videospotu. Starše sem vprašala, če dovolijo, da gredo te štiri učence, ki v videospotu nastopajo, eno soboto z menoj v center Ljubljane. Glede na to, da je Julija Primic tam živel, smo obiskale Trnovsko cerkev, njeno rojstno hišo na Wolfovi ulici in Prešernov spomenik pred Tromostovjem, kjer smo posnele kratke kadre. Na koncu smo odšle še na Ljubljanski grad, kjer smo slučaj

no srečale dva igralca, oblečena v lepe meščanske obleke, zato smo ju prosile, če lahko posnamemo še en kader skupaj z njima. Verjamem, da bo izkušnja vsem nam ostala v lepem spominu.

Katera beseda torej oznanja skrivališče Povodnega moža in Urške? Zakaj ste se odločili ravno za to besedo?

Beseda oziroma geslo, ki nas na koncu pripelje do skrivališča Povodnega moža in Urške, je *knjiga*. Za to besedo sem se odločila iz čisto preproste razloga. France Prešeren je moral na svoji poti do uspeha prebrati veliko knjig, da mu je uspelo dokončati šolanje in postati pesnik. V šoli je bil celo tako uspešen, da je bil vpisan v zlato knjigo. Učencem sem na subtilen način želela prikazati pomembnost knjige, ne le kot končno postajo Povodnega moža in Urške, temveč tudi kot prispodobo zakladnice znanja.

Ponovitev proslave se je s prvotno, šolsko proslavo razlikovala po tem, da ste vanjo dodali še prispevek o živi knjižni verigi učencev, staršev in ostalih občanov, ki so s tem pomagali seliti krajevno knjižnico dr. Marje Boršnik. Zakaj ste se za to odločili?

Res je. Na to idejo je prišel Matjaž Ocepek, za kar sem mu zelo hvaležna. Posnetek smo zavr-teli takoj, ko je publika uganila geslo *knjiga*. Ta posnetek vsekakor sodi v to proslavo, ne le zaradi očitne povezave med geslom in knjižnico, v kateri so knjige, temveč zaradi globljega sporočila. Veriga ljudi simbolizira povezanost in medsebojno odvisnost ljudi. Vsak človek v verigi je drugačen, edinstven, skupaj pa tvorijo močno in stabilno skupnost. To je bilo konec koncev tudi glavno sporočilo proslave.

V zaključnem delu proslave sta Povodni mož in Urška skupaj prišla iz šolske knjižnice in zaplesala izjemno ples. Kaj sta želela s plesom sporočiti? Kdo je sestavil koreografijo?

Povodni mož, ki ga je uprizoril devetošolec Alex Ristović, je med hojo od šolske knjižnice do odra oznanil, da je res ugrabil Urško (Tajo Mevec), ampak ji ni želel storiti nič zalega. Ugrabil jo je, ker je želel z njo plesati na šolskem plesu. A ker se je bal njenega odgovora in zasmehovanja ostalih zaradi njegovih lusk, torej njegove zunanosti, jo je raje ugrabil in na samem s svojim plesom prepračal, da je sam po sebi zelo dober človek. S plesom sta sporočila, da je zunanost zanemarljivega pomena, če je nekdo po srcu dober in neškodljiv. Gledalci smo lahko začutili, da se Urška ob njem počuti varno. Povodni mož jo je med plesom večkrat dvignil v zrak in jo ujel, za kar je bilo pomembno, da mu Urška stoddotno zaupa. Koreografijo plesa sem v celoti prepustila devetošolcema Alexu Ristoviću in Taji Mevec, saj sta izjemna plesalca. V

čas mi je bilo sodelovati z njima. Prepričana sem, da bomo o njiju še veliko slišali. Iz srca jima želim vso srečo na njuni nadaljnji poti.

V svojem govoru ste nas pozvali, da naj se odpravimo na pot razumevanja in spoštovanja drugačnosti. Menite, da so vsi gledalci dojeli to sporočilo proslave?

V zaključnem govoru sem se res osredotočila na drugačnost, saj je ta proslava bila drugačna od ostalih v mnogih pogledih. Vanjo so bili vpeti nekateri učenci, ki še nikoli niso imeli priložnosti stati na odru, kaj šele nastopati na njem pred širnim občinstvom in kamerami RTV Slovenija. Na odru so stali učenci, ki so si bili med seboj drugačni, čisto vsak pa je v sebi nosil svojo zgodbo, svoj strah in svoj talent. Vse to se je med proslavo prepletalo in povezovalo do takšne mere, da so tvorili popolno zgodbo. Kot sem povedala v svojem govoru: "Če usodo Povodnega moža projiciramo v naše vsakdanje življenje, nam hitro postane jasno, da je drugačnost neizogiben gradnik našega življenja. Tako kot Povodni mož tudi mi v sebi nosimo edinstvenost, ki nas ločuje od drugih. In prav v tej raznolikosti se skriva bogastvo našega sveta. Če bi bili vsi enaki, bi življenje namreč izgubilo svojo barvitost." Verjamem, da so tisti, ki so imeli med proslavo odprto srce, razumeli globlje sporočilo, in da so domov odšli z zavedanjem, da mora sprejemanje drug drugega ne glede na njihovo zunanost ali notranjost postati samoumevno.

Bi sedaj, ko pogledate nazaj, proslavo podaljšali in vanjo vključili še kakšno nalogo, povezano s Prešernovim življenjem? Bi želeli kaj spremeniti?

Proslave ne bi podaljšala, saj sem prek nje sporočila, kar sem nameravala sporočiti in to mi je najbolj pomembno; ne kvantiteta, temveč kvaliteta. Res je, da sem najprej želela ustvariti geslo knjižnica, kar pomeni, da bi morala v proslavo vključiti devet nalog, torej tri več, ampak sem si potem raje premislila in svojo energijo v celoti usmerila v teh šest nalog. Edino, kar bi spremenila, je, da bi obiskovalcem na začetku proslave delili robčke. (smeh)

Ponovitev proslave je posnela RTV Slovenija, kratek prispevek pa si lahko ogledamo v arhivu Slovenske kronike. Ste si sploh upali pomisliti na to možnost, da proslavo spravite še dlje, izven Osnovne šole dr. Ivana Korošca Borovnica?

Niti v sanjah si tega nisem predstavljala, niti nisem imela časa razmišljati o tem. V prvi vrsti sem proslavo zasnovala tako, da je bila pisana na kožo učencem, ki so v njej nastopali in učencem, ki so si predstavo ogledali. Je pa ta proslava vsekakor primerna tudi za odrasle, saj tudi oni (pre)večkrat pozabijo, kaj pomeni biti strpen do drugačnih. Izjemno ponosna sem, da nam je s to proslavo uspelo dvigniti (včasih necenjeno) delo učiteljev na nov, višji nivo, in da smo lahko OŠ Borovnica prek proslave predstavili širni Sloveniji. Bi pa ob tem omenila še, da nam je z dvema točkama uspelo vzpostaviti tudi vez z glasbeno skupino Flirrt in s slovenskim raperjem Rokom Terkajem, ki si je točko Naše abecede ogledal in se nam za ves vložen trud iskreno zahvalil. Verjamem, da se bodo naše poti v prihodnosti še srečale.

Kaj bi za konec želeli sporočiti bralcem?

Zaključila bi z mislijo, da naj tako kot drugačnost tudi strpnost do drugačnosti postane del našega vsakdana.

Rok Mihevc

»Vojna se še kako meni tudi za tiste, ki se zanjo ne zmenijo«

10. marca so se občinska uprava in občani kljub slabemu vremenu zbrali na spominski slovesnosti v Gramozni jami, da so se poklonili žrtvam Preserskega procesa, ki sega v daljno leto 1942.

Italijanski okupatorji so naključno odbrali 16 žrtev in jih ustrelili v Gramozni jami. Slovesnosti so se udeležili župan Peter Črnilogar, poslanec Bojan Čebela, vojni veterani, organizacija Sever, Julka Žibert, Združenje Borcev Ljubljana, praporščaki ... V imenu delegacije občine in ZB Borovnica sta venec položila župan Črnilogar in predsednik Združenja borcev Borovnica Matjaž Ocepke. Črnilogar se je v nagovoru ozrl na aktualne vojne in naglasil, da je ob lanskem spominskem dnevu na žrtve Preserskega procesa mislil, da bo vojna v Evropi kmalu le še oddaljen spomin. »Sedaj pa smo že drugo leto priča vojaškemu spopadu v Ukrajini. Navkljub številnim vojaškim in civilnim žrtvam ter uničnim domovom in infrastrukturi zaenkrat vojni ni videti konca.«

Spomnil je tudi na dogajanje v Gazi, ki ima po njegovem mnenju vse bolj poteze genocida nad palestinskim ljudstvom in se še kako tiče tudi nas. »Zakaj o tem govorim danes na tem mestu? Zato, ker so imeli tudi naši predniki različne poglede na dogajanje v II. svetovni vojni, tako kot jih imamo tudi danes mi, glede spopadov v Ukrajini

in v Palestini. Za ene sta bila fašizem in nacizem, manjše zlo od brezbožnega komunizma. Za nekatere druge pa je bila že izpričana pripadnost veri dovolj za sumičenje vsaj o socialno-političnem nazadnjaštvu.«

»Preserski proces, v katerem so bili v zmontiranem sodnem procesu bodisi na smrt bodisi na hujše ali blažje hude zaporne kazni obsojeni nedolžni fantje in moške iz borovniške doline, je pokazal, da se vojna še kako – in to krivično – meni tudi za tiste, ki se zanjo ne zmenijo oz. ne čujejo zmeniti. In da je teror agresorja vedno tudi v funkciji med seboj še bolj sprete okupirane, ki so postavljeni pred nemogočo izbiro – ali se odreči življenju ali narodni identiteti, se pravi pripadnosti jeziku in kulturi,« je dejal Črnilogar in spodbudil, da se v spomin na žrtve pogovarjamo odkrito in kulturno o vseh razlikah v vrednotah, pogledih in interesih, brez tabujev in strahu.

Letošnji kulturni program je bil posvečen Srečku Kosovelu, pesniku različnih obrazov. V svojem kratkem, komaj 22-letnem življenju, je napisal več kot tisoč pesmi in danes sodi v sam vrh svetovne poezije. Označujemo ga kot pesnika Krasa, smrti in revolucije. Program, ki ga je pripravila Metka Pristavec Repar, so sooblikovali Ženski pevski zbor Barjanke pod vodstvom Rudija Cerka ter recitatorji Kosovelovih pesmi, člani Združenja borcev Borovnica, Anastazija Horvat, Simona Stražišar, Andrej ter Matjaž Ocepke. Sledil je še prižig sveč na grobovih padlih.

Rok Mihevc

V Vrtcu Borovnica radi praznujemo kulturni mesec malo drugače

Mesec februar je sinonim za kulturo, saj takrat največkrat govorimo o Prešernu in slovenskih simbolih.

Super priložnost, da se o teh stvareh česa naučijo tudi naši najmlajši. Tudi letos nam je v vrtcu Borovnica mesec popestrila skupina prostovoljcev z različnih umetniških smeri.

Ogledali smo si različne glasbene nastope, zaplesali ob irski glasbi, se preizkusili v gledališki improvizaciji, ustvarjali broške, spoznali nove pravljice, se igrali »gusarje« in spoznali skrivnosti igre svetlobe, otroci so ustvarili čisto svojo animirano risanko iz

Duplo kock, obiskala pa sta nas tudi kdo drug kot dr. Fig in Ivan Cankar. V tem času smo imeli tudi pustno povorko po Borovnici, ob kateri smo, s pomočjo pustnih mask, odgnali zimo in priklicali prve pomladne žarke. Vso organizacijo dogodkov sva letos koordinirali vzgojiteljici Tina Horvat in Nika Zorman.

Letos sva povabili pisano družino umetnikov, in sicer: **Tanjo Matijašević** (gledališka improvizacija), **Matica in Iva-**

no Drakulić (izdelava kratke animirane risanke), **Marjeto Debevec** (predstavitve otroške knjige), **Matjaža Ocepka** (dr. France Prešeren), **Evo Grmek in Niko Zorman** (duet z violinama), **Damjana Debevca** (Ivan Cankar), **Uroša Abrama** (fotografija), **Tamburaše Borovnica** (glasbeni nastop), **Borisa Bezka** (nastop s kitaro) in **D Brincl Bend** (irska glasba); **Petra Jerič** pa nam je v vrtec dostavila vse, kar smo potrebo-

vali za izdelavo brošk. Izvajalci so prijazno obiskali tudi enoti na Bregu in v bloku.

Vsi dogodki, ki so se v tem času odvijali, so bili zelo zabavni, zanimivi in poučni, otroci so imeli med dogodki možnost spoznavati, s čim vse se umetniki ukvarjajo.

Vsem, ki so nas prostovoljno obiskali in so si vzeli čas za nas, nam tako popestrili ter obogatili dopoldneve in vrtcu, se v imenu vseh otrok in celotnega kolektiva zahvaljujemo. Zahvala tudi TVD Partizan, da nam je prijazno odstopil prostor za koncert.

V imenu vrtca lahko rečem, da si tudi v bodoče želimo sodelovanja z različnimi umetniki, saj si tako otroci kot zaposleni v vrtcu bogatimo znanje in spoznavamo kulturo na različne načine. Kot pravijo: »Človek se vsak dan česa novega nauči.«

Za vrtec zapisala vzgojiteljica Nika Zorman

TEMA M E S E C A

Ko ti konj
na plano
privabi
vsa možna
čustva

Ko nam je urednik Peter Perše nakazal, kaj bo tema meseca tokratne številke Našega časopisa, nisem niti za trenutek razmišljal, kdo bi lahko bil najprimernejši sogovornik o odnosu do živali. Že pri decembrskem obisku taizejskih romarjev Kraljeve domačije je bilo moč čutiti njeno pripadnost in povezanost do konjev. Ivanka Janika Kržič s Kraljeve domačije izžareva poseben odnos do teh živali, ki pa, kot boste lahko prebrali v intervjuju, pomagajo tudi pri zdravljenju različnih nevroloških in psihičnih stanj.

Kakšna je zgodba in zgodovina vaše domačije? Kakšen odnos do konjev ste na vaši domačiji imeli v preteklosti?

Kraljeva domačija ima vsaj 200-letno tradicijo dela s konji na njivah, v gozdu in pri prevozu različnega materiala.

Velika verjetnost je, da je Kraljeva domačija, podobno kot tudi nekatere druge stareborovniške domačije, sodelovala s konji pri oskrbi graditeljev borovniškega viadukta s kmetijskimi pridelki, kakor tudi pri prevozu lesa in različnega gradbenega materiala, potrebnega za gradnjo borovniškega viadukta.

S tem so si takratne stare borovniške kmetije pridobile sredstva za gradnjo novih hlevov, kozolcev, kašč in drugih kmetijskih objektov.

To na Kraljevi domačiji potrjuje letnica 1856, vezana nad vrati v kaščo. V hlevu smo vedno imeli par delovnih konj, kobil in nekaj žrebičkov. Tako je bilo vse do prihoda traktorjev v 70 letih prejšnjega stoletja. Konji so bili na naši domačiji glavno delovno sredstvo.

Oče je vzgajal konje za delo sam, vsi smo skrbeli za njihovo dobrobit in jaz sem komaj čakala, da se oče vrne s konji iz gozda ali njive in da lahko za nekaj minut konja zajaham.

V takšnih trenutkih sem kar žarela od sreče.

Kako bi predstavili poslanstvo vaše domačije danes?

Cilj vsake kmetije od nekdaj je, da je ekonomsko vzdržna. Na način, kot so kmetovali naši predniki, ko je bil cilj kmetovanja samooskrba domačije in še nekaj pridelkov in lesa za prodajo, danes ni mogoče zagotoviti ekonomske vzdržnosti kmetije. Potrebna je specializacija, usmeritev v eno ali dve glavni dejavnosti, ki omogočata ekonomsko vzdržnost kmetije.

Leto 2000 je bilo za Kraljevo domačijo prelomno. Odločili smo se, da kmetijo ohranimo in zažene mo nov cikel investicij, kar je imelo za posledico dokončno slovo od hladnokrvnih delovnih konj in prehod na toplotkrvne športne konje.

Ideja je bila, da bi imeli manjši konjeniški center, kjer bi poleg storitev učenja jahanja tudi sami trenirali konje za ježo.

Stekel je proces izobraževanja, povezovanja z Lipico, British Horse Society in Yorkshire Riding Centrom ter go. Jane Bartle Wilson in nazadnje s Horseback MiraclesInc in g. Terryjem Draperjem iz Kolorada ZDA. Leta 2013 smo postavili

pokrito jahalnico, kar je bil pogoj za celodnevno in celoletno delo s konji, ne glede na letni čas in vremenske pogoje.

Na tej poti smo spoznali, da je konj v Sloveniji in širše v svetu zelo priljubljen partner za preživljanje prostega časa, da pa lahko, s svojimi posebnimi lastnostmi in sposobnostmi, pomaga človeku, ko je ta v stiski, in sicer pri izvajanju zdravilnih terapij. Po več kot 1100 izvedenih terapijah po HBM metodi in zelo vzpodbudnih rezultatih smo z lastnikom Horseback Miracles Inc. g. Terryjem Draperjem dogovorili, da na Kraljevi domačiji v Borovnici vzpostavimo slovenski Horseback Miracles center, ki ima za poslanstvo s HBM metodo in drugimi komplementarnimi terapijami pomagati ljudem pri premagovanju različnih nevroloških in psihičnih stanj.

Poleg izvajanja terapij po HBM metodi smo pri HBM Inc. akreditirani tudi za izvajanje raziskav, povezanih s HBM metodo, prenos znanja in usposabljanje bodočih izvajalcev (terapevtov in asistentov) za delo po HBM metodi in dodatno trening konj za izvajanje terapij po HBM metodi.

Koliko živali biva na vaši kmetiji? Kakšne so njihove zgodbe?

Trenutno imamo na domačiji šest konj, od tega tri za HBM program in tri za post HBM program. Vsi so si zelo različni. Vsak konj je poseben in ima svoje osebnostne lastnosti. Owen je uglajeno tolerant in te razume, ko še ne znaš. Bonnie je dominantna in je zelo stroga učiteljica. Za majhno napako te že pošteno kaznuje. Star je igriv in če bi bil človek, bi bil verjetno vzgojitelj v vrtcu. Blue je izjemno čuteč terapevt na samosvoj način in mu ni para. Trigger se še malo išče in spoznava, kaj je najbolje za njega. Pagira rada sodeluje in se hitro odzove, le če se počuti dovolj varno.

HBM metoda uporablja konja, s katerim ustvari zelo specifično gibanje in ritem. Le redki konji so sposobni posebnih gibov, ki morajo biti popolni za uspeh Draperjeve senzorične metode. Takšen hod imajo nekatere ameriške vestern pasme konj. Po tem ko smo sprejeli odločitev, da se usmeri-

mo v izvajanje terapij s pomočjo konja po HBM metodi, je sledil tudi postopen prehod na konje, primerne za HBM metodo, ki od konja, poleg vseh terapevtskih lastnosti, zahteva tudi posebno vrsto gibanja, spredaj hod in zadaj zelo počasen kas. V Evropi je manj znana zaščitena merenska pasma konj iz francoskih Pirinejev. Radi bi raziskali ali je ta pasma konj, ki jih imenujejo Merenci, primerna za HBM terapijo.

Kako lahko konj pomaga pri terapijah z nevrološkimi in psihičnimi motnjami?

Terapevtski konji so zelo tolerantni in empatični. Praviloma začutijo energijsko (čustveno) stanje pri obravnavani osebi in ji želijo pomagati. Posebej konji, ki so usposobljeni za delo po HBM metodi, s svojim posebnim hodom povzročajo posebne vibracije, ki se pri obravnavani osebi prenašajo do možganov.

Gre za vibracije z zelo nizko frekvenco, ki po teoriji pomagajo možganom pri prehodu v alfa stanje, kar posledično vodi v postopno vzpostavljanje biokemičnega ravnovesja v možganih. Pri našem terapevtskem delu s pomočjo konja, s katerim vzpostavimo partnerski odnos, pomagamo udeležencem na način, da s posebnim gibanjem konja najprej fizično aktiviramo možgane k procesu vzpostavljanja biokemičnega ravnovesja. Sledi proces celovite obravnave udeleženca v smislu povezanosti delovanja možganov intelekta. Prek konja, ki zaznava energijo misli in čustev obravnavane osebe, kar pokaže s svojo govorico telesa, pomagamo udeležencu, da se naložena čustva in občutki začnejo sproščati iz telesa. Misli se v možganih začnejo procesirati na drugačen način, ki rezultira v racionalno sprejemanje odločitev, kar ima za posledico, da se telo začneja spreminjati na bolje tudi fizično. Podoben učinek se pri zdravljenju nevroloških in psihičnih stanj želi v medicini doseči s farmakološkimi sredstvi. Razlika je le v tem, da proces zdravljenja, ki se sproži s HBM metodo, nima stranskih učinkov.

Praksa je pokazala, da je ta metoda učinkovita tudi v primerih, pri katerih je uradna medicina dvignila roke.

TEMA M E S E C A

Ste lahko konkretni s kakšnimi primeri?

Kot že omenjeno, spremljajo zdravljenje s farmakološkimi sredstvi mnogi neželeni stranski učinki. Včasih gre tudi za zdravljenje z elektrokonvulzivno terapijo (EKT) ali po domače razvpitimi elektrošoki. Medicina mora zato nenehno iskati ravnovesje med glavnim ciljem zdravljenja npr. odpravo simptomov kakšne hude psihične ali nevrološke bolezni in škodo, ki je posledica neželenih stranskih učinkov farmakološkega ali EKT zdravljenja.

HBM metoda s pomočjo konja sama po sebi ni agresivna in nima nobenih stranskih učinkov. Ko govorimo o konkretnih primerih, poznamo takšne, kjer so osebe zdravljene farmakološko, v institucijah, izgubile upanje v ozdravitev in obratno, kjer je medicina »obupala« in odstopila od nadaljnjega zdravljenja. Omenimo lahko primer mladega akademsko izobraženega gospoda, športnika, ki je po določenem naključju dogodkov pristal na psihiatriji, občasno tudi na zaprtem oddelku, privezan na posteljo in bil tam deležen večletnega zdravljenja s farmakološkimi sredstvi. Psihično stanje se mu ni izboljševalo, njegovo zdravstveno stanje (kri ...), pa je bilo zaradi učinkov zdravil vse slabše.

Stroka je staršem svetovala, da bi sina vzeli domov oz. poskusili še z EKT terapijo. Starša sta se odločila, da bi pred EKT poskusili še s HBM metodo. Čeprav uradna medicina meni, da hude psihične motnje, podobne paranoidni shizofreniji, niso ozdravljive in da je potrebno jemati zdravila celo življenje, je obravnavana oseba po obravnavah s HBM metodo (v nekaj letih, s presledki zaradi pandemije, okoli 50 obravnav), popolnoma opustila zdravljenje z zdravili, se aktivno vrnila v svojo profesijo, se izobrazila za HBM asistenta, kupila dva lipanca in kočijo, s katerimi v prostem času trenira vožnjo vprege.

Kje ste slišali za to metodo in komu vse je pravzaprav namenjena?

Metodo je začel v Ameriki pred okoli 30 leti razvijati Terry Draper, kot pomoč pri obravnavi nekdanjih vietnamskih vojakov s PTSD sindromom ter na področju reševanja določene socialne problematike pri mladostnikih s kriminalnim ozadjem, v zavodih. S časom se je razširila informacija, da HBM metoda pomaga tudi pri osebah z multiplo sklerozo in pri podobnih nevroloških stanjih, nato pri otrocih s sindromom avtističnega spektra. Takšne informacije so prišle v Evropo, na Dansko, kjer se je ga. Hanne Stigard skupaj z nekaj danskimi kolegicami, ki so že imele določene izkušnje s hipoterapijo in terapijami s pomočjo konja, izobrazila za izvajanje terapije po HBM metodi, ker je želela pomagati svoji hčerki Pernille, ki se je pri petih letih soočila s hudimi nevrološkimi izzivi.

Prek skupnih poznanstev sem za HBM metodo izvedela tudi sama. Glede na lastne izkušnje z osebami z določenimi nevrološkimi in psihičnimi motnjami sem se odločila, da se udeležim izobraževanja v Koloradu pri g. Terryju Draperju, avtorju HBM metode. Tam sem spoznala primere, kjer je šlo za zdravljenje postravmatske stresne motnje (PTSD), travmatskih poškodb možganov, avtizma, ADHD, anksioznosti, depresije, tinitusa in druge primere, ki jih spremlja biokemično neravnovesje v možganih. Čeprav je Terry Draper sodeloval z Univerzo v Denverju tudi v času mojega izobraževanja in so tedaj izvajali določene znanstvene raziskave in meritve sprememb na možganih po HBM terapijah, sem bila na začetku nekoliko nezaupljiva.

Po povratku iz Amerike smo s HBM Inc. podpisali licenčno pogodbo in sem konec leta 2018 začela sama izvajati HBM terapijo s pomočjo konja Blueja, ki sem ga pred tem več kot pol leta pripravljala na terapevtsko delo po HBM metodi. Z vsako obravnavano osebo, ki se ji je stanje

začelo izboljševati, sem vse bolj spoznavala neverjetno učinkovitost HBM metode. Od tedaj smo na Kraljevi domačiji uspešno obravnavali večje število avtističnih otrok, oseb z Aspergerjevim sindromom, oseb z različnimi psihičnimi motnjami, depresijo, anksioznostjo, sindromom izgorelosti, multiplo sklerozo, parkinsonovo boleznijo, oseb po prestani možganski kapi, oseb s hudimi glavoboli, osebo po prometni nesreči, ki je imela za posledico nekaj mesečno komo, otrok, ki skoraj niso govorili, otrok z učnimi težavami in podobnimi motnjami.

Ali na tem področju v Sloveniji "orjete ledino"?

V Sloveniji je zelo znana hipoterapija, pri kateri je poudarek na fizioterapiji in terapije s pomočjo konja, ki so že uveljavljene v evropskem prostoru. Naš terapevtski program se uvršča med terapije s pomočjo konja, vendar HBM metoda predvideva povsem drugačen metodološki pristop in smo v Sloveniji edini. Pri obravnavah oseb s hudimi psihičnimi in nevrološkimi motnjami, verjetno v Sloveniji in širše v regiji, s HBM metodo »orjemo ledino«.

Na Kraljevo domačijo prihajajo na HBM obravnave osebe iz celotne Slovenije, pa tudi osebe iz Avstrije, Italije, Švice, Češke. Pravkar potekajo razgovori, ko bi se HBM obravnav želela udeležiti oseba z multiplo sklerozo iz Srbije.

Ko smo decembra pri vas v sklopu Evropskega srečanja mladih poslušali predstavitev vašega dela in neverjetne zgodbe, smo ostali brez besed in prepričan sem, da se je marsikdo takrat naježil. Tudi sami udeleženci so o tem govorili še nekaj časa. Kakšni so sicer odzivi ljudi, tako obiskovalcev vaše domačije, kot seveda tistih, ki pomoč potrebujejo oz. njihovih družin?

Z večino oseb obravnavanih s HBM metodo smo v stiku in zelo radi se vračajo na Kraljevo domačijo, čeprav se več ne udeležujejo terapije, ali pa se HBM obravnav udeležijo samo občasno, nekajkrat na leto.

Dobivate odzive tudi s strani stroke?

Kmalu po tem, ko sem začela izvajati HBM obravnave, smo želeli navezati tudi stike z nevrološko in psihiatrično stroko. Odzivi so bili prijazni, vendar do kakšnega konkretnega sodelovanja ni prišlo, čeprav smo zaradi kompleksnosti določenih konkretnih primerov želeli in predlagali sodelovanje.

Uspešno pa sodelujemo s Fakulteto za Socialno delo iz Ljubljane in Celovca. K nam prihajajo s svojimi študenti ali pa na Kraljevo domačijo pošiljajo svoje študente iz tujine (program Erasmus), ki so pri njih na dodiplomskem ali podiplomskem študiju.

Kaj oz. kdo je konj v vaših očeh? Kakšen odnos vzpostavljate z njimi?

Konji so preprosto čudovite živali. Občudovala in oboževala sem jih že od malih nog. Kot otrok sem sanjala, da bom imela konje in otroške sanje se mi uresničujejo že kar nekaj let. Pot do danes je bila pestra in posuta z mnogimi preizkušnjami, ki so me zgradile v osebo, ki si življenja brez

konj ne predstavlja. Konji mi pomagajo, da se na osebni ravni razvijam in gradim.

So najboljši učitelji, mentorji in partnerji. Kaj to dejansko pomeni v praksi? Pri delu s konji, na tleh ali v sedlu ali kot terapevt, poteka komunikacija s konjem na zelo kompleksen način. Gradi se medsebojen partnerski odnos, ki temelji na spoštovanju in prispevanju po najboljših močeh v vsakem trenutku. Med mano in konjem poteka nenehna tiha komunikacija, ko na čuten način zaznavam, kaj mi sporoča, kako se odziva name in na okolico, kaj mu jaz sporočam, sem dovolj jasna, ali me razume ...

Konj je zelo plašna žival, saj je v naravi plen. Zelo dobro zaznava vse, kar se dogaja okoli njega in v njem. V odzivu je konj zelo natančen in jasen, vse je na meni, kako znam to prebrati in se odzvati. Več, ko imam miru v sebi, več je jasnosti. V takih trenutkih je s konji tako lepo, da ni besed, ki bi lahko opisale to lepoto medsebojnega iskrenega odnosa. Odnos z vsakim konjem posebej se gradi in razvija, oba postajava zrelejša. Možnosti so neomejene in skupaj z vsakim konjem se preizkušam, kaj že zmoreva in hkrati me navdušuje, ko pomislim, kaj bi lahko bil najin naslednji skupni korak.

Za ilustracijo primer, kako postane ohranjanje mirnosti pri konjih izziv. Ko se konj splaši zaradi nekega zunanega motilca, odskoči in se požene. Preseneti nas s tako burnim odzivom. Če nismo večji takih situacij, smo tudi mi poleg konja povsem vznemirjeni. Kar naenkrat se začnejo v naši glavi poditi misli, da bi lahko konj ponovno odskočil. Pojavijo se občutki negotovosti in dvoma. Da je drama še malo večja, se ravno v nepravem trenutku zgodi še kaj, da konj trzne, kar zadošča, da naša negotovost preide v resen strah in mi kar otrpnemo. Skratka, zgolj v nekaj trenutkih imamo lahko veliko opraviti sami s seboj in šele potem pride na vrsto konj. Na plan privrejo strahovi, nemoč, misli nam v glavi kar švigajo sem in tja in v telesu nam brbotajo neprijetni občutki. Kje pa je sedaj notranji mir, ko ga najbolj potrebujemo? Pot do partnerskega odnosa s konjem, se začne v nas samih, šele potem sledi sodelovanje in skupno ustvarjanje.

Konji me učijo prisotnosti, mirnega odzivanja, neomajne odločnosti, dopuščanja nepredvidenega, hitrega prilagajanja, da tisto, kar mislim, tudi sem, sistematičnega in doslednega dela, ko bližnjic ni, discipline, učenja iz napak, zavedanja čustev in občutkov ... Učenju kar ni konca.

Naše delo temelji na partnerskem odnosu in zaupanju, ko konju dopustimo, da najbolje opravi svoje delo. Pri tem tudi sami sodelujemo po najboljših močeh. Konj preprosto ve. Včasih se pohecemo, da ko ne veš, kaj bi, je najbolje, da vprašaš konja, ker on zagotovo ve. Konj zazna, kaj se skriva globoko v človeku. Ko tam naredimo spremembe v pravo smer, se začne vse spreminjati.

Hvaležna sem svojim konjem in vsem našim udeležencem HBM obravnav, ki mi omogočajo, da skupaj raziskujemo, kako pomagati izboljšati zdravstveno stanje in posledično življenje vsakega posameznika.

Rok Mihevc

V novih prostorih in z novim vozilom se da lažje delati

Člani Prostovoljnega gasilskega društva Brezovica pri Borovnici in nekateri gostje so se zbrali na občnem zboru, ki pa je tokrat potekal v čisto novi dvorani gasilskega doma.

Leto 2023 je bilo za društvo ponovno zelo pestro, kot osrednji dogodek pa je predsednik Ciril Trček poudaril prevzem in blagoslov novega vozila. Ker organizacija takšnega dogodka ni mačji kašelj, se je zahvalil vsem, ki so prispevali svoj kamenček v mozaiku. Čez vse leto se je počasi premikalo tudi pri urejanju zgornjih prostorov doma in v smeri pridobitve uporabnega dovoljenja. Zahvalil se je tudi vsem, ki opravljajo manj priljubljena dela v društvu in občini za finančno podporo.

Tudi poveljnik Miha Dodič

je kot glavni mejnik preteklega leta omenil dobavo novega in sodobno opremljenega vozila, s tem se je po njegovem mnenju delo z vozilom šele zares začelo. Čez leto so vozniki C kategorije opravili več kondicijskih voženj, vsi skupaj pa so se učili dela z vozilom in opremo v njem. Opravili so 13 operativnih vaj in številna izobraževanja, tečaje in usposabljanja varne vožnje. Od intervencij je izpostavil posredovanje pri junijskem močnem vetru, avgustovskih poplavah in sodelovanje pri sanaciji po poplavah. Na vseh intervencijah so opravili več kot 600 ur. Pozabili niso niti na tekmovalne enote, ki so uspešno zastopale društvo. Kot poveljnik se je zahvalil še članom operativne enote za njihovo angažiranost v operativne dejavnosti društva. "Menim, da številke o udeležbi na vajah in intervencijah to samo dokazujejo." Svoje spretnosti in ve-

ščine je na raznih tekmovanjih večkrat izkazala tudi mladina društva, pa je poročala vodja najmlajših Karmen Kržič. In to ne samo v okviru Gasilske zveze Vrhnika oz. Notranjske regije, ampak tudi širom Slovenije. Udeležili so se tekmovanja v gasilskem kvizu, orientaciji, tudi na državni ravni. Mentorji so pripravili že šesti gasilski tabor, pionirji pa so se konec avgusta odpravili na letovanje.

Pa plani za letošnje leto? Izvajali bodo redne mesečne vaje, okrepili sodelovanje z okoliškimi društvi iz sosednjih občin in še naprej posodabljali opremo. Pridobiti želijo vso potrebno dokumentacijo za uporabno dovoljenje, urediti kurilnico in polepšati zunanost s fasado. Tudi veselica bo, in sicer 22. junija z ansamblom Krimski Lisjaki.

Rok Mihevc
Foto: Maja Dodič

8. marec na Dolu pri Borovnici

Društvo dolanskih fantov in deklet je tudi letos organiziralo dogodek ob mednarodnem dnevu žena.

V petek se je v Domu krajanov Dol - Laze zbralo kar 35 prebivalk Dola in Laz različnih starostnih skupin. Vsaka je ob prihodu prejela nageljček in penino. Obloženo omizje z dobrotami je bilo hitro zapolnjeno. Sledil je kratek uvodni pozdrav s strani predsednika društva Jureta Furlana. Med govorom je bilo mogoče tudi slišati znane Prešernove verz:

"Bog živi vas Slovenke, prelepe, zlahtne rožice; ni take je mladenke, ko naše je krvi dekle; naj sinov zarod nov iz vas bo strah sovražnikov!"

Sledil je bogat in glasen klepet. Da pa se nebi prehitro končalo, je poskrbel Domen Čerin s svojo kantri skupino Pointless

Rebels. Glasbena skupina, ki je na dogodkih na Dolu pri Borovnici nastopila že tretjič v letu in pol, je postala pravi hit. Zazvene so ameriške kantri klasike, ki so se jim kmalu pridružili tudi plesni koraki.

Vzdušje je bilo več kot odlično in Društvo dolanskih fantov in deklet obljublja še veliko dogodkov in družabnih prireditev.

DDFD

Mojster Matej z motorno žago

Matej Urh s svojo umetnino

Matej Urh je ime, za katerega bomo verjetno še slišali, če bo le vztrajal pri svojem talentu.

Ta pa je, da iz debelejših kosov debla s samo motorno žago in še nekaj pripomočki napravi diha jemajoče umetnine.

Njegovo kiparjenje z motorno žago se je začelo dobrih pet let nazaj, ko so morali na domačem dvorišču zaradi višine posekati smreko. Veje in ostale kose lesa so odpeljali, Matej pa je doma obdržal tri debelejšše kose debla, češ da bo že nekaj naredil iz njih. Tako je kot prvi leseni kipec nastal orel. Takrat je sicer začel povsem brez pravega orodja, imel je le motorno žago, ki pa po njegovih besedah ni bila prav nič primer-na za kiparjenje. Kljub temu je dobil navdih in voljo, da bi se v tem hobiju morda našel tudi on. »Lahko pa rečem, da imamo umetniško žilico tudi malo v rodbini, kakor pravijo »kri ni voda«. Že od nekaj sem rad ustvarjal z lesom, izdeloval najrazličnejše stvari, v želji, da bi vedno naredil nekaj novega.« Tako je izdelal tudi leseno sup desko.

Največ navdiha dobi takrat, ko vidi, kaj je ustvaril lastnoročno in lahko reče, da je z izdelkom zadovoljen. Kje se je naučil kiparjenja z motorno žago, težko reče, je pa že od malega rad hodil v gozd, kjer je dobil prvi stik z motorno žago. Z leti je pridobil nekaj izkušenj z rokovanjem motorne žage, kiparjenja pa se je priučil popolnoma sam. Zdaj je to seveda lažje, saj se na spletu najde marsikaj zanimivega ter priročnega o tej panogi.

Skulpture izdeluje v Preserju pod kozolcem, kjer je trenutno zanj najbolj primeren prostor. Vse se začne z dostavo hloda na lokacijo, nato sledi izbira motiva oz. zamisel. Največkrat na spletu poišče kakšne fotografije živali, katerih silhuete v grobem nato prereže na hlood kar z gozdarskim sprejem. Z večjo in močnejšo motorno žago (Husquarna 550xp) nato v grobem razreže enostavnejše forme, natančnejše rezanje pa sledi z manjšo motorno žago (Stihl MS170), ki je namenjena prav kiparjenju. Ima namreč carvin meč, ki ima precej manjši povra-

tni udarec kot navaden meč. Na koncu uporabi fina orodja, kot so kotna brusilka, na kateri je specialen disk z drobnimi špicami, ki deluje po principu rašplje ter manjši strojčki, da doseže kar se da realen izgled skulpture. Za težje dostopna mesta uporabi manjši kotni brusilnik z dolgim vratom Proxxon, na katerem je 30 mm širok disk, premi brusilnik z različnimi rezkarji in rašpljami, na katerega na koncu lahko vpne tudi brusno zvezdo za brušenje celotne skulpture. Najmanjša zadeva je še Proxxon vrtnalnik in rezkalnik, ki pa ima že skorajda rezkarje velikosti kot pri zobozdravniku.

Pri zaščitni opremi nikoli »ne špara«. Obvezna je zaščita oči, saj pri žaganju nastajajo drobni leseni delci, priporočljivi so tudi glušniki za zaščito sluha. Matej za ta namen uporablja bluetooth slušalke z možnostjo ANC, ki še dodatno odpravlja hrup iz okolice. Nepogrešljive so tudi rokavice in seveda protivrezne hlače. In koliko časa potrebuje za izdelek? Ko je začel s kiparjenjem, je nekatere stvari počel počasi in previdno, ko pa je dobil več samozavesti in naštel določene poteze, je delo hitreje steklo. »Spomnim se, da sem za svojo tretjo skulpturo porabil do zdaj največ časa, približno 70 ur, pa čeprav je bil volk, ki tuli v luno, visok le 70 cm.« Je pa seveda vse odvisno tudi od velikosti kipa. »Večkrat kot neko stvar ponoviš, hitreje in lažje steče. Včasih pa se zadeva tako zavleče, da vmes že malo izgubim voljo in nadaljujem spet čez kakšen mesec dni. Nenazadnje to počnem za dušo in ponavadi sploh ne gledam na uro.«

Če je les mehkejši, kot je npr. smreka ali jelka, ponavadi brusi verige nekeje na 4-5 ur dela, če pa je les trši, je treba brusiti že prej. Predvsem veriga za carving meč je občutljivejša, saj mora biti zaradi konstrukcije meča, ki je brez sprednje vetrnice zaradi minimalnega radija konice, precej sproščena, da lažje drsi po kanalu, s čimer je

posledično tudi obraba verige in meča večja, pripoveduje mojster Matej, ki v največji meri poskrbi tudi za lastno varnost. »Pri tej varnosti in previdnosti bi rekel, da človek nikoli ni preveč pameten ali previden. Kljub temu da vedno gledam, da delam čimbolj varno, se včasih lahko zgodijo kakšne nevšečnosti. Na srečo kakšne nesreče z motorno žago še nisem imel, se mi je pa pri izdelovanju skulpture medveda, ki sedaj stoji na vrhniški Planini, zgodil manjši neljubi dogodek. Pri uporabi premega brusilnika, na katerem sem imel grobi rezkar za izdelovanje detajlov na skulpturi, mi je zaradi uporabe rokavic ta zagrabil v konico rokavice palca, na kar mi je zaradi sunka strgalo rokavico, bolečine v prstu pa so trajale kar dober mesec.«

Trenutno končuje svojo šesto skulpturo, ki bo predstavljala alpskega kozoroga. Prvi izdelek je bil manjši orel, ki še vedno krasi domači skalnjak na terasi, nato je izdelal dva manjša medvedka, četrta

skulptura je bil volk, ki tuli v luno, največja do zdaj pa je trojna skulpturo v višini 2 metrov in širine 90 cm, in sicer predstavlja medveda ob drevesu, na katerem sedita sova ter orel. »Zaenkrat po naročilu še nisem delal. Vedno sem si kakšen kos lesa spravil, češ, "bom že nekaj izdelal iz tega", tako da vse delam po svojem navdihu, oziroma največkrat kje opazim kakšno zanimivo fotografijo živali in si rečem "tole bom pa poskusil narediti".«

Odzivi nad njegovimi umetninami so pričakovano pozitivni in ljudje ostanejo brez besed, ko stopijo zraven in si ogledujejo skulpture. Se pa najdejo tudi takšni s kritiko, ki jim npr. ni všeč, da skulpture prebarva oz. jim s pomočjo barvnih kontrastov doda globino in realistični pridih. Njegov izdelek sicer lahko občudujejo tudi pohodniki na Planini nad Vrhniko. Idejo, da ga ponudi v takšno razstavo, mu je dal brat Anže in tako se je Matej hitro povezal z lastnikom koč. Na vprašanje, kakšne so želje za naprej in kakšne ideje ima v glavi, Matej odgovarja, da težko reče, da si želi sedaj početi samo to oz. bi začel nek posel. *»Morda v kombinaciji še z čim drugim oziroma tudi s kakšno mizarsko dejavnostjo, saj imam res posebno ljubezen do oblikovanja lesa. Zagotovo je nekaj najlepšega za vsakega umetnika ali rokodelca na koncu videti končano skulpturo, ko vidiš, kaj si ustvaril z lastnimi rokami. To je tisto, zaradi česar vedno rad poprimem za motorno žago in se lotim novega projekta.«*

Rok Mihevc

Stoletje in četrť športa v Borovnici

Z leve: F. Modrijan, T. Gantar, V. Rot. Sedita: V. Celarc, N. Stražišar

V Borovniški dolini ima šport dolgo tradicijo, saj so Anton Drašler, Johan Lebes in Franc Mazi že leta 1900 ustanovili Kolesarsko društvo Borovnica. Nekoliko kasneje, leta 1908, je bilo ustanovljeno Orlovsko društvo, leta 1911 Sokolsko društvo, v letu 1936 pa še Nogometno društvo Borovnica.

Po drugi svetovni vojni, leta 1945, je bila ustanovljena Fizikalna zveza, temu pa je

sledilo ustanavljanje društev v vseh krajih. V Borovnici so nekdanji Sokolski dom z udarni-

škim delom preuredili tako, da so v njem lahko poleg telovadbe organizirali gledališke igre, prirejali plesne in druge prireditve. S sredstvi, ki so jih zbirali na prireditvah, so nabavili telovadno orodje. Dom so najprej preimenovali v Mladinski dom, leta 1957 pa v dom TVD Partizan. V teh prostorih je več kot dve desetletji domovala tudi krajevna knjižnica.

Po letu 1950 so v domu poleg orodne telovadbe, ki je prevladovala, dobili prostor še drugi športi v okviru posameznih sekcij (namizni tenis, košarka, odbojka, borilni športi). Člani društva so se udeleževali raznih tekmovanj na lokalni in republiški ravni v atletiki, smučarskih skokih, namiznem tenisu in odbojki.

V sedemdesetih in osemdesetih letih prejšnjega stoletja se je med Borovničani zelo povečalo zanimanje za šport in rekreacijo. K temu sta veliko pripomogli izgradnja zunanjeja igrišča pri osnovni šoli in nova telovadnica. Precej Borovničanov, ki so obiskovali domačo osnovno šolo, je kasneje svojo športno pot v različnih športih uspešno nadaljevalo po klubih v Sloveniji in tujini.

V okviru priprav na praznovanje 125-letnice športa v prihodnjem letu, so se srečali nekateri nekdanji športniki druge povojne generacije. Med njimi Vera Celarc (Drašler), nekdanja odlična telovadka in kasneje vaditeljica rekreativk, Tedi Gantar, nogometaš in telovadec, Vladimir Rot, igralec namiznega tenisa in odbojkar, Nikolaj Stražišar, smučarski skakalec, telovadec, organizator raznih tekmovanj in predsednik društva v obdobju med 1983 in 1989.

V letu 2025 bo predvidoma najprej izšla knjiga z naslovom Stoletje in četrt športa, tej pa bo čez leto sledilo več športnih dogodkov, ki bodo posvečeni temu jubileju, z zaključkom ob koncu leta.

Franjo Modrijan

Letno poročilo o pitni vodi za leto 2023 za vodovodni sistem Brezovica pri Borovnici

1.1. Vodovodni sistem Brezovica pri Borovnici

Prebivalci naselja Brezovica pri Borovnici in del naselja Dražica so priključeni na vodovodni sistem Brezovica pri Borovnici. Oskrbujejo se iz vodnega vira Šumnik. Vodo se od avgusta 2020 dalje redno dezinficira.

Za vsako opravljeno analizo NLZOH izda poročilo z izvidi preiskav in podanim mnenjem ter predlaganimi ukrepi v primeru odstopanja.

Iz opravljenih analiz notranjega nadzora je razvidno, da so bili v letu 2023 za mikrobiološko analizo odvzetih 7 vzorcev

za mikrobiološko preizkušanje in 2 vzorca za fizikalno-kemijska preizkušanja (iz omrežja in vodohrana).

Preventivni ukrep prekuhanja vode za prehranske namene v letu 2023 ni bil izdan.

Mikrobiološka preskušanja

Rezultati mikrobioloških preiskušanj kažejo, da je voda skladna s Pravilnikom o pitni vodi (Ur.l. RS, št. 19/04, 35/04, 26/06, 92/06 in 25/09).

Rezultati vzorcev pitne vode,
ugotovljenih pri monitoringu –
spremljanje pitne vode

Monitoring ni bil izveden.

Predvideni ukrepi
Redno vzdrževanje vodovodnih objektov in vodovodnih armatur na sistemu.

Nadzor
V prilogi je Tabela 1, so poda-

ni vsi zbirni rezultati fizikalno - kemijskih in mikrobioloških preskušanj vzorcev pitne vode za leto 2023, odvzetih v okviru notranjega nadzora.

Občina Borovnica

2. Kakovost pitne vode

2.1. Vodovodni sistem Brezovica pri Borovnici

Kakovost vode se ugotavlja z notranjim nadzorom in državnim monitoringom v skladu s Pravilnikom o pitni vodi (Ur.l. RS, št. 19/04, 35/04, 26/06, 92/06, 25/09, 74/15 in 51/17), ki določa mejne vrednosti parametrov pitne vode. Osnova za zagotavljanje kakovosti pitne vode je HACCP načrt.

Notranji nadzor izvaja Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano - NLZOH po letnem planu. Ta je izdelan tako, da se opravljajo redne in občasne analize vode (mikrobiološke, kemijske in fizikalne) na predvidenih odjemnih mestih, ki se določijo tako, da so v čim večji meri vključeni večji deli vodovodnega sistema.

Tabela 1: Rezultati mikrobiološkega in fizikalno-kemijskega preskušanja v okviru notranjega nadzora v letu 2023 - redna in občasna preskušanja

OSNOVNI PODATKI									INTERNI NADZOR																					
Upravitelj	Ime sistema	Ime osk. območja	Št. prebivalcev	Distribucija m3/leto	Dezinfekcija	Dezinfekcijsko sredstvo	Druga priprava vode	Tip vode	mikrobiološka preskušanja						kemijska preskušanja															
									Število vzorcev		Št. neskladnih vzorcev		Št. vzorcev z E.coli		Število vzorcev		Št. neskladnih vzorcev		Neskladni po prilogi B											
			Vpišite št. prebivalcev na osk. območju.	Vpišite količino distribuirane vode v m3/leto.	1 - da (vključno z občano) / 2 - ne	vista dezinfekcijskega sredstva (1-plinski klor, 2-natrijev hipoklorit, 3-klorov dioksid, 4-ozon, 5-UV, 6-drugo – vpišite tudi kombinacije!)	Vpišite druge priprave vode (koagulacija, sedimentacija, filtriranje...)	1 - površinska / 2 - nepovršinska / 3 - mešana	Redne	občasne	redne	vpišite ime preseženege parametra*			občasne	vpišite ime preseženege parametra*			redne	občasne	redne	vpišite ime preseženege parametra			občasne	vpišite ime preseženege parametra			vpišite št. preseženih parametrov	vpišite ime preseženege parametra
Občina Borovnica	Brezovica pri Borovnici	Brezovica pri Borovnici	257	19.728	1	2	/	1	0	7	2	/	0	0	0	0	0	0	0	0	/	0	/	0	/	0	/	0	/	

*Legenda:

EC - E. coli, CP - clostridium perfringens, KB - koliformne bakterije, SK22 - št. kolonij pri 22°C, SK37 - št. kolonij pri 37°C, EN - enterokoki, PA - Pseudomonas aeruginosa

Odgovori DRSI – sektor za investicije v železnice na pripombe v zvezi s predlogi občanov in Občine Borovnica glede zmanjšanja vpliva hrupa železniškega prometa

Foto: Blaž Uršič

Kot smo v Našem časopisu občane že obvestili, je bila 17. 1. 2024 v večnamenski dvorani Osnovne šole dr. Ivana Korošča, predstavljena Študija hrupa s predlogom protihrupnih ukrepov ob glavni železniški progi št. 50 na območju občine Borovnica.

Na predstavitvi so bili občani pozvani, da na občino posreduje svoje pripombe in predloge, ki jih je Občina Borovnica uredila ter skupaj s pripombami občinske uprave 19. 2. 2024 posredovala pristojnim.

Občina Borovnica je poleg PHO iz predstavljenega predloga v študiji, predlaga postavitev dodatnih PHO. Podano je bilo tudi vprašanje glede možnosti ukinitve vleke s starejšimi dizelskimi lokomotivami in možnosti izvedbe predlagane PHO ob naselju Pot v Jele v delno transparentni obliki. Občina je pojasnila, da predlagane dodatne lokacije PHO sovpadajo s pobudami prebivalcev.

V nadaljevanju so navedeni predlogi in vprašanja Občine ter nanje podana pojasnila, kot smo jih dne 8. 3. 2024 prejeli s strani DRSI – Sektor za investicije v železnice. Pri vsaki točki je tudi navedeno, na katero od vprašanj prebivalcev se prav tako nanaša dano pojasnilo

Odgovori DRSI – sektor za investicije v železnice

1. Predlagana je PHO na območju železniške postaje Borovnica od postajnega poslopja do v študiji predlagane PHO1. Predlagano je tudi podaljšanje PHO ob naselju Pod Goro, ki je v izvedbi v okviru nadgradnje postaje.

Predlog PHO od postajnega poslopja v smeri Divače (dopis stanovcev na naslovu Mejačeva ulica 11a, ki ga je posredovala ga. Judita Škufca z elektronskim sporočilom z dne 7. 2. 2024 in elektronsko sporočilo g. Andraža Hočevarja z dne 31. 1. 2024).

V študiji so bili na podlagi izdelane ocene obremenitve s hrupom ob koncu planske dobe v letu 2045, ob upoštevanju predvidene rasti prometa, predlagani ustrezni ukrepi za odpravo čezmerne obremenitve s hrupom. Iz študije izhaja, da stavba Mejačeva ulica 11a in sosednje stavbe - tudi ob koncu planske dobe - ne bodo čezmerno obremenjene zaradi hrupa prometa po obravnavani železniški progi. Ukrepi zaščite pred hrupom se načrtujejo samo za čezmerno obremenjene stavbe. Izvedba dodatnih ukrepov zaščite pred hrupom na obravnavanem območju zato ni potrebna.

Prav tako vam sporočamo, da se PHO praviloma načrtujejo za zaščito nižjih etaž stanovanjskih stavb. Višjih etaž pa s PHO ni mogoče ustrezno zaščititi.

Po pregledu javno dostopnih podatkov tudi ugotavljamo, da je bila stavba

Mejačeva ulica 11a zgrajena leta 2009. Za novejša stavba morajo investitorji že v času gradnje skladno s predpisi o graditvi objektov sami poskrbeti za ustrezno zaščito stavbe pred zunanjim hrupom, kar mora biti razvidno tudi iz projektne dokumentacije za izvedbo gradnje.

Predlog podaljšanja PHO ob naselju Pod Goro (dopis g. Matjaža Kovačiča, Zalarjeva cesta 38 z dne 21. 1. 2024):

PHO ob naselju Pod Goro je bila načrtovana v okviru nadgradnje železniške proge in postaje Borovnica, ki je trenutno v izvedbi. Skladno s projektno dokumentacijo se bo izvedla PHO višine 3,25 m glede na gornji rob tirnice. Stanovanjske stavbe na območju predlaganega podaljšanja PHO ležijo niveletno na precej višjem terenu kot železniška proga, zato podaljšanje PHO ne bi prispevalo k ustreznemu znižanju obremenitve s hrupom pri teh stavbah. Načrtovane PHO morajo namreč nuditi ustrezno znižanje obremenitve s hrupom pri čezmerno obremenjenih stavbah in hkrati biti tudi ekonomsko upravičene. V okviru študije je za to območje predlagana preveritev potrebe po izvedbi ukrepov pasivne protihrupne zaščite, ki je predvidena v naslednji fazi.

2. Predlagana je dodatna PHO od predlagane PHO1 do naselja Dražica. Navedli ste, da v bližini naselja Jele stoji signal, pred katerim pogosto stojijo tovorni vlaki, kar povzroča dodatno obremenitev s hrupom (dopis g. Matjaža Kovačiča, Zalarjeva cesta 38 z dne 21. 1. 2024).

Za območje ob predlagani PHO DO3 je bilo v študiji ugotovljeno, da tam ob koncu planske dobe ne bo čezmerno obremenjenih stanovanjskih stavb.

3. Predlagana je PHO za naselje Ohonica.

V študiji je bilo ugotovljeno, da bodo ob koncu planske dobe na območju naselja Ohonica, južno od proge, čezmerno obremenjene, samo tri (3) stavbe z naslovi Ohonica 13, 16 in 16a. PHO se skladno s Smernicami za načrtovanje aktivnih ukrepov predlagajo na območjih, kjer je z njimi mogoče ustrezno zaščititi vsaj pet (5) čezmerno obremenjenih stanovanjskih stavb, zato na tem območju PHO ni predlagana.

4. Predlagani sta dve PHO na območju naselja Dol in Laze pri Borovnici. Pojasnili ste, da so na teh dveh lokacijah stanovanjske stavbe tik pod železniško progo (do-

pis prebivalcev naselij Dol in Laze z dne 14. 2. 2024, dopis g. Sebastjana Poglajna, Dol pri Borovnici 22b). Dopis je Občina prejela 7. 2. 2024 in elektronsko sporočilo g. Alojza Menarta, Laze pri Borovnici 45 dne 24. 1. 2024).

V študiji je bila izdelana ocena obremenitve s hrupom ob koncu planske dobe v letu 2045 in na tej podlagi pripravljen predlog protihrupnih ukrepov. Obremenitev s hrupom je bila ocenjena na celotnem območju ob obravnavani železniški progi v občini Borovnica od železniške postaje Borovnica v smeri Divače in na območju občine Vrhnika. Ocena obremenitve s hrupom se izdela z akustičnim modelnim izračunom na podlagi ocenjenih prometnih obremenitev ob koncu planske dobe (upoštevana je rast prometa v tem obdobju). Prav tako je v izračunu upoštevan tudi vzdolžni nagib proge in konfiguracija terena, ki vplivata na emisijo hrupa železniškega prometa ter na razširjanje hrupa v prostoru.

Meritve hrupa z merilnikom so se izvedle zgolj na posameznih lokacijah in služijo kot kontrolne meritve pri izdelavi akustičnega modelnega izračuna. Z meritvami hrupa se pridobi podatek o trenutni celotni obremenitvi okolja s hrupom, ki se primerja z vrednostmi, pridobljenimi z akustičnim modelnim izračunom ob upoštevanju prometnih obremenitev na dan meritve. Na tej podlagi se preveri ustreznost akustičnega modela. Izvedene meritve hrupa so izkazale ustrezno ujemanje z modelnim izračunom hrupa, zato meritve hrupa na dodatnih lokacijah niso potrebne.

Predlog aktivne protihrupne zaščite (protihrupnih ograj) se pripravi na podlagi izdelane analize učinka posamezne ograje in njene učinkovitosti. PHO se načrtujejo skladno z določili **"Smernic za načrtovanje aktivnih ukrepov varstva pred hrupom železniškega prometa"** (Strokovne podlage za operativni program varstva pred hrupom, št. 2018-026b/IMS, Zvezek 5.2, v nadaljevanju Smernice), ktere so bile potrjene z zadnjim Operativnim programom varstva pred hrupom, ki ga je Vlada RS sprejela 6. 10. 2022. V Smernicah so opredeljena enotna izhodišča za načrtovanje PHO ob železniških progah. PHO se načrtujejo na območjih, kjer je z njimi mogoče v višini pritličja ustrezno zaščititi vsaj pet (5) čezmerno obremenjenih stavb. Prav tako morajo biti predlagane PHO ekonomsko upravičene (razmerje stroškov in koristi).

Na območju naselja Laze pri Borovnici so stanovanjske stavbe v delu naselja zahodno od železniške proge niveletno precej višje od proge, zato PHO tam ne bi bila učinkovita. Na območju vzhodno od proge bodo ob koncu

planske dobe čezmerno obremenjene zgolj posamezne stanovanjske stavbe na začetku naselja in ne celotno naselje. Protihrupne ograje se načrtujejo na območjih, kjer je mogoče zaščititi čezmerno obremenjena območja s strnjeno pozidavo. Za to območje je zato predvidena izvedba pasivne protihrupne zaščite.

Na območju Dola pri Borovnici, kjer sta predlagani dve dodatni PHO, je bilo v študiji prav tako ugotovljeno, da bodo na območju prve predlagane PHO (v smeri Divače) čezmerno obremenjene zgolj tri (3) stanovanjske stavbe, ki so železnici najbližje. Na območju druge predlagane PHO vse stavbe ležijo niveletno precej pod železniško progo. Pri čezmerno obremenjenih stavbah je ugotovljeno minimalno preseganje mejnih vrednosti z izjemo dveh stanovanjskih stavb, ki sta progi najbližje. Tudi na tem območju ob koncu planske dobe ne bo čezmerno obremenjeno večje število stavb. Za obe prej obravnavani območji na območju Dola je pri čezmerno obremenjenih stavbah predvidena izvedba pasivne protihrupne zaščite.

V zvezi z vprašanjem g. Sebastjana Poglajna o obremenitvi s hrupom, ki ga bo povzročala predvidena nova proga, vam sporočamo, da se bodo ustrezne strokovne podlage s predlogom protihrupnih ukrepov izdelale v okviru priprave vseh potrebnih podlag za umeščanje nove proge v prostor in nadaljnjih aktivnosti v okviru novega projekta.

5. Podana je pobuda Občine in prebivalcev o takojšnji ukinitvi vleke s starejšimi dizelskimi lokomotivami predvsem v nočnem času (elektronsko sporočilo g. Igorja Trčka z dne 18. 1. 2024).

Obveščamo vas, da je za odvijanje prometa na železniškem omrežju v RS pristojen upravljavec, družba SŽ-Infrastruktura, d.o.o., izpostavljeni seriji lokomotiv 661 in 664 so v lasti prevoznika SŽ-Tovorni promet, d.o.o. Uporaba posameznega tipa vozila je v domeni omenjenih družb. Pri njih bomo preverili glede možnosti zmanjšanja obsega uporabe omenjenih serij vlečnih vozil in glede možnosti njihove neuporabe predvsem v nočnem času (od 22. do 6. ure). Prav tako bomo preverili glede načrtov lastnika o nadomestitvi omenjenih tipov lokomotiv s sodobnejšimi.

V zvezi s pripombo g. Igorja Trčka o času izvedbe predstavljenih ukrepov vam sporočamo, da je predstavljena študija v zaključni fazi izdelave. Študija bo zaključena, po morebitnih dopolnitvah, ki bi se izvedle na podlagi predlogov in pripomb, ki jih je Občina Borovnica posredovala na podlagi dogovora, sprejetega na predstavitvi študije dne 17. 1. 2024. Po prejemu končnih izvo-

dov študije bodo predvidoma stekle aktivnosti v zvezi s pripravo razpisne dokumentacije za izdelavo projektne dokumentacije za izvedbo predlaganih ukrepov aktivne protihrupne zaščite (protihrupnih ograj) in dokumentacije za izvedbo pasivne protihrupne zaščite (protihrupna sanacija oken na stanovanjskih stavbah). Po pridobitvi projektne dokumentacije bo sledila priprava javnega razpisa za izbor izvajalca del. Zaradi navedenega, točnega začetka izvedbe ukrepov trenutno ni mogoče opredeliti, s čimer ste bili seznanjeni že na predstavitvi.

6. Predlagano je, da se PHO2 ob naselju Pot v Jele, ki je predlagana v študiji, izvede v delno transparentni obliki (dopis ge. Špele Jevnikar, Pot v Jele 16 z dne 30. 1. 2024).

V zvezi s predlogom o izvedbi delno transparente PHO2 ob parcelah št. 1572/20, 1572/21 in 1577 vse k. o. Zabočevo vam sporočamo, da bo predlog proučen v okviru izdelave projektne dokumentacije za izvedbo, ki je trenutno v teku v okviru projekta nadgradnje železniškega postaje Borovnica. Možnost izvedbe delno transparentne ograje v zgornjem delu (1–2 m) bo preverjena na območju, kjer se PHO najbolj približa stavbam, torej ob parcelah 1572/16 (delno), 1572/20 in 1572/21. Transparentna izvedba ograje ob parceli 1577 (kmetijsko zemljišče) ni smiselna.

V zvezi z vzpostavljanjem prehodov za divjad skozi PHO vam sporočamo, da prekinitev PHO niso primeren ukrep, saj takšne prekinitve povzročajo dodatno obremenitev okolja s hrupom. Poudarjamo, da na tem območju ne gre za daljšo potezo PHO. Predlagana je PHO dolžine 308 m in kot takšna ne bo predstavljala daljše ovire za morebiten prehod divjadi.

Skladno s predpisi o varnosti v železniškem prometu je prehod preko železniške proge nepooblaščenim osebam strogo prepovedan. Zato predlaganega prehoda skozi PHO za prehajanje prebivalcev preko železniške proge ni dovoljeno vzpostaviti.

Na nasprotni strani železniške proge je v študiji predlagana PHO1 z absorpcijskimi (polnimi) protihrupnimi paneli. Ga. Tina Palčič z elektronskim sporočilom z dne 30. 1. 2024 v imenu vseh stanovalcev na naslovu Pot v Jele 5 sporoča, da se strinjajo s postavitvijo predlagane PHO in ne želijo, da bi se ograja izvedla v transparentni izvedbi.

Lep pozdrav!

Pripravi:
Peter OZIMIČ

mag. Dejan JURKOVIČ
vodja Sektorja za investicije v železnice

Županova beseda

Spodbudne novice za vse voznike in kolesarje

Vreme nam je naklonilo nekaj prijetnih temperatur in sončnega vremena, kar je prišlo prav za delo v naravi, pa tudi udeležencem velike občinske čistilne akcije, ki je potekal 16. marca.

Iskrena hvala čisto vsakemu od vas, ki ste si vzeli čas, da pospravite smeti, ki v naravi nimajo kaj iskati. V marcu so tudi potekala še zadnja dela na glavni cestni povezavi med Vrhniko in Horjulom. Cestna infrastruktura tako dobiva končni izgled. Menim, da bo z njo zelo dobro poskrbljeno tako za varnost pešcev in kolesarjev kot tudi voznike avtomobilov. Vesel sem, da smo uspeli pripeljale projekt do konca. Res je bilo kar nekaj časa zelo moteče, da so bila gradbišča na cesti in so ovirala promet, vendar je gradnja potekala po zahtevnem močvirnatem terenu. Dela potekajo še na delu sosednje vrhniške občine, kar pomeni, da

ta povezava še ni v celoti brez posebne prometne signalizacije. A kljub temu, nas lahko veseli, da se vse skupaj končuje. Po razpoložljivih informacijah bo cesta zopet normalno prevozna do konca poletja. Za konec še pohvala vsem, ki ste se odzvali pozivu, da očistite zaraščene bregove na vaših parcelah ob vodotokih. Iz direkcije za vode smo namreč prejeli pohvalo, da so lastniki lepo počistili naplavine in debela ter veje, ki bi ob deževju lahko preprečila dober pretok v vodotokih in s tem povzročile poplave. Struge in bregove je treba redno čistiti, a seveda tudi imeti v mislih, da pustite dovolj rasti za divje živali.

Župan Janko Prebil

Postavljeni stekleni nadstreški

Stekleni nadstreški so v današnjem času izredno elegantna rešitev, saj nam s postavitvijo ne zmanjšajo osvetljenosti ali zastirajo pogleda, temveč nam lahko nudijo zaščito pred neugodnimi vremenskimi razmerami, kot sta dež in sneg. Tovrstni nadstreški so izdelani iz kaljenega stekla, ki ga obdaja konstrukcija iz nerjavečega jekla ali pa le točkovni nosilci, ki še dodatno poudarijo sodoben in eleganten videz

nadstreška. V začetku meseca marca je po naročilu občine Horjul podjetje Stoklarstva R d.o.o. iz Logatca izdelalo in postavilo tri steklene nadstreške sodobnega videza. Stekleni nadstreški so bili postavljeni na službenih vhodih osnovne šole, vrtca in občinske stavbe. Z izbiro ustreznih materialov pri izdelavi nadstreškov ti v prihodnosti ne potrebujejo posebnega vzdrževanja.

Marko Keršmanec – občinska uprava

Kronološki pregled aktivnosti ob zaključenem projektu

»Izgradnja kanalizacije in komunalne infrastrukture v naselju Žažar v Občini Horjul«

Velika pridobitev za Žažar in okolico.

Poleg kanalizacije je Žažar dobil tudi nove asfaltirane površine.

Takole je izgledalo, ko je bila že nameščena čistilna naprava.

Delalo in kopalo se je po celem Žažarju.

Pod asfaltom je skrito omrežje za meteorne in fekalne vode.

Tu se je že videlo kako bo čistilna naprava umeščena v prostor.

Ugledni gostje so se udeležili slavnostne otvoritve.

Po novih ulicah.

Upravičeno zadovoljstvo župana, občinske svetnice in izvajalca del.

Približno tri leta in pol je trajalo, da je po tem, ko je Občina Horjul prejela gradbeno dovoljenje, izpeljala gradnjo z vsemi spremljajočimi aktivnostmi in prejela uporabno dovoljenje za obratovanje nove čistilne naprave.

To je za kraj velik in pomemben mejnik v skrbi za kakovost življenja in ohranjanje narave.

Da res čisto na kratko strnemo za kaj je sploh šlo pri tem projektu, ki tudi zaokroža prizadevanja v celotni občini smo za pojasnilo prosili župana Janka Prebila: »Gre za

projekt, ki je bil zahteven za gradnjo, z namenom, da se naenkrat postori kar največ na infrastrukturi v tem delu občine. Občina je tako pristopila k izgradnji kanalizacije s čistilno napravo ter obnovi komunalne infrastrukture Žažar, ki je vključevala rekonstrukcijo meteorne kanalizacije, vodo-voda, javne razsvetljave in ureditev ceste.«

Tu pa je kronološki pregled poteka projekta:

- 27. 7. 2020 pridobitev gradbenega dovoljenja,
- februar 2022 – začetek javnega naročila,
- 10. 5. 2022 – podpis pogodbe z izbranim izvajalcem Komunalne gradnje d.o.o.,
- izvedla se je novogradnja kanalizacije s

Optično omrežje se širi

V marcu se nadaljujejo aktivnosti na področju širjenja hitrega telekomunikacijskega omrežja po občini.

T2, ki je izvajalec polaganja optičnih vodov, bo v zaselku Gradišče, Rožman in Kisovnik položil optiko. Na občini so pojasnili, da medtem že potekajo tudi dogovori s Telekomom za Samotorico, del Horjula in Lesno Brdo. Župan Janko Prebil je pohvalil sodelovanje in da so dogovarja-

nja z novim vodjem za naše področje konstruktivna, da ga navdaja z optimizmom, da izpeljejo optično omrežje po celotni občini, kjer je to seveda izvedljivo.

Peter Kavčič Foto: občinski arhiv

- ČN Žažar ter rekonstrukcija ceste, vodovoda, padavinske kanalizacije in javne razsvetljave,
- 20. 5. 2022 – uvedba v delo. Rok izvedbe 365 dni. Zaradi vremena, čakanja na material ter pridobitve uporabnega dovoljenja, se je rok podaljšal.
- 17. 2. 2023 je Občina Horjul dobila Odločbo s strani Ministrstva za naravne vire in prostor, da so na podlagi javnega razpisa za dodelitev sredstev na ukrepu: Zeleni prehod – Komponenta Čisto in varno okolje, podukrep: Izboljšanje ukrepov na področju ravnanja z vodo in okoljske infrastrukture (C1 K3), Operacija: »Investicije v sisteme odvajanja in čiščenja odpadne vode, ki ležijo na manjših aglomeracijah od 2.000 PE« (C1 K3 IH) pridobili pridobili odobreno sofinanciranje v višini v višini 397.592,26 EUR,
- pogodba o sofinanciranju projekta v višini 397.592,26 EUR, št. 2560-23-402018 je bila podpisana 24. 10. 2023,
- 14. 12. 2023 pridobitev uporabnega dovoljenja,
- zaključek oziroma prevzem objekta / investicije 29. 2. 2024.

Besedilo in foto: Peter Kavčič

Občinska čistilna akcija je uspela

V soboto, 16. marca, je v občini Horjul potekala velika spomladanska čistilna akcija.

Ekipe prostovoljcev so se zbrale v jutranjih urah na dogovorjenih mestih, od koder so potem odšle na teren.

V Horjulu je delo ekip koordiniral tudi podžupan Andrej Stanovnik, ki je tudi sam pomagal pri pobiranju odpadkov: »Bilo je veliko dobre volje, predvsem pa veliko zadovoljstvo, ko smo iz narave odstranili plastiko, razne folije in navlako, ki se nabere ob cestah in poteh ter vodotokih.«

Ob tej priložnosti se vsem vam, ki ste sodelovali v čistilni akciji, zahvaljuje tudi župan Janko Prebil s svojimi sodelavci. Zahvaljuje se za trud in številčen odziv: »Zavedamo se, kako zelo pride prav vsak par pri-dnih rok in kako delo poteka hitro in v dobrem vzdušju, če se zberemo v večjem številu.«

Letos so se društva odlično organizirala in k sodelovanju

pritegnila tudi veliko število otrok. To je tudi odlična potnica zanje, saj skozi lastno sodelovanje spoznajo, kaj pomeni skrb za naravo in naše okolje. Žal pa smo tudi letos spoznali, kako nekateri brez slabe vesti odmetavajo smeti v naravo ob cestah ali potokih. Mar ne vedo, kaj pomeni odvržena pločevinka ali plastična vrečka za naravo? Jim je preprosto vseeno? Žal na to vprašanje verjetno ne bomo dobili odgovora. Imamo pa odgovor na to, kaj se zgodi ob takšni veliki čistilni akciji! Ekipe pro-

stovoljcev, ki so se odpravile z vrečkami za smeti v naravo, so v sobotnem dopoldnevu prinesle nazaj polne vreče odpadkov, ki v naravnem okolju nimajo kaj početi.

Skrb za naravno okolje je naša skupna naloga. Delo je potekalo hitro in učinkovito tudi ob pomoči ekipe zaposlenih v podjetju Huliot, ki je tudi sicer sodelovalo pri tej akciji, saj so darovali vreče za smeti in rokavice.

Peter Kavčič, foto: občinski arhiv

Obnova klopi v naselju Horjul

Občina Horjul je med ostalimi številnimi načrti za leto 2024 že takoj v začetku leta pristopila k izvedbi projekta obnove desetih klopi, ki so postavljene po naselju Horjul in služijo mimoidočim počitku v naravnem okolju.

Zaposleni na občini Horjul se vedno bolj zavedamo pozitivnih učinkov, ki jih ima stik z naravo na posameznika, saj nas narava ob tem sprošča in pomirja. Same obnove klopi se je z vso mero odgovornosti in strokovnostjo lotil zaposleni delavec režijskega obrata občine Horjul Tomaž Kogovšek, ki nam je ob tem povedal: »Klopi so bile precej dotrajane, nekatere pa tudi že polomljene, zato smo jih zavarili, pobrusili kovinsko ogrodje in lesene deske ter jih na novo zaščitili in pobarvali. Ker so se obnovitvena dela izvajala v zimskem

času in ob neugodnih zunanjih vremenskih razmerah, smo klopce v celoti prenovili v zato namenjeni občinski delavnici oziroma garaži.»

Ves potrebni material za obnovo klopi je bil nabavljen v bližnjih tehničnih trgovinah, nove nadomestne deske pa nam je priskrbelo podjetje Vr-

tnarstva Klemen Trobec s.p. iz Srednjega Vrha pri Polhovem Gradcu. Verjamemo in želimo si, da bodo obnovljene klopi tako še dolgo služile svojemu namenu, obenem pa še polepšale izgled naselja Horjul in njegove okolice.

Marko Keršmanec – občinska uprava

Pust mastnih ust – druga kuharska delavnica na šoli

V ponedeljek, 6. 2. 2024, dan pred pustom, so učence Osnovne šole Horjul ponovno obiskale gospe iz Društva kmečkih in podeželskih žena Dobrova - Horjul - Polhov Gradec.

Tudi tokrat se nismo zbrali na šolskem vrtu, ampak v šolski kuhinji, kjer je potekala pustna kuharska delavnica za učence, ki obiskujejo interesno dejavnost Šolski vrt, in za vse tiste, ki radi kuhajo.

Pripravili smo naslednje tradicionalne pustne jedi: krhke flancate, miške z rozinami in krofe. Gospe so jim povedale veliko uporabnih nasvetov, ki jih potrebujemo za to, da jedi res uspejo. Velikokrat se sprašujemo, kdaj je olje dovolj vroče za cvrtje. To izvemo tako, da ročaj lesene kuhalnice potopimo v olje. Če se okrog ročaja delajo majhni mehurčki, je olje pripravljeno za cvrtje. Testo za krofe je ena izmed gospa prinesla s seboj, ker mora dlje časa počivati, nam pa je povedala

trik za hitrejšo vzhajanje: pečico minimalno segrejemo, na pekač damo karton in nanj položimo krpo, nato pa na to podlago damo vzhajati krofe, ki jih pokrijemo s krpo. Tako so bili čez pol ure pripravljeni na cvrtje. Krofi in vse ostale dobrote so odlično uspeli, učenci so jih z veseljem poskusili, kajti res je

prav poseben občutek, ko poskusiš nekaj, kar si sam pripravil in ti je še dobro uspelo.

Tudi tokrat je bila delavnica zelo uspešna, učenci so uživali v pripravi jedi, hkrati pa so izvedeli, da ni tako težko pripraviti res okusnih pustnih dobrot. Verjamem, da je v pustnem času iz marsikaterega doma naših učencev prav slastno zadišalo po krofih. Hvala gospam, ki so nas obiskale, in se veselimo naslednjega srečanja.

Cirila Šramel, mentorica interesne dejavnosti Šolski vrt

Nova pridobitev – pometalno-sesalni stroj

V letu, ki je za nami, je Občina Horjul pristopila k celoviti obnovi balonskega dela športnega parka Horjul.

Po izvedeni prenovi strešne ponjave, notranje razsvetljave in igralne podlage, so bili ponovno vzpostavljeni odlični pogoji za uporabo dvorane. V športni dvorani Športnega parka Horjul tako sedaj vsakodnevno potekajo redne vadbe inline hokeja ter ostale raznovrstne rekreacije. V dvorani se znova odvijajo tekme državnega prvenstva inline hokeja v vseh kategorijah, tekme inline hokeja za pokal Slovenije ter ostale različne mednarodne tekme. Z vse večjim zanimanjem po uporabi dvorane se je posledično poja-

vila tudi pogostejša potreba po rednem čiščenju igralne podlage. Občina Horjul je na trgu poiskala rešitev in v ta namen nabavila profesionalni pometalno – sesalni stroj, ki je zasnovan za učinkovito čiščenje tovrstnih talnih površin. Z napredno tehnologijo krtač in visoko zmogljivostjo sesalnega motorja je stroj odličen pripomoček za hitro in učinkovito čiščenje igralne podlage. Opremljen je

z izredno tihim sesalnim batrijskim motorjem, ki omogoča zmogljivost pometanja do 2800 m2/uro. Stroj je enostaven za uporabo ter izjemno učinkovit, hkrati pa s svojo dovršenostjo in številnimi detajli izvedbe zagotavlja maksimalno udobje uporabnika med delom.

Tekst in foto: Marko Keršmanec, občinska uprava

V Centru starejših DEOS v Horjulu odprtje razstave akvarelistke Marije Franinovič

Do sredine aprila si boste lahko v pritličnih prostorih Centra starejših Deos v Horjulu ogledali akvarele slikarke Marije Franinovič.

Gre za razstavo, v kateri boste uživali vsi, ki vas navdihnejo umetniška dela, ustvarjena z občutkom in ljubeznijo.

Sredi februarja, natančneje 15. 2., je v prijetnem ambientu potekala otvoritev slikarskih del, kjer se je predstavila tudi avtorica.

V kulturnem programu, ki je popestril dogodek, so zazvenele prijetne melodije učenke violine Ive Franinovič. Slikarka in pesnica Zdenka Vinšek je predstavila avtorico razstavljenih akvarelov Marijo Franinovič ter prebrala nekaj svojih pesmi. Za zaključek je slikar in pevec Janez Ovsec prisotne spodbudil k petju, tako da sta v avli zadoneli

Slikarka Marija Franinovič, ki razstavlja in direktorica Doma Silva Janežič.

narodni pesmi.

O razstavi akvarelov Marije Franinovič

Zdenka Vinšek je z naslednjimi besedami opisala umetnico in njena dela: "Marija Frani-

novič je odlična akvarelistka. Četudi je od malih nog na likovnem področju izkazovala izjemen talent, so ji objektivne razmere preprečile študij v tej smeri. Dolga leta se je predajala

poklicu fizioterapevtke in svoji družini, čas za svoje likovne sanje je nastopil šele pred 12 leti. Vključila se je v delavnice akvarela pri mentorju Petru Lazareviču, leto kasneje še v likovno skupino DFG, ter postala članica Akvarelistov LD Logatec, LS DFG Ig ter LS Leon Koporc KUD UKC MF Lj."

O njenih tehnikah in razstavljenih akvarelih je Vinškova povedala to: "Slikarka obvladuje vse akvarelne veščine, ki jih

uporabi glede na izbran motiv. Slike so realističen pogled z močnim pridihom nostalgije in osebnega odnosa do motiva. Njena dela obsegajo tematike kot so naravna krajina in krajina z arhitekturnimi elementi, cvetna in žanrska tihožitja, figura-lika ter portreti. Ob pogledu na njeno razstavo gledalcu zastane dih. Osupne z odlično risbo in mehkimimi, nežnimi prehodi barv, kjer želi doseči poetičnost. S poigravanjem kontrastnih barvnih prelivov doseže pravo dramo, v plastenju odtenkov pa učinek treh prostorskih dimenzij. Gledalcu se ob gledanju njenih tihožitij cvetja ali sadja sprožijo vsi čuti. Ogrijejo ga sončni odsevi v naravi, vzbudijo željo po sprehodu ali po raziskovanju preteklosti. Opazovalec ob pogledu na portret dobi občutek, da ga portretirana oseba pozdravlja. Dela Marije

Franinovič so dosegla namen," še zaključuje svoje razmišljanje slikarka Zdenka Vinšek.

Razstava bo na ogled dva meseca zato lepo vabljeni v prostore Deos v Horjulu, kjer si lahko dela ogledate v živo.

Peter Kavčič, foto: Peter Kavčič, Mili Dolenc

Novo življenje

Ko moja je duša še odeta v črtno, utrne se novo življenje v sivino. Otopelo srce si zbudil, dragi vnuk, mislim mojim našel si mir in poduk. Preplavi val me tople sreče, osmisli mojo bit, omamlja čute še trpeče. Naslikam tvoj obraz, prepoln miline. Ko gledam vanj, začutim nežen dih, umirjen utrip, mehak objem, ki naj ne mine.

Zdenka Vinšek

Obisk glasbenih umetnikov v vrtcu Horjul

V mesecu kulture nas je v vrtcu Horjul obiskala družina Pucihar.

Vsi člani družine so akademski glasbeniki in prihajajo iz našega kraja. Predstavili so

nam instrumente, na katere igrajo in nam zaigrali nekaj skladb. Otroci so se naučili ploskati v ritmu.

Ob tem so spoznali kratko pesmico, ki smo jo kasneje skupaj zapeli ob spremljavi klavirja, violine in bobnov. Otroci so

na instrumente lahko tudi zaigrali. Družini se zahvaljujemo, ker so si vzeli čas, nas obiskali v vrtcu in popestrili dejavnosti. Želimo jim še veliko uspehov pri njihovem glasbenem ustvarjanju.

B. R.

Pust v našem vrtcu

S pustom obujamo, spodbujamo in nadaljujemo čudovit slovenski običaj.

Priprave na pustno dogajanje so se začele že nekaj dni prej, saj smo izdelovali pustne dekoracije, prepevali pustne pesmi, izdelovali pustne maske, plesali, se oblačili v pustne kostume ... Na težko pričakovani pustni torek, 13. 2. 2024, so namesto

otrok v vrtec prišle princeske, gasilci, spidermani, miške in druge maškarke. Vse so bile prekrasne. Mlajše pustne šeme so v telovadnici pustno rajale ob glasbi; starejše pa so se udeležile pustne pavorke po Horjulu.

Bilo je šaljivo, sladko, igrivo in glasno, tako da smo med sebe nedvomno priklicali pomlad.

I.K.

TEMA M E S E C A

Ljubezen do živali
od otroških dni do danes

Jože Rožmanec
vsekakor ni običajen
človek, v sebi nosi nekaj,
kar mnogi verjetno ne
razumejo, zelo dobro pa
razumejo živali.

Ob robu horjulske doline
stran od vrveža in hrupa je
ustvaril prostor, ki je dom mno-
gim živalim.

Njegova pot nikoli ni bil a
lahka in ni niti sedaj, ko se mora
boriti za to, kar mu je pri srcu.

**V tokratni zgodbi boste
lahko izvedeli, od kje in za-
kaj pravzaprav ta ljubezen
do živali.**

Takole pa se je vse skupaj za-
čelo pred mnogimi leti: "Kot
majhen otrok sem ob košnji do-
bil v naročje poškodovanega sr-
ninega mladička, že takrat sem
začutil, kako mu bije srček in
kako želi živeti. Malčku se je no-
gica zacelila, pa ne zaradi mene
... to bitje je potem odraslo in
ostalo dolgo z nami. Ja, od ta-
krat dalje delam za take živali, ki
jim narava ni naklonjena, pred-
vsem pa za tiste živali, ki jim
življenje uniči človek" je svojo
zgodbo o navdihu povedal Jože.

Danes si želi, da bi občina
park Rožman bolj vključila v

promocijo in prepoznavo kraja
kot takega, saj takega zavetišča
za prostoživeče živali nima no-
bena druga občina v Sloveniji.

Pa ne samo zato, ampak tudi
da bi zmogli ljudje bolje sobivati
z naravo. Tu v Horjulski dolini
ljudje seveda še nekako deluje-
mo in sobivamo skupaj z nara-
vo. "Žal živimo, kjer pač živimo,
kot družba na nacionalni ravni
smo postali otopeli in oholi, vi-
dimo samo še svojo rit, psa in
mačka, vse ostalo praviloma
ne vidimo. Velikokrat nočemo
videt več sosedu, kaj šele prosto
živečih živali, ki rabijo pomoč,"

še dodaja Jože, ki je tako kot ve-
dno brez dlake na jeziku.

**Največja ovira za delo je žal
birokracija!**

V pogovoru o tem, s kakšnimi
težavami se ubada pri vodenju
parka, pa presenetljivo Jože ni
začel pripovedovati o tem, kako
je denimo težko ali naporno
pomagati živalim, ampak nekaj
povsem drugega. "V parku se
že leta soočamo s problemi, ki
nam jih dela birokracija, smo
edina država na svetu, v kateri
moramo koncesijo za živalski
vrt pridobivati vsake pet let na
novo. Mi jo moramo, ker smo
kot družba spet posebneži, v
kateri pri vseh pasjih in mačjih
zavetiščih ni možno ustanoviti
zavetišča za prosto živeče živa-
li, ki potrebujejo našo pomoč.
Prav zaradi tega moramo v par-
ku imeti status živalskega vrta,
čeprav to nismo. To, kar delamo,
torej pomagamo živalim, pa je
za nekatere zelo, zelo moteče.
Samo primer, našo zadnjo vlogo,
oddano že 8. 9. 2021 za obdobje
naslednjih pet let, še kar rešuje-
jo in zavlačujejo, upajo, da me v
letih, ko rešujejo vlogo, spravijo
na kolena psihično oziroma fi-
nančno."

Jože Rožmanec ima dar, da se z živalmi zelo dobro razume.

**Laži in manipulacije, da bi
preprečili delovanje parka**

Na aktualno stanje, ko mu na
vsak način skušajo odvzeti živa-
li, pa jasno odgovori: "Ker sem
kljub vsem prizadevanjem do-
ločenih institucij in društev, da
Zoo park preneha delovati, sem
še vedno tu z urejenim parkom
in rešenimi živalmi v njem. V
preteklem tednu so na pomoč
prišli še virtualni zaščitniki ži-
vali, to so tisti ljudje, ki živijo od
vašega dela oziroma denarja, ki
jim ga iz proračuna namenja dr-
žavna oblast. Kot veste, zganjajo
akcijo zbiranja podpisov za od-
vzem našega medveda, vse, kar
oznanjajo po spletnih omrežjih,
je laž, uporabljajo tudi stare

posnetke medveda iz obdobja
njegove rehabilitacije, z vsem
omenjenim pa manipulirajo s
čustvi državljanov in s to pre-
varo zbirajo podpise."

Jože za konec dodaja, da sku-
paj s prijatelji v parku delajo da-
lje in upa, da se stvari čimprej
uredijo, normalizirajo in da v
prihodnje na svoji poti srečajo
manj slabih ljudi, kot so jih do
sedaj.

Kaj sploh je Zoo Park Rožman?

Živalski vrt je morda tisto, na
kar najprej pomislite, ampak v
resnici Zoo park Rožman ni in
nikoli ne bo živalski vrt.

Kot vedno poudari Jože Ro-
žmanec, ki stoji za tem pro-
jektom, je to dom zavrženim,
odpisanim, poškodovanim in
trpinčnim živalim.

Tukaj je bil dolga leta drugi
dom za poškodovane, bolne in
osirotele živali.

Največkrat so pomagali mla-
dičkom srne, ki so bili najdeni
ali poškodovani ob košnji ali
v prometnih nesrečah. Je tudi
neke vrste zatočišče. Tako so
dobili v oskrbo divje prašičke,

dva medvedja mladiča ter šte-
vilne druge živali.

Sprememba se je zgodila leta
2003, ko je Slovenija prevzela
evropsko zakonodajo, ta pa ni
več dovoljevala pomagati po-
moči potrebnim živalim. Jože
pripoveduje: "Storili smo vse, da
so živali ostale žive. Tako smo
v letu 2007 pridobili dovoljenje,
da je naše zavetje živalskemu
vrtu podoben prostor, ki nam
je omogočalo, da smo lahko še
naprej prostovoljno skrbeli za
živali."

Ker je vse skupaj raslo so apri-
la 2013 pridobili status žival-
skega vrta, to pa sedaj omogoča
nove možnosti. Jože poudarja:
"Večina pri nas živečih živali
nosi s seboj žalostno zgodbo,
zato se trudimo in skušamo
nuditi dobro oskrbo, dobro po-
čutje živalim in dobro predsta-
vitev obiskovalcem. S točno to
vizijo se bomo trudili za živali
tudi v prihodnje."

Peter Kavčič
Foto: Zoo park Rožman

Vesele velikonočne praznike

Vsem občankam in občanom želim vesele velikonočne praznike!

Župan Janko Prebil s sodelavci

Obisk stanovalcev v Domu starejših Horjul

V mesecu marcu nekaj časa posvetimo tudi druženju s stanovalci v Domu starejših.

Letos so se na obisk odpravili otroci iz skupine Murni. Stanovalce so razveselili s svojo prisotnostjo ter druženjem z njimi. Skupaj so barvali pobarvanke, igrali so se družabne igre, poslušali glasbo in skupaj tudi zaplesali. Stanovalci so bili zelo veseli in so se po svojih močeh udeleževali pri dejavnostih. Druženje z otroki jim veliko pomeni, saj so bili zgovorni in nasmejani. Komaj čakajo, da jih otroci zopet obiščejo.

Vzgojiteljica Barbara Rožmanec

V Horjulu odprl vrata nov kozmetični salon

V Horjulu, natančneje v Športnem parku Horjul, na Vrhniški cesti 35 se je z 18. marcem odprl kozmetični salon Urejena.

Odprla ga je Eva Dolinar, po izobrazbi diplomirana kozmetičarka, ki se je pred osmimi leti preselila v Horjul. "Za sabo imam 15 let izkušenj v kozmetični stroki. Že od nekdaj me veseli delo z ljudmi, od tu je prišla tudi želja po tem poklicu. Ob delu drugod me je vsake toliko časa prešinila misel, ko pride pravi trenutek, bi rada imela salon po svoji meri. Sedaj sem hvaležna, da je prišel ta pravi trenutek," je dejala za Naš časopis. Za vse, ki bi radi bili urejeni, sporoča, da v salonu nudi nego obraza z naravno kozmetiko, pedikuro, manikuro, permanentno in klasično lakiranje, klasično masažo, depilacijo ter prodajo kozmetike znamke Essentiq. "Do konca meseca maja nudim 20 % otvoritveni popust na vse storitve in darilne bone. Delovni čas je po dogovoru, na storitve se lahko naročite na telefonsko številko 040218013." Kot še dodaja sogovornica, se že veseli prijetnih trenutkov z vami. (GT)

Tretji odbojkarški turnir za ženske

V soboto, 17. februarja, je v športni dvorani osnovne šole Horjul potekal že tretji rekreativni ženski odbojkarški turnir.

Tudi letos je bila udeležba odlična, kar priča tudi o dobri organizaciji samega turnirja. Poleg štirih ekip iz občine Horjul so se na povabilo organizatorja turnirja udeležile še tri ekipe iz drugih občin. Zmago je slavila ekipa Vrhnika, drugo in tretje mesto pa je ostalo v horjulski dolini. Drugo mesto je osvojila ekipa Vrzenec in tretje mesto ekipa iz Podolnice. Turnir je potekal v sproščenem vzdušju v veliko pozitivne energije, saj vse udeležence združuje ljubezen do športa in odbojke. Vse ekipe so na koncu preizkusile tudi odlične pice iz Horjula. Pek Sebastian iz zasebne pekarnice Seb's bakery je namreč postregel odlične pice z drožmi.

Peter Kavčič, foto: arhiv organizatorja

“Šiht na Koreno” 2024
— dobili smo nov rekord in
denar za gasilce!

Šport in dober namen
sta mnogokrat
povezana, nenazadnje o
tem pričajo razne akcije
tako doma kot v tujini.

No, tudi v Horjulu imamo eno in sicer že tradicionalni 8-urni vzpon na najvišji hrib, od koder je pogled na horjulsko dolino še toliko bolj veličasten, če veš, da si prišel na vrh in s tem prispeval za dober namen. Tokrat so nanj plezali in kolesarili v nedeljo, tretjega marca.

Pri KK Zapravljivček, ki že vrsto let skrbijo za promocijo športa med mladimi in starimi, so tudi tokrat poskrbeli, da se sezona zimskih pohodov na Koreno sklene na način, da je zanimiv čim večjemu številu udeležencev. Teh se je letos zbralo več kot 100! Grega Čepon, predsednik KK Zapravljivček: "Pri Sihtu na Koreno gre za, kot prica ime prireditve, za 8 ur pohodov, teka in kolesarjenja na priljubljeno izletniško točko

nad horjulski dolino. Pričetek je bil ob 7. uri pri gasilskem domu v Horjulu, štoparice in vpisovanje pa smo zaključili ob 15. uri na Koreni.”

Kot običajno je tudi letošnji dogodek potekal na relaciji gasilski dom Horjul–gasilski dom Koreno. "Letos smo poleg pohodnikov prvič vključili tudi kolesarje, odziv obojih pa ja bil glede na zgoden termin in vremensko nestabilnost zelo dober, saj smo zabeležili prek 100 udeležencev. Tradicionalno smo izkupiček prireditve namenili v dober namen. Tokrat so sredstva namenjena PGD Horjul - gasilski enoti Koreno. Zbrali smo okoli 1.500 evrov. Znesek bodo gasilci porabili za izgradnjo fasade na novem gasilskem domu."

Čeprav je od samega začetka "Šiht na Koreno" zasnovan kot druženje in dobrotelost, nekateri vzamejo vzpon tudi kot pomemben športni izziv. Tako je padlo nekaj rekordov. Največ peš vzponov na Koreno – naziv šefa (the Boss) si je prislužil Ivi

Hrastovec, saj je postavil nov rekord. V osmih urah je nanižal kar 12 vzponov! To je skupaj 60 kilometrov in 4.000 metrov skupnega vzpona. To je zares izjemen rezultat in priča o vrhunski pripravljenosti in jekleni volji. Zanimiv podatek je tudi ta, da je zmagovalec vso to pot prehodil kar bos!

Po številu vzponov na vrh se je z njim sicer izenačil Miha Trtnik, a s to razliko, da je uporabil tudi kolo. Miha je 10-krat prikolesaril na vrh Korene, kar je nov rekord, prav tako je postavil rekord v kombinaciji, saj se je povzpel dvakrat peš in kot rečeno destruktr s kolesom. Zmagovalec kombinacije je torej prav tako 12-krat dosegel vrh.

Zmagovalec med pohodniki je zbral kar 12 vzponov!

K nam tudi letos prihaja olimpijska bakla

Ob zadnjih olimpijskih igrah v Tokiju leta 2021 so športniki skozi našo občino popeljali olimpijsko baklo.

Gre za simbolno gesto promocije športa in olimpijskih vrednot in ima zato pomembno vlogo v povezovanju ljudi. Ob letošnjih igrah, ki bodo potekale v Parizu, bo olimpijska bakla ponovno obiskala naše kraje.

Letos bo ta največji športni dogodek ponovno v Evropi. Na Olimpijskem komiteju Slovenije – Združenju športnih zvez poleg predstavitve Slovenije v francoski prestolnici veliko pozornost posvečajo tudi aktivnostim, ki bodo potekale na domačih tleh. Ena odmevnejših bo projekt Slovenska bakla, kjer si želijo sodelovanja z različnimi občinami in lokalnimi športniki. Župan občine Horjul Janko Prebil je ob tej priložnosti dejal, da podpirajo to akcijo in si želijo uspešne izvedbe kot pred tremi leti.

S potovanjem bakle po vseh slovenskih obči-

nah in prek meja (slovenska zamejska združenja) želijo na Olimpijskem komiteju Slovenije povezati vse navijače in podpornike slovenskega športa in s pozitivno energijo podpreti slovenske olimpijce in paralimpijce na poti do njihovih olimpijskih sanj.

Slovenska bakla bo svojo pot začela 17. aprila, 100 dni pred slavnostno otvoritvijo v Parizu in zaključila 12. julija, 14 dni pred začetkom olimpijskih iger. Vsak dan bo obiskala tri slovenske občine, na svoji poti pa se bo povzpela tudi na Triglav in obiskala številne znamenitosti Slovenije. Predvideno je, da bo bakla obiskala občino Horjul 6. maja, prišla bo iz Občine Log - Dragomer, nato bo šla v občino Dobrova - Polhov Gradec.

V Občini Horjul se veselijo sodelovanja športnih društev in športnikov ter vse vabijo, da aktivno sodelujejo v tem projektu.

Besedilo in foto:
Peter Kavčič

Tokrat so se na Koreno vzpenjali peš in s kolesi.

Organizatorji KK Zapravlji-
ček se zahvaljujejo tudi članom
in članicam gasilske enote Ko-
reno, saj so poskrbeli za hrano,
pijačo in dobro razpoloženje
med udeleženci. Ob takšnih na-
porih vsaka spodbuda še kako
pomaga!

Šiht na Koreno 2024 – rezultati:

KATEGORIJA MOŠKI – POHOD

1. mesto – IVI HRASTOVEC
(12x)

2. mesto – JURE GRMŠEK (11x)
3. mesto – GORAZD PETKO-
VŠEK (10x)

KATEGORIJA MOŠKI - KOLO

1. mesto – MIHA TRTNIK
(10x)
2. mesto – ŽIGA JANEŽ (9x)
3. mesto – JERNEJ VRHOVEC
(7x)

KATEGORIJA ŽENSKE – PO
HOD

1. mesto – LAVRA PRIMEC
(6x)

2. mesto – TINA MALAVAŠIČ
(6x)

3. mesto – ALENKA TRČEK
(5x)

KATEGORIJA ŽENSKE -

KOLO

1. mesto – BARBARA BENE-
DIK (2x)
2. mesto – Alenka Trček (2x)

Kombinacija (pohod + kolo)

MOŠKI

1. mesto – MIHA TRTNIK (2x peš + 10x kolo)
2. mesto – JANI HOČEVAR (2x peš + 7x kolo)
3. mesto – MARKO TRČEK (5x peš + 4x kolo)

ŽENSKÉ

1. mesto – ALENKA TRČEK
(5x peš + 2x kolo)

Peter Kavčič
Foto: KK Zapravljivček

Prva ekipa gre po naslov državnih prvakov, mladi po izkušnje in zmago v Španijo!

Redni del v državnem prvenstvu inline hokeja sezone 2023/2024 se je končal.

Naša prva ekipa HK Dinamiti Horjul je v skupini A zasedla 2. mesto, prav tako pa so 2. mesto zasedli naši TNT Dinamiti v skupini B. Tako sta se obe ekipi uvrstili v četrtfinale.

To je pomenilo nič drugega, kot da si bosta v medsebojnem obračunu palice prekrizali obe naši ekipi. Tako so se v petek, 1. marca, v domači horjulski dvorani med seboj pomerili Dinamiti. Kaj povedati o tekmi, v kateri poznaš nasprotnika do potankosti? Čeprav je bila favorit prva ekipa Dinamitov, se TNT-jevci še zdaleč niso predali. Ravno obratno, prikazali so eno izmed bolj, če ne celo najbolj borbenih iger v letošnji sezoni. Kar nekaj časa je bil rezultat izenačen, nato pa so prišli na račun bolj izkušeni igralci Dinamitov in zadeli. Do konca srečanja je bilo videti še kar nekaj napetih akcij, vendar prva ekipa ni dovolila zadetka v svoj gol. Končni rezultat je tako bil 9:0.

Čez teden dni, že 8. marca, se je odigralo ponovno srečanje, saj se v četrtfinalu igra na dve dobljeni zmagi. Tekma tako kot pred tednom dni ni razočarala, priložnosti so se vrstile eno za drugo. Trener ekipe Anže Lončar je pred tekmo povedal, da morajo nastopiti kakor najbolje znajo, saj ekipo kmalu čakajo

Igralni dan Inline hokeja je bil namenjen najmlajšim.

odločilne tekme. Tako je prva ekipa v prvem polčasu zadela kar osemkrat. V drugi polčas je ekipa TNT-ja vstopila z drugačno taktiko in ustavila vse napade, ter iz protinapada še dvakrat zadela. Tako se je tudi drugo srečanje končalo z zmago HK Dinamitov z rezultatom 9:2. S tem porazom je ekipa TNT končala boj za naslov, sedaj jih čaka samo še nastop v Pokalu Slovenije, ki se bo odvil 20. aprila v Dolenjskih Toplicah.

Sedaj HK Dinamite Horjul čaka polfinalno srečanje proti ekipi HK Dolenjske Toplice, igra se na dve dobljeni tekmi. Prva tekma je bila na sporedu 15. marca v horjulski dvorani, druga 22. marca v RCU Lukovica.

Tudi mladi dinamitki odlični

Še zdaleč ne smemo pozabiti na naše mlajše selekcije, ki uspešno zmagujejo v državnem pr-

Obe članski ekipi horjulskih inline hokejistov sta se pomerili med seboj.

Horjulski inline hokejisti napadajo sam vrh v državnem prvenstvu.

venstvu v mladih kategorijah. 9. marca je bil v horjulski dvorani odigran igralni dan. V jutranjih urah so se med seboj pomerili naši najmlajši do 9 let, pri katerih je najbolj pomembno druženje, smeh in zabava. Vsaka ekipa do 9 let je tako odigrala štiri tekme proti ekipam iz Slovenije in Hrvaške. V popoldanskih urah pa so bilo na vrsti fantje do 15. let. Naši Dinamiti so se tokrat v prvi tekmi pomerili z ekipo IHK Karlovac, v kateri so bili boljši z rezultatom 3:1. Kmalu za tem pa je sledila še ena tekma proti

ekipi IHK Samobor Piščanci, na kateri so zmagali z minimalno prednostjo 1:0. Tim Fink, ki skrbi za mlado gneracijo hokejistov je s temi besedami opisal tekmo: "Kot trener sem bil z igro na obeh tekmah zadovoljen, vendar nas čaka še nekaj malega dela pred odhodom v Španijo."

Dan kasneje, v nedeljo, 10. marca, so se z ekipo do 15. let, ki sicer kmalu odpotuje v Španijo na turnir, odpravili na prijateljsko tekmo v italijansko Padovo proti ekipi Fox Legnano. Na tekmo so odšli z namenom, da trenerji ugotovijo na katerih področjih mladi hokejisti

potrebujejo še nekaj treninga in kje vidijo napredek. Na tekmi so spoznali veliko novih stvari (dobrih in slabih), a najbolj pomembno je to, da so uspeli utrditi ekipnega duha v ekipi, kar je še kako pomembno pri nastopu na tako velikem turnirju, kot je Sparta Cup.

Poleg naše U14 ekipe pa se na turnir odpravlja tudi ekipa do 22 let, ki je turnir Sparta Cup osvojila že leta 2022. Zaradi intenzivne priprave je trenutni tempo treningov zelo naporen. Ekipi trenirata praktično vsakodnevno, med vikendi pa se udeležujeta tekem. Takšen urnik sledi vse do odhoda ekip na turnir, ki bo v torek 26. marca. Vse informacije iz turnirja, slike, video posnetki in povezave do prenosa v živo lahko zasledite na Facebook in Instagram profilu HK Dinamitov.

Držimo pesti za naše fante, da tudi letos pokažejo kaj pomeni horjulski inline hokej!

Peter Kavčič, foto: HK Dinamiti

Poročilo o spremljanju kakovosti pitne vode na sistemih za oskrbo s pitno vodo v Občini Horjul za leto 2023 – popravek

V prejšnji številki je pri prikazu rezultatov v tabeli prišlo do napake, zato jo objavljamo še enkrat.

Uredništvo Našega časopisa

Tabela : Rezultati skladnosti pitne vode po vodovodnih sistemih (notranji nadzor 2023):

Vodovod	Število odvzetih vzorcev		Mikrobiološki preskusi					
	MB	FK	Skladen	Neskladen	Escherichia coli	Enterokoki	Koliformne bakterije	Clostridium perfringens s sporami
Horjul	6	3	6	0	Ni najdeno (6 - krat)	Ni najdeno (3 - krat)	Ni najdeno (6 - krat)	/
Ljubogojna	3	/	3	0	Ni najdeno (3 - krat)	Ni najdeno (1 - krat)	Ni najdeno (3 - krat)	/
Vrzenec	4	3	4	0	Ni najdeno (4 - krat)	Ni najdeno (1 - krat)	Ni najdeno (4 - krat)	/
Žažar	4	/	3	1	Ni najdeno (4 - krat)	Ni najdeno (1 - krat)	Ni najdeno (3 - krat)	/
Zaklanec	3	2	3	0	Ni najdeno (3 - krat)	Ni najdeno (1 - krat)	Ni najdeno (3 - krat)	Ni najdeno (1 - krat)
Podolnica	4	/	3	1	Ni najdeno (4 - krat)	Ni najdeno (1 - krat)	Ni najdeno (3 - krat)	Ni najdeno (1 - krat)
Lesno Brdo	4	1	4	0	Ni najdeno (4 - krat)	Ni najdeno (2 - krat)	Ni najdeno (4 - krat)	Ni najdeno (1 - krat)
Koreno	3	2	3	0	Ni najdeno (3 - krat)	Ni najdeno (2 - krat)	Ni najdeno (3 - krat)	Ni najdeno (1 - krat)
Samotorica	3	1	3	0	Ni najdeno (3 - krat)	Ni najdeno (1 - krat)	Ni najdeno (3 - krat)	Ni najdeno (1 - krat)
SKUPAJ	34	12	32	2	Ni najdeno (34 - krat)	Ni najdeno (13 - krat)	Ni najdeno (32 - krat)	Ni najdeno (5 - krat)

Mladi hokejisti se intenzivno pripravljajo na turnir v Španiji.

Županova beseda

Pomlad prinaša še več delovne vneme

Mesec februar je bil najtoplejši mesec v zgodovini, zato se je pomlad ponovno pričela bistveno prej, kot bi se morala. V teh dneh se zato že pripravljamo za delo na vrtu – v upanju, da ne bo pozebe.

Več možnosti za preživljanje časa v naravi nas spodbuja in motivira, da smo bolj ustvarjalni ter tako s še več vneme lažje opravljamo delo tudi na drugih področjih.

Občina je konec februarja objavila javni razpis za ohranjanje in spodbujanje razvoja kmetijstva in podeželja in javni razpis za sofinanciranje postavitev malih komunalnih čistilnih naprav tam, kjer ni kanalizacijskega omrežja. Na seji občinskega sveta v marcu je bil med drugim potrjen tudi operativni program odvajanja in čiščenja odpadne vode v naši občini, kjer je tudi prikazan načrt razvoja kanalizacijskega omrežja do leta 2027. V teku so tudi javni razpisi za vzdrževanje vodovodnega omrežja in vzdrževanje cest.

V mesecu marcu smo za projekt P+R na Dobrovi vložili vlogo za pridobitev gradbenega dovoljenja. Projekt za izvedbo je izdelan in čaka na gradbeno dovoljenje, pričetek del predvidevamo pred poletjem. Pospešeno se zaključuje tudi projektna dokumentacija za Zeleno dolino. Na svetu zavoda OŠ Dobrova je bila predstavljena programska zasnova novega 10-oddelčnega vrtca, ki je predviden ob obstoječem objektu OŠ Dobrova. Prav tako je na marčevski seji občinski svet potrdil projekt izgradnje vrtca, kar pomeni, da se lahko prične s pripravo projektne dokumentacije.

Velik del projektne dokumentacije za sanacijo po poplavih je izdelane in je v postopku izbora izvajalcev (plazovi na Črnem Vrh, sanacija cest, sanacija infrastrukture v Petačevem, Jernejčkovem, Škandrovem grabnu, sanacija poškodb ceste Polhov Gradec–Zalog, ipd.). Žal pa država ne sledi zakonsko predpisanim obvezam in ne izdaja projektnih pogojev v rokih predvsem za izgradnjo novih mostov in propustov. Zato potekajo med občino, DRSV in DRSI intenzivni sestanki, da lahko čim prej pridobimo pogoje in pričnemo z deli.

Ker je KPL odpovedal pogodbo za obstoječo lokacijo tržnice na Viču, je Občina takoj pristopila k iskanju rešitve in v

dogovoru s Sparom zagotovila novo lokacijo za viško tržnico za vse naše lokalne kmete in prodajalce. Z vzpostavitvijo lokalne tržnice na Dobrovi in ohranitvijo tržnice na Viču ter dobrim sodelovanjem s Kmetijsko zadruho Občina sledi cilju po krepitevi in spodbujanju lokalnih kmetov in prodajalcev v našem okolju ter krepitevi blagovne znamke Blagajevske dežele.

Vsem društvom se zahvaljujem za njihovo delovanje in oživljanje našega kraja, prostovoljnimi gasilci pa za zavzetost in ogromno prostovoljnih ur, ki jih prispevajo za zagotavljanje varnosti v našem kraju. Po obiskanih občinskih zborih veseli dejstvo, da so plani dela v vseh društvi optimistični.

V marcu je v Kamniku potekala regijska proslava ob dnevu civilne zaščite, na kateri so podelili priznanja Civilne zaščite najzaslužnejšim pripadnikom in članom civilne zaščite, prostovoljnimi reševalci ter ostalim članom služb zaščite reševanja in pomoči pri odpravljanju posledic ob naravnih in drugih nesrečah. Med prejemniki srebrnega priznanja je bil tudi naš občan, član občinskega štaba civilne zaščite g. Franc Koprivec. S svojim delom je preudarno in odlično do nedavnega vodil ter usmerjal delo štaba, še posebej pa mu gre zahvala za vodenje aktivnosti ob naravnih nesrečah, ki so nas doletele avgusta 2023. Še enkrat hvala in iskrene čestitke.

Naj vas tudi letos vljudno povabim na sodelovanje v čistilni akciji, ki bo v naši občini potekala v soboto, 6. aprila 2024. Zbirna mesta in ostale informacije bodo objavljene na spletni strani in socialnih omrežjih občine. Bodimo zgled in našo lepo okolico očistimo vsega, kar v naravo ne sodi.

Ob materinskem prazniku čestitke in iskreno praznovanje vsem mamam. Vsem želim tudi lepo in mirno praznovanje velikonočnih praznikov.

Vaš župan
Jure Dolinar

Aprila pričetek sanacije v več krajih v občini

Poročali smo že, da se bo spomladi pričela celotna sanacija posledic poplav iz avgusta 2023.

Kljub temu da se trenutno dela na terenu izvajajo še v manjšem obsegu, pa potekajo številne aktivnosti, ki bodo poskrbele, da bodo v aprilu v številnih predelih občine zabrnili delovni stroji.

Trenutne aktivnosti

Občina je že izvedla javno naročilo »dinamični nabavni sistem«, v katerem smo dobili prijave 12 izvajalcev, ki izpolnjujejo predpisane pogoje. Tako smo pomembno skrajšali vse nadaljnje postopke pri izbiri izvajalca del za posamezne projekte.

Vse geodetske meritve na cestah, kjer bo izvedena sanacija, so že zaključene. Do konca marca bodo izbrani izvajalci del za sanacijo Jernejčkovega in Škandrovega grabna, dela Petačevega grabna in dela ceste Polhov Gradec–Zalog ter treh plazov v Črnem Vrh (nad cesto Zalog–Črni Vrh, na območju, kjer je že jeseni potekala delna sanacija, in pod osnovno šolo). Lastnikom zemljišč, na katerih so predvidena dela za sanacijo teh plazov, so bili posegi tudi vnaprej predstavljeni. Aprila se bodo tako lahko pričela gradbena dela na terenu.

Do konca marca bo izdelana tudi projektna dokumentacija za obnovo ceste skozi Potrebuježev graben, prav tako pa tudi dokumentacija za gradnjo novega mostu na Hruševem – na tem območju je sicer predvidena tudi ureditev odseka državne ceste in obeh avtobusnih

postajališč, vendar glede tega še vedno potekajo dogovori z državo.

Izvedena sanacija

Manjša dela, kot so sanacija odvodnjavanja makadamskih cest in bankin, so bila delno že izvedena. V preteklih tednih je bil manjši projekt zaključen tudi v Jernejčkovem grabnu. Saniran je bil podor, ki je ogrožal cesto. Škarpa je že izgrajena, v kratkem pa bo dodana še ograja (predvidoma do konca marca).

Na vodovodih je ocena škoda znašala približno 100 tisoč evrov. Februarja je bilo izvedeno popravilo poškodovane vodovodne cevi pod Gradaščico na vodovodnem sistemu Dobrova. Zamenjanih je bilo tudi 120 metrov vodovodne azbestno-cementne cevi na tem delu. Izvedenih je bilo več manjših del na drugih vodovodnih sistemih.

Soočamo se z izzivi

Občina si še vedno prizadeva za sočasno sanacijo vodotokov, ki so v upravljanju Direkcije RS za vode, zato je v zvezi s tem potekalo že več sestankov, srečanj in ogledov na terenu, uspešnost teh aktivnosti pa je odvisna od direkcije. Na težave smo naleteli tudi pri pridobivanju projektnih pogojev za ceste ob vodotokih, ki jih mora za te posege izdati Direkcija RS za vode, saj so roki za pridobitev pogojev v realnosti veliko daljši od zakonsko določenih. Prav tako še vedno niso podali informacije glede določite višine stoletne vode, ki je pogoj za določitev višin mostov pri novih projektih. Posledično prihaja do zamud pri izdelavi

projektne dokumentacije in večanja stroškov. Rok za izvedbo sanacije oziroma porabo državnih sredstev je izjemno kratek, dela pa je veliko – obnoviti je potrebno skoraj 70 kilometrov cest, več plazov, mostov ... Ven-

dar v uspešnost vseh projektov vlagamo ogromno energije, časa in truda, zato verjamemo, da bomo sanacijo izvedli uspešno in celovito.

Občina
Dobrova - Polhov Gradec

Obvestilo

Objavljena dva državna javna razpisa za obnovo kmetijskih gospodarstev po avgustovskih poplavih

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je v začetku marca objavilo dva javna razpisa iz naslova Programa razvoja podeželja RS 2014–2020 v skupni višini 14 milijonov evrov za naložbe v obnovo kmetijskih gospodarstev po naravni nesreči – poplavih avgusta 2023. Gre za razpisa:

- **Javni razpis iz podukrepa 5.2:** Podpora za obnovo kmetijskega zemljišča in potenciala kmetijske proizvodnje, ki sta bila prizadeta zaradi naravnih nesreč, slabih vremenskih razmer in katastrofičnih dogodkov

- **30. javni razpis iz podukrepa 4.1:** Podpora za naložbe v kmetijska gospodarstva za leto 2024 Operacija: Naložbe v zmanjšanje emisij toplogrednih plinov iz kmetijstva

Vloge je mogoče predložiti od 25. marca 2024 do vključno 22. maja 2024, do 14. ure.

Več informacij se nahaja na občinski spletni strani oziroma spletnih straneh Agencije RS za kmetijske trge in razvoj podeželja in Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Občina Dobrova - Polhov Gradec

Participativni proračun: do 29. marca imate čas za oddajo predlogov, med 15. in 19. aprilom pa vabljeni k glasovanju

Občina Dobrova - Polhov Gradec je tudi letos v okviru participativnega proračuna zagotovila 40 tisoč evrov za projekte po izbiri občanov.

Imate zamisel, kako obogatiti javni prostor v občini? Morda kje v bližini želite urediti park, organizirati prireditev ali tečaj? Vabimo vas, da do 29. marca 2024 oddate svoj predlog za izvedbo projekta. Ob oddaji poleg dobre ideje potrebujete le še nekaj podatkov (okvirna cena, opis, ipd.). Obrazec na spletni strani vas vodi čez preprost postopek.

Ne želite oddati predloga, bi pa sodelovali pri ocenjevanju prispelih predlogov? Do 29. marca 2024 vabljeni tudi k oddaji vloge za članstvo v komisiji za ocenjevanje projektov. Komisija za

ocenjevanje projektov bo vse prispele predloge nato pregledala in točkovala. Projekti, ki bodo ustrezni, se bodo uvrstili v glasovanje.

Vabljeni k glasovanju!

Glasovanje bo potekalo od 15. do 19. aprila 2024. Vljudno vabimo vse polnoletne občane, da v tem obdobju oddajo svoj glas za izbrani projektni predlog.

Kako glasovati:
- Oddate lahko le en glas! Izmed vseh predlaganih projektov boste lahko glasovali za zgolj en projekt po vaši izbiri. Preteklo leto je kar nekaj obča-

nov glasovalo za po en projekt v vsaki krajevni skupnosti. Glasujete lahko le za en projekt, ne glede na to, iz katere krajevne skupnosti prihajate. Morda vam bo zelo všeč predlog, ki bo polepšal pešpot, ki jo pogosto obiskujete in je v drugem kraju. Glasujete za tisti projekt, ki vam je v naši občini najbolj všeč. V izogib podvojenemu glasovanju vas bo sistem povprašal o imenu in priimku ter EMŠO številki. Ob koncu glasovanja bomo preverili, ali je prišlo do večkratnega glasovanja ene osebe, ter bomo upoštevali le časovno prvi oddani glas.
- Glasovanje bo omogočeno preko spletne strani in

tudi osebno na sedežu Občine Dobrova - Polhov Gradec (Stara cesta 13, 1356 Dobrova) v času uradnih ur.

- Po zaključenem glasovanju bo sledila objava rezultatov oziroma izglasovanih projektov. Rezultati bodo 25. aprila 2024 objavljeni na občinski spletni strani.

Vabljeni k spremljanju občinske spletne strani in sodelovanju. Vse vsebine s področja participativnega proračuna se nahajajo na občinski spletni strani pod zavihkom Za občane/Participativni proračun 2024.

Občina
Dobrova - Polhov Gradec

Na seji sprejeli nov pravilnik o otroških igriščih in potrdili začetek priprave projekta za gradnjo novega vrtca pri OŠ Dobrova

V sredo, 28. februarja 2024, je potekala 9. redna seja občinskega sveta, na kateri so člani sveta obravnavali osem točk dnevnega reda:

1. točka: Potrditev zapisa 8. redne seje

2. točka: Operativni program odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode

Predstavljen in potrjen je bil operativni program odvajanja in čiščenja odpadne vode v naši občini, ki ga je Občina pripravila skupaj z JP VOKA SNAGA. V programu je razviden tudi načrt razvoja kanalizacijskega omrežja do leta 2027 po aglomeracijah (območjih strnjene poseli-

tve, kjer je na podlagi kriterijev za gostoto poselitve potrebno zgraditi kanalizacijo).

3. točka: Predstavitev in potrditev investicijskega projekta »Prizidava vrtca Dobrova«

Na seji je bila potrjena izgradnja novega 10-oddelčnega vrtca, ki je predviden poleg objekta OŠ Dobrova. Investicijski program med drugim vsebuje umestitev projekta v prostor, terminski plan in oceno investicije. Po potrditvi s strani občinskega sveta se lahko prične s pripravo projekte dokumentacije. Gradnja je predvidena v letu 2025. Nadejamo se tudi možnosti državnega sofinanciranja projekta.

4. točka: Predstavitev in potrditev investicijskega

projekta »Sanacija javne infrastrukture po poplavih avgusta 2023«

Dokument vsebuje podrobno definirane vse ukrepe za saniranje posledic avgustovskih poplav po posameznih krajevnih skupnostih, skupaj z ocenjenimi vrednostmi investicij, katerih skupna vrednost znaša 37,7 milijona evrov. Občina je sicer že v novembru 2023 izdelala program sanacije, na podlagi katerega je prejela državna sredstva v višini 12,8 milijona evrov. Celotna sanacija je tako razdeljena v dve fazi. Prva faza vključuje dela, ki bodo izvedena z dodeljenimi državnimi sredstvi, druga faza pa je vezana na nadaljnje financiranje s strani države. Na podlagi potrjenega dokumenta bo mogoče tudi strukturirano spremljati napredek sanacije.

5. točka: Pravilnik o urejanju in vzdrževanju otroških igrišč na javnih površinah

Sprejet je bil nov pravilnik, ki opredeljuje standarde in tehnične ter kakovostne zahteve pri načrtovanju, izgradnji in vzdrževanju otroških igrišč na javnih zelenih površinah na območju naše občine – Občina namreč letos načrtuje postavitev igral na več lokacijah.

6. točka: Poročilo župana o delu in o izvrševanju sklepov občinskega sveta

7. in 8. točka: Vprašanja in pobude članov občinskega sveta in razno

Člani občinskega sveta so se zanimali glede nadaljevanja gradnje optike, v zvezi s katero bo v kratkem potekal sestanek na Telekomu, glede občinskega razpisa za kmetijstvo, ki je bil objavljen konec februarja, in glede razpisov za izbiro izvajalca za vzdrževanje vodovoda in cest v naši občini. Razprava je tekla tudi o možnosti obnove tlakovane ceste skozi Polhograjsko graščino in ceste Dolenja vas–Dvor, v zvezi s katero je župan povedal, da so sestanki z

Direkcijo RS za infrastrukturo že potekali, vendar je trenutno problem v pomanjkanju sredstev. Podana je bila tudi informacija, da so v izdelavi merila, na podlagi katerih bo izvedena nova kategorizacija občinskih cest. Predstavljeno je bilo še poročilo o poteku sanacije po avgustovskih poplavih, ki bo odslej redna točka sej občinskega sveta

Gradivo in zapisniki sej občinskega sveta so dostopni na občinski spletni strani.

Občina Dobrova - Polhov Gradec

Obrezovanje vegetacije ob cestah in pločnikih je pomembno za varnost v prometu

Zaznali smo, da nekateri lastniki zasebnih zemljišč ob občinskih cestah ne obrezujejo vegetacije, kar zmanjšuje varnost udeležencev v prometu, saj razraščena vegetacija ovira normalen prehod pešcev in vozil ter zmanjšuje preglednost pri vključevanju na cesto.

Vzdrževanje vegetacije ob cestah je tudi zakonsko določeno: **- Zakon o cestah** (Uradni list RS, št. 132/22, 140/22 – ZSDH-1A, 29/23 in 78/23 – ZUN-PEOVE) v 1. odstavku 6. člena določa, da je **prepovedano izvajati ali opustiti kakršna koli dela na javni cesti, na zemljiščih ali na objektih ob javni cesti, ki bi lahko škodovala cesti ali ogrožala, ovirala ali zmanjševala varnost prometa na njej.**

- Zakon o cestah v 110. členu nadalje določa, da v območju nivojskega križišča občinskih

cest, križišča ceste z železniško progo ali v območju cestnih priključkov na občinsko cesto ter na notranjih straneh cestnih krivin **ni dovoljeno postaviti kakšne koli vegetacije, objektov, naprav in drugih predmetov, ter storiti kakoli drugega, kar bi oviralo preglednost cest, križišč ali priključkov.**

- **Pravilnik o rednem vzdrževanju javnih cest** (Uradni list RS, št. 38/16 in 132/22 – ZCes-2) v 18. členu določa, da se na površinah, ki so sestavni del ceste, **vegetacija kosi, obrezuje in seka najmanj v takem obsegu, da sta zagotovljena prosti profil ceste in predpisana preglednost, da so vidne in dostopne prometna signalizacija in prometna oprema ter cestne naprave in druge ureditve.** Vzdrževati je treba tudi cesti bližnja drevesa in druge zasaditve, ki lahko ogrožajo cesto ali promet na njej.

- **Pravilnik o projektiranju cest** (Uradni list RS, št.91/05, 26/06, 109/10 – ZCes-1, 36/18 in 132/22 – ZCes-2) v 4. odstav-

ku 48. člena določa, da je prosti **prometni profil pešcev višine 2,50 m**, v 70. členu pa določa, da je v območju površin, potrebnih za preglednost ceste, **dopustna zatravitev in zasaditev grmovnic, katerih višina rasti ne presega 0,75 m.**

Medobčinski inšpektorat redno izvaja nadzor nad onesnaženjem vozišč in ustreznostjo vzdrževanja vegetacije ob cestah. Kar ni ustrezno porezано, služba za redno vzdrževanje obreže ne glede na vrsto vegetacije (okrasne grmovnice, sadno drevje ...), da zagotovi minimalno polje preglednosti. **Občane in občanke zato prosimo, da v izogib slabi volji sami redno skrbijo za urejenost njihovih živih mej, dreves, grmičevja in ostale vegetacije ob cestiščih in pločnikih.** Skrb za rastje je še posebej nujna v pomladnih in poletnih mesecih, ko se le-to razraste. Hvala, ker skupaj z nami skrbite za urejeno in varno okolje!

Občina Dobrova - Polhov Gradec

Vzdrževani jarki za učinkovito odvajanje voda

Vse lastnike kmetijskih zemljišč pozivamo k čiščenju in vzdrževanju jarkov za odvod zalednih voda na njihovih zemljiščih.

Občina v zasebna zemljišča ne more posegati, kljub temu da le ustrezno očiščeni in vzdrževa-

ni jarki zagotavljajo učinkovito odvajanje voda. S tem preprečimo morebitno poplavljanje ne le na kmetijskih zemljiščih, temveč tudi na drugih bližnjih zemljiščih in infrastrukturi. Le s skupnimi močmi se lahko izognemo nevšečnostim, ki jih povzročajo močnejše padavine.

Občina Dobrova - Polhov Gradec

Poziv lastnikom priobalnih zemljišč ob vodotokih 2. reda: zemljišča je treba redno vzdrževati

Direkcija RS za vode obvešča vse lastnike priobalnih zemljišč ob vodotokih 2. reda (sem se uvrščajo vsi vodotoki v Občini Dobrova - Polhov Gradec), da so po določilih 100. člena Zakona o vodah (Uradni list RS, št. 67/02 s spremembami in dopolnitvami) **z vodnih in priobalnih zemljišč dolžni sami redno odstranjevati:**

- **odvečno zarast na bregovih,**
- **plavje** (odpadlo listje in druge plavajoče predmete),
- **odpadke,**
- **druge opuščene in odvržene predmete ter snovi** (o morebitnem odlaganju s strani tretjih oseb pa je treba obvestiti pristojno inšpekcijsko službo).

Pri izvedbi navedenih del na priobalnih (in vodnih) zemljiščih ob vodotokih 2. reda je treba upoštevati naslednje pogoje:

- zagotavljati je treba **selektivno odstranjevanje odmrle, poškodovane in odvečne zarasti** iz brežin in priobalnega zemljišča, zlasti zarasti, ki sega v strugo potoka;
- **golosekov ni dovoljeno izvajati:** morebitnih večjih zdravih dreves, če se naha-

jajo ob potoku, se torej ne sme posekati. V priobalnem pasu vodotoka, ki predstavlja 5 m pas od zgornjega roba brežine potoka, je treba ohranяти nepretrgano drevesno in grmovno zarast;

- propadlo in odstranjeno zarast ter odpadke je potrebno v celoti **odstraniti z območja na naravni neškodljiv način;** material je prepovedano odlagati v strugo, na brežino in v priobalnih pas vodotoka;
- **na urejenih odsekih vodotokov v strjenih naseljih je potrebno redno kositi brežine in priobalni pas vodotokov;**

- pri odstranjevanju obrežne zarasti **na območjih z naravovarstvenim statusom je potrebno upoštevati še naravovarstveno zakonodajo.**

Pri načrtovanju vegetativnega vzdrževanja (to je predvsem odstranjevanje grmičevja in drevja), je potrebno upoštevati, da je v skladu z Zakonom o divjadi in lovstvu (Uradni list RS, št. 16/04 s spremembami in dopolnitvami) **prepovedano odstranjevanje zarasti ob vodnih koritih med 1. marcem in 1. avgustom.**

Z namenom zmanjševanja erozijske in poplavne ogroženosti prebivalcev, objektov, premoženja in zemljišč, je **prepovedano odlaganje vejevja in lesne mase oziroma kakršnokoli deponiranje lesa na vodnem in priobalnem zemljišču.** Na vodnem in priobalnem zemljišču je **prepovedano tudi postavljanje kakršnihkoli ovir, vzdolžnih ali prečnih ograj, deponiranje bal sena in drugih pridelkov, gradbenega materiala in gradbenih odpadkov, tudi v smislu začasnih deponij.**

Občina Dobrova - Polhov Gradec

Franc Koprivec prejel srebrno priznanje Civilne zaščite

V torek, 5. marca 2024, je v Kamniku potekala regijska proslava ob dnevu civilne zaščite, na kateri so podelili priznanja Civilne zaščite najzaslužnejšim pripadnikom civilne zaščite, poklicnim in prostovoljnim reševalcem ter ostalim članom služb zaščite, reševanja in pomoči, za zasluge in prispevek pri razvijanju in krepitvi pripravljenosti, izvajanju zaščite, reševanja in pomoči ter odpravljanju posledic naravnih in drugih nesreč.

Državna komisija je predhodno obravnavala prispele predloge in za območje ljubljanske regije potrdila 26 bronastih priznanj, 26 srebrnih priznanj, 8 zlatih priznanj in 9 plaket. Priznanja sta prejemnikom podelila poveljnik Štaba civilne

zaščite za ljubljansko regijo Matjaž Godec in vodja Izpostave URSZR Ljubljana Tomaž Iglič. Prireditve so se udeležili tudi podžupanja Ana Oblak, poveljnik GZ Dolomiti Andrej Slovša in članica štaba civilne zaščite Občine Dobrova - Polhov Gradec Simona Kostrevc.

Med prejemniki srebrnega priznanja Civilne zaščite je bil tudi Franc Koprivec, ki že vrsto let kot član Štaba civilne zaščite Občine Dobrova - Polhov Gradec, nekaj let pa tudi v funkciji poveljnika civilne zaščite Občine Dobrova - Polhov Gradec,

opravlja svoje naloge z vso odgovornostjo. V vseh izrednih dogodkih, ki jih v preteklem obdobju ni bilo malo, je preudarno in odlično vodil in usmerjal delo kriznega štaba, skrbel za povezanost vseh pomembnih elementov sistema zaščite in

reševanja ter s svojim ravnanjem dokazal, da se zna odzvati na nastale situacije ob naravnih in drugih nesrečah. Leta 2014 je prejel tudi bronasti grb Občine Dobrova - Polhov Gradec za pomembne dosežke na področju civilne zaščite ter požrtvovalno

delo v naravni nesreči. S svojimi dejanji pa se je še posebej izkazal ob naravnih nesrečah, ki so nas doletele v preteklem letu.

Iskrene čestitke za prejem priznanja!

Občina Dobrova - Polhov Gradec

Zapora ceste

Občina Dobrova - Polhov Gradec obvešča vse občane in druge uporabnike cest o spodnjih zaporah cest. Vabljeni k spremljanju občinske spletne strani www.dobrova-polhovgradec.si za najaktualnejše informacije.

ZAPORA REGIONALNE CESTE LJUBLJANICA-LJUBLJANA ZARADI GRADNJE BARJANSKE KOLESARSKPE POVEZAVE

na odseku Gabrje-Šujica: POLOVIČNE ZAPORE cestnih odsekov do 31. 5. 2024
Občina Dobrova - Polhov Gradec

Prostofer

Prevozi se izvajajo vsak delovni dan okvirno med 8. in 18. uro in jih je potrebno naročiti vsaj tri dni pred predvidenim datumom prevoza.

Kako postati Prostofer?

Prostovoljni šofer je lahko vsak, ki ima veljavno vozniško dovoljenje in je v svojem prostem času pripravljen pomagati tistim, ki prevoze potrebujejo. Vozniki, ki želijo postati prostoferji, to sporočijo na Občino. Občina Dobrova - Polhov Gradec vsakemu prostoferju zagotovi topel obrok za dan opravljene vožnje.

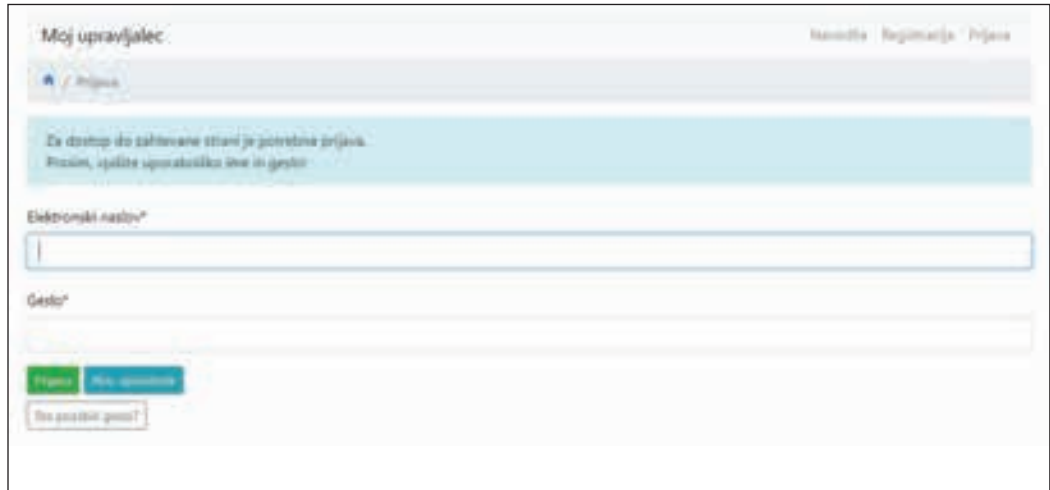
Kontakt za dodatne informacije

Občina Dobrova - Polhov Gradec, 01/3601-800, info@dobrova-polhovgradec.si

Zlata mreža, www.zlata-mreza.si, info@zlata-mreza.si

Občina Dobrova - Polhov Gradec

Sporočite stanje vašega števca za vodo prek aplikacije Moj upravljallec

Registracija ob prvi uporabi

Spletna aplikacija Moj upravljallec je namenjena uporabnikom komunalnih storitev.

Občanom ponuja vpogled v podatke o odjemnih mestih, števcih, prejetih računih (vodarina in grobnina) in plačilih ter omogoča sporočanje stanja števca za vodo upravljalcu komunalnih storitev.

Glavna prednost aplikacije je možnost mesečnega vnosa stanja vašega vodomera, s čimer se boste izognili pavšalnemu obračunu vode in bo ta obračunana po vaši dejanski porabi. Zato občane pozivamo, da stanje

vodomera odslej sporočajo prek aplikacije Moj upravljallec.

Do aplikacije lahko dostopate s klikom na ikono "Moj upravljallec" na občinski spletni strani ali preko povezave www.mojupravljallec.si. Na povezavi najdete tudi podrobna navodila za uporabo aplikacije.

Za dostop do aplikacije potrebujete spletno povezavo, sodoben spletni brskalnik in veljaven elektronski naslov. Za prvi vpis v aplikacijo je treba navesti kodo, ki ste jo prejeli na položnici za vodo.

Občina Dobrova - Polhov Gradec

Poslovanje Občine Dobrova - Polhov Gradec

Občane obveščamo, da so uradne ure Občine Dobrova - Polhov Gradec za poslovanje s strankami:

- ob ponedeljkih od 8. do 12. ure,
- ob sredah od 8. do 12. ure in od 14. do 16. ure,
- ter ob petkih od 8. do 12. ure.

V tem času smo vam na voljo za vsa vaša vprašanja, tako po telefonu na številki 01/3601-800 kot v živo na sedežu Občine, na naslovu Stara cesta 13, 1356 Dobrova. V tem času se bomo vaši zadevi lahko temeljito posvetili, naše delo pa bo potekalo čim bolj organizirano in učinkovito. Ob torkih in petkih pa uradnih ur ni.

Vedno smo vam dosegljivi na elektronskem naslovu info@dobrova-polhovgradec.si, kamor lahko naslovite vaša vprašanja, predloge in pobude. Te lahko oddate tudi preko elektronskega obrazca na občinski spletni strani www.dobrova-polhovgradec.si.

Da bi vam komunikacijo z Občino čim bolj približali, sta vam na voljo tudi podžupanski pisarni, kjer se po predhodni najavi lahko sestanete s podžupanjama Ano Oblak (podžupanska pisarna Polhov Gradec, vsak prvi ponedeljek v mesecu)

in Ireno Bačlija Brajnik (podžupanska pisarna Dobrova, vsak prvi torek v mesecu). Prav tako se je potrebno predhodno na-

ročiti za sestanek z županom Juretom Dolinarjem.

Občane naprošamo, da se na sestanke pripravijo tako, da predhodno predložijo vso gradivo oziroma informacije, s katerimi razpolagajo. Na ta način

bomo k zadevi lahko pristopili konstruktivno.

Zahvaljujemo se vam za razumevanje.

Občina Dobrova - Polhov Gradec

	URADNE URE	KONTAKT
Občina Dobrova - Polhov Gradec, Stara cesta 13, 1356 Dobrova	- ob ponedeljkih od 8. do 12. ure - ob sredah od 8. do 12. ure in od 14. do 16. ure - ob petkih od 8. do 12. ure.	01/3601-800, info@dobrova-polhovgradec.si dežurna številka v primeru motnje ali okvare na vodovodnem sistemu: 051/299-200
Krajevni urad Dobrova, Stara cesta 13, 1356 Dobrova	- ob torkih od 8. do 12. ure in od 13. do 15. ure	telefonska številka za naročanje: 01/828-16-94 (naročanje je priporočeno, ni pa obvezno)
Upravna enota Ljubljana, Tobačna ulica 5, 1000 Ljubljana (Sektor za javni red in promet, Sektor za matične zadeve, tujce in državljanstva)		01/306-30-00, ue.ljubljana@gov.si
Upravna enota Ljubljana, Linhartova cesta 13, 1000 Ljubljana (Sektor za okolje in prostor, Sektor za kmetijstvo, premoženjsko pravne zadeve in področja dela MDDSZ)		01/306-30-00, ue.ljubljana@gov.si
Krajevna skupnost Polhov Gradec, Polhov Gradec 13, 1355 Polhov Gradec	- vsak prvi ponedeljek v mesecu od 18. do 19. ure	predsednik Gregor Čuden, 041/647-354, kspolhovgradec@dobrova-polhovgradec.si
Krajevna skupnost Dobrova, Ulica Vladimirja Dolničarja 2, 1356 Dobrova	- ob ponedeljkih od 17. do 19. ure	predsednik Marjan Pograjc, 01/3641-099, ksdobrova@dobrova-polhovgradec.si
Krajevna skupnost Šentjošt, Šentjošt 13, 1354 Horjul		predsednik Janez Oblak, 051/358-100, kssentjost@dobrova-polhovgradec.si
Krajevna skupnost Črni Vrh, Črni Vrh 37a, 1355 Polhov Gradec		predsednik Milan Dolenec, 041/564-722, kscmivrh@dobrova-polhovgradec.si

Večina društev v naši občini že izvedla občni zbor

Do konca marca je večina društev v naši občini izvedla svoj občni zbor, ki kot najvišji organ društva obravnava poročila o delu preteklega leta, pregleda finančno poročilo ter potrdi plan dela za naprej.

Na Občini se zavedamo pomembnosti delovanja društev, saj pri občanih krepijo medsebojno sodelovanje, ustvarjalnost in povezovanje. Društva pokrivajo številna področja – od športa do turizma in kulture, kjer društva skrbijo tudi za ohranjanje kulturne dediščine, ter med seboj združujejo občane z enakimi interesi. Zato nas veseli, da v društvih delo poteka zavzeto in s pozitivno naravnostjo, ki obljublja izjemno delovanje društev še naprej. Številčna udeležba je bila tudi na občnih zbora naših gasil-

skih društev. Ta na podlagi podpisane pogodbe o opravljanju javne gasilske službe nosijo pomembno nalogo, da našim ob-

čanom zagotavljajo varnost. Na njihovo pomoč lahko računamo tudi v izrednih okoliščinah, kot so bile lanskoletne poplave.

Kljub intenzivnemu lanskemu letu so plani v društvih optimistični, sploh na področju dela z mladimi, ki je ključno za uspe-

šno prihodnost društev. S strani Občine sta se v največji možni meri občnih zbora udeležila župan Jure Dolinar ali podžupanja Ana Oblak. Iskrena zahvala velja vsem, ki delujete v prostovoljskih organizacijah. Teh je v naši občini kar 48, vanje pa je vključenih preko 1500 občanov. Občina Dobrova - Polhov Gradec je v letu 2023 prejela tudi naziv Prostovoljstvu prijazna občina, in sicer za ustvarjanje spodbudnih pogojev za delo prostovoljskih organizacij, vrednotenje prostovoljskega dela in z njim povezanih stroškov na javnih razpisih občine, umeščanje prostovoljstva v strategije ter za vizijo razvoja prostovoljstva v občini. Za pridobitev naslova se bomo potegovali tudi letos, saj cenimo in spodbujamo prostovoljstvo.

Občina Dobrova - Polhov Gradec

Zbiranje nevarnih odpadkov in manjše odpadne električne in elektronske opreme

Obveščamo vas, da bo zbiranje nevarnih gospodinjskih odpadkov in manjše odpadne električne in elektronske opreme v občini Dobrova - Polhov Gradec potekalo v ponedeljek, 25. 3. 2024, od 9. do 12. ure v Polhovem Gradcu (na parkirišču pri trgovini) in od 13. do 16. ure na Dobrovi (pri gasilskem domu Dobrova).

V premično zbiralnico lahko občani prinesete nevarne odpadke iz gospodinjstev (motorna in jedilna olja, akumulatorje in baterije, čistilna

sredstva, barve, lake in topila, zdravila in pesticide) in manjšo odpadno električno in elektronsko opremo do velikosti sesalca (kartuše/

tonerje, monitorje in računalniške pripomočke, elektronske medije, male kuhinjske aparate, električna orodja, odslužene telefone, žarnice in plinske sijalke, električne igrače). Občanom bo pri oddajanju odpadkov v pomoč strokovno usposobljen sodelavec, ki bo lahko izdal tudi potrdilo o količini in vrsti oddanih odpadkov.

Občina Dobrova - Polhov Gradec

Spomladanski odvoz kosovnih odpadkov

Obveščamo vas, da bo spomladanski odvoz kosovnih odpadkov v naši občini potekal med 15. aprilom in 31. majem 2024.

Odvoz kosovnih odpadkov je enkrat na leto brezplačen

Odvoz kosovnih odpadkov je enkrat na leto brezplačen do količine 2 m3. Občani ga lahko naročite, če ga potrebujete. To storite tako, da izpolnite e-naročilnico na www.mojiodpadki.si/narocila/odvoz-kosovnih-odpadkov, izberete datum znotraj razpisanega termina ter počakate na klic, da se z JP VOKA SNAGA dogovorite o podrobnostih odvoza.

Kako pripraviti kosovne odpadke?

Kosovne odpadke razvrstite glede na vrsto (kovine, les, itd.). Pripravite jih na prevzemna mesta za komunalne odpadke, in sicer po 20. uri pred dnevom odvoza oziroma do 6. ure na dan odvoza. Če je določena natančnejša ura, pa do dogovorjene ure.

Ko JP VOKA SNAGA prevzame kosovne odpadke, mora biti njihov lastnik obvezno dosegljiv po telefonu, če želi, pa je lahko tudi fizično navzoč.

Kaj spada med kosovne odpadke?

Med kosovne odpadke spadajo kopalniška oprema, leseno pohištvo, oblazinjeno pohištvo, športni rekviziti (smuči, jadralne deske, kolesa ipd.), orodje, druga oprema, igrače, sodi, samokolnice, otroški vozički, vrtna oprema iz plastike in lesa (mize, stoli, senčniki ipd.), vzmetnice in preproge, svetila in senčila, veliki gospodinjski aparati (gospodinjska bela tehnika – hladilniki, pralni in pomivalni stroj, štedilniki ipd.).

Kaj NE spada med kosovne odpadke?

Med kosovne odpadke se ne sme odlagati preostanka (gospodinjskih) odpadkov, stavbnega pohištva (okna, vrata itd.), gradbenih odpadkov, zemlje, listja in vej, nevarnih odpadkov, avtomobilskih gum in stekla. Odpadkov, ki niso kosovni odpadki, JP VOKA-SNAGA ne bo odpeljala in bo o njih obvestila pristojne inšpekcijske službe.

Dodatne informacije

Če potrebujete pomoč, vam je na razpolago tudi Center za podporo in pomoč uporabnikom, dosegljiv na tel.: 01/580-81-00 ali na vokasnaga@vokasnaga.si, in sicer vsak delavnik od 8:00 do 14:30 oz. ob torkih od 8:00 do 16:00.

Občina Dobrova - Polhov Gradec

DATUM	DOGODEK	LOKACIJA	ORGANIZATOR
celo leto, vsak delovni dan (poleti ob 7.30, pozimi ob 8.30)	Šola zdravja – vadba	ŠRC Gabrje	Šola zdravja, DU Dobrova
april 2024	Predvelikonočni obisk bolnih in ostarelih članov DU		DU Polhov Gradec
april 2024	Izlet (po dogovoru)	po dogovoru	DU Polhov Gradec
1. 4. 2024–30. 4. 2024	Polhov doživljajski park	Polhov Gradec	JZ Polhograjska graščina
1. 4. 2024–30. 4. 2024	Zven zaklete grofice	Podsmreka	JZ Polhograjska graščina
2. 4. 2024, od 16.30 do 18.30	Delavnice oblikovanje glinenih izdelkov	OŠ Dobrova	Sekcija ŠUS KUD Dobrova
3. 4. 2024	Pohod (po dogovoru)	po dogovoru	DU Polhov Gradec
3. 4. 2024, od 15.45 do 17.00	Potujoča knjižnica	Dvor	Mestna knjižnica Ljubljana
3. 4. 2024, od 17.30 do 19.00	Potujoča knjižnica	Zalog	Mestna knjižnica Ljubljana
4. 4. 2024, od 16.30 do 18.30	Slikarske delavnice	Kulturna dvorana Dobrova	Sekcija ŠUS KUD Dobrova
4. 4. 2024, ob 17.30	Dihamo z naravo – vadba	ŠRC Gabrje	Šola zdravja, Dihamo z naravo
5. 4. 2024, od 17.00 dalje	Večer družabnih iger	AP Polhov Gradec	JZ Polhograjska graščina
6. 4. 2024	Čistilna akcija	Cela občina	JZ Polhograjska graščina
6. 4. 2024, od 8.00 do 12.00	Tržnica Dobrova	Dobrova	Občina Dobrova - Polhov Gradec, KZ Dolomiti - Dobrova
6. 4. 2024	Košarkarski turnir	OŠ Polhov Gradec	TD Polhov Gradec
7. 4. 2024	PINK PONK turnir	Gasilski dom Zalog	ŠD Setnik
7. 4. 2024, od 16.00 do 18.00	Voden ogled po cerkvi sv. Petra v Dvoru	Dvor	JZ Polhograjska graščina
9. 4. 2024, od 16.30 do 18.30	Delavnice oblikovanje glinenih izdelkov	OŠ Dobrova	Sekcija ŠUS KUD Dobrova
9. 4. 2024–10. 4. 2024	Pohod – Madžarska	Madžarska	DU Dobrova
10. 4. 2024	Pohod (po dogovoru)	po dogovoru	DU Polhov Gradec
11. 4. 2024, od 16.30 do 18.30	Slikarske delavnice	Kulturna dvorana Dobrova	Sekcija ŠUS KUD Dobrova
11. 4. 2024, ob 17.30	Dihamo z naravo – vadba	ŠRC Gabrje	Šola zdravja, Dihamo z naravo
13. 4. 2024, od 8.00 do 12.00	Tržnica Dobrova	Dobrova	Občina Dobrova - Polhov Gradec, KZ Dolomiti - Dobrova
13. 4. 2024	Vodenje po Zvenu zaklete grofice	Podsmreka	JZ Polhograjska graščina
13. 4. 2024, ob 19.00	Včasih je luštno blo	Kulturni dom Jakoba Trobca	FS Grof Blagaj
14. 4. 2024, od 10.00 do 13.00	Nedeljske muzejske delavnice za otroke	Muzej pošte in telekomunikacij, Polhograjska graščina	Muzej pošte in telekomunikacij
16. 4. 2024, od 16.30 do 18.30	Delavnice oblikovanje glinenih izdelkov	OŠ Dobrova	Sekcija ŠUS KUD Dobrova
17. 4. 2024	Pohod (po dogovoru)	po dogovoru	DU Polhov Gradec
18. 4. 2024, od 16.30 do 18.30	Slikarske delavnice	Kulturna dvorana Dobrova	Sekcija ŠUS KUD Dobrova
18. 4. 2024, ob 17.30	Dihamo z naravo – vadba	ŠRC Gabrje	Šola zdravja, Dihamo z naravo
19. 4. 2024, od 15.15 do 16.30	Potujoča knjižnica	Dvor	Mestna knjižnica Ljubljana
19. 4. 2024, od 17.00 do 18.30	Potujoča knjižnica	Zalog	Mestna knjižnica Ljubljana
19. 4. 2024–21. 4. 2024	Izlet – Ob lepi modri Donavi	Dunaj, Bratislava, Budimpešta	DU Dobrova
20. 4. 2024, od 8.00 do 12.00	Tržnica Dobrova	Dobrova	Občina Dobrova - Polhov Gradec, KZ Dolomiti - Dobrova
20. 4. 2024	Izmenjevalnica sadik in semen	AP Polhov Gradec	JZ Polhograjska graščina
20. 4. 2024	Koncert Zven zaklete grofice	Podsmreka	JZ Polhograjska graščina
20. 4. 2024	Dalmatinska fešta	Gasilski dom Butajnova	PGD Butajnova
21. 4. 2024	246. Mozartovi družinski dnevi	Polhograjska graščina	KUD Serafin
23. 4. 2024, od 16.30 do 18.30	Delavnice oblikovanje glinenih izdelkov	OŠ Dobrova	Sekcija ŠUS KUD Dobrova
24. 4. 2024	Pohod (po dogovoru)	po dogovoru	DU Polhov Gradec
25. 4. 2024, od 16.30 do 18.30	Slikarske delavnice	Kulturna dvorana Dobrova	Sekcija ŠUS KUD Dobrova
25. 4. 2024, ob 17.30	Dihamo z naravo – vadba	ŠRC Gabrje	Šola zdravja, Dihamo z naravo
25. 4. 2024, od 17.45 do 18.45	Potujoča knjižnica	Brezje	Mestna knjižnica Ljubljana
27. 4. 2024, od 8.00 do 12.00	Tržnica Dobrova	Dobrova	Občina Dobrova - Polhov Gradec, KZ Dolomiti - Dobrova
27. 4. 2024	Vodenje po Polhovem doživljajskem parku	Polhov Gradec	JZ Polhograjska graščina
28. 4. 2024, ob 11.00	Javno vodstvo po muzejskih zbirkah	Muzej pošte in telekomunikacij, Polhograjska graščina	Muzej pošte in telekomunikacij
30. 4. 2024, od 16.30 do 18.30	Delavnice oblikovanje glinenih izdelkov	OŠ Dobrova	Sekcija ŠUS KUD Dobrova

Dogodki in novosti v aprilu

POLHOGRAJSKA
GRAŠČINA

Kontaktni podatki

Dosegljivi smo na telefonski številki 031/776-259 ali prek maila info@grad-polhovgradec.si. Naše aktivnosti, pakete in ponudbo lahko spremljate na spletnih straneh www.visitpolhovgradec.si in www.grad-polhovgradec.si

Sledite nam lahko tudi na Facebook strani Blagajeva dežela, igrivo zaledje Ljubljane in Instagram profilu [@polhograjska_grascina](https://www.instagram.com/polhograjska_grascina).

Avtobusna postaja Polhov Gradec

Kavarna, turistično informacijski center, prodajalna vstopnic, izposojevalnica e-koles, trgovinica lokalnih izdelkov, čitalnica, igralnica, družabni in prireditveni prostor in še kaj bi ji lahko rekli. Do pomladi smo med tednom odprti od 8.00 do 16.00, med vikendi, prazniki ter za počitnice pa od 10.00 do 18.00.

Poroke v Polhograjski graščini

Edinstven ambient za sklenitev civilne poroke. Vonj vrtnic in žuborenje vodnjakov poskrbi za nepozaben dogodek. Nudimo celostno storitev; pomoč pri izbiri glasbenikov, floristov, dekoracijo, prevoz, catering itd. Uradne ure za poroke so ob sredah med 12.00 in 17.00 ob obvezni predhodni najavi.

Polhov doživljajski park

Polhu Rogoviležu pomagajte poiskati novi dom! Dogodivščina, primerna za naše najmanjše. Vstopnice za Polhov doživljajski park lahko kupite na dveh lokacijah; avtobusni postaji Polhov Gradec in v Muzeju pošte in telekomunikacij po navedenem urniku. **Vstopnica znaša 7 € na otroka.**

Zven zaklete grofice

Prva planinska zvočna pot v Sloveniji. Spoznajte zgodbo o Zakleti grofici prek zvokov gozdnih

zvočil. Vstopnice za Zven zaklete grofice lahko kupite na recepciji G Design Hotela (Tržaška cesta 330) vse dni in ure v letu. **Vstopnica znaša 7 € na otroka.**

Prireditveni prostori

Iščete primeren prostor za svoj dogodek? Ponudimo vam lahko prireditveni prostor ob gostišču Pograjski dom, na voljo so tudi prostor ob avtobusni postaji Polhov Gradec in park Polhograjske graščine.

Oglasna panoja na krožišču na Dobrovi

Lokalnim društvom in organizatorjem poleg promocije lastnih dogodkov prek naših kanalov omogočamo lepljene jumbo plakatov na dveh panojih v krožnem križišču na Dobrovi. Za rezervacije in dodatne informacije z nami navežite stik prek elektronske pošte.

Knjižnica Polhov Gradec

Najdete jo v pritličju Polhograjske graščine. Obratuje ob četrtkih od 17.00 do 19.00 in sobotah od 10.00 do 12.00.

Muzej pošte in telekomunikacij

Dosegljivi na 01/3640-083 ali muzejpt@tms.si
Odpiralni čas od maja do septembra: torek–nedelja od 10.00 do 17.00.
Odpiralni čas od oktobra do aprila: torek–petek, nedelja od 10.00 do 17.00.

Zadnji vstop v muzej 1 uro pred zaprtjem muzeja.

Obratovanje med prazniki in ostale informacije najdete na spletni strani www.tms.si

Obljubite si večno zvestobo v Polhograjski graščini

Sklenitev zakonske zveze je pomemben dogodek v življenju vsakega para, ki se svojo partnersko pot odloči nadgraditi z uradno zaobljubo in jo počastiti s slavljem.

Načrtovanje poroke se začne pri izbiri destinacije za obred. Za zapis vašega dne v trajen spomin vas vabimo, da si večno zvestobo obljubite v pravljичnem objemu Polhograjske graščine. Daleč stran od mestnega vrveža in gneče, obdan z okoliškimi hribi, leži graščinski kompleks, ki ponuja popoln prostor za izvedbo poročnega obreda. Ob lepem vremenu je na voljo park v francoskem slogu, skozi katerega mimo Neptunovega vodnjaka vodijo peščne stezice. Do paviljona, obdanega s cvetočimi vrtnicami zakorakajte v spremstvu izbrane glasbe. Voščila, čestitke in prve zdravice naj odmevajo pod krošnjo mogočne stoletne lipe, kjer vam po želji pripravimo prostor za sprejem in pogostitev.

V objemu zidov s tristoletno zgodovino je na voljo stilsko opremljena poročna dvorana za tiste, ki si obljuje raje izmenjate v intimnem vzdušju, hkrati pa ponuja pravo grajsko izkušnjo tudi za pare in svate, ki jih je v iskanje zavetja prignalo slabše vreme. Po obredu vas kamnito stopnišče vodi do prostorne avle z razgledom na park, kjer si lahko vzamete čas za prejem prvih

čestitk in druženje ob pogostitvi.

Grajska kapela z baročno štukaturo ponuja možnost cerkvene poroke na sami lokaciji, lahko pa se dogovorite tudi za obred v župnijski cerkvi Marijinega rojstva ali cerkvi sv. Petra v Dvoru.

Dobrodošli ste na ogled graščine in parka, mi pa vam bomo svetovali pri uresnitvi vaših zamisli. Uradne ure za poroke so ob sredah med 12. in 17. uro. Prosimo za predhodno najavo.

Javni zavod Polhograjska graščina

T: 031 776 259
E: info@grad-polhovgradec.si
www.grad-polhovgradec.si, www.visitpolhovgradec.si
Spremljajte nas tudi na FB strani 'Blagajeva dežela, igrivo zaledje Ljubljane' in 'Polhov doživljajski park' ter na Instagram profilu 'polhograjska_grascina'.

TEMA M E S E C A

Odnos do živali na Kmetiji Levičnik v Gabrju

Odnos do živali na kmetiji je pogosto prežet z globokim spoštovanjem do njihove vloge in prispevka k skupnosti.

Kmetje – kot skrbniki teh življenj, so priča njihovemu odraščanju, vzgoji in negi. V tem okolju se oblikuje močna povezava, kjer človek in živali sobivajo v soodvisnosti.

Vsaka žival na kmetiji ima svojo posebno vlogo – od krav, ki dajejo mleko, do kokoši, ki nam prinašajo jajca, in konjev, ki so nepogrešljivi pri kmečkih opravilih.

Njihov prispevek k trajnostnemu kmetovanju je neprecenljiv, saj se prepletajo v naravni krog, kjer se hrana in viri obnavljajo.

Z odprtim srcem do življenja na kmetiji lahko opazujemo te čudovite živali v njihovem naravnem habitatu.

Odnos do njih presega zgolj gospodarski vidik, saj kmetje

pogosto razvijejo čustveno navezanost in skrb za dobrobit svojih varovank. S tem se oblikuje bogata in čustveno polna pripoved o življenju na kmetiji, kjer so živali neločljiv del te idilične pokrajine.

Življenje na kmetiji je pristna izkušnja, ki nas povezuje z naravo in cikli življenja. Na tej idilični domačiji se prepleta raznolikost živih bitij, ki vsakodnevno soustvarjajo harmonično okolje. Kmetijski obrat postane živahno gnezdo različnih življenjskih oblik, ki vključujejo ne le črede živali, temveč tudi ptice, domače ljubljence ter divje prebivalce.

Med kmetijami v naši občini pa je tudi eko kmetija Levičnik iz Gabrja pri Dobrovi, ki deluje že vrsto let. Vsako soboto jih lahko obiščete na novo odprti tržnici na Dobrovi in izbirate med raznoraznimi domačimi pridelki – tako mesnimi kot tudi zelenjavnimi. Na domači kmetiji živijo kar tri generacije, ata Jože, oče Jože, žena Darinka ter sinova Matej in Martin. Poleg krav in kokoši imajo tudi

gosi, prašiče, kužka, race in tudi zajce. Za dobro počutje živali skrbijo vsak dan, hkrati pa opravljajo tudi druga kmečka opravila in urejajo vrt.

Znani so po odličnih salamah, pa tudi po mleku, jogurtih, raznovrstnih sirih (npr. s poprom), po jajcih, jagnjetini, svinjini ter govedini. Vsi izdelki imajo ekološki certifikat. Lahko jih obiščete tudi na domu, vedno vas bodo sprejeli odprtih rok.

O živalih in odnosih do njih smo se pogovarjali z lastnikom eko kmetije Levičnik, kmetom Jožetom Čemažarjem.

Kakšen je vaš odnos do živali na kmetiji?

Zelo verjetno je, da so pri nas na kmetiji živali že od vsega začetka, odkar obstaja kmetija Levičnik.

Tako je vseskozi naše življenje prepleteno tudi z živalmi. Delamo na tem, da se tudi živali dobro počutijo. Dobro oskrbovana žival vrne vloženi trud.

Kako ravirate z živalmi v primeru bolezni ali poškodb? Kakšne ukrepe sprejmete za preprečevanje teh situacij?

Živali poznamo, tako tudi hitro opazimo, če nekaj ni v redu. Če pride do bolezni ali poškodbe, je potrebna tudi veterinarska pomoč. Dvakrat letno se govedu in ovcam opravi korekcija parkljev, oddajamo blato v analizo za morebitno prisotnost zajedavcev, veterinarji imajo monitoring na določene bolezni in preventivno živali tudi cepijo. Pozorni smo tudi pri kvaliteti hrane, ki jo damo živalim. Pazimo, da vmes ni kakšne plesni ali česa podobnega.

Kako se trudite zagotoviti dobro počutje živali?

Naše živali so v prosti reji, v pašni sezoni se večina živali pase na travnikih. V hlevu imamo tudi ventilatorje za prezračevanje.

Zdravstvene težave pri živalih povzročajo tudi pasji iztrebki ter smeti (pločevinke...), ki jih odmetavajo ljudje ob cestah in

potem pridejo v krmo. Imeli smo že smrtne primere – upamo, da se bo vsaj to izboljšalo s kolesarsko stezo.

Uporabljate posebne prakse za vzdrževanje zdravja in udobja živali na kmetiji?

V poletnem času ob hudi vročini smo uporabili tudi že hlajenje s pršenjem vode.

Kakšno vlogo imajo živali na vaši kmetiji in kako pomembne so za kmetijske dejavnosti?

Za našo kmetijo je živinoreja glavna panoga, ki nam prinaša mesečni dohodek.

Redimo pa še ovce, ki nam pasejo strme robove, prašiče za zimske kolone, kokoši, ki nam zagotavljajo dnevno sveža jajca.

Vsaka vrsta živali je pomembna za doprinosi dohodka in zdrave hrane za nas in tudi za potrošnike.

Kako gledate na prihodnost kmetovanja, kakšen poudarek dajete na vaši kmetiji? Kako se želite razvijati naprej?

Prihodnost kmetovanja žal ni samo v naših rokah, vedno bolj jo pišeta trg in politika, ki nam nista nikakor naklonjena.

Velik poudarek na kmetiji dajemo ekološkemu kmetovanju že 11 let. Zavedamo se, kako pomembna je zdrava doma pridelana hrana.

S predelavo mesa in mleka bomo vsekakor nadaljevali, povečati pa želimo pridelavo zelenjave.

Kako posvečate pozornost prehrani in prehranskim potrebam živali na kmetiji?

Trudimo se pridelati kakovostno osnovno krmo. Travnike kosimo dovolj zgodaj, na njivah sejemo deteljo, koruzo in žita za obogatitev krmnega obroka.

Dokupimo še mineralno vitaminske mešanice in močna krmila. Krmilni obrok prilagajamo letnemu času in krmi, ki je takrat na voljo. Orientacija so nam tudi rezultati iz mesečne A kontrole vzorčenja mleka vsake molznice posebej.

Hvala za vse odgovore.

*Vir slik:
Kmetija Levičnik, Klara Lovenjak M.D.*

Domače in divje živali v našem okolišu in skrb zanje

Slovenija s svojo raznoliko pokrajino od Alp do Jadranskega morja ponuja bogat ekosistem, ki je dom številnim divjim in domačim živalim in tako je tudi v našem hribovitem okolju.

Raziskovanje in skrb za živali v našem okolju je ključnega pomena za ohranjanje naravne raznolikosti ter zagotavljanje srečnega in zdravega življenja tudi našim hišnim ljubljencem.

Domače živali so neprecenljiv del naših družin, ki nam prinašajo radost, ljubezen in toplino. V zameno za njihovo brezpogojno naklonjenost in zvestobo pa moramo prevzeti odgovornost za njihovo dobrobit. Celostna skrb za domače živali zahteva pozornost na več področjih, vključno s prehrano, telesno aktivnostjo, zdravjem, osnovno nego in psihološkim počutjem.

Pravilna prehrana je temeljni kamen zdravja naših domačih živali. Vsaka vrsta ima svoje specifične prehranske potrebe, zato je pomembno,

da se posvetujemo z veterinarjem ali strokovnjakom za nasvet glede primerne prehrane. Zagotoviti moramo uravnoteženo prehrano, ki vključuje primerno količino beljakovin, maščob, ogljikovih hidratov, vitaminov in mineralov. Prav tako je pomembno, da poskrbimo za zadostno oskrbo s svežo vodo skozi ves dan.

Vsaka domača žival potrebuje telesno aktivnost, ki ji omogoča izražanje naravnih instinktov, vzdrževanje telesne kondicije ter preprečevanje prekomerne telesne teže. Za pse to lahko pomeni redne sprehode, igre na prostem ali tek, medtem ko mačke potrebujejo igrače za lov in raziskovanje.

Redni veterinarski pregledi so ključni za ohranjanje zdravja naših domačih ljubljencev. Veterinar lahko prepozna morebitne zdravstvene težave že v zgodnjih fazah ter predpiše ustrezno zdravljenje. Prav tako je pomembno izvajati preventivne ukrepe, kot so cepljenje, zdravljenje proti parazitom in redno nego zob.

Poleg fizičnih potreb pa imajo domače živali tudi čustvene in psihološke potrebe. Ljubezen, pozornost in socialna interakcija so pomemben del za njihovo dobro počutje. Čas, ki ga preživimo s svojimi živalmi, nam omogoča, da gradimo močno vez med nami in našimi ljubljenci ter prispevamo k njihovi sreči in zadovoljstvu.

Polhograjsko hribovje v Sloveniji predstavlja edinstveno okolje, ki je dom tudi številnim gozdnim živalim. Ta prelep košček narave je zavetje raznolikega ekosistema, ki ga naseljujejo številne vrste živali. Raziskovanje in razumevanje gozdnega življenja je nujno za ohranjanje naravne raznolikosti tega območja.

Naši gozdovi so pomembno postajališče za ptice selivke med njihovimi migracijami. Ptice selivke se ustavljajo, da bi se okrepčale pred nadaljevanjem svoje poti. Medtem ko opazujemo ptice selivke, kot so lastovke, štorke, čaple in mnoge druge, je pomembno zagotoviti varno okolje in

obilo hrane, še posebej v obdobjih njihovega potovanja.

Prav tako pa so naši gozdovi dom mnogim srnam, jelenom, lisicam, jazbecem in sovam. Ohranjanje njihovega naravnega habitata je pomembno za njihovo preživetje. Spoštovanje divjih živali v njihovem okolju pomeni ohranjanje ravnovesja v ekosistemu.

Ena najpogostejših gozdnih živali v Polhograjskem hribovju je **srna**. Ti elegantni prebivalci gozdov so znani po svoji gracioznosti in nežnosti. Srne so pretežno nočne živali in se pogosto zadržujejo v gozdnih robovih ter travnatih jasah, kjer se prehranjujejo s travo, vejicami in zelišči. Mir in tišina v gozdovih zagotavlja, da srne ne bodo prestrašene in bodo lahko nemoteno uživale v svojem naravnem okolju.

Poleg srne je tudi **jelen** pogosta gozdna žival v naših gozdovih. Znani po svojih veličastnih rogovi, so jeleni pomembni del ekosistema gozda. Med sezono parjenja je moč slišati močno rikanje samcev, ki tekmujejo za pozornost samic.

Med skrivnostnimi prebivalci gozdov je tudi **jazbec**. Ti sramežljivi prebivalci podzemlja so nočne živali, ki si med dnevom iščejo zavetje v svojih brlogih. Jazbeci so izjemno koristni za ekosistem, saj se prehranjujejo z majhnimi glodalci in čistijo gozdno podzemlje. Jazbeci sicer vidimo bolj poredko, kar pa ne pomeni, da jih v našem okolišu ni veliko.

Različne vrste ptic krasijo naš gozdove, vsaka ima značilnosti, po katerih jih lahko prepoznamo. **Velika sinica** je ena najbolj prepoznavnih ptic v naših gozdovih. Ima živo modro-zeleno hrbetno stran in rumeno prsi. Sinica je pogosta obiskovalka ptičjih krmilnic, kjer se prehranjuje s semeni in oreščki. **Kos** je črna ptica z oranžno-rumenim kljunom. Pogosto ga slišimo peti v jutranjih urah ali ob sončnem zahodu. Kosi so znani po svojem melodičnem petju, ki je eno najlepših v gozdu. **Veliki detel** je srednje velika ptica s črno-belimi vzorci na hrbtu. Po zvoku, ki ga ustvari tolčenje ob drevo, ga lahko prepoznamo. Veliki detel se prehranjuje z mravljami in drugimi insekti, ki jih najde pod lubjem dreves. **Kukavica** je znana po svojem značilnem kukanju. Ta selivka se vsako leto vrne v Slovenijo, da si izbere gnezdo drugih ptic, kjer odloži svoja jajca. Nato izlegla jajca izvalijo in vzgojijo gostiteljske ptice. **Velika sova** je ena največjih nočnih ptic pri nas. Ima velike oranžne oči in diskreten let. Velike sove se prehranjujejo z glodavci in drugimi manjšimi

živalmi ter so pomemben del ekosistema gozda. **Belka** je ptica s sivim perjem, belim trebuhom in črnim trakom okoli oči. Je pretežno gozdna ptica, ki se prehranjuje z oreščki, semeni in plodovi. Je izjemno spreten plezalec po drevesih. Spoštovanje narave, ohranjanje gozdnih površin in ozaveščanje o pomenu ohranjanja naravne raznolikosti so koraki k dolgoročni dobrobiti tako gozdnih kot tudi domačih živali. S tem bomo zagotovili, da bodo živali še naprej lahko uživale v svojem naravnem okolju, ki jim omogoča srečno in zdravo življenje.

Petra Cankar

Vabimo Vas na večer s
Folklorno skupino Grof Blagaj

**VČASIH JE
LUŠTNO BLO**

GOSTJE: BOROVNIŠKI TAMBURAŠI

Kulturni dom Jakoba Trobca,
Polhov Gradec

**13. APRIL 2024
OB 19. URI**

Deseti zbor mladih PGD Polhov Gradec

V soboto, 24. februarja 2024, je v dvorani PGD Polhov Gradec potekal že 10. zbor mladih.

Udeležilo se ga je kar 43 mladih gasilcev in 6 mentorjev. Ob fotografijah smo pregledali številne dogodke in aktivnosti, ki so se odvijali lansko leto. Dve ekipi pionirk sta se udeležili gasilskega kviza v Horjulu. Kar 11 ekip se je udeležilo orientacije v Šentjoštu, od tega se je ena ekipa pionirk uvrstila na regijsko tekmovanje, ki je potekalo na Vrzdencu. Občinskega tekmovanja v gasilsko-športnih disciplinah so se udeležile tri ekipe, ki so dosegle naslednja mesta: pionirki 2. mesto, pionirke 2. mesto in mladinci 3. mesto. Mladinke se zaradi bolezni nekaterih članic ekipe tekmovanja

niso udeležile, so pa navijale za ostale ekipe. Mladina je sodelovala tudi pri pripravi in izvedbi veselice. Mladinci in pripravniki so pomagali pri pripravi prireditvenega prostora, sodelovali so pri strežbi, mlajši člani pa so bili več kot uspešni pri prodaji srečk. Organizirali smo spoznavni dan, s katerim smo privabili nove člane, da se nam pridružijo v pionirskih in mladinskih vrstah. Pokazali smo jim delo gasilcev in gašenje požara, jim pripravili vrsto zabavnih nalog povezanih z gasilstvom, postavili pa smo tudi zip-line, ki je bil kot vedno najbolj zanimiva aktivnost. V letu 2023 smo bili zelo pridni tudi mentorji mladine, saj smo sodelovali tudi pri aktivnostih organiziranih izven društva – pri vaji evakuacije

šole, pripravili smo se za obisk vrtca v mesecu oktobru in sodelovali na mini olimpijadi, ki je potekala pri OŠ Polhov Gradec. Tam smo naše delo predstavili s praktično točko in otrokom razdelili nalepke polha. V okviru Popoldneva s polhograjskimi gasilci smo pripravili aktivnosti tudi za naše najmlajše člane. Pripravili smo jim poligon, ki so ga premagali s »čisto pravimi dihalnimi aparati«, sestavljanke

različne zaščitne gasilske opreme in pobarvanke. Nadeli so si lahko tudi masko in dihalni aparat in se zapeljali z gasilskim kamionom. Konec leta smo preživeli ustvarjalo, saj smo izdelali voščilnice, ki jih je PGD Polhov Gradec nato skupaj z lepimi željami poslalo drugim gasilskim in ostalim društvom v naši okolici ter nekaterim donatorjem. V organizaciji Gasilske zveze Do-

lomiti smo se udeležili ekskurzije v Terme Čatež, kamor se je odpravilo kar lepo število naše mladine, ki je kot vsako leto več kot uživala. Prav posebna pridobitev pa je društvena maskota polh, ki po novem krasi majice naših mladih članov in vse materiale ter dogodke povezane z našo gasilsko mladino. Leto je minilo hitro, a bilo je polno dogajanja, zato smo zbor mladih z veseljem posvetili

pregledu leta. Vse prisotne na zboru sta pozdravila tudi predsednik društva Andrej Janša in poveljnik Jan Koprivec, ter nam zaželela, da bi tako aktivno in uspešno delovali še naprej. Novim članom smo podelili priznanja za vstop v gasilsko vrsto in si zadali plane za novo leto. Da smo lažje počakali na pice in sok, smo svoje znanje preizkusili v gasilskem kvizu. S.N., PGD Polhov Gradec

Godba na drsališču

Godbeno druženje na drsališču v Gabrju

Po napornih dogodkih zasluženno druženje.

Po dveh uspešnih dogodkih, Pustovanju na Dobrovi in Valentinovem plesu, in velikih organizacijskih pripravah v februarju, so se godbeniki v sredo, 21. februarja, poda-

li na druženje, t. i. team building. Namesto sredinih vaj so organizirali druženje in posebej rezervirali drsališče kar na domačem ledu v Gabrju.

Zbralo se jih je kar nekaj, starši pa so poskrbeli tudi za okusne sladke in slane dobrote ter pijačo. Dogodek je najbolj zaznamovalo tekmovanje v hitrostnem drsanju

in tekmovanje v najlepšem drsalnem slogu. Na druženju ni manjkalo smeha in dobrih vicev, na koncu pa jih je presenetilo še najbolj inovativno drsanje predvodnika Grega s prav posebnim slogom.

Čas druženja je hitro minil, a bo vsem ostal v lepem spominu.

M.D.

Vabilo

Pink ponk turnir

ŠD Setnik vabi na pomladni **PINK PUNK TURNIR**, ki bo **v nedeljo, 7. aprila 2024, v prostorih PGD Zalog**. Prijave pri Krištofu (030 620 595). Prijavnina znaša 5 € na igralca. Pokali in finančne nagrade za prva tri mesta (nagradni sklad 100 % od prijavnin)!

Vabljeni!

Valentinov ples z Godbo DPG na Dobrovi

Le vikend po pustovanju se je na Dobrovi odvijal še drugi večji dogodek meseca, Valentinov ples v organizaciji godbe Dobrova - Polhov Gradec.

Valentinov ples je v naši občini potekal že četrtič. Letos se je prvič predstavil na Dobrovi in privabil kar nekaj obiskovalcev, željenih plesne žive glasbe. Pa čeprav ima dogodek s pustom skupno točko, da se oboje naša na t. i. "praznik" v mesecu februarju, je Valentinovo samo po sebi čisto druge zvrsti kot pustovanje. Še pred samim začetkom programa so se gostje množično zbirali v dvorani kulturnega doma na Dobrovi. Lepo oblečeni gospodje, dame v oblekah in plesnih čevljih, res je, prav so prišli. V pričakovanju na lep plesni večer so gostje hi-

tro zapolnili vse mize in se pripravili na ples. Ples je potekal v treh sklopih. Prvi sklop je bil namenjen starejšim, zimzelene pesmi, slovenske popevke in nekaj tujih skladb.

V drugem delu je sledil sklop narodno-zabavnih viž, večinoma izpod peresa Vilka Ovse-nika. Tretji sklop pa je obsegal bolj zabavne vode, za mlade. Popularna glasba 21. stoletja, Michael Bubble, Michael Jackson, Tequila, Despacito, manjkalo pa ni niti skladb s koreografijo od Račk, pa vse do Grškega plesa in Y.M.C.A.

Godba je dogodek otvorila s pesmijo Zvončki in trobentice in prvi plesni par je dogodek otvoril že po prvih nekaj taktih uvodne skladbe.

Nato so sE opogumili tudi drugi plesalci in plesišče je bilo kmalu polno. Vzdušje se je iz sklopa v sklop stopnjevalo, piko na i pa je dodal light show z različnimi barvnimi in laserskimi

Valentinov ples 2024

lučmi in vzorci. Celoten večer je godben aktiv skrbel tudi za hrano in pijačo. Na voljo so bili Valentinovi cocktailli, pivo Kralj, pice, krompirček, palačinke in ostala odlična ponudba. Cel večer je potekal tudi Valentinov srečelov, kjer je bilo moč kupiti srečko, dobiti vrtnico, hkrati pa se potegovati tudi za glavno na-

grado – večerjo za 2 v gostilni Gorjanc.

Kot vrhunec večera je sigurno treba izpostaviti praznovanje rojstnega dne enega izmed trobentačev, članov godbe. Že tako so godbeniki za goste pripravili presenečenje in pri pesmi Despacito malega trobentača Ignacija spravili na balkonček nad

odrom, kjer je odigral svoj solo del na začetku skladbe, nato pa presenetili še njega in po njegovem solu zapeli vse najboljše za njegovih 12 let. Vzdušje se je iz pesmi v pesem samo še stopnjevalo.

Vzkliki godbenikov med skladbami, petje, solo vložki, koreografija, klobuki in lasule

so dodali še dodatno vrednost, da je dogodek res ostal v lepem spominu vsem obiskovalcem.

Kako pa naslednje leto? To pride kasneje, vendar vam godbeniki zagotavljajo, da prihaja nekaj večjega in še boljšega. Ples naslednje leto bo!

M.D.

Pustovanje na Dobrovi

V nedeljo, 11. februarja, se je na Dobrovi odvijalo 2. pustovanje, ki je privabilo rekordno število maškar in ostalih obiskovalcev.

Priprave na enega večjih letnih dogodkov v občini so se začele že lani – po prvem pustovanju, ko so se snovali novi načrti in ideje za prihodnje leto. V vselem pričakovanju so novo leto in pustovanje kaj kmalu dočakali vsi navdušenci. Leto se je obrnilo in tudi pustovanje se je na Dobrovo vrnilo. Pa kljub vsem vnaprej dorečenim dogovorom za dogodek organizatorji do zadnjega niso bili prepričani, ali se bo v celoti lahko povorko izpeljalo kot dogovorjeno. Vreme se pač ne da načrtovati vnaprej. Medtem ko so v nekaterih drugih občinah skrajšali, prilagodili ali pa celo odpovedali nedeljske pustne povorke, je bila povorka na Dobrovi izpeljana nemoteno, od začetka do konca.

Pustne šeme so se ob 14. uri začele zbirati na ploščadi pred OŠ Dobrova, kjer so jih animatorji klovni zabavali in pripravljali na slavnostno povorko po Dobrovi. Pripravila se je tudi godba Dobrova - Polhov Gradec z imenitno skupinsko maslo švicarske godbe. Švicarji so sedli na prikolico traktorja, boben je odštel ritem in povorka se je začela. Maškar v povorki je bilo zaradi napovedanega dežja resda manj kot lani, a vendarle so bile te še toliko bolj razigrane. Dežne kaplje so kostume pobožale šele na končnem klancu pred šolo, nato pa z nalivom vse maske hitro pregnale v dvorano, ki je po nekaj urah že skoraj pokala po šivih. Švicarska godba si je hitro obrisala vse kaplje iz instrumentov in z nekaj udarnimi melodijami zabavala še obiskovalce v dvorani. Za program so nato poskrbeli dobrovski animatorji – klovni, ki so otroke in malo starejše zabavali s plesnimi gibi in bansi. Ves čas pustovanja je deloval tudi otroški kotiček, ki je ponujal ustvarjalne

delavnice za izdelavo klovnov iz papirja, različne igre z lončki, skakanje z žogami ter igranje po čisto svojih zamislih. Kotiček se je iz minute v minuto hitreje polnil in otroke ter starše veselo navduševal z različnimi dejavnostmi. Po klovnskih animacijah se je pod odrom odvijala čarovniško-pevska predstava čarovnika Grega. Otroške in odrasle maškare so ubrano pele in plesale ter sodelovale pri vseh nalogah in izzivih.

Gotovo se sprašujete, od kod pa so vse pustne maske sploh dobile toliko energije, da so sodelovale na zabavnem plesnem programu čez celoten dan? Za to je poskrbela Švicarska godba in njihovi pomočniki čarovniki. V ponudbi poleg brezalkoholne in alkoholne pijače je bilo moč naročiti tudi posebne cocktaile večera, domače lokalno pivo pivovarne Kralj iz Stranske vasi in pa seveda nekaj za pod zob. Pica show se je le dobro začel, pa si je že ogromno lačnih ust zaželelo svoje pice ali pa krompirčka.

Nekateri so bili bolj za sladko in si raje privoščili palačinke, ali pa cake popse. Godbeni čarovniki so ves večer mešali napoje, Švicarska godba pa je karseda hitro stregla lačnim maskam. Dogajanja pa še ni bilo konec. Celoten dan je bilo na bolje tudi slikanje z foto boxom, poslikava obraza, ki so jo izvajali člani sekcije ŠUS in pa obsežen godben srečelov, ki so ga čarovnice razprodale v manj kot treh urah. Skozi vrata se je sredi dneva pripeljal pravi Jack Sparrow iz filma Pirati s Karibov. Se še spomnite Noči godbe 2022 in filmske glasbe? Nazadnje je bil na naših koncih viden tam, na

koncertu. Očitno pa je slišal tudi za pustovanje in se tja pripeljal kar s svojo ladjo. Na izgled resda strašen, vendar dobrega srca, je kapitan otroke s svojo ladjo celoten večer z veseljem vozil po dvorani. Potekal je tudi uraden izbor najboljših mask pustovanja. Maškare so ponosno prikorkale pod oder in se predstavile ocenjevalcem. Kmalu za tem so bile podeljene različne lepe uporabne nagrade pokroviteljev naše občine in okolice. Za popoldanski program pa se je začela še zabava s kavbojskim ansamblom Škof in glasbenimi ritmi narodno-zabavne in prav

tako zabavne glasbe. Dogodek se je kmalu prelevil v večer in maske so se utrujene, vendar vesele odpravile proti domu. Zadovoljni obrazi, ki jih je bilo moč videti skozi celoten dan, bodo sigurno pustovanje obiskali tudi naslednje leto. Če vas letos ni bilo, se naslednje leto le udeležite in si polepšajte pustno nedeljo. Dogodek organizira: Občina Dobrova - Polhov Gradec, Godba Dobrova - Polhov Gradec, Polhograjska graščina in Sekcija ŠUS.

M. D.

Polhograjski osnovnošolci so se zopet izkazali v smučanju in deskanju

V sredo, 6. marca, so se predstavniki naše šole udeležili šolskega državnega prvenstva v alpskem smučanju ter deskanju na Rogli.

Čeprav snežne in vremenske razmere niso bile idealne, so se prav vsi odlično odrezali in dosegli zavidljive uspehe. Jaka Brumen je v deskanju zasedel odlično tretje mesto, alpski smu-

čarji pa so ekipno v postavi Tinkara Janša, Agata Kavčič, Dominika Kavčič, Luka Grbec, Arne Oblak in Urban Trobec z izjemnim smučanjem postali ekipni državni podprvaki. Zahvaliti se je treba tudi članom ŠD Šentjošt, ki ob tekmo vanju zavzeto priskočijo na pomoč in svetujejo tekmovalcem, kako čim prej do ciljne črte. Iskrene čestitke! Domen Hribar, učitelj športne vzgoje

Pustno rajanje na OŠ Polhov Gradec

Tudi tokrat so učenci naše šole nestrpno pričakovali tisti torek, za katerega na koledarju piše pust, saj je ta dan na naši šoli vedno poln presenečenj.

Učenci presenečajo s svojimi izvirnimi, doma narejenimi pustnimi kostumi, učitelji pa prav nič ne zaostajajo za njimi. Tudi naš hišnik Rajko nas s svojimi izvirnimi idejami vedno pusti odprtih ust. Učitelji na razredni stopnji so se tokrat odločili, da bo vsak učitelj predstavljal enega od mesecev v letu, na predmetni stopnji pa smo učitelji tvorili skupinsko maslo domine. Seveda smo se ta dan vsi sladkali s strastnimi krofi, ki spadajo v »pustni paket«
dobre volje in preganjanje zime.

Urška Žagar, učiteljica slovenščine

Pilot Vojko Gantar

Vojko Gantar

V petek, 8. marca, je v kulturnem domu v Polhovem Gradcu potekal pogovorni večer z izkušenim pilotom Vojkom Gantarjem.

Dogodek je otvorila lokalna rock skupina Šundr banda, ki je zaigrala dve pesmi: *Na kum* in *Tvoje jutro* in s tem popeljala občinstvo v sam večer. Z bučnim aplavzom je dvorana pričakala Idrijskega pilota Vojka Gantarja, ki je predstavil svojo življenjsko zgodbo od samega začetka. Kot pravi, je prihajal iz skromne družine. Sicer mirno življenje na obrobju Idrije je obogatil z pomočjo na družinskem posestvu in se že kot zelo mlad izkazal za izjemno nadarjenega posameznika. Vpisal se je tudi v glasbeno šolo, kot ostali njegovi sorojenci, vendar ga glasba ni preveč zanimala. Po končanem sedmem razredu je delal v rudniku, in sicer zunanja dela. Od nekdaj pa si je želel bolj dinamičnega dela. Ko je dopolnil rosnih 17 let, se je podal na zanimivo pot. Vpisal

se je namreč na letalsko šolo, v katero je bilo vpisanih čez petnajst tisoč kandidatov, izmed sto petdesetih je bil sprejet tudi Vojko. Po ponovni selekciji ga je pot vodila na gimnazijo Mostar. Vsakih 6 mesecev pa je prihajal na obisk domov. Njegova pot se nadaljuje na Akademiji v Zadru, kjer je pridobil splošno vojaško izobrazbo, tam se je uril pilotiranja z propelerskimi letali. Po prvih desetih poletih je sledilo selekcijsko letenje, kjer je uspešno le peščici najboljših. Sledilo je nadaljnje usposabljanje v Puli, kjer se je soočil z reaktivnimi letali, med katerimi je izstopalo ameriško lovsko letalo Saber. Pripovedoval je zgodbe iz poletov in kar nekaj jih je bilo takih, kjer se je močno ustrašil za svoje življenje. S svojim edinstvenim potovanjem po zraku je preletel štiri različne tipe letal, a

njegovo srce je vrsto let utripalo v ritmu MIG-21, s katerim je priletel do višine 25.450 metrov in s tem večkrat prebil zvočni zid. Deloval je tudi kot inštruktor za pilote MIG-21 in nadobudnim pilotom delil svoje znanje tistim, ki so se podali v svet tega slovitega ruskega vojnega letala. Nazadnje se je s svojim MIG-om iz Beograda odpravil na nebo na dan, ko je jugoslovanska vojska napadla Slovenijo. Ta usodni dan je zanj označil konec enega poglavja in začetek novega. Z odločitvijo, da zapusti srbsko prestolnico, je izrazil svojo nestrinjanje s političnimi dogajanjem tistega časa. Njegova življenjska pot od rudarske Idrije do višav neba predstavlja zgodovino, avanturizem in modrost, ki jo je pridobil skozi leta. Postavil se je kot ikona med pilotsko elito, kjer so izkušnje nadomestile hitrost, modrost pa je prevladala nad adrenalinom.

Petra Cankar

Namizni tenis je zakon

V torek, 13. februarja 2024, je v OŠ Preserje potekalo posamično in ekipno področno tekmovanje v namiznem tenisu.

Našo šolo je zastopalo 11 učencev in učenek, ki so se odlično odrezali, saj so v vseh petih kategorijah dosegli najvišja mesta.

Mlajše učenke do 5. razreda:
1. mesto: Renee Košir

Starejše učenke 6.–9. razred:
2. mesto: Nika Jankovec

Mlajši učenci do 5. razreda:
1. mesto: Jakob Gabrovšek
2. mesto: Matjaž Gabrovšek
3.–4. mesto: Niko Košir
3.–4. mesto: Izidor Kadunc

Starejši učenci 6.–9. razred:
1. mesto: Vid Matija Klančar
2. mesto: Fabijan Kumar
5.–8. mesto: Amadej Mrzlikar
5.–8. mesto: Rudi Polajnar

Absolutna kategorija učenci 6.–9. razred:
1. mesto: Svit Kadunc

Ekipno: 1. mesto (Svit, Vid Matija, Renee, Nika)

Učenci, ki so osvojili 1. ali 2. mesto, so se uvrstili v četrtfinalno tekmovanje. Nekaj stopničk je še za prehoditi, a sem prepričana, da bomo imeli predstavnike naše šole tudi letos na državnem tekmovanju. Lani nas je z drugim mestom lepo razveselil učenec Svit Kadunc, ki je osvojil naslov državnega podprvaka. Iskrene čestitke vsem učencem in učenkam OŠ Polhov Gradec. Še bomo navijali za vas in držali pesti.

Sanja Štempihar,
učiteljica športne vzgoje

Nove knjige – Priporočamo

Marjan Bradeško: Hodim, torej grem.

Planinska zveza Slovenije, Planinska založba, 2024.

»Narava je svetišče, je vedno bila in naj ostane.«

Marjan Bradeško je avtor popotniških in poslovnih knjig (Privlačna Slovenija, 2009; Konec tedna na izlet, 2014; Povejte z veseljem, 2010, razprodano; Prodajte s srcem, 2015), tako da ni presenečenje, da je pred kratkim izšlo še njegovo prvo leposlovno delo s planinsko tematiko z naslovom *Hodim, torej grem*. Naslov spominja na sloviti izrek filozofa Renéja Descartesa *Mislím, torej sem*. S tako izbiro avtor nakazuje, da bodo njegovi z bogatim, pronicljivim stilom napisani spisi poglobljeni z razmišljanji o naravi, o človeku, o njegovi težki preteklosti, o opuščeni domačiji po Sloveniji, v Halozahpa nad Trebušo in še kje, seže pa tudi čez njene meje v sosednje Zahodne Julijske Alpe, v Ziljske Alpe, v vijoličasta polja sivke v francoski Provansi in v daljne Pireneje. Med domačimi se njegovo pisateljsko pero razživi v

grapah Idrijsko-Cerkljanskega hribovja, prav tako pa pozornost posveti tudi svojim ljubim Bohinjskim goram in visokogorju. A ne obstane pri tem, s pohodniškim veseljem opisuje tudi planote Trnovskega gozda in širjave okrog Slavnika, osrednji del knjige pa namenja domačemu Polhograjskemu hribovju. Knjiga je razdeljena na osem enot: Vonj po Sredozemlju, Temni dinarski gozdovi, Vode in grape, V sredogorju pred domačim pragom, Izginjajoče steze in planine, Visoki razgledi, V evropskih gorah in Proti obzorjem, v katerih so zbrane po vsebini podobne pripovedi, ki jih je 32. Spremne misli jim je namenil Andrej Mašera.

Bradeško svoje pohodniške poti natančno krajevno zameji. Pri tem se človek čudi, kje je našel imena krajev, koder ga vodi pot. Včasih so imena prav nenavadna. Tako rekoč na kupu so se na primer znašla imena Kavčič, Žbevnica, Razsušica, Ostrič, Žabnik. Sem pa tja taka imena komentira, s čimer posredno izkazuje izostren občutek za

pomenske prehode. Ko opisuje revne haloške kraje tako pravi: *Bogve, kam so odšli, ne le tiste dne, pač pa pred mnogimi leti. Kje so zdaj tisti, ki so obiskovali bližnje zapuščeno šolsko poslopje? Kar stal sem ob njem, ob stari šoli v Rodnem vrhu. Rodni Vrh. Mar ni to čudovito ime? Tam so se rodili, tam je bila njihova rodna zemlja. A kaj, ko je ni bilo dovolj, da bi iz nje zrastle vse, kar so potrebovali.*

Poklicnemu presojevalcu besed ni težko izluščiti izrazov, ki se pogosto svetlikajo v delu: *spomin, samota, duša*, tudi *sreča*. Morda bi lahko rekli, da je to ogródje celotnega dela. Med njimi se prepletajo slikovite metafore, še posebej prevzamejo tiste, ki se navezujejo na glasbo vetra, na primer na polhograjski Grmadi: *A tisto, kar sem si najbolj zapomnil, je bil orgelski koncert vetra: naraščajoči in pojemajoči glasovi, visoki in nizki, so se prepletali v koncert, ki ga lahko naredi le narava. Koncert, katerega samotni poslušalci smo bili le*

mi trije. Na najboljših mestih, v loži za posvečene!

Marjan Bradeško ima pester besedni zaklad. Za sicer z besedami izjemno bogat slovarski portal Fran.si so za sprejem besed predlagali besedi, ki smo jih našli v njegovih pripovedih, a ju na portalu zaman iščemo: to sta gamsinja in kozoroginja. Ja, tudi gorske živali ima zelo rad. In rože, pri čemer pride do izraza posluš za barve. Tako v prostranstvih Provanse: *Modro-vijolična polja sivke se*

mešajo z orumenelimi ožganimi travniki in nekaj zlatimi žitnimi polji, vmes pa se oko spočije še na zelenih vložkih borovih gozdov. Bradešku ni težko v naravo in hribe, na turne smuke zaiti sam, a v opisih pohodov se čuti prijazna navzočnost njegove družine, soproge Mojce, hčerke Urške, a tudi brata in prijatelja Daria. Pa še nekaj. Iskreno prizna, da ga je včasih v gorah tudi strah, da mu je tudi neprijetno, težko. A vse diha neskončno ljubezen do na-

rave, gora, občudovanje vsega, kar nam ponujajo. To je vidno tudi v nadvse skrbno izbranih, tako rekoč umetniških fotografijah, ki so avtorjevo delo.

Knjigo Marjana Bradeška *Hodim, torej grem* priporočamo vsem, ki jim narava veliko pomeni. Veseli smo lahko, da je na polhograjskem koncu vzniknilo novo planinsko delo, ki nadaljuje tradicijo slovenske planinske leposlovne literature.

Milka Bokal

Okrogla obletnica Gledališke skupine KUD Dobrova

V sezoni 2023/2024 mineva 20 let, odkar smo na Dobrovi v okviru KUD Dobrova (takrat še KUD Dolomiti Dobrova) ustanovili gledališko sekcijo.

Že maja leta 2004 smo premierno uprizorili našo prvo predstavo: komedijo Fadila Hadžića Državni Lopov.

Tej premieri so do danes sledile še številne druge:

Čarovnik Faust, Velikaška norost, Dohodnina, Lahko noč mama, Poročni list, Črna Komedija, Veš da te ne slišim če teče voda, Obisk v gledališču, Veter v vejah sasafrassa, Slepčarja v krilu, Bil je škrlanec in v letu 2019 še drama Emigranta. Zaradi epidemije Covid-19 se je leta 2020 produkcija lastnih predstav za nekaj časa ustavila.

Velik delež omenjenih predstav je bil opažen na različnih gledaliških festivalih in tekmovanjih:

Linhartovo srečanje (večkratna uvrstitev na regijski nivo,

priznanja za igralske dosežke, Črna komedija je bila uvrščena celo na državni nivo), večkratna uvrstitev na festival Čufarjevi dnevi, Novačanove dneve komedije ...

S produkcijo nove predstave v letošnji sezoni smo imeli kar nekaj smole z urniki in boleznimi v ansamblu. Gledališniki se ne damo kar tako in v teh dneh nadaljujemo z vajami, premiera nove predstave pa se je zamaknila in smo tako za konec maja predvideno premiero prestavili na jesen 2024. Že v sezoni 2005/2006 smo pričeli z gledališkim abonmajem, ki smo ga potem brez prekinitev organizirali vse do sezone 2019/2020, ko je nastopila epidemija Covid-19.

V sezoni 2023/2024 smo ponovno zagnali gledališki abo-

nma, pred kratkim smo si lahko ogledali zaključno predstavo iz repertoarja te sezone (DA NE BOŠ SAMA).

Ko za vsa ta leta seštejemo nastope iz nabora svojih produkcij in pa nastope gostujočih gledališč, pridemo do visoke številke:

V kulturni dvorani KUD Dobrova smo organizirali prek 120 gledaliških predstav.

Ocenjujemo, da smo s svojimi predstavami **več kot stokrat gostovali po Sloveniji in tudi v zamejstvu (Italija, Avstrija).**

Ko seštejemo vse predstave, ki so tako ali drugače povezane z nastopi ali organizacijo Gledališke skupine KUD Dobrova, pridemo do osupljive številke: **prek 200 gledališko obarvanih dogodkov.**

Vse naštetu ne bi bilo mogoče brez naših zvestih obiskovalcev in abonentov, ki nas ves čas podpirajo in z nami delijo vse trenutke, ki jih lahko pričara samo gledališče.

Velika hvala našim sponzorjem in donatorjem, ki nam pomagata pri našem ustvarjanju.

Ne moremo in ne smemo pozabiti tudi našega **dolgoletnega vrhunskega "hišnega" režiserja, mentorja in prijatelja Francija Končana**, ki je s svojimi idejami in napotki poskrbel za to, da smo igralci dali od sebe vse tisto, za kar nismo vedeli da zmoremo in znamo.

Na nova gledališka doživetja in desetletja!!

Gledališka skupina KUD Dobrova

OPB ima talent

V petek, 2. 2. 2024, se je v športni dvorani OŠ Polhov Gradec zbralo lepo število obiskovalcev in veselo pozdravilo vsakoletno prireditev "OPB ima talent", ki je v Polhovem Gradcu potekala že tradicionalno, petnajsto leto zapored.

Mladih talentov na odru ni manjkalo; nastopali so učenci s pevske in plesne točke, deklamacije pesmi, instrumentalne točke in posnetki športnih spretnosti. Drži, vse to premorejo učenci podaljšane bivanja OŠ Polhov Gradec, ki s svojim trudom in željo vsako leto obiskovalca ne pustijo ravnodušnega.

Tudi letos je žirija pred glavnimi tremi nagradami (mesti) izbrala še najbolj prisrčno, najbolj zabavno ter najbolj pogumno točko. Nagrado za najbolj prisrčno točko sta šli v roke učenka - Tjaši Zibelnik in Aleksandri Trobec, ki sta zaplesali s trakovi na pesem Let it go. Najbolj pogumen je bil Mai Pečaver, ki se je predstavil s posnetkom iz bikeparka. Najbolj zabavna točka

pa je prišla iz POŠ Šentjošt – s spretnostmi z gumitvistom so se predstavile: Tina Jesenko, Neja Jesenko in Livija Kovše.

Skupno 3. mesto si je po mnenju žirije, ki je bila soglasna, z rolko privozil Oskar Gvardjančič. Na 2. mestu sta s Sivo potjo, instrumentalno-pevsko točko, pristala Natan Rihar in Žan Nučič in požela glasen aplavz. Letošnjo zmago in 1. mesto pa je z največjim navdušenjem občinstva in žirije osvojil učenec Aleks Vedral, ki je zapel v italijanščini Sara perche ti amo.

Z veseljem gledamo naprej k novim talentom v letu 2025. Takrat bo ponovno lepa priložnost, da toplo pozdravimo naše mlade talente in jih spodbudimo, da se opogumijo za nastop.

Najlepše se zahvaljujemo gostilni Pri Pratkarku, kavarni Bambi in igralnici Zummakids, ki so donirali nagrade za nastopajoče talente.

Pa vse dobro do naslednjici!

Aktiv OPB OŠ Polhov Gradec

Zaključna predstava gledališkega abonmaja v organizaciji Gledališke skupine KUD Dobrova

Na odru kulturnega doma na Dobrovi smo v soboto, 24. februarja 2024, gostili še zadnjo abonmajsko predstavo v organizaciji Gledališke skupine KUD Dobrova v sezoni 2023–2024

Ogledali smo si komično dramo avtorice Selme Parisi z naslovom »Da ne boš sama« pod režijsko taktirko Gašperja Jarnija in v izvedbi KUD jazbec in partnerji iz Kočevja.

Osnovna predpostavka zgodbe je preprosta in povsem

življenjska: ostarela in bolna mama, ki se bori s številnimi tegobami, na eni strani ter ve-

dno prezaposlena in utrujena hči na drugi strani. V neprijetno situacijo poseže najnovejša

sodobna tehnologija, ki jo poganja umetna inteligenca. Mama tako dobi prepotrebno pomoč

pri vsakodnevnih opravilih (v obliki pametnega humanoidnega robota), hči pa končno lahko zadiha in se posveti karieri. Na koncu se vendarle pokažejo posledice te na videz pametne odločitve, predvsem pa nam v glavi še nekaj časa po predstavi odzvanja vsem zelo znani rek: »Priložnost izgubljena, ne vrne se nobena«.

Igralska ekipa Andreja Mlekuž (mama), Suzana Puš (hči) in Tilen Štirn (robot) je mojstrsko izpeljala zgodbo od začetka do konca. Čeprav gre v osnovi za dramo, v predstavi kar ni in ni zmanjkalo komičnih trenutkov, ki so večkrat dodobra zatresli dobrovsko dvorano, na koncu pa so odlični igralci poskrbeli za smrtno tišino in za seboj pustili močan vtis in nam vsem dali misliti.

Po videnem je jasno, zakaj je predstava prejela številne nagrade. Jeseni 2022 so se uvrstili na Čufarjeve dneve, kjer so bili

absolutni zmagovalci festivala: Najboljša predstava po izboru strokovne žirije, najboljša predstava po izboru publike, kar dve nagradi za najboljšo žensko vlogo in še nagrada za najboljšo moško vlogo.

Nič čudnega ni, da je ekipa na koncu prejela bučen aplavz.

Naslov »Da ne boš sama« namiguje na samoto, vendar samote tokrat ni bilo: **v skoraj polni dvorani si je predstavo ogledalo več kot 150 gledalcev**, ki so aktivno spremljali uprizoritev, utrip naše prekrasne publike pa so zelo dobro začutili tudi igralci.

Po predstavi je sledilo prijetno skupno druženje z gledalci in z "zvezdami večera".

Se že veselimo novih skupnih gledaliških pustolovščin, ponovno se vidimo jeseni v novi abonmajski sezoni!

Hvala vsem, ki nas podpirate.

Gledališka skupina KUD Dobrova.

Spominjamo se rojaka prof. dr. Jožeta Riharja

Obletnica rojstva nestorja sodobnega slovenskega čebelarstva

V teh dneh se spominjamo enega od stebrov slovenskega čebelarjenja, brez katerega slednje danes zagotovo ne bi bilo to kar je. Govorimo o prof. dr. Jožetu Riharju, ki se je rodil 14. aprila 1914 v Gabrju pri Dobrovi pri Ljubljani in je s svojo strokovnostjo, eksperimentalnim delom in literaturo postavil znanstvene temelje sodobnemu slovenskemu čebelarjenju. Pri raziskovanju in pospeševanju čebelarstva ni imel pravega predhodnika, zato je bilo njegovo delo v številnih ozirih pionirsko.

»Brez čebel ne bi mogel živeti,« je dejal prof. dr. Jože Rihar leta 1999 ob podelitvi Jesenkovega priznanja (portret, foto Potrč, 1994)

Prof. dr. Jože Rihar je bil v vseh pogledih korak pred slovenskimi čebelarji. Tik pred vojno je diplomiral na beograjski fakulteti, leta 1965 pa je postal prvi doktor čebelarstva (z nalogo »Periodičnost pojave mane zelene jeline vaši u SR Sloveniji«) v tedanji Jugoslaviji in Sloveniji. Polnih 43 let je bil predavatelj in redni univerzitetni profesor čebelarstva na ljubljanski univerzi, priznan znanstvenik in ugleden strokovnjak doma in v tujini, kjer je deloval pedagoško, znanstveno in strokovno. Ves čas je opazoval, meril, tehtal, preskušal in zapisoval ter na ta način poskušal znanstveno utemeljene izsledke posredovati tako doma kot v tujini. Zato ne preseneča, da je bil vodilni povojni čebelar na slovenskih in jugoslovanskih tleh in kot tak postajal vedno bolj zaželen gost na tujih univerzah in strokovnih srečanjih. Poznanstva s tujo stroko so mu odpirala nove dimenzije, kjer je kot lakmusov papir črpal in nadgrajeval svoje znanje, a bil hkrati tudi sam tujim slušateljem neizčrpen vir znanja. Svoje znanje je poglobljal na tujih univerzah in raziskovalnih institutih: v Liebefeldu pri Bernu v Švici, na Poljskem, Montfavetu pri Avignonu, v Parizu in drugod. Njegovi uspehi in strokovnost niso ostali spregledani v tujini, zato je že leta 1968, tri leta po svojem doktoratu, prejel s strani svetovne čebelarске organizacije Apimondia najvišje priznanje, ki ga lahko dobi čebelarški strokovnjak in znanstvenik in se tako uvrstil med 35 najuglednejših čebelarških znanstvenikov iz vsega sveta. Slovenska strokovna javnost

(Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani) se mu je poklonila tri leta pred smrtjo, in sicer leta 1999, s prestižnim Jesenkovim priznanjem.

Opus z več kot 600 objavljenimi deli

Njegova neumornost se najbolje kaže z njegovim opusom, ki celo v današnjem merilu predstavlja sanje marsikaterega znanstvenika, kajti izdal je 673 pedagoških, znanstvenih in strokovnih del, verjetno pa bo čas napravil na plano še kakšno spregledano. Med vsemi temi posebno mesto zasedajo štiri. Prvo delo je »Vzrejšmo boljše čebele«, ki je nekakšna splošna biblija čebelarjenja. Drugo delo, »Mana iglavcev - Napovedovanje gozdnega medenja«, govori o metodi lovilnih plošč za napovedovanje gozdnega medenja. V »Čebelarjenje v nakladnem panju« Rihar utemeljuje praktičnost in uporabnost tovrstnih panjev. Avtorje opus pomembnejših del sklenil leta 1999 že s četrto dopolnjeno izdajo »Varoza čebel«, v kateri je strnil vsa svoja strokovna dognanja o pojavnosti in preprečevanju varoe.

Vrnil ugled kranjski sivki

Bil je prvi, ki je znanstveno raziskoval in selekcioniral kranjske čebele, ter ji vrnil ugodno mesto, ki ga je nekoč že imela. Na Kmetijskem inštitutu so pod vodstvom prof. dr. Jožeta Riharja prvič začeli z načrtno odbiro leta 1952 in z več letnim delom dokazali, da je mogoče povečati marljivost čebele in zmanjšati njihovo rojilnost. Ugotovitve so pritrile njegovim nasprotovanjem posame-

znikom, ki so želeli na območje kranjske čebele uvoziti matice italijanske pasme.

Medenje iglavcev je mogoče napovedati

Skoraj sočasno z vzrejo in odbiranjem matic je raziskoval tudi medenje gozdnih iglavcev in prvi na svetu izdelal temelje za napovedovanje hojeve mane. Rezultati njegovih raziskav so bili objavljeni v številnih čebelarških zbornikih po svetu (Madrid, Dunaj, Bonn, Moskva, Beograd, Praga...), obenem pa

Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani je ob 80. obletnici rojstva prof. dr. Jožeta Riharja organizirala strokovno srečanje čebelarjev. Ob tej svečanosti so izdali poseben zbornik.

Prof. dr. Jože in Vera Rihar, na domačem vrtu, v Rožni dolini v Ljubljani, 1997.

je bilo poglobljeno znanje tudi podlaga za doktorsko disertacijo leta 1965.

Zmagovalec panjske vojne

Prof. dr. Jože Rihar je na osnovi študija čebelarjenja naših znamenitih prednikov v nakladnih panjih uvajal v slovensko čebelarstvo njihov panj v novejši obliki. Uvajanje novosti seveda ni bilo po godu vsem čebelarjem, zato se je razvnela »panjska vojna«. A raziskave v zimah 1958 – 63 so nedvoumno pokazale primernost tega panja za naše podnebne razmere in zavezale jezik še zadnjim dvomljivcem. Prof. dr. Jože Rihar je s tem dokazal, da je nakladni način čebelarjenja pristno slovenski, da njegove prvine segajo v našo preteklost in da popolnega sistema pred več kot 200 leti ni imela nobena država na svetu.

Pionir maticnega mlečka

Uvedel je novo krmilo – suhi sladkor, s čimer je olajšal oskrbo čebeljih družin v brezpašnih obdobjih. Še bolj kot to pa je

Dr. Rihar je bil velik zagovornik čebelarjenja v nakladnih panjih. Pri svojih čebelah v Istri (julij 1996).

mogoče pomembno dejstvo, da je uvedel posamezne dele naprave za smukanje cvetnega prahu s čebel, ki jo je leta 1955 prinesel iz Švice in jo postopoma izpopolnjeval. Kot vodja Zavoda za čebelarstvo jo je pošiljal čebelarjem po vsej Jugoslaviji. Leta 1970 je prvi dal v prodajo naravni granulirani posušeni cvetni prah in s tem razširil paleto čebeljih pridelkov.

V boju zoper varozo

Ves čas svojega raziskovalnega dela je pozornost posvečal tudi čebeljim boleznim. Že leta 1952 je pri založbi Kmečka knjiga izdal knjižico o boleznih in škodljivcih čebel. Verjetno si tedaj še ni predstavljal, da bo slovenske panje že čez dobrih trideset let opustošil eden najbolj škodljivih zajedavcev – varoa. Problema se je lotil z izjemno vnemo, a za razliko od drugih, ki so prisegali na kemično zatiranje, je iskal okolju in čebelam prijaznejšo metodo. Leta 1999 je slovenskim čebelarjem ponudil knjigo »Varoza čebel«, v ka-

teri mu je uspelo zbrati vse kar je bilo na svetu novega na področju alternativnega zatiranja varoe. Prvi so njegovo metodo uporabili čebelarji iz Kranjske gore in mu v praksi pritrdili.

Vsesplošno aktiven

V teh nekaj odstavkih smo samo na grobo strnili njegove največje strokovne in znanstvene dosežke, kajti premalo je prostora, da bi se dotaknili prav vseh dognanj. Ob vsem tem je bil še vodja številnih zavodov in član stanovskih interesnih združenj doma ter po svetu. Bil je med pobudniki gradnje čebelarškega doma v Polhovem Gradcu, poskrbel je za vsebino radovljiškega muzeja čebelarstva in bil pobudnik številnih strokovnih srečanj. Ob vsem tem pa je bil še mož ženi Veri in oče trem otrokom. Z družino so sicer živeli v Rožni dolini v Ljubljani, a se je rad z vso družino vračal v rodne Gabrje. Umrle je 12. aprila 2002 v Ljubljani.

Gašper Tominc

Občni zbor društva

V soboto, 24. februarja 2024, smo se članice in člani DU Polhov Gradec zbrali na rednem letnem Občnem zboru.

Vse navzoče članice in člane je pozdravila predsednica društva Cecilija Jarc in pričela z otvoritvijo Občnega zbora, ki je bil 44. po vrsti. Poseben pozdrav je podelila gostom: predsedniku Mestne zveze DU Marjanu Sedmaku, tajnici Mestne zveze DU Ceciliji Lumberk, predsedniku Območne zveze DU Ljubljana-Vič Rudnik Mirku Jarcu, predsedniku DU Horjul Matku Zdešarju in predstavnici DU Vrzenec Zdenki Kogovšek. Župan Občine Dobrova - Polhov Gradec, Jure Dolinar, se je zahvalil za povabilo in se opravičil iz zdravstvenih razlogov. Vsem članicam in članom je pa zaže-

šlo 9 članov. Počastili smo jih z minuto molka. V letu 2023 je v naše društvo vstopilo 17 novih članov. »Da bo naša polhograjska barvita jesen še lepša, še vedno vljudno vabimo medse nove člane,« je povedala predsednica. Skladno s pravili društva glede sklepčnosti občnega zbora je nato predlagala kulturni program. Naš dolgoletni član Franci Trobec je vse prisotne razveselil z igranjem na harmoniki. Že ponarodelo pesem V dolini tihi smo pa z njim vsi zapeli. Po kulturnem programu je delovni predsednik nadaljeval z delom. Prvo poročilo je podala predsednica Cecilija Jarc o aktivnostih v društvu za leto 2023 ter plan dela za leto 2024. Blagajničarka Milena Pustovrh je podala poročilo o blagajniškem poslovanju za leto 2023 in finančni načrt za leto 2024.

Prosen, ki opravlja prevoze na delovanju projekta Prostofer, v naši občini. Viktor je iz našega društva edini prostovoljec in je lepo povabil še kakega člana, da se pridruži tej mreži. Predsednica nadzornega odbora Andrejka Novak je zaradi svoje odsotnosti pooblastila Ireno Pogačar, da je podala poročilo. Predsednik častnega razsodišča Cveto Pustovrh je podal svoje poročilo in zaključil z besedami, da je bilo društvo pridno in delovalo brez napak. Občni zbor je soglasno sprejel in potrdil vsa poročila. Sedma točka dnevnega reda je bila namenjena gostom in gostje so se oglasili. Prav vsi gostje so sodelovali pri tej točki. Predsednica se je zahvalila Občini Dobrova - Polhov Gradec, Krajevni skupnosti Polhov Gradec ter Javnemu zavodu Polhograjska graščina za pomoč in sodelovanje. Zahvala vsem predsednikom sekcij in komisij ter poverjenikom v društvu. Zahvala tudi prostovoljcu pri projektu Prostofer. Za pomoč in sodelovanje se je zahvalila tudi Mestni zvezi DU, ZDUS in Območni zvezi DU. Posebna zahvala gre gasilcem za pomoč, ki so očistili balinarsko progo in okolico

lel veliko zdravja in veselja.

Delovno predsedstvo v sestavi, Janez Založnik, Irena Pogačar in Franci Kožuh, je pričelo z delom. Predsednik Janez Založnik je vse prisotne lepo pozdravil in se jim zahvalil za zaupanje.

Verifikacijska komisija v sestavi: Tinca Škof in Ivica Malovrh sta opravile svoje delo in delovno predsedstvo je nadaljevalo z delom. Verifikacijska komisija je sporočila, da se je zbora udeležilo 48 % članic in članov. Za vedno je od nas od-

Podala je tudi poročilo o telovadbi. Naslednje poročilo je podal predsednik balinarske sekcije Janez Založnik. Predsednik komisije za socialno skrbstvo Jože Bizjan je naslednji podal poročilo in se hkrati zahvalil za poštrevnovalno delo poverjenikov. Poročilo o poho-

po avgustovski poplavi 2023. Prav posebna zahvala pa tudi Janezu in Simoni Založnik pri delu po poplavih na balinišču in notranjih prostorih. Da smo se pa lahko dobro slišali, gre pa zahvala naši blagajničarki Mileni in njenemu vnuku, ki je poskrbel za ozvočenje. Na koncu je predsednica povedala, da bodo vsi planirani dogodki za leto 2024 objavljeni na spletni strani Občine in Našem časopisu Prireditve Blagajne dežele v letu 2024. Ob zaključku se je predsednica zahvalila vsem za prisotnost ter jim zaželela zdravja, pozitivizma in lepih trenutkov do naslednjega Občnega zbora. Nato pa jim zaželela prijetno popoldne ob druženju ter dober tek, kajti iz kuhinje je že prijetno zadišalo.

Cecilija Jarc

Popravek

V prejšnji številki je na strani 43 in 44 bil objavljen članek "Tema meseca – Nesnovna kulturna dediščina". Izpadel je vir fotografije žiga Državne čipkarske šole Polhov Gradec (1906–1948). Fotografija je iz arhiva Klekljarskega društva Polhov Gradec. Za napako se opravičujemo.

Uredništvo Našega časopisa

Zlato in srebro učenkama Glasbene šole Emil Adamič

Lucija Ana Dragaš - srebrna plaketa

Cecilija Dolinar – zlata plaketa

Sobota, 9. marec, je bila za dve naši učenki zelo pestra, tekmovalna in hkrati prijetna in glasbeno popestrena.

Z večmesečnimi pripravami, učenjem, vajo, korepeticijami in najbolj pomembno – voljo in željo po uspehu, sta naši učenki prejeli visoke rezultate in visoka mesta na tekmovanjih. Cecilija Dolinar je na Glasbeni olimpijadi prejela zlato plaketo. Glasbena olimpijada v prvem delu skupno obsega pisni, slušni in izvajalski preizkus, kjer se preverja znanje preko vprašanj ter testnih nalog s področja glasbenega jezika. Drugi del je izvedba pesmi, zapete a capella ali s spremljavo. Tretji del pa obsega izvajanje svoje avtorske skladbe, napisane za tekmovanje. Skladba lahko obsega enega ali več instrumentov, nujno pa mora v zasedbi igrati tekmovalec. Cecilija se tekmovanja ni udeležila prvič, hkrati pa visoke

uspehe na različnih glasbenih področjih niza že nekaj let. Za letošnjo Glasbeno olimpijado je napisala svojo lastno skladbo za oboe ter spremljavo klavirja. Sama je tudi članica godbe Dobrova - Polhov Gradec, v kateri poleg oboe igra tudi saksofon. V vseh letih obiskovanja glasbene šole se je poleg oboe in saksofona učila tudi kljunasto flauto in klavir. Druga uspešna učenka je Lucija Ana Dragaš. Violinistka, ki vrhunske rezultate podira iz leta v leto. Letos je na 53. TEMSIG tekmovanju v 1.a težavnostni stopnji prejela srebrno plaketo. Na vseh tekmovanjih jo spremlja njena učiteljica in hkrati mentorica Tina Blaznik. Za korepeticije je poskrbela Maruša Freljih, učiteljica klavirja. Lucija Ana je nastopala tudi na zadnji Noči godbe 2023 – Z godbo okoli sveta, kot solistka z učiteljico Tino Blaznik, pri potovanju skozi Irsko. Iskrene čestitke obema nagrajenkama in vsem mentorjem in korepetitorjem!

M.D.

Preko Klobuka na Toško čelo

V zgodnjem čisto že pomladnem jutru se nas je 69 pohodnikov DU Dobrova 5. marca 2024 odpravilo na pohod v naši okolici.

Cilj pohoda je bil obiskati hribček Klobuk (441 m), ki ločuje našo Dobrovo od Ljubljane. V Gaberju se nas je že zbrala večina pohodnikov, nekaj pa se nam jih je pridružilo

še v Stranski vasi. Od tu smo pot nadaljevali proti Bokalcem. Nekaj časa smo hodili po kolesarski poti, potem pa pred Bokalci zavili levo na gozdno pot in po njej, do zelo shojene poti, ki vodi pohodnike iz Ljubljane na Klobuk. Pot je dobro shojena, kar pomeni, da je Klobuk priljubljena pohodniška točka, saj je primerna tako za otroke kot tudi za nas malo starejše.

Po urici hoje smo prispeli na jaso na vrhu hribčka. Tu smo si privoščili malico in uživali na sončku, ki je kljub zgodnjemu dopoldnevu prijetno grelo. Seveda pa smo si imeli tudi veliko za povedati, saj se je današnjega pohoda udeležilo kar nekaj starejših pohodnikov, ki se naših pohodov ne udeležujejo več. Nekaj pa je bilo tudi takšnih, ki so za lepe dogodke na naših po-

>>

hodih slišali in so se nam prvič pridružili. Ker vedno za spomin naredimo skupinsko fotografijo, smo se odpravili do koč na Klobuku, se slikali, nato pa pot nadaljevali proti našemu drugemu cilju, Toškemu čelu (590 m). Ja, pohod na Klobuk je za nas, ki smo mladi po srcu, bil premalo. Tudi pot proti Toškemu čelu je bila dobro shojena in vidi se, da je Klobuk res priljubljena izletniška točka za Ljubljancane in okoličane. Kmalu smo prečkali cesto, ki vodi iz Podutika na Dobrovo in se usmerili po cesti na Toško čelo. Pri spomeniku kuričku, smo zapustili cesto in se po gozdni poti, ki je na posameznih delih bila kar strma, usmerili proti Lovski koči. Ker smo že kar nekaj časa hodili, smo se v koči okrepčali. Golaž ali obara s prilogo, pripravljeno izpod pridnih rok kuharic, sta se zelo prilegla, zraven pa so

nas še postregle z flancati, po katerih so znane daleč na okoli. Predno smo odšli nazaj proti Dobrovi, smo se pogovorili

tudi o našem pohodu v aprilu, ki bo dvodnevni in tokrat na Madžarsko. Ker tudi z Toške čela vodi več poti, smo se

domov vračali po poti, ki je za posameznega pohodnika bila najkrajša. To je bilo razumljivo, saj poti dobro poznamo, bili pa

smo tudi že rahlo utrujeni, prehodili smo že krepko več kot 15 km. Nekaj pa je prispevala tudi pomladanska utrujenost.

Tekst in fotografija:
Vinko Kuder

ŠD Setnik praznovalo 20 let

V soboto, 2. marca 2024, smo člani ŠD Setnik izvedli letni občni zbor, na katerem smo obeležili tudi 20. obletnico ustanovitve društva.

Občni zbor smo tako izkoristili za praznovanje našega rojstnega dne – dosednji predsedniki društva so podali pregled dogajanja skozi leta, vse od ustanovnega občnega zbora, ki je potekal 24. aprila 2004. Občnega zbora sta se udeležila tudi župan Jure Dolinar in podžupanja Ana Oblak in nam ob tej priložnosti predala občinsko jubilejno priznanje. Naše "rojstnodnevno" praznovanje pa ni minilo niti brez torte, ob kateri smo člani društva obujali spomine na preteklost društva, se družili in kovali načrte za našo prihodnost.

V dvajsetih letih smo na področju športa dosegli veliko. Udeležili smo se številnih športnih turnirjev in dogodkov, organizirali na desetine turnirjev v malem nogometu in namiznem tenisu, redno izvajali

različne vadbe in drugače skrbeli za razvoj športne dejavnosti med sokrajani. Uspešnega delovanja društva se nadejamo tudi v prihodnje,

zato vabljeni, da nas spremljate in se nam pridružite.

ŠD Setnik

TURISTIČNO DRUŠTVO POLHOV GRADEC VABI NA

3X3 KOŠARKA

SOBOTA, 6. APRIL | **OB 10. URI**

PRIHOD NA PRIZORIŠČE 9:00

ŠPORTNA DORANA OŠ POLHOV GRADEC

OBIILNE NAGRADE

PRIJAVE PREKO: FB
TEL: 041 656 967 - ROK

Na podlagi 219. člena Pravilnika o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 50/5208407, 61/08, 99/09 – ZIPRS1011, 3/13, 81/16 in 11/22), Pravilnika o ohranjanju in spodbujanju razvoja kmetijstva in podeželja v občini Dobrova-Polhov Gradec za programsko obdobje 2015-2020 (Uradni list RS, št. 106/2015) in Statuta Občine Dobrova-Polhov Gradec (Uradni list RS, št. 26/2012, 43/2019) objavlja Občina Dobrova-Polhov Gradec naslednji

JAVNI RAZPIS za ohranjanje in spodbujanje razvoja kmetijstva in podeželja v občini Dobrova-Polhov Gradec za leto 2024

I. PREDMET RAZPISA
Predmet javnega razpisa je dodelitev nepovratnih sredstev za ohranjanje in spodbujanje razvoja kmetijstva in podeželja v občini Dobrova-Polhov Gradec za naslednje ukrepe:

- UKREP 1: Pomoč za naložbe v opredmetena ali neopredmetena sredstva na kmetijskih gospodarstvih v zvezi s primarno kmetijsko proizvodnjo (14. člen Uredbe Komisije (EU) št. 702/2014);
- UKREP 3: Pomoč za plačilo zavarovalnih premij (28. člen Uredbe Komisije (EU) št. 702/2014)
- UKREP 4: Pomoč za naložbe za ohranjanje kulturne in naravne dediščine na kmetijskih gospodarstvih (29. člen Uredbe Komisije (EU) št. 702/2014);
- UKREP 5: Podpora društvom na področju primarne kmetijske proizvodnje;
- UKREP 6: Pomoč za naložbe v predelavo in trženje kmetijskih in živilskih proizvodov ter naložbe v nekmetijsko dejavnost na kmetiji – *de minimis*;
- Ukrep 7: Pomoč za izobraževanje in usposabljanje na področju nekmetijskih dejavnosti na kmetiji ter predelave in trženja;
- UKREP 8: Izboljšanje gospodarske vrednosti gozdov (ukrep *de minimis*);
- UKREP 9: Enkratna pomoč dijakom in študentom kmetijskih šol.

II. UKREPI IN OSNOVNI POGOJI ZA KANDIDIRANJE NA JAVNI RAZPIS

Vlagatelji lahko vložijo skupaj največ dve vlogi na javni razpis in največ eno vlogo za posamezni ukrep.

Upravičenci pomoči z izvedbo ne smejo pričeti pred prejemom sklepa o dodelitvi pomoči.

Kadar je predmet vloge naložba, mora vlagatelj ob oddaji zahtevka dokazati, da je lastnik naložbe.

Osnovni pogoji na podlagi Uredbe komisije EU št. 702/2014:

Do pomoči po tem pravilniku za ukrepe na podlagi Uredbe Komisije (EU) št. 702/2014 niso upravičeni subjekti, ki so:

- naslovniki neporavnane naložbe za izterjavo na podlagi predhodnega sklepa Komisije EU, s katerim je bila pomoč razglašena za nezakonito in nezdružljivo z notranjim trgom;
 - podjetja v težavah;
 - upravičenci, ki nimajo poravnanih zapadlih obveznosti do občine.
- Pomoči po tem pravilniku se ne uporablja za:
- pomoč za dejavnosti, povezane z izvozom v tretje države ali države članice, in sicer če je pomoč neposredno povezana z izvoženimi količinami, vzpostavitev in delovanje distribucijske mreže ali drugim tekočimi stroški, povezanimi z izvozno dejavnostjo;
 - pomoč, ki je odvisna od prednostne uporabe domačega blaga pred uporabo uvoženega blaga.
 - pomoči po tem pravilniku za ukrepe na podlagi Uredbe Komisije (EU) št. 702/2014 se ne dodeli za davek na dodano vrednost razen, kadar po predpisih, ki urejajo DDV, le-ta ni izterljiv.

Osnovni pogoji na podlagi *de minimis* Uredbe Komisije (EU) št. 1408/2013
De minimis pomoč v skladu z Uredbo Komisije (EU) št. 1408/2013 z dne 18. decembra 2013 se uporablja za pomoč dodeljeno podjetjem javnim v primarni kmetijski proizvodnji, razen za:

- pomoči določene na podlagi cene ali količine proizvodov danih na trg;
- pomoč za dejavnosti povezane z izvozom dejavnosti v tretje države ali države članice, kot je pomoč, neposredno povezana z izvoženimi količinami, z ustanovitvijo in delovanjem distribucijske mreže ali drugimi tekočimi izdatki, povezanimi z izvozno dejavnostjo;
- pomoči, ki se dodelijo pod pogojem, da se domačim proizvodom pri uporabi daje prednost pred uvoženimi.

Do finančnih spodbud niso upra-

vičeni tisti subjekti, ki nimajo poravnanih zapadlih obveznosti do občine ali do države.

Do sredstev za razvoj niso upravičena mikro, majhna in srednje velika podjetja, ki so po Zakonu o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (Uradni list RS, št. 13/14 – uradno prečiščeno besedilo) v prisilni poravnavi, stečaju ali likvidaciji ter so kapitalsko neustrezna, kar pomeni, da je izguba tekočega leta skupaj s prenesenimi izgubami dosegla polovico osnovnega kapitala družbe.

Če je vlagatelj dejaven v primarni proizvodnji kmetijskih proizvodov in tudi v enem ali več sektorjih oziroma ima druge dejavnosti, ki spadajo na področje uporabe Uredbe (EU) št. 2013/1407, se navedena uredba uporablja za pomoč, dodeljeno v zvezi s slednjim sektorji ali dejavnostmi, če je na ustrezen način, na primer z ločitvijo dejavnosti ali stroškov, zagotovljeno, da primarna proizvodnja kmetijskih proizvodov ne prejema pomoči *de minimis*, dodeljene v skladu z Uredbo (EU) št. 1407/2013.

Če je vlagatelj dejaven v primarni proizvodnji kmetijskih proizvodov ter v sektorju ribištva in akvakulture, se določbe Uredbe Komisije (EU) št. 2014/717 z dne 27. junija 2014 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči *de minimis* v sektorju ribištva in akvakulture (UL L št. 190 z dne 28. 6. 2014, str. 45; v nadaljnjem besedilu: z Uredba Komisije (EU) št. 717/2014/EU) uporabljajo za pomoč, dodeljeno v zvezi s slednjim sektorjem, če je na ustrezen način, na primer z ločitvijo dejavnosti ali stroškov, zagotovljeno, da primarna proizvodnja kmetijskih proizvodov ne prejema pomoči *de minimis*, dodeljene v skladu z Uredbo (EU) št. 717/2014.

Osnovni pogoji na podlagi *de minimis* Uredbe Komisije (EU) št. 1407/2013

Do *de minimis* pomoči v skladu z Uredbo Komisije (EU) št. 1407/2013 z dne 18. decembra 2013 niso upravičena podjetja iz sektorjev:

- ribištva in akvakulture;
- primarne proizvodnje kmetijskih proizvodov iz seznama v Prilogi I k Pogodbi o delovanju Evropske unije;
- predelave in trženja kmetijskih proizvodov iz seznama v Prilogi I k Pogodbi o delovanju Evropske

unije v naslednjih primerih:
a) če je znesek pomoči določen na podlagi cene ali količine zadevnih proizvodov, ki so kupljeni od primarnih proizvajalcev ali jih zadevna podjetja dajo na trg;
b) če je pomoč pogojena s tem, da se delno ali v celoti prenese na primarne proizvajalce. Pomoč ne bo namenjena izvozu oz. z izvozom povezane dejavnosti v tretje države ali države članice, kot je pomoč, neposredno povezana z izvoženimi količinami, z ustanovitvijo in delovanjem distribucijske mreže ali drugimi tekočimi izdatki, povezanimi z izvozno dejavnostjo. Pomoč ne bo pogojena s prednostno rabo domačih proizvodov pred uvoženimi. Do finančnih spodbud niso upravičeni tisti subjekti, ki nimajo poravnanih zapadlih obveznosti do občine ali do države. Do sredstev za razvoj niso upravičena mikro, majhna in srednje velika podjetja, ki so po Zakonu o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (Uradni list RS, št. 13/14-uradno prečiščeno besedilo) v prisilni poravnavi, stečaju ali likvidaciji ter so kapitalsko neustrezna, kar pomeni, da je izguba tekočega leta skupaj s prenesenimi izgubami dosegla polovico osnovnega kapitala družbe. Skupna vrednost pomoči, dodeljena istemu upravičencu oziroma enotnemu podjetju na podlagi pravila »*de minimis*« v skladu z Uredbo Komisije (ES) št. 2013/1407 z dne 18. decembra 2013 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči *de minimis* (Uradni list EU L 352 24.12.2013) ne sme preseči 200.000,00 EUR v obdobju zadnjih treh proračunskih let, ne glede na obliko in namen pomoči ter ne glede na to, ali se pomoč dodeli iz sredstev države, občine ali Unije.

Če je podjetje dejavno v sektorjih iz prvega odstavka tega člena, ter je poleg tega dejavno v enem ali več sektorjih, ali opravlja še druge dejavnosti, ki sodijo na področje uporabe Uredbo Komisije (ES) št. 2013/1407, se ta uredba uporablja za pomoč, dodeljeno v zvezi s slednjimi sektorji ali dejavnostmi, če podjetje na ustrezen način, kot je ločevanje dejavnosti ali razlikovanje med stroški, zagotovi, da dejavnosti v sektorjih, ki so izključeni iz področja uporabe te uredbe, ne prejemajo pomoči *de minimis* na podlagi Uredbe Komisije (ES) št. 1407/2013.

UKREP 1: Pomoč za naložbe v opredmetena ali neopredmetena sredstva na kmetijskih gospodarstvih v zvezi s primarno kmetijsko proizvodnjo (14. člen Uredbe Komisije (EU) št. 702/2014)

Z naložbo se skuša doseči vsaj enega od naslednjih ciljev:

- izboljšanje splošne učinkovitosti in trajnosti kmetijskega gospodarstva, zlasti z zmanjšanjem stroškov proizvodnje ali izboljšanjem in preusmeritvijo proizvodnje;
- izboljšanje naravnega okolja, higienskih razmer ali standardov za dobrobit živali, če zadevna naložba presega veljavne standarde Unije;
- vzpostavljane in izboljšanje infrastrukture, povezane z razvojem, prilagajanjem in modernizacijo kmetijstva, vključno z dostopom do kmetijskih zemljišč in izboljšanjem zemljišč, oskrbo in varčevanjem z energijo in vodo.

Podukrep 1.1: Posodabljanje kmetijskih gospodarstev
Pomoč se lahko dodeli za naložbe v živinorejsko in rastlinsko proizvodnjo na kmetijskih gospodarstvih.

Upravičeni stroški:

- A. stroški izdelave projektne dokumentacije za novogradnjo (rekonstrukcijo) hlevov in gospodarskih poslopij na kmetijskih gospodarstvih;
- B. stroški gradnje, rekonstrukcije ali adaptacije hlevov in gospodarskih poslopij na kmetijskih gospodarstvih, ki služijo primarni kmetijski proizvodnji ter ureditev izpustov (stroški materiala);
- C. stroški nakupa nove ali rabljene kmetijske mehanizacije;
- D. stroški opreme hlevov in gospodarskih poslopij;
- E. stroški nakupa rastlinjaka, montaže ter opreme v rastlinjaku, z izjemo namakalnih naprav;
- F. stroški nakupa in postavitve zaščite pred neugodnimi vremenskimi razmerami (protitočne mreže...);
- G. stroški postavitve ali obnovitve sadnega ali drugega trajnega nasada;
- H. stroški nakupa računalniške programske opreme.

Upravičenci do pomoči so:

- kmetijska gospodarstva, vpisana v register kmetijskih gospodarstev, ki so pravne in fi-

zične osebe (ustrezajo kriterijem za mikro, podjetja), dejavne v primarni kmetijski proizvodnji, s sedežem na območju občine.

Pogoji za pridobitev:

- ponudba oziroma predračun za načrtno investicijo s specifikacijo del ali storitev;
- predložitev oddane kopije zbirne vloge v tekočem (oziroma preteklem letu, če rok za oddajo zbirne vloge v tekočem letu še ni potekel);
- dokazila, da se investicija se izvaja na območju občine;
- gradbeno dovoljenje za izvedbo investicije, če je s predpisi s področja gradnje objektov to potrebno, oziroma druga ustreza dokumentacija;
- pridobljena soglasja za izvedbo investicije (npr.: kulturnovarstveno, okoljevarstveno,...),
- dokazilo o presoji vplivov na okolje za investicije za katere mora biti opravljena (presoja vplivov na okolje mora biti opravljena pred datumom dodelitve pomoči).

Pomoč se ne dodeli:

- naložbam za skladnost s standardi Unije;
- investicijam, ki se izvajajo izven območja občine;
- investicijam, ki so financirane iz drugih javnih virov Republike Slovenije ali EU;
- za že izvedena dela;
- stroškom, povezanim z zakupnimi pogodbami;
- nakupom proizvodnih pravic, pravic do plačila in letnih rastlin;
- zasaditvijo letnih rastlin;
- stroškom v zvezi z odvodnjavanjem;
- nakupom živali in samostojnim nakupom kmetijskih zemljišč;
- obratnim sredstvom,

Intenzivnost pomoči:

- do 50 % upravičenih stroškov naložb na kmetijskih gospodarstvih.

Najvišji skupni znesek dodeljene pomoči za posamezno naložbo na kmetijskem gospodarstvu lahko znaša do 2.500 EUR. Vlogo za pomoč v okviru tega podukrepa predloži nosilec kmetijskega gospodarstva.

Podukrep 1.2 Urejanje kmetijskih zemljišč in pašnikov.

Pomoč se lahko dodeli za namen urejanja kmetijskih zemljišč (A) (nezahtevne agromelioracije) in pašnikov (B).

Upravičeni stroški:

- stroški izdelave načrta kmetijskega zemljišča (nezahtevne agromelioracije, pašniki);
- stroški izvedbe del za nezahtevne agromelioracije;
- stroški nakupa opreme za ograditev in pregraditev pašnikov z ograjo;
- stroški nakupa opreme za ureditev napajališč za živino.

Upravičenci do pomoči:

- kmetijska gospodarstva, vpisana v register kmetijskih gospodarstev, ki so pravne in fizične osebe (ustrezajo kriterijem za mikro, podjetja), dejavne v primarni kmetijski proizvodnji, s sedežem na območju občine.

Pogoji za pridobitev:

- ponudba oziroma predračun za načrtno investicijo s specifikacijo del ali storitev;
- predložitev oddane kopije zbirne vloge v tekočem oziroma preteklem letu, če rok za oddajo zbirne vloge v tekočem letu še ni potekel;
- dokumentacija potrebna za izvedbo naložbe,
- pridobljena soglasja za izvedbo investicije (npr.: kulturnovarstveno, okoljevarstveno,...)
- dovoljenje lastnika zemljišča za izvedbo naložbe, da vlagatelj ali njegovi družinski člani niso lastniki zemljišča;
- dokazilo, da se naložba se izvaja na območju občine

Pomoč se ne dodeli:

- naložbam za skladnost s standardi Unije;
- investicijam, ki se izvajajo izven območja občine;
- investicijam, ki so financirane iz drugih javnih virov Republike Slovenije ali EU;
- stroškom, povezanim z zakupnimi pogodbami;
- nakupu proizvodnih pravic, pravic do plačila in letnih rastlin;
- zasaditvi letnih rastlin;
- delom v zvezi z odvodnjavanjem;
- nakupom živali in samostojen nakup kmetijskih zemljišč;
- obratnim sredstvom;

Intenzivnost pomoči:

- do 50% upravičenih stroškov. Najvišji sku-

pni znesek pomoči lahko znaša do 2.500 EUR.

Vlogo za pomoč v okviru tega podukrepa predloži nosilec kmetijskega gospodarstva oziroma pooblaščen oseba, ki jo pooblastijo vsi nosilci kmetijskih gospodarstev, ki so vključeni v skupno naložbo.

UKREP 3: Pomoč za plačilo zavarovalnih premij (28. člen Uredbe Komisije (EU) št. 702/2014)

Cilj pomoči je sofinanciranje dela zavarovalnih premij za zavarovanje kmetijske proizvodnje, z namenom kritja izgub zaradi naslednjih dejavnikov:

- naravnih nesreč;
- slabih vremenskih razmer, ki jih je mogoče enačiti z naravnimi nesrečami in
- drugih slabih vremenskih razmer;
- boleznimi živali ali škodljivih organizmov na rastlinah ter
- zaščitnih živali.

S pomočjo se spodbuja kmetijske pridelovalce, da zavarujejo svoje pridelke pred posledicami škodnih dogodkov iz prejšnjega odstavka.

Upravičeni stroški:

- strošek zavarovalne premije, vključno s pripadajočim davkom od prometa zavarovalnih poslov, ki krije stroške za nadomestitev izgub zaradi slabih vremenskih razmer, ki jih je mogoče enačiti z naravnimi nesrečami in drugih slabih vremenskih razmer, boleznimi živali ali škodljivih organizmov na rastlinah ter zaščitnih živali in ne zahteva ali določa vrste ali količine prihodnje kmetijske proizvodnje.

Upravičenci do pomoči:

- kmetijska gospodarstva, vpisana v register kmetijskih gospodarstev, ki so pravne in fizične osebe, ki ustrezajo kriterijem za mikro, podjetja, dejavna v primarni kmetijski proizvodnji in imajo sedež na območju občine, ki sklenejo zavarovalno pogodbo za tekoče leto, ki je vključena v sofinanciranje po nacionalni uredbi za tekoče leto.

Pogoji za pridobitev:

- veljavna zavarovalna polica, z obračunano višino nacionalnega sofinanciranja;
- pomoč ne sme ovirati delovanja notranjega trga zavarovalniških storitev, biti omejena na zavarovanje, ki ga ponuja eno samo zavarovalniško podjetje ali skupna podjetij in biti pogojena s tem, da se zavarovalna pogodba sklene z zavarovalnico, ki ima sedež v zadevni državi članici;
- sklenjeno zavarovanje ne zahteva ali določa vrste ali količine prihodnje kmetijske proizvodnje.

Intenzivnost pomoči:

- do 20% upravičenih stroškov. Pomoč skupaj s pomočjo po nacionalni uredbi o sofinanciranju zavarovalnih premij za zavarovanje primarne kmetijske proizvodnje ne sme preseči 65% stroškov zavarovalne premije.

UKREP 4: Pomoč za naložbe za ohranjanje kulturne in naravne dediščine na kmetijskih gospodarstvih (29. člen Uredbe Komisije (EU) št. 702/2014)

Cilj pomoči je varovanje in ohranjanje značilnosti kulturne in naravne dediščine na kmetijskih gospodarstvih.

Upravičeni stroški:

- stroški naložbe v opredmetena sredstva (stroški za nabavo materiala za obnovo, stroški za izvajanje del).

Upravičenci do pomoči:

- kmetijska gospodarstva, vpisana v register kmetijskih gospodarstev, ki so pravne in fizične osebe, ki ustrezajo kriterijem za mikro, podjetja, dejavna v primarni kmetijski proizvodnji in imajo sedež na območju občine.

Pogoji za pridobitev:

- ponudba oziroma predračun za načrtno investicijo s specifikacijo del ali storitev;
- predložitev oddane kopije zbirne vloge v tekočem (oziroma preteklem letu, če rok za oddajo zbirne vloge v tekočem letu še ni potekel);
- dokazila, da se investicija se izvaja na območju občine;
- dokazilo, da je stavba vpisana v register nepremične kulturne dediščine (RKD), ki ga vodi ministrstvo, pristojno za kulturo;
- gradbeno dovoljenje za izvedbo investicije, če je s predpisi s področja gradnje objektov to potrebno, oziroma druga ustreza dokumentacija;
- dokazilo o ustreznih dovoljenjih za izvedbo naložbe, v kolikor je le to potrebno;
- dokazilo, da je objekt, ki je predmet ureditve, mora biti v lasti nosilca ali članov

kmetijskega gospodarstva;

- dokazilo, da se naložba izvaja na območju občine.

Intenzivnost pomoči:

- do 60% upravičenih stroškov. Najvišji skupni znesek dodeljene pomoči na posamezno naložbo na kmetijskem gospodarstvu lahko znaša do 2.500 EUR.

Vlogo za pomoč v okviru tega podukrepa predloži nosilec ali član kmetijskega gospodarstva.

UKREP 5: Podpora delovanju društev dejavnih na področju primarne kmetijske proizvodnje

Cilj pomoči je razvoj dejavnosti društev, ki delujejo na področju primarno kmetijsko proizvodnjo.

Upravičeni stroški:

- stroški kotizacije za tečaje, seminarje, predavanja, ki so vsebinsko vezani na dejavnosti primarne kmetijske proizvodnje;
- stroški nastopa na sejnih, katerih vsebine nastopov so vezane na dejavnosti primarne kmetijske proizvodnje;
- stroški prevoza in stroški vstopnin za strokovne ogled, vezane na dejavnosti primarne kmetijske proizvodnje.

Upravičenci do pomoči:

- društva, ki delujejo na področju primarne kmetijske proizvodnje in imajo sedež v občini.

Pogoji za pridobitev sredstev:

- predračun ali ponudba (s specifikacijo stroškov) za upravičene stroške, za katere se uveljavlja pomoč;
- program izobraževanja oz. usposabljanja povezanega s primarno kmetijsko pridelavo;
- dokazilo o dostopu do pomoči vsem upravičencem na območju občine.

Pomoč se ne dodeli:

- za stroške, ki nastanejo za udeležence, ki nimajo stalnega bivališče v občini.

Intenzivnost pomoči:

- do 50% upravičenih stroškov.
- Ne glede na določilo iz prejšnje alineje se pomoč ustrezno zniža, če bi z odobreno pomočjo presegli 15.000,00 EUR v obdobju zadnjih treh proračunskih let, ne glede na obliko in namen pomoči ter ne glede na to, ali se pomoč dodeli iz sredstev države, občine ali Unije.

UKREP 6: Pomoč za naložbe v predelavo in trženje kmetijskih in živilskih proizvodov ter naložbe v neekmetijsko dejavnost na kmetiji – de minimis

Cilj pomoči je diverzifikacija dejavnosti na kmetijskih gospodarstvih v predelavo in trženje kmetijskih in živilskih proizvodov ter širjenje neekmetijskih dejavnosti na kmetijskih gospodarstvih.

Upravičene naložbe:

- A. predelava primarnih kmetijskih proizvodov, gozdnih sadežev in zelišč;
- B. predelava gozdnih lesnih sortimentov;
- C. prodaja kmetijskih pridelkov in izdelkov s kmetij;
- D. turizem na kmetiji;
- E. dejavnosti povezane s tradicionalnimi znanji na kmetiji, storitvami in izdelki;
- F. vzreja in predelava vodnih organizmov;
- G. dejavnost povezana s tradicionalnimi znanji na kmetiji, storitvami oziroma izdelki.

Upravičeni stroški:

- stroški izdelave projektne dokumentacije;
- stroški gradnje ali obnove objekta;
- stroški nakupa opreme in naprav.

Upravičenci do pomoči:

- kmetijska gospodarstva, ki se ukvarjajo s predelavo in trženjem oziroma z nekmetijskimi dejavnostmi, s sedežem v občini Dobrova-Polhov Gradec.

Pogoji za pridobitev sredstev:

- trije predračuni s popisom del,
- dovoljenje za opravljanje dejavnosti ali dokazilo o registraciji dejavnosti ali drug ustrezen dokument;
- predložitev ustreznega dovoljenja in soglasij za izvedbo investicije, če je s predpisi s področja gradnje objektov to potrebno;
- dejavnost se mora izvajati na kmetiji še vsaj 5 let po zaključeni naložbi;
- dokazilo, da se naložba izvaja na območju občine.

Intenzivnost pomoči:

- do 50 % upravičenih stroškov.
- Ne glede na določilo iz prejšnje alineje se pomoč ustrezno zniža, če bi z odobreno pomočjo presegli 200.000 EUR, v obdobju zadnjih treh proračunskih let, ne glede na

obliko in namen pomoči ter ne glede na to, ali se pomoč dodeli iz sredstev Občine, države ali Evropske unije.

Ukrep 7: Pomoč za izobraževanje in usposabljanje na področju nekmetijskih dejavnosti na kmetiji ter predelave in trženja

Cilj pomoči je doseganje višje ravni strokovne izobraženosti in usposobljenosti kmetov in njihovih družinskih članov s področja nekmetijskih dejavnosti na kmetiji ter predelave in trženja kmetijskih proizvodov, ki niso proizvodi primarne kmetijske proizvodnje.

Podukrep 7.1: Individualno izobraževanje in usposabljanje

Upravičeni stroški:

- stroški kotizacij in šolnin za tečaje, seminarje in predavanja povezana z nekmetijskimi dejavnostmi ter predelavo in trženjem kmetijskih proizvodov;
- stroški udeležbe na sejnih, povezanih z nekmetijskimi dejavnostmi ter predelavo in trženjem kmetijskih proizvodov;
- stroški prevoza in stroški vstopnin za strokovne ogled, povezanih z nekmetijskimi dejavnostmi ter predelavo in trženjem kmetijskih proizvodov.

Pomoč se ne dodeli za:

- usposabljanja, ki so del javno veljavnih izobraževalnih programov poklicnega, srednjega in višjega strokovnega izobraževanja ter javno veljavnih študijskih programov;
- za stroške, ki nastanejo za udeležence, ki nimajo stalnega bivališče v občini.

Upravičenci do pomoči:

- nosilci in družinski člani kmetijskih gospodarstev, vpisani v register kmetijskih gospodarstev, ki imajo sedež na območju občine;
- društva, ki delujejo na področju kmetijstva in imajo sedež v občini.

Pogoji za pridobitev sredstev:

- predračuni s specifikacijo stroškov;
- program izobraževanja oz. usposabljanja povezanega z nekmetijskimi dejavnostmi na kmetiji predelavo ali trženjem kmetijskih proizvodov;
- dostopnost do pomoči vsem upravičencem na območju občine.

Intenzivnost pomoči:

- do 50 % upravičenih stroškov.
- Ne glede na določilo iz prejšnje alineje se pomoč ustrezno zniža, če bi z odobreno pomočjo presegli 200.000 EUR, v obdobju zadnjih treh proračunskih let, ne glede na obliko in namen pomoči ter ne glede na to, ali se pomoč dodeli iz sredstev Občine, države ali Evropske unije.

UKREP 8: Izboljšanje gospodarske vrednosti gozdvov (ukrep de minimis)

Cilj pomoči je izboljšanje konkurenčnosti gozdarstva, razvoj novih proizvodov ter uvažanje novih proizvodnih tehnologij in izboljšanje varnosti pri delu v gozdu.

Upravičeni stroški:

- stroški gradnje in rekonstrukcije gozdne vlake;
- stroški nakupa in dobave nove in rabljene opreme.

Upravičenci do pomoči:

- kmetijska gospodarstva, vpisana v register kmetijskih gospodarstev, ki imajo sedež na območju občine.

Pogoji za pridobitev sredstev:

- dokazilo, da se investicije, izvaja na območju občine;
- dokazilo, da ima kmetijsko gospodarstvo v lasti ali najemu najmanj 5 ha gozda;
- soglasje Zavoda za gozdove za načrtovan poseg;
- mapna kopija z vrisano predvideno traso gozdne vlake;
- druga dokumentacija potrebna na izvedbo investicije.

Intenzivnost pomoči:

- do 50 % upravičenih stroškov. Najvišji znesek dodeljene pomoči je 2.500 EUR.
- Ne glede na določilo iz prejšnje alineje se pomoč ustrezno zniža, če bi z odobreno pomočjo presegli 200.000 EUR, v obdobju zadnjih treh proračunskih let, ne glede na obliko in namen pomoči ter ne glede na to, ali se pomoč dodeli iz sredstev Občine, države ali Evropske unije

UKREP 9: Enkratna pomoč dijakom in študentom kmetijskih šol

Cilj pomoči je spodbujati mlade, da se odločajo za šolanje na kmetijskih šolah, s čemer

želimo doseči boljšo izobrazbeno strukturo na kmetijah.

Upravičenci do pomoči:

- dijaki in študentje kmetijskih in gozdar-skih šol ali univerz, ki živijo v skupnem gospodinjstvu z nosilcem kmetijskega go-spodarstva.
- Pogoji za pridobitev pomoči:
- kmetijsko gospodarstvo, katerega član je upravičenec, mora biti vpisano v evidenco kmetijskih gospodarstev;
- uspešno zaključeno šolanje v preteklem šolskem letu;
- redno vpisan v srednješolski ali univer-zitetni program kmetijskih in gozdarskih smeri, v tekočem šolskem letu programov;
- enkratna pomoč se ne izplača dijakom in študentom, ki niso vpisani v kmetijske šole;
- dijaki in študentje ponovno vpisani v isti letnik in študentje, ki izgubijo status, do pomoči niso upravičeni.

- Upravičenci predložijo naslednjo dokumen-tacijo:
- izjavo, da bo prosilec prevzemnik kmetije;
 - potrdilo o katastrskem dohodku kmetij-skega gospodarstva;
 - kopijo zadnjega šolskega spričevala;
 - potrdilo o višini prejemanja štipendije (če jo prosilec prejema).
- Intenzivnost pomoči:
- enkratna pomoč do višine 450 € na dijaka in študenta v tekočem šolskem letu.

V. OKVIRNA VIŠINA SREDSTEV IN MERILA ZA OCENJEVANJE VLOG

Skupna okvirna višina nepovratnih sredstev, ki so namenjena za ukrepe za razvoj podežlja po tem javnem razpisu, je **25.000,00 EUR**.

Okvirna višina sredstev po posameznih ukrepih

Ukrep	Višina razpisanih sredstev v EUR	Odstotek sredstev v %
UKREP 1: Pomoč za naložbe v opredmetena ali neopredmetena sredstva na kmetijskih gospodarstvih v zvezi s primarno kmetijsko proizvodnjo	7.500	30%
UKREP 3: Pomoč za plačilo zavarovalnih premij	250	1%
UKREP 4: Pomoč za naložbe za ohranjanje kulturne in naravne dediščine	2.000	8%
UKREP 5: Podpora društvom na področju primarne kmetijske proizvodnje	4.250	17%
UKREP 6: Pomoč za naložbe v predelavo in trženje kmetijskih in živinskih proizvodov ter naložbe v nekmetijsko dejavnost na kmetiji	3.250	13%
Ukrep 7: Pomoč za izobraževanje in usposabljanje na področju nekmetijskih dejavnosti na kmetiji ter predelave in trženja	2.000	8%
UKREP 8: Izboljšanje gospodarske vrednosti gozdov	4.250	17%
UKREP 9: Enkratna pomoč dijakom in študentom kmetijskih šol	1.500	6%

V kolikor bodo zaprosena sredstva posame-znega ukrepa nižja od razpisanih sredstev posameznega ukrepa, se sredstva prerazpo-redijo na druge ukrepe v pripadajočih deležih.

Če bo na razpis ali posamezen ukrep prispelo več vlog, kot je na razpolago sredstev, se odstotek pomoči sorazmerno zniža.

VI. ROK PORABE DODELJENIH SREDSTEV

Vlagatelji za sredstva dodeljena za leto 2024 vložijo zahtevkov za izplačilo najkasneje do **30. 11. 2024**.

VII. Način prijave in roki:

Izpolnjeno razpisno dokumentacijo vlagatelji pošljejo priporočeno po pošti, ali oddajo ne-posredno na sedežu občine.

Ovojnica mora biti opremljena z naslednjimi podatki: **Občina Dobrova-Polhov Gradec, Stara cesta 13, 1356 Dobrova** s pripisom **»ne odpiraj, javni razpis, kmetijstvo«**. Na hrbtni strani mora biti označen **naslov pošiljatelja vloge. Vloge iz katerih ni razvidno, da se nanašajo na javni razpis**

se zavrže.

Rok za oddajo vlog: 5. 4. 2024

VIII. Obravnavanje vlog in postopek odobritve

Odpiranje in pregled vlog
Odpiranje pravočasno prispelih vlog bo **10. 4. 2024**, v prostorih občine Dobrova-Polhov Gradec. Odpiranje vlog ni javno. Prispele vloge bo pregledala in strokovno ocenila ko-misija, ki jo imenuje župan občine Dobrova-Polhov Gradec.

S sklepom župana se zavrže vloge:

- ki so prepozno prispele,
- ki niso oddane na predpisani razpisni do-kumentaciji,
- nepopolne vloge, ki jih v navedenem roku vlagatelj ne dopolni ali jih dopolni neustre-zno,
- in zavrne vloge:
- ki so neutemeljene,
- z nasprotujočimi podatki v vlogi in prilo-gah,
- ki so vložene v nepravilno opremljenih ovojnicah,
- vsebinsko neustrezne vloge,
- ki ne bodo izpolnjevale pogojev za prijavo,
- ki jih bo komisija, na podlagi meril za oce-njevanje in vrednotenje, ocenila kot neu-strezne.

Popolnost in dopolnitve vlog

Vloga se šteje za popolno, če je razumljiva in ima priložene vse priloge.

Vlagatelje nepopolnih vlog komisija v roku 8 dni od odpiranja in strokovnega pregleda vlog pisno pozove, da jih dopolnijo. Rok do-polnitve je 15 dni od prejema poziva za do-polnitev. Dopolnitve poslane po roku se ne upoštevajo.

IX. Obveščanje o izboru

O dodelitvi sredstev po tem pravilniku od-loča na predlog strokovne komisije župan oziroma oseba, ki jo pooblasti župan.

Vlagateljem katerih vloge izpolnjujejo predpi-sane pogoje iz predpisov in javnega razpisa in so za namen zagotovljena sredstva se izda sklep o pravici do sredstev.

V obrazložitvi sklepa o pravici do sredstev je utemeljena odločitev in v primeru pozitivne odločitve opredeljena višina dodeljenih sred-stev, namen in upravičeni stroški za katere so sredstva namenjena.

Rok za izdajo sklepa o pravici do sredstev je 60 dni od ugotovitve vseh dejstev.

Hkrati s prejemom sklepa bodo vlagatelji po-zvani k podpisu pogodbe, s katero se uredijo medsebojne obveznosti med prejemnikom sredstev in Občino Dobrova-Polhov Gradec. Vlagatelji morajo podpisano pogodbo posre-dovati na občino v roku 8. dni od prejema, drugače se šteje da odstopajo od pogodbe.

VI. Razpisna dokumentacija

Razpisna dokumentacija (navodila in obraz-ci) je na voljo na spletni strani: <http://www.dobrova-polhovgradec.si>. Lahko pa jo na osnovi poslane zahteve na elektronski naslov info@dobrova-polhovgradec.si, posredujemo tudi po elektronski pošti.

Kontaktna oseba občinske uprave za infor-macije je Rok Pulevič.

X. Pritožba na odločitev

Zoper odločitev o pravici do sredstev lahko upravičenec vloží pritožbo na naslov občine v roku 8. dni od prejema odločbe.

XI. Zahtevki za izplačilo

Za izplačilo sredstev vlagatelji vlagajo zahtev-ke na predpisanem obrazcu.

Upravičenci lahko vlagajo zahtevke:

- za izplačilo upravičenih sredstev v letu 2024 najkasneje do 30.11.2024,
- za izplačilo upravičenih sredstev v letu 2025 najkasneje do 30.4.2025.

Izplačilo se upravičencu izvrši po opravljenih delih na podlagi računa in potrdila o plačilu računa.

Na podlagi popolnega zahtevka, se sredstva izplačajo na vlagateljev transakcijski račun. Nakazilo na transakcijski račun šteje, da je bilo zahtevku v celoti odobreno.

Če zahtevku ni v celoti ugodeno, se o spremembah odloči z odločbo. Na to odločbo

pritožba ni dovoljena.

Zahtevke, ki so v nasprotju z zahtevami pred-pisov, javnega razpisa ali odločbe o pravici do sredstev se zavrne.

XII. Spremljane namenske porabe sred-stev

Namensko porabo proračunskih sredstev za ohranjanje in razvoj kmetijstva in podeželja v Občini Dobrova-Polhov Gradec spremlja komisija. Namen porabe sredstev lahko ugo-tavlja tudi nadzorni odbor občine.

Vlagatelj je dolžan vrniti nenamensko pora-bljena sredstva skupaj z zakonitimi zamu-dnimi obresti, ki se obračunavajo od dneva plačila upravičencu do dneva vračila sredstev. V teh primerih ne more pridobiti sredstev za dobo petih let.

Če se ugotovi:

- da so bila dodeljena sredstva delno ali v celoti nenamensko porabljena,
- da je vlagatelj za katerikoli namen pridobi-tve sredstev navajal neresnične podatke,
- da je vlagatelj za isti namen in iz istega na-slova ponovno pridobil finančna sredstva pred iztekom za to določenega obdobja v razpisu,
- da je vlagatelj odtujil (prodal) nepremično in opremo sofinancirano iz proračuna ob-ne čine, pred iztekom 5 let,
- če investicije za katero je pridobil sred-stva ni dokončal oz jo je končal v bistveno manjšem obsegu kot je predvideval v pri-javi na razpis,
- druge nepravilnosti pri uporabi sredstev.

XIII. Informacije

Dodatne informacije po telefonu: 01 3601 800, kontaktna oseba: Rok Pulevič. Morebi-tna vprašanja je mogoče posredovati tudi po elektronski pošti: rok.pulevic@dobrova-polhovgradec.si.

Št.: 3300-0001/2024-2
Datum: 22.2.2024

Župan
Občine Dobrova-Polhov Gradec
Jure Dolinar

Na podlagi 219. člena Pravilnika o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 50/07, 61/08, 99/09 – ZIPRS1011, 3/13 in 81/16), Pravilnika o dodelitvi proračunskih sredstev za postavitev malih komunalnih čistilnih naprav v Občini Dobrova - Polhov Gradec od leta 2017 do 2023 (Uradni list RS 20/2017) in Statuta Občine Dobrova-Polhov Gradec (Uradni list RS, št. 26/2012, 43/2019) objavlja Občina Dobrova-Polhov Gradec naslednji

Javni razpis
za dodelitev proračunskih sredstev postavitev malih komunalnih čistilnih naprav v Občini Dobrova-Polhov Gradec v letu 2024

I. Predmet razpisa

Sofinanciranje nakupa malih komunalnih čistilnih naprav velikosti do 50 PE v Občini Dobrova-Polhov Gradec.

II. Upravičenci do sredstev

Upravičenci dodelitve proračunskih sredstev so fizične osebe s stalnim prebivališčem v občini;

III. Višina pomoči:

Sofinancira se do 35% upravičenih stroškov za postavitve male komunalne čistilne na-prave velikosti do 50 PE, vendar največ 250 € upravičenih stroškov na PE.

Spolšni pogoji upravičenosti:

- Upravičenec z deli ne sme pričeti pred pod-pisom pogodbe.
- Mala komunalna čistilna naprava mora biti skladna s predpisi Uredbe o od-vajanju in čiščenju komunalne odpa-dne vode (Uradni list RS, št. 98/2015).
- Mala komunalna čistilna naprava mora biti postavljena izven predvidenih območ-ij aglomeracij skladno z Operativnim programom odvajanja in čiščenja komu-nalne odpadne vode v Republiki Sloveniji, razen v primerih, kadar bi z odvajanjem v

- javno kanalizacijo nastali nesorazmerno visoki stroški glede koristi za okolje. Se-znam upravičenih območijh za leto 2024 je del razpisne dokumentacije. Mala ko-munalna čistilna naprava mora biti izven vodovarstvenih območij. Informacije o vodovarstvenih območjih pridobi vlagate-lj na Občini Dobrova – Polhov Gradec.
- Učinek čiščenja male komunalne čistil-ne mora dosegati parametre, določene v Uredbi o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode (Uradni list RS, št. 98/2015).
- Lokacija postavitve male komunalne či-stilne naprave mora omogočati neovirano praznjenje.
- Upravičenci morajo razpolaga-ti z zemljiščem na katerem na-črtujejo postavitev MKČN.
- Upravičenci lahko pridobijo sredstva za isto naložbo le enkrat. V kolikor je upravi-čenec že prejel javna sredstva za isti namen, do sredstev po tem razpisu ni upravičen.
- Sredstva se ne dodelijo za naložbe izven območja Občine Dobrova – Polhov Gra-dec.
- Najnižja skupna višina pomoči, ki se izpla-ča upravičencu je 50€.
- Objekt na katerega se priklaplja MKČN mora imeti veljavno gradbeno dovoljenje.
- Ob oddaji zahtevka mora biti MKČN vpi-sana v evidenco izvajalca javne službe.

Upravičeni in neupravičeni stroški: Upravičeni stroški:

- stroški nakupa male komunalne čistilne naprave velikosti do 50 PE,
- stroški postavitve male komunalne čistil-ne naprave velikosti do 50 PE,
- stroški montaže male komunalne čistilne naprave velikosti do 50 PE.

Neupravičeni stroški:

- gradbena dela povezana s postavitvijo na-kupa male komunalne čistilne na-prave,
- stroški izvedbe analiz, pridobitve soglasij, meritev in drugi splošni stroški,
- DDV,
- drugi stroški.

IV. Višina razpisanih sredstev

Sredstva bremenijo proračunsko postavko 11004 Proračuna občine Dobrova-Polhov Gradec za leto 2024. Okvirna višina razpisa-nih sredstev je za leto 2024 je 12.000 €.

V. Razpisna dokumentacija

Razpisna dokumentacija (navodila in obraz-ci) in ostale informacije so objavljeni na: <http://www.dobrova-polhovgradec.si>. Kon-taktna oseba občinske uprave za informacije je Rok Pulevič.

VI. Način prijave in roki:

Izpolnjeno razpisno dokumentacijo vlagatelji pošljejo priporočeno po pošti, ali oddajo ne-posredno na sedežu občine. Ovojnica mora biti opremljena z naslednjimi podatki: **Občina Dobrova-Polhov Gradec, Stara cesta 13, 1356 Dobrova** s pripisom **»ne odpiraj, javni razpis, MKČN«**. Na hrbtni strani mora biti označen **naslov po-šiljatelja vloge. Vloge iz katerih ni raz-vidno, da se nanašajo na javni razpis se zavrže**. Razpis je odprt do porabe sredstev (Datum in ura zaprtja razpisa bosta objavljena na spletni strani občine) oz. najkasneje do 1. 12. 2024. Popolne vloge se razvrstijo po datumu in uri prejetja. Pravočasno dopolnjene vloge se uvr-stijo po vrstnem redu na konec seznama. V primeru, da je v seznam popolnih vlog uvrščeno več vlog kot je na voljo sredstev se sredstva razdelijo vsem popolnim vlogam v enakem deležu.

VII. Obravnavanje vlog in postopek odobritve

Odpiranje in pregled vlog:

Vloge se odpirajo po vrstnem redu prejetja. Odpiranje vlog ni javno. Vlagatelje nepopol-nih vlog se pozove k dopolnitvi. Prispele vloge bo v 10. dneh od prejema vloge pregledala in strokovno ocenila komisija, ki jo imenuje župan občine Dobrova- Polhov Gradec.

S sklepom župana se zavrže vloge:

- ki so prepozno prispele,
- ki niso oddane na predpisani razpisni do-kumentaciji,
- nepopolne vloge, ki jih v navedenem roku vlagatelj ne dopolni ali jih dopolni neustre-zno.

in zavrne vloge:

- ki so neutemeljene,
- z nasprotujočimi podatki v vlogi in prilo-gah,

- ki so vložene v nepravilno opremljenih ovojnicah,
 - vsebinsko neustrezne vloge,
 - ki ne bodo izpolnjevale pogojev za prijavo.
- Popolnost in dopolnitve vlog:
Vloga se šteje za popolno, če je izpolnjena na obrazcih razpisne dokumentacije, je razu-mljiva in ima priložene vse priloge.

Vlagatelje nepopolnih vlog komisija v roku 8 dni od odpiranja in strokovnega pregleda vlog pisno pozove, da jih dopolnijo. Rok do-polnitve je 15 dni od prejema poziva za do-polnitev. Dopolnitve poslane po roku se ne upoštevajo.

VIII. Obveščanje o izboru

O dodelitvi sredstev po tem pravilniku od-loča na predlog strokovne komisije župan oziroma oseba, ki jo pooblasti župan. Vlagateljem katerih vloge izpolnjujejo predpi-sane pogoje iz predpisov in javnega razpisa in so za namen zagotovljena sredstva se izda sklep o pravici do sredstev in se z njimi pod-piše pogodba. V obrazložitvi sklepa je utemeljena odločitev in v primeru pozitivne odločitve opredeljena višina dodeljenih sredstev, namen in upravi-čeni stroški. Rok za izdajo sklepa je 60 dni od ugotovitve vseh dejstev.

IX. Pritožba na odločbo

Zoper odločitev v sklepu o pravici do sredstev lahko upravičenec vloží pritožbo na naslov občine v roku 8. dni od prejema odločbe.

X. Zahtevki za izplačilo

Za izplačilo sredstev vlagatelji vlagajo zahtev-ke na predpisanem obrazcu. Izplačilo se upravičencu izvrši po opravljenih delih na podlagi vložene zahtevka za izpla-čilo, ki mu upravičenec priloži:

- fotokopijo računa,
- fotokopij potrdila o plačilu računa,
- poročilo o prvih meritvah za MKČN z zmogljivostjo manjšo od 50 PE, z analizo iztoka iz MKČN, ki mora dosegati para-metre določene v Uredbi o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode (Ura-dni list RS, št. 98/2015),
- dokazilo, da je MKČN vpisana v evidenco MKČN pri izvajalcu javne službe.

Zahtevke se vlaga najkasneje do 31. 12. 2025. V kolikor prve meritve ne dosegajo paramet-rov določenih v Uredbi o odvajanju in čiše-nju komunalne odpadne vode (Uradni list RS, št. 98/2015), lahko upravičenec z vlogo zapro-si za podaljšanje roka. V vlogi navede razloge za podaljšanje roka. Na podlagi popolnega zahtevka, se izplačajo sredstva na vlagateljev transakcijski račun. Nakazilo na transakcijski račun šteje, da je bilo zahtevku v celoti odobreno. O spremem-bi roka za vložitev zahtevka, se na podlagi utemeljenih razlogov odloči s sklepom. Zahtevke, ki so v nasprotju z zahtevami pred-pisov, javnega razpisa ali sklepa o pravici do sredstev se zavrne.

XI. Spremljane namenske porabe sredstev:

Upravičenec je dolžan vrniti nenamensko porabljena sredstva skupaj z zakonitimi zamudnimi obresti, ki se obračunavajo od dneva plačila upravičencu, do dneva vračila sredstev v primerih, ko se ugotovi:

- da so bila dodeljena sredstva delno ali v celoti nenamensko porabljena,
- da je upravičenec za katerikoli namen pri-dobitve sredstev navajal neresnične podat-ke,
- da je upravičenec za isti namen in iz istega naslova ponovno pridobil finančna sred-stva pred iztekom za to določenega obdo-bja v razpisu,
- če investicije za katero je pridobil sredstva ni dokončal oz. jo je končal v bistveno manjšem obsegu kot je predvideval v pri-javi na razpis,
- druge nepravilnosti pri uporabi sredstev.

V primerih iz prejšnjega odstavka upraviče-nec ne more pridobiti sredstev za dobo petih let.

XII. Informacije

Dodatne informacije po telefonu: 01 3601 800, kontaktna oseba: Rok Pulevič. Morebi-tna vprašanja je mogoče posredovati tudi po elektronski pošti: rok.pulevic@dobrova-polhovgradec.si.

Št. dokumenta: 3542-0001/2024-1
Datum, 1. 3. 2024

Jure Dolinar, l.r. župan

Županova beseda

Spoštovane občanke, spoštovani občani

Ni dolgo nazaj, ko smo se ob takim času pogovarjali, kako zelo bi se radi gibal in rekreirali, pa nam takratni predpisi tega niso dovoljevali, ali pa so nam gibanje omejevali. Resnično smo lahko veseli, da smo se otrsli tegob, ki nam jih je prinašala epidemija.

Torej danes ni prav nobenih ovir, da se otresemo zimske oziroma spomladanske utrujenosti in se posvetimo temu, da s telesno aktivnostjo poskrbimo, da bo tudi v našem zdravem organizmu prebival zdrav duh. Ko bomo vsaj tako zadovoljni in razgibani kot naši vsakodnevni jutranji telovadci, bo tudi pogled na vsakodnevne izzive drugačen in bomo lahko pri svojem delu bolj uspešni in s tem tudi bolj zadovoljni v svoji koži.

Glede na to, da se nam približujejo prazniki, katerih marsikdo po svetu ne bo doživel zaradi vojn in nasilja, vsaj mi poskrbimo, da si vzamemo kak trenutek svojega dragocenega časa in ga posvetimo osamljenim. Verjamem, da se zavedate tega, da druženje in pomoč tistim, ki nas potrebujejo, osreči obe strani in na tak način naša skupnost postaja še močnejša, zato se vam za tovrstna dejanja še posebej zahvaljujem. Naj tistim, ki medijev ne spremljate prav redno, še povem, da smo kot zaupanja vredna občina prepoznani

tudi v gospodarskih krogih. Namreč pred več kot poldrugim desetletjem oblikovano območje obrtno industrijske cone, počasi le privablja investitorje in iz degradiranega območja postaja gospodarski center občine z novimi delovnimi mesti. Kot kaže bo prva in za naše razmere visoka investicija izvedena s sodelovanjem švicarske skupine Emil Frey. V ta namen bo investitor razpisal tudi štipendijo za lokalno mladino. Veseli smo, da gre za trajnostno naravnano podjetje, ki želi sodelovati z lokalno skupnostjo in tudi vračati del zaslužka, ki ga bo ustvarilo v našem okolju.

Tistim, ki praznujete prihajajoče praznike, želim ob tem doživetju veliko miru, ostalim, ki pa se boste posvetili le tradicionalni kulinariki, pa nekoliko več volje do gibanja, da bodo vnesene kalorije tudi na pravi način potrošene.

Želim vam vse dobro.

Miran Stanovnik, vaš župan

Priključek Dragomer

Skladno z načrti

Log – Dragomer, 11. marec 2024: Gradnja novega avtocestnega priključka Dragomer na primorski avtocesti poteka po terminskem načrtu in skladno z dogovorjenimi roki.

Gradnja naj bi potekala do februarja leta 2025, v vmesnem času pa so predvidene tudi posamezne zapore.

Na gradbišču novega avtocestnega priključka na Lukovici še naprej brnijo gradbeni stroji. Dela so se začela avgusta lani in naj bi, kot pojasnjujejo na Družbi za avtoceste Republike Slovenije, potekale 18 mesecev. Trenutno izvajalec konzorcij podjetij JV Trgograd in GP Krk ter podizvajalec CBE dela izvajajo skladno s terminskim planom in v dogovorjenih rokih.

Gradnja poteka na več lokacijah hkrati. Del projekta je poleg gradnje štirikrakega priključka, ki je umeščen na Lukovici, tudi ureditev nove povezovalne ceste do Vnanjih Goric, s katero bo promet za južni del Barja speljan mimo Brezovice. »Izvajalec je skladno s terminskim planom v februarju 2024 izvajal dela na priključnih krakih A in B, ki se lokacijsko nahajajo v občini Log-Dragomer ob avtocesti ter na priključnih krakih C in D. Prav tako je izvajalec izvajal dela na gruščnatih slopih na lokaciji križišča K2, ki je ob avtocesti. V februarju 2024 so še naprej vzdrževali ukrepe na avtocesti za vodenje in zavarovanje pasu za odcep na lokacijo gradbišča iz smeri Ljubljane proti Vrhniki, kjer je stekel promet iz avtoceste na lokacijo gradbišča. Nadaljevala so se tudi dela za izvedbo deviacije 1-2 ob regionalni cesti na lokaciji na meji občin Brezovica in Log-Dragomer ter deviaciji 1-3 v občini Brezovica,

kjer so se izvedli AB zidovi kot podlaga za ograje lastnikov parcel objektov od Tržaške ceste HŠ 595 do HŠ 593,» so nam pojasnili na Občinski upravi Občine Log-Dragomer. Trenutno na območju med avtocesto in regionalno cesto, kjer se bodo čez dobri dve leti vozniki z regionalne ceste lahko vključili na avtocesto, pospešeno potekajo zemeljska dela. Težki gradbeni stroji v povezovalni plato za konsolidacijo vgrajujejo kamniti nasip. Zemeljska dela prav tako izvajajo na bodoči povezovalni cesti, ki bo potekala med Vnanjimi Goricami in avtocesto.

Še naprej je pestro ob Dolinarjevem jarku na Lukovici, kjer izvajalci nadaljujejo z zemeljskimi deli za ureditev križišča ceste Pod Gradom in regionalne

ceste. Začelo se je tudi urejanje potoka Drobinka na območju Vnanjih Goric. »V februarju 2024 je izvajalec urejal cesto od križišča K5 do križišča K6 (prehod za progo na Vnanjih Goricah) na območju Podpeške 128 do Podpeške 132. V februarju 2024 so se nadaljevala dela na vgradnjah nasipov prek obremenilnega nasipa na posamezne lokacije od križišča K5 (Vnanje Gorice) do križišča K3 (ob južnem delu AC),» so še povedali na Občini, kjer dodajajo, da izvajalec nadaljuje z deli za postavitev protihrupne ograje.

Promet bo med gradnjo občasno oviran tudi na avtocesti

Med gradnjo priključka bodo,

glede na posamezne faze izvajanja del, vzpostavljeni različni tipi zapor. Večinoma naj bi zapore omogočale ureditev prometa po dveh začasnih, zoženih prometnih pasovih v eno smer vožnje. Ker je predmet pogodbenih del tudi izgradnja križišča na regionalni cesti Brezovica–Vrhnika, so predvidene različne vrste zapor tudi na tej cesti. »Obvestila o različnih fazah zapor in ureditvi prometa bodo objavljena v medijih (radio), na spletnih straneh upravljalcev cest oz. sofinancerjev (DARS, DRSI, Občina Brezovica, Občina Log-Dragomer), spletni strani www.promet.si«, so za Na časopis pojasnili na DARS.

Z ureditvijo priključka in spremljajoče infrastrukture bodo promet preusmerili z regionalnih cest Brezovica-Vrhnika in Brezovica-Podpeč na avtocesto. Namen tega je porazdeliti prometne tokove v prometnih konicah ter razbremeniti cestno omrežje, ki je vzporedno Primorski avtocesti. Novi priključek naj bi močno razbremenil tudi za 3 kilometre oddaljeni obstoječi izvoz Brezovica, kjer že desetletja nastajajo zastoji, ki pogosto segajo vse do Kozarij, obenem pa bi se povečala prometna varnost.

Posel je na razpisu kot najugodnejši ponudnik dobil konzorcij Trgograd in GP Krk, vreden pa je skoraj 35 milijonov evrov. Za financiranje gradnje je sklenjen sporazum. Dars bo pokrila skoraj 68 odstotkov naložbe v priključek, Direkcija za infrastrukturo 28,4 odstotke naložbe, občini Brezovica in Log-Dragomer pa bosta soudeleženi s po 2,75 odstotka in enim odstotkom.

Foto Občinska uprava Občine Log-Dragomer

Občina se pridružuje projektu za omogočanje multimodalne mobilnosti oseb z različnimi oviranostmi

Log-Dragomer, 27. februar 2024: Občina Log-Dragomer se je pridružila vseslovenskemu projektu Omogočanje multimodalne mobilnosti oseb z različnimi oviranostmi.

Spodbuja vključevanje oseb z različnimi invalidnostmi ter ozavešča o njihovih potrebah po dostopnem fizičnem in digitalnem okolju. Projekt, ki ga izvaja Geodetski inštitut Slovenije (GI), vodi in financira pa Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo (MOPE), poteka že od leta 2016 in je doslej pritegnil skoraj 80 občin s skupaj več kot 1,4 milijona prebivalcev. Glavni cilj projekta

je občine spodbuditi, da v svojih urbanih okoljih zagotovijo ustrezno dostopnost in vključevanje v družbene dejavnosti vsem občanom in ostalim obiskovalcem. Tako naj bi ljudem z različnimi oviranostmi, kot so: gibalno ovirani, slepi, slabovidni, gluhi in naglušni ter starejši, omogočili samostojno mobilnost in dostopnost v javnem prostoru.

V okviru projekta bodo strokovnjaki Geodetskega inštituta Slovenije (GI) v sodelovanju s predstavniki invalidskih društev, ki najbolj vedo, katere so najbolj kritične točke, na terenu izvedli zajem podatkov o fizični dostopnosti občinske infrastrukture. Zbrane podatke s terena bodo nato obdelali in prikazali v pregledovalniku podatkov Dostopnost prostora (https://www.dosto-

pnost-prostora.si/), kjer so na enem mestu enotno prikazani podatki o fizični dostopnosti urbanih prostorov v vseh sodelujočih občinah. Zajeti podatki o dostopnosti (pločnikov, cest, križišč, toaletnih prostorov, parkiranih mest, javnih stavb, postaj in postajališč) so vsem uporabnikom na voljo brezplačno. Invalidom omogočajo boljšo mobilnost, upravljalcem infrastrukture pa služijo kot podlaga za odpravo ovir v urbanih prostorih.

Cilj projekta je vključiti vseh 212 občin, saj to bistveno prispeva k večji mobilnosti ranljivih skupin, kar vodi v boljšo kakovost življenja in k večji integraciji invalidov v družbo.

V. L.

Občina Log - Dragomer

Dragomer, Na Grivi 5
UPRAVNI CENTER,
Loška c. 12, Log
p.p. 09,
1358 Log pri Brezovici
obcina@log-dragomer.si
01 75 07 700

Poslovni čas

Ponedeljek, torek in četrtek

8.00 - 12.00
13.00 - 15.00

Uradne ure:

Ponedeljek 9.00 - 12.00
13.00 - 15.00

Sreda 8.00 - 12.00
13.00 - 17.00

Sreda 9.00 - 12.00
14.00 - 17.00

Petek 8.00 - 12.00
12.30 - 13.0

Petek 9.00 - 12.00

Obvestilo

Spoštovani občani

Občina Log - Dragomer je pričela s pripravo Lokalnega programa kulture Občine Log - Dragomer za obdobje 2025-2029. Lokalni program pripravljamo v sodelovanju z Zavodom Nefiks – Stičišče središče.

Proces priprave lokalnega programa bo potekal na način, da bomo na podlagi ankete opravili pogovore (sestanki, fokusne skupine) s ključnimi deležniki na kulturnem področju, osnutek programa pa bomo pripravili predvidoma do poletja 2024.

Anketa je objavljena na spletni strani Občine Log – Dragomer – <https://www.log-dragomer.si/>

Sestavljena je na način, da z enostavnim klikom izberete odgovor, ki vam najbolj ustreza oz. se z njim najbolj strinjate. **Izpolnjevanje ankete bo možno do vključno 8. 4. 2024.**

V kolikor bi imeli težave z izpolnjevanjem ankete, smo vam na voljo na mateja.skocir@log-dragomer.si.

Z vašimi odgovori bomo strategijo lažje zasnovali, zato se vam zahvaljujemo za vaš čas, ki ste ga namenili za izpolnjevanje ankete.

Občina Log - Dragomer

Obvestilo

Obvestilo o 1. podaljšanju javne razgrnitve in javne obravnave dopolnjenega osnutka Odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za EUP LO-008 – stanovanjska soseska Log 2.

Občina Log Dragomer obvešča javnost, da se podaljšuje obdobje javno razgrnjenega dopolnjenega osnutka Odloka o občinskem podrobnem prostorskem

načrtu za EUP LO-008 – stanovanjska soseska Log 2, ki ga je izdelala družba Esplanada, d. o. o. iz Ljubljane.

Podaljšanje javne razgrnitve za zainteresirano javnost se nadaljuje od 27. marca 2024 do vključno 20. junija 2024.

Gradivo bo javno dostopno v digitalni obliki na spletni strani Občine Log- Dragomer in javno razgrnjeno v prostorih Občine Log-Dragomer, Upravni center: Loška cesta 12, 1358 Log pri Brezovici. Ogled je možen v času uradnih ur.

V času podaljšanje javne razgrnitve bo organizirana javna obravnava, dne 5. junija 2024 ob 16. uri v sejni sobi Občine Log-Dragomer, Upravni center: Loška cesta 12, 1358 Log pri Brezovici.

Javnost ima pravico dajati pripombe na javno objavljen dopolnjeni osnutek. Pripombe se lahko podajo pisno do vključno 20. junija 2024 na mestu javne razgrnitve kot zapis v knjigo pripomb,

lahko se pošljejo na naslov Občina Log-Dragomer, Loška cesta 12, 1358 Log pri Brezovici ali na elektronski naslov: obcina@log-dragomer.si s pripisom »OPPN Log 2«. Obravnavane bodo le podpisane in s polnim naslovom opremljene pripombe. Pripombe se lahko poda tudi ustno na javni obravnavi.

S posredovanjem pripomb na OPPN Log 2, v katerih se navajajo osebni podatki, se šteje, da je podano soglasje za objavo teh podatkov v Stališčih do pripomb, ki bodo javno objavljena. Osebe, ki ne želijo, da se njihovi osebni podatki objavijo, morajo to posebej navesti.

Občina bo preučila vse pravočasno prejete pripombe in pripravila Stališča do pripomb, ki bodo javno objavljena na spletnih straneh občine.

Župan Občine Log-Dragomer:
Miran Stanovnik l. r.

S sredstvi EU do celostne prometne strategije občine

Log-Dragomer, 1. marec 2024:

Občina Log-Dragomer je na javnem razpisu za sofinanciranje celostnih prometnih strategij prejela nepovratna sredstva Evropske kohezijske politike v višini 19.600 evrov.

S sredstvi bodo izdelali Celostno prometno strategijo, ki naj bi pripomogla k ureditvi prometa, omogočala prijetnejšo

izkušnjo ter oblikovanje kakovostnega in do občanov prijaznega javnega prostora.

Občina Log-Dragomer je trenutno v fazi izbire zunanjega izdelovalca Občinske celostne prometne strategije. Kot smo izvedeli, naj bi izbrani izvajalec izdelal strategijo, s katero bodo na Občini lahko bolje načrtovali novo infrastrukturo ter izboljšali obstoječo. Strategija bo celostno obravnavala izzive na področju prometa, odgovarjala pa naj bi potrebam občanov in različnih skupnosti. Sofinanciranje občinskih celostnih prometnih strategij je omogočeno v okviru

Programa evropske kohezijske politike v obdobju 2021–2027 v Sloveniji, prednostne naloge 5 »Trajnostna (čez)regionalna mobilnost in povezljivost«, specifičnega cilja RSO 3.2 »Razvoj in krepitev trajnostne, pametne in intermodalne nacionalne, regionalne ter lokalne mobilnosti, odporne proti podnebnim spremembam, vključno z boljšim dostopom do omrežja TEN-T in čezmejno mobilnostjo«.

Občinska celostna strategija je eden od ključnih razvojnih dokumentov.

S sprejetjem bo občina izpolnila tudi obvezni pogoj za kandidiranje za javna sredstva za sofinanciranje bodočih ukrepov na področju mobilnosti.

V. L.

Vabilo

Čistilna akcija in pomoč starejšim pri sezonskih opravilih -

sobota, 13. aprila 2024, ob 9. uri

Občina Log-Dragomer in JP KPV tradicionalno združujeta moči. Tudi letošnjo pomlad se boste lahko pridružili eni izmed prostovoljskih akcij, ki bosta povezali lokalno skupnost in prispevali k izboljšanju kakovosti življenja v občini.

Čistilna akcija bo, tako kot že v preteklih desetletjih, osredotočena na ohranjanje čistega in urejenega okolja. Skupaj bomo poskrbeli za čiščenje in urejanje javnih površin ter tako prispevali k lepšemu videzu našega kraja in k bolj zdravemu okolju.

Druga akcija, pomoč starejšim občanom, pa bo namenjena nudenju pomoči tistim, ki jo najbolj potrebujejo. Pod okriljem skupine za medgeneracijsko sožitje Starosti prijazne Občine Log-Dragomer boste lahko pomagali starejšim občanom pri različnih vsakodnevni opravilih, se z njimi družili in prispevali k izboljšanju kakovosti njihovega življenja.

Obe akciji bosta potekali v vsakem vremenu, zato se primerno oblecite in poskrbite za lastno varnost z odsevnimi jopiči, rokavicami, škornji ...

Vabimo vas, da skupaj z ostalimi prostovoljci prispevate k bolj povezanemu življenju v občini ter k udeležbi spodbudite tudi ostale občane.

Zbirni mesti:

- pred Gasilskim domom v Dragomeru - za območje Dragomera in Lukovice (koordinator Blaž Rupnik, tel. št. 041/261- 480);
- v Športnem parku Log - za območje Loga (koordinator Marjan Kavčič, tel. št. 041/365 - 503).

Čistilna akcija: prijave niso potrebne

Pomoč starejšim: prijava pri koordinatorju (**Katja Bhatnagar, tel. št. 041/349 - 812).**

Mala dejanja, veliko veselje za ljudi in naravo!
Pridružite se tudi vi!

ChatGPT

Prireditve ob dnevu žena v občini Log-Dragomer

Log-Dragomer,

7. marec 2024:

Na predvečer Mednarodnega dneva žena je Kulturno umetniško društvo Kosec pripravilo prireditev, posebej namenjeno ženskam, na njej pa sta se prepletala glasba in poezija.

Osrednja gostja je bila ena izmed najboljših harfistk pri nas - Mojca Zlobko Vajgl.

Najprej so za prijeten uvod poskrbeli člani KUD Kosec: Mešani pevski zbor Mladi po srcu in zapeli čudovito slovensko ljudsko pesem Pleničke je prala, s katero so želeli sporočiti, kako močne so vedno znova morale biti ženske in obenem marsikdaj prepuščene same sebi. Po drugi strani so bile in še vedno so steber naše družbe.

Letos obeležujemo 100. obletnico rojstva pesnika Ivana Minattija. Bil je tudi prevajalec, urednik in akademik. Sodi v pesniško generacijo, ki je začela pisati med vojno in nato nadaljevala povojno književnost. Minattijeve pesmi večinoma govorijo o odtujenem človeku, ki se zateka v naravo. Velik uspeh mu je prinesla pesem Nekoga moraš imeti rad, ki jo je izdal v

istoimenski zbirki leta 1963. Na tokratni prireditvi se je z njo poklonila vsem ženskam učenka 9. razreda Osnovne šole Log-Dragomer - Neja Koren.

Nato je na oder stopila osrednja gostja Mojca Zlobko Vajgl. Že vrsto let je ena izmed vodilnih slovenskih harfistk, je mednarodno uveljavljena umetnica in prav tako že vrsto let redna profesorica na Akademiji za glasbo. Kot solistka je nastopala z mnogimi uglednimi orkestri, več let je na mednarodnih festivalih nastopala z Leipziškim godalnim kvartetom, z mednarodnim godalnim kvartetom Orpheus ter s slovenskima pihalnim kvintetom Slowind in godalnim kvartetom Tartini. Doslej je posnela devet zgoščenk pri različnih založbah,

kot članica mednarodnih žirij za harfo pa je sodelovala na tekmovanjih mladih glasbenikov v Avstriji in na Poljskem. Tokrat je čudovit glasbeni program izvedla v dveh delih. Že v prvem delu je dvorani ustvarila čarobno vzdušje, ki so ga obiskovalci nagradili z dolгими aplavzi.

Med obema deloma je za nekaj minut svoje mesto ponovno dobila poezija. Ob 150. obletnici rojstva in 90. obletnici smrti generala ter pesnika Rudolfa Maistra – Vojanova je bilo letošnje leto razglašeno za leto generala Rudolfa Maistra. Ta veliki Slovenec ni bil samo borec za severno mejo in tisti, ki je ubranil ter ohranil ozemeljsko celovitost naše domovine, temveč zelo vsestranska osebnost - slikar, bibliofil in pesnik. Med

njegovimi pesmimi je prav za to priložnost Katarina Golob Veselič našla dve, v katerih pesnik z veliko tenkočutnostjo spregovori o ženski energiji, lepoti in nepogrešljivosti.

Vse skupaj je nato izvrstno zaokrožila Mojca Zlobko Vajgl in občinstvo še enkrat očarala z zvoki harfe in vrhunsko interpretacijo. Da se je dotaknila vseh prisotnih, so dokazale stoječe ovacije ob koncu njenega nastopa.

V zaključni besedi je predsednica Kulturno umetniškega društva Kosec Anica Vengust izrekla zahvalo vsem nastopajočim in dodala, da mora biti prva ljubezen ženske ljubezen do same sebe.

Andreja Čamernik Rampre, foto: Iztok Urbanc in

opravih

APRIL 2024

Za več informacij nam pišite na podajrokopisarna@gmail.com ali pa nas pokličite na telefonsko številko 041 349 812 vsak delovni dan med 9.00 in 15.00 uro.

Tudi letos lepo vabljeni na Akcijo pomoči starejšim pri sezonskih opravilih, ki bo potekala v okviru čistilne akcije in sicer v soboto, 13. aprila dopoldne!

Namen je, da pomagamo starejšim pri večjih spomladanskih opravilih v hiši ali na vrtu (npr. čiščenje oken, spomladansko

urejanje vrta...), ki jih ne zmorejo več sami in za katera je potrebno več pridnih rok. Zjutraj se bomo razdelili v manjše medgeneracijske skupine, v katerih bomo preživeli lepo dopoldne s starejšim človekom: poleg opravila pa si bomo vzeli

tudi nekaj časa za lep pogovor z
njim.

Starejši občani: V kolikor potrebujete pomoč pri kakšnem večjem opravilu (čiščenju oken, delo na vrtu) nas kontaktirajte na 041 349 812 (najkasneje do četrтка, 11.4) in dogovorili se

bomo za pomoč, ki vam jo lahko ponudimo v okviru akcije.

Prostovoljci vseh generacij: pridite skupaj z družino, prijatelji, sosedi, lepo bo! Zaradi lažje organizacije prosimo, da se čim prej prijavite (najkasneje pa do četrтка, 11.4.) na elektronski seznam prostovoljcev: volontarji@zdravstveno-izobrazevalni-center.si

ski naslov podajrokopisarna@gmail.com ali pa na telefonsko številko: 041 349 812. Lepo vas pozdravljamo,

*Manja, Petra, Alen in Katja
v imenu organizacijske
ekipe*

ekipe

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

REPUBLICA SLOVENIJA

**LAS
BARJE
Z ZALEDIEM**

Vabimo vas,

da se nam pridružite na predavanju na temo demence, ki ga organiziramo v okviru projekta Podaj roko 2 in v sodelovanju s Spominčico - Alzheimer Slovenija - Slovensko združenje za pomoč pri demenci.

PODAJ ROKO 2

Predavanje z naslovom "Kdaj pozabljenost postane bolezen?" bo potekalo v **sredo, dne 3.4.2024**, s pričetkom ob **16. uri**, v večnamenskem prostoru (mansarda) Občine Log - Dragomer, Loška cesta 12, 1358 Log pri Brezovici.

Predavateljica bo **dr. med. Vida Drame Orožim, spec. psihiatrije in nevrologije** in članica Strokovnega sveta Spominčice.

Spominčica
ALZHEIMER SLOVENIJA

Lepo vabljeni!

Občina
LOG - DRAGOMER

OSNOVNA ŠOLA
Log - Dragomer

**DRUŠTVO UPOKOJENCEV
LOG PRI BREZOVICI**

**DRUŠTVO UPOKOJENCEV
DRAGOMER - LUKOVICA**

POMOČ STAREJŠIM PRI SEZONSKIH OPRAVILIH - V OKVIRU ČISTILNE AKCIJE

Log – Dragomer, sobota, 13. april 2024

PROGRAM

9.00 zbiranje in razdelitev v skupine (pred Gasilskim domom v Dragomerju)

9.30 - 12.00 delo na terenu: pomoč starejšim (večja dela v hiši ali na vrtu, po predhodnem dogovoru) ali medgeneracijsko čiščenje naših javnih površin

12.30 skupno druženje in zaključek (pred Gasilskim domom v Dragomerju)

STE STAREJŠI OBČAN IN POTREBUJETE POMOČ?

BI ŽELELI SODELOVATI KOT PROSTOVOLJEC?

OBVEZNA PRIJAVA na 041 349 812

ali elektronski naslov
podajrokopisarna@gmail.com

MALA DEJANJA, VELIKO VESELJE ZA LJUDI IN NARAVO!
Delite košček veselja tudi vi!

Slovenska mreža
informacijskih
mest in občin

Organizira skupina za medgeneracijsko sožitje SPMO (Osnovna šola Log Dragomer, Skavti Brezovica 1, Inštitut Antona Trstenjaka)

Projekt Podaj roko 2

Med aktivnostmi tudi svetovanja “Prilagodimo stanovanje za starost”

Log – Dragomer, 13. februar 2024: Vsako tretjo sredo v mesecu, vse tja do maja prihodnjega leta, bodo v prostorih Pisarne za starejše v upravnem centru Občine Log–Dragomer, potekala svetovanja s področja prilagoditve stanovanj za starost.

Občina Log–Dragomer projekt Podaj roko 2 pelje skupaj s partnerji: Društvom upokojencev Dragomer–Lukovica, Društvom upokojencev Log pri Brezovici in Osnovno šolo Log–Dragomer. Vrednost celotnega projekta 86.770,51 evrov, zaključil pa naj bi se 1. junija prihodnje leto.

Projekt nadaljuje dosežene cilje projekta Podaj roko in tako deluje v smeri izboljšanja kakovosti življenja pri reševanju stisk in problemov starejših ter usmerjanja dementnih. Ohranjanje se delovanje pisarne za starejše in promocijske aktivnosti, vzpostavila in odprla se je Točka za demenco. Med naštetimi aktivnostmi pa bodo potekala tudi izobraževanja in svetovanja Prilagodimo stanovanje za starost. Uvodno predavanje je bilo izvedeno v sredini februarja, o tej temi pa je spregovorila strokovnjakinja s področja

arhitekture Barbara Železnik – Bizjak.

V prvem delu je najprej predstavila problematiko varnosti v našem lastnem domu in kako dobro jo sploh poznamo. Kakšne nevarnosti ali ovire lahko doma srečamo na vsakem koraku, vsak dan, še posebej pa takrat, ko smo bolni, onemogli ali drugače ovirani. Kaj vse nas lahko ovira, kaj bi lahko primerneje rešili, sami popravili ali umaknili?

Tveganje za padce in druge poškodbe s staranjem narašča, vendar lahko naredimo marsikaj, da tveganje zmanjšamo. Starost prinaša ovire pri zaznavanju, kot so: slabši sluh, vid, voh, tudi tip in okus ter fizično omejenost, kot so: starostna slabša gibljivost, oviranost zaradi bolezni, invalidnosti, poškodb, zdravljen in podobno; poleg naštetega pa tudi psihične spremembe, kot so: počasnejše dojetanje, nezbranost, pozabljivost, demenca.

Svoj dom najbrž poznate kot svoj žep, pa vendar lahko stvari, med katerimi živite, povzročijo, da padete, se opečete ali kako drugače poškodujete. Z leti se spreminjajo naše potrebe in mi sami. Tako kot se staramo mi, se stara tudi naš dom. Ni nujno, da je tisto, kar nam je dobro služilo nekoč, primerno še tudi sedaj. Obraba pohištva in naprav v domu lahko še dodatno poslabša varnost v lastnem domu.

O tem govorijo tudi dejstva, da so s starostjo padci ne le pogostejši, ampak so njihove posledice, torej poškodbe, ki se zgodijo zaradi neprimerne bivalnega okolja, hujše. Slabši gibljivosti, ravnotežju, refleksom in vidu se lahko pridružijo še občasna ali stalna bolezenska stanja in razni stranski učinki zdravljen. Mnogi starejši živijo sami in so tako zanje posledice padcev še resnejše. Starejši so pogosto manj premožni kot mlajše osebe in dom redkeje prenavljajo. Ogrožujoče so lahko tudi opekline, oparine ali električni

udari. 20 do 30 odstotkov starejših oseb, starih od 65 let in več, pade vsaj enkrat na leto, polovica od teh tudi večkrat. Padci so najpogostejši vzroki poškodb med seniorji. Najpogostejši povodi za padce so: zdrsi, spotikanje in opotekanje, več kot 85 odstotkov hospitalizacij zaradi poškodb je posledica padcev, od tega se 50 odstotkov padcev zgodi doma. Opekline so v tem obdobju pogostejše in obsejnejše. Starejši preživijo več časa doma, zato so nesreče v domačem okolju pogostejše. Vsekakor so padci in poškodbe

za starejše zelo stresni ter lahko ogrozijo njihov način življenja.

Kot je povedala arhitektka Barbara Železnik – Bizjak, je številne nesreče mogoče preprečiti s preprostimi prilagoditvami v stanovanju, ki ne povečajo samo varnosti, ampak naredijo bivanje prijetnejše, in sicer z varnostnimi ukrepi, ki niso nujno zapleteni in dragi.

Projekcije kažejo na večanje deleža starega prebivalstva. Skrb za kakovost bivanja starejših mora biti torej v naši zavesti! Kakšne so rešitve?

Strokovnjakinja za arhitekturo Barbara Železnik – Bizjak opozarja, da mnogi stari ljudje bivajo sami v stanovanjih, ki so jih opremili pred mnogimi leti, z minimalnimi sredstvi. Mnogokrat tudi prenova ni izvedena z mislijo na oviranost in slabše sposobnosti. Celovita prenova je za marsikoga na videz finančno in organizacijsko nedostopna, vendar je mogoče opraviti potrebne prilagoditve. Nujno je zagotavljanje kakovostnega in varnega bivanja v lastnem domu. V bogatejših državah so nastali vzorčni projekti primerov dobre prakse. Temeljno izhodišče mora biti resolucija OZN 46/91 Principi in načela za starejše ljudi, ki poudarja pomen bivanjskih pogojev in oskrbe za starejše v petih kategorijah bivanja: neodvisnosti, sodelovanju oziroma participaciji, negi, samouresničevanju in dostojanstvu. Ključna načela so pomembna, eno od bistvenih je možnost živeti doma čim dlje, dokler gre. Tu lahko nekaj storimo tudi sami, ko smo še pri močeh; preverimo, kako varen je naš dom ter popravimo nepravilnosti!

Za stroko je odlična ideja univerzalnega oblikovanja za vse starosti, ki pomeni bivanje brez ovir, večjo dostopnost vsega potrebnega za vse starosti, tudi čutilno izboljševanje proizvodov, okolja in sistemov. Sedem ključnih načel je: lahka dostopnost, fleksibilnost rabe, dobro vidni smerniki, navodila, ničelna toleranca za napake, peresno lahka raba in ustrezne velikosti za vse starosti. Arhitektura naj

bi se izogibala strogo definiranim tlorisom, težnja mora iti k fleksibilnosti, kjer se lahko tloris prilagaja individualnim potrebam tudi leta kasneje, ko moramo stanovanjski prostor prilagoditi drugače. Mnogi avtorji poudarjajo, da je cilj ohraniti občutek doma, varnosti in toplote. Pri nas poleg obstoječih institucionalnih oblik počasi uvajamo manj formalne oblike bivanja starejših. V tujini so to že dobro uveljavljene različne oblike bivanja z različno stopnjo pomoči, ki jo starejši potrebujejo v načrtovanih soseskah, tudi za medgeneracijsko bivanje, za nakup ali najem. Skrb za kasnejši čas v življenju mora biti prisotna že prej!

V ta namen je študijska skupina študijskega programa Dom, kultura bivanja, oprema in prenova v okviru Univerze za tretje življenjsko obdobje v Ljubljani izdala zanimivo brošuro z naslovom KAKO VAREN JE VAŠ DOM? VODNIK PO VARNEM STANOVANJU ZA STAREJŠE, v kateri so poleg nekaterih drugih pomembnih informacij navedli tudi seznam potencialno nevarnih mest in situacij v naših domovih ter predlagane izboljšave.

Odgovore na različna vprašanja na to temo bodo ponudila tudi svetovanja, ki se bodo izvajala predvidoma vsako 3. sredo v mesecu do maja 2025 v prostorih Pisarne za starejše v upravnem centru Občine Log–Dragomer, Loška cesta 12, 1358 Log pri Brezovici - 1. nadstropje, poleg ambulate.

Poslikajte prostore ali načrt, narišite preprosto skico za mesto v hiši, kjer ste ugotovili, da imate težave z dostopom, uporabnostjo prostora ali gibanjem v njem. Svetovalci boste razložili težave in skupaj boste gotovo našli primerne in varne rešitve preureditve. Včasih je rešitev preureditve za starejše zelo preprosta in ne zahteva velikih ter dragih posegov. Vabljeni, da se svetovanja udeležite in skupaj najdete rešitve, ki bodo v korist vam in vašim svojim.

Andreja Čamernik Rampre, foto: Andreja Čamernik Rampre

Čajanka DU Log v februarju

V sredo, 14. februarja 2024 smo se člani DU Log srečali v našem domu na prvi čajanki v tem letu.

Vabilu se je odzvalo 21. članov. Povsem po naključju se je tematika druženja (ljubezen, medsebojni odnosi) navezovala na Valentinovo, ki je sicer ameriški praznik, v zadnjih letih pa je vse bolj prisoten tudi v Sloveniji.

Z gostoma tokratne čajanke smo se za njun obisk dogovarjali že v preteklem letu, pa žal zaradi neljubih dogodkov to ni bilo izvedljivo. Tokrat smo se uspeli časovno uskladiti in njuna prisotnost nam je obogatila »Valentinovo popoldne«. Obiskala sta nas sokrajana Barbara in Steve Telzerow. Sta ustanovitelja društva »Zaživi življenje«, katerega poslanstvo temelji na ljubezni in spoštovanju. Njune dolgoletne izkušnje vodenja različnih predavanj, delavnic in družabnih srečanj za pare in manjše skupine, so bile podlaga zanimive in prijetne urice. Že uvodoma sta nas izzvala z opazovanjem ris

be obraza, ki smo ga različno opisali (za nekatere je izstopal obraz mladenke, za druge obraz starke, spet tretji pa so opazili oba obraza). Stekel je

zanimiv pogovor o tem, kako iste stvari vidimo različno, pa vendar prav. Tudi v medsebojnih odnosih je prisotna različnost pogledov in mnenj, kar

pogosto vodi v nerazumevanje in konflikte: med partnerjema, v družini, kot tudi med prijatelji. Poudarila sta, kako je pogovor pomemben za reševanje sporov, poslušanje in usklajevanje drugačnih pogledov na situacije, ki jih prinaša življenje ... V partnerskem odnosu ima zelo velik pomen vsakodnevna komunikacija. Ker smo vsi udeleženci že dedki in babice, smo prejeli tudi simpatičen »Babičin recept«, katerega sestavine nič ne stanejo, so pa neprecenljive. Ob zaključku nam je gospa Barbara prebrala še čudovito pesem (avtor neznan), ki nas ni le prevzela, ampak tudi ganila.

Druženje se je nadaljevalo ob »valentinčkovih« prigrizkih in čaju. Stekel je prijeten in sproščen klepet, katerega plod je tudi dogovor za njun ponoven obisk (predvidoma v maju), ko nam bosta predstavila zabavno igro ŠTRBUNK. Hvala gostoma za obisk, hvala tudi udeležencem srečanja in vsem, ki ste kakorkoli prispevali k uspešni izvedbi tokratne čajanke.

Za DU Log: Damijana Toplak

**KOPIRANJE IN TISK.
SKENIRANJE.
LETAKI. VABILA.
VIZITKE. PLAKATI...**

070 264 444 print@molek.si

Vrtnarija 3, Vrhnika

**PON-PET
8-12 in 13-18
SOB 9-12**

TEMA M E S E C A

Na obisku pri pasjem frizerju

Tokratna tema meseca je posvečena živalim, ki so prisotne povsod okoli nas, bodisi kot del narave ali ljubljenci, ki postanejo sestavni del našega vsakdana ter zahtevajo posebno skrb.

Kako spodbujate pozitiven in zaupen odnos med psom in frizerjem med obiskom salona?

Poskuša biti čimbolj sproščena, saj psi čutijo našo energijo. Nekateri psi za umiritev in sprostitve potrebujejo božanje in drugo crkljanje.

Kateri so najpogostejši izzivi pri negi psov?

Najpogostejši izziv je nega kužka, ki ni varen nege. Zaradi strahu lahko grize, se ne pusti prijeti in s tem ovira celoten proces nege. Vsak kuža ima drugačen karakter, zato se pojavljajo tudi različni izzivi. Reden obisk pri frizerju omogoča kužku in frizerju lažje izvajanje nege tako, da ta postane prijetna rutina za oba.

Kako se odzivate na posebne zahteve lastnikov psov glede stila ali dolžine dlake?

Na začetku se vedno pogovoriva z lastniki kužkov, da ugotoviva, kakšne so njihove želje glede dolžine dlake. Nato skupaj poiščemo najboljšo možnost za njihovega kužka. Če ima kuža zelo zmatirano dlako, v tem primeru priporočava dolžino, ki je primerna za trenutno stanje njegove dlake, da kužku ne bi povzročali dodatnega nelagodja.

Kako pomembno je redno čiščenje ušes in krempljev za zdravje psov?

Z rednim pregledom in čiščenjem ušes lahko preprečimo pogosta vnetja. Ker so pasja ušesa poraščena, se v njih nabira umazanija, kar omogoča hitro razmnoževanje bakterij, glivic in pršic. Krajsanje krempljev (pri tem ne smemo pozabiti na peti kremplji) je ključno za zdravje kužka, saj lahko predolgi kremplji omejujejo njegovo gibanje, kar lahko vodi do težav pri hoji, vraščanja krempljev v blazinice in posledično bolečine v tačkah ali celo do deformacije sklepov.

Kakšni so vaši nasveti za nego psov med sezonskimi spremembami, kot sta izpadanje dlake ali suha koža?

V tem času je pomembna tako notranja kot zunanja nega psa. Pri notranji negi lahko različni prehranski dodatki, kot so na primer lososovo olje, pasji kokos ali pasji česen, pomagajo blažiti težave s prekomernim izpadanje dlake in suho kožo. Pri zunanji negi lahko psu pomagata z vsakodnevnim krtačenjem, ki odstranjuje odmrlo dlako in spodbuja zbrav sijaj kože. V tem obdobju je tudi priporočljiv obisk frizerja, ki lahko s svojim strokovnim znanjem še dodatno prispeva k negi in urejenosti psa.

V. L., foto: Pasji salon Frišna šapca

poročljiva tudi z zdravstvenega vidika.

Pri kateri "starosti" priporočate prvo nego v pasjem salonu?

Prvi obisk frizerja priporočava čimprej. Najbolj je priporočljiv obisk pasjega salona, ko je mladič star 3 do 4 mesece, je pa to seveda odvisno od pasme psa. Zgodnji obisk pasjega salona je pomemben zaradi kasnejšega lažjega friziranja ter zgodnjega izgrajevanja zaupanja med pasjim frizerjem in kužkom. Prvi obisk pasjega frizerja je za veliko lastnikov psov stresen, saj ne vedo, kako bo kužek reagiral: ga bo bolelo, ga bo strah; zato ob prvem obisku pasjega salona ne izvajamo celotne nege. Prvi obisk je običajno uvajalni. Kužek se seznani z novim prostorom, z vsemi novimi zvoki, orodji ter prijemi. Nato se dogovorimo za naslednji termin in tedaj opravimo kompletno nego.

Kako pomembno je redno urejanje dlake in kože ter redno kopanje psa za njegovo zdravje in dobro počutje?

Zelo pomembno. Še posebej pri pasmah, kot so maltežan, shih tzu, pudelj itd. Pri teh pasmah se dlaka hitro zmatira, če ni redno česana, kar kužku povzroči nelagodje, saj ga dlaka zaradi vozlov zateguje. Dolgodlake pasme, kot so: samojed, malamut, novofundlandec itd., menjajo dlako dvakrat letno. Če kužka ne urejamo redno, se lahko hitro pojavijo težave, bodisi zaradi vozlov ali pa končno zaradi stalnega praskanja, saj ga kmalu začne srbeti koža. Odvečna poddlaka namreč preprečuje, da bi koža dihala. Negovanje psa je ključno, saj mora biti kuža pripravljen na različne vremenske pogoje, tako poletne kot zimske temperature.

tako je pomembno redno krajsanje krempljev, saj predolgi kremplji ovirajo gibanje psa.

Redno pregledovanje in čiščenje uhljev je pomemben del pasje nege, saj tako preprečujemo morebitne vnetne spremembe.

Notranjost uhljev očistimo z vlažno krpo, morebitne dlake v sluhovodu pa redno odstranjujemo. Pri čiščenju ušesa je pomembno uporabiti posebno pripravljeno čistilo, saj vativane paličice lahko poškodujejo uho.

Ustna higiena

Za zdravje zob in preprečevanje nastanka zobnega kamna ali hujših zobnih poškodb je ključno redno ščetkanje zob. Priporočljivo je, da se psa na ščetkanje privadi že, ko je še mladič. Sicer pa je za ustno higieno priporočljiva še uporaba priboljškov za čiščenje zob ter trša hrana, ki sama pripomore k čiščenju zobnega kamna.

Paranalne žleze

Pasje analne žleze zahtevajo posebno pozornost. Njihovo redno praznjenje preprečuje vnetja in okužbe. Zdravim psom se analne žleze ponavadi praznijo kar same med opravljanjem velike potrebe.

Kako pogosto naj bi lastniki psov in mačk pripeljali svojo ljubljenco na nego?

Odvisno od tega, koliko časa doma sami posvetijo negi. Zaradi prehitrega tempa življenja lastniki pogosto pozabijo na redno krtačenje, zato priporočava redne temine na 6 do 7 tednov, da se ohranja dolžina dlake, ki se jo lažje vzdržuje. Priporočava celotno nego, saj z njo dosežemo najboljše rezultate na dlaki vašega kosmatinca. Kužka z veliko poddlake najprej dobro izčešemo, odstranimo vozle, nato pa s kopanjem, sušenjem in pravilno kozmetiko odstranimo še preostalo odvečno poddlako. Kopanje kužka ob negi v pasjem salonu je zelo pomembno, saj bi sicer poddlaka ostala na kužku, poleg tega pa je razlika opazna tudi pri striženju, saj dlaka pade veliko lepše, če jo skopamo. Poleg tega pri kopanju in sušenju hitreje opazimo izpuščaje, dermatitis, vraščene kremplje, bolhe in klope, zato je celotna nega pri-

Kopanje

Naša sogovornika pravita, da je pogostost kopanja psa odvisno od dolžine in kakovosti njegove dlake ter življenjskega okolja. Pred kopanjem je pomembno, da psa temeljito prečešemo in odstranimo vozle ter ostalo umazanijo. "Pri kopanju vedno uporabljajte kakovosten šampon in balzam, ki bosta ohranila naravno mastnost kože. Po kopanju psa temeljito obrišite, še posebej pazite na ušesa, saj vlaga lahko povzroči neprijetna vnetja," pojasni Matic Černuta.

Nega oči, ušes in krajsanje krempljev

Nekateri psi imajo težave s solzenjem in nastajanjem krmežljev, kar zahteva redno čiščenje z vlažnim robčkom. Če se težave pojavljajo pre pogosto, je priporočljiv obisk pri veterinarju. Prav

Deset let zelemenjalnih dogodkov v občini Log-Dragomer

Leta 2014 smo se v KUD Kosec opogumili in organizirali prvo Semenjavo, t. j. menjalnico semen za zelenjavo, začimbe in okrasno cvetje.

Semenjava je bila načrtovana ravno v času zledoloma, ko so v naši občini veljale izredne razmere in smo jo zato morali prestaviti. Kljub tej začetni neugodnosti se je prve Semenjave udeležilo veliko število ljudi. Kar trideset zelenoprstih radovednežev se nas je zbralo in imeli smo se prav fino. Dogodek so popestrile lične kuverte s semeni, ki so nam jih poslali iz ljubljanske sekcije Zelemenjave,

pogrel nas je domači čaj ge. Ljubice Malavašič ter kup izvodov revije Biobrazda, ki so nam jih podarili v trgovini Biobrazda iz Dragomerja. Oglasil se je tudi predstavnik projekta »Hrana za zdravje & delovna mesta«, ki nam je razdelil nekaj lično zapakiranih paketkov semen za fižol in ajdo.

Že maja istega leta smo organizirali prvo Flancarijo, kjer smo prvič menjali sadike ali flance, kot jim rečemo po domače. Majska Flancarija je potekala usklajeno z Zelemenjalnimi dogodki na 17 lokacijah po vsej Sloveniji. Na našem dogodku smo tisto sončno sobotno dopoldne preživeli tako, da smo poleg vrtnarskih dobrin menjali še igrače v tako imenovani Igračariji. Na žalost ideja o menjavi igrač ni bila dobro sprejeta. Ponovili smo jo le še enkrat, potem pa počasi odnehali. Je bila pa zato pravi uspeh Flancarija, ki smo jo ponovili vsako leto. Tudi letos jo bomo

nedvomno.

Jeseni smo izpeljali tudi prvo Jesensko zelemenjavo, na kateri smo menjali viške pridelkov z vrta, zelišča in vložnine. Prvo

leto je bil ta dogodek zelo dobro obiskan, kasneje pa sicer malce manj. A še vedno upamo, da se bo tudi jesensko druženje okrepilo.

Kasnejša leta smo vse tri dogodke bolj ali manj redno ponavljali. Pri KUD Kosec smo se trudili dogodke obogatiti z različnimi predavanji in praktičnimi prikazi obrezovanj sadnega drevja ter ameriških borovnic, ki so bila na splošno zelo dobro sprejeta. Med udeleženci so se stkale posebne vezi in vedno znova smo srečni, ko se zopet vidimo na takih dogodkih. Poleg semen, flanc in viška pridelkov izmenjamo neskončno količino zelenih nasvetov. Hkrati nam srca ogreva neskončna količina nasmehov in dobre volje, ki vedno spremlja te dogodke. Nepozabni so spomini na mladeniča, ki se je nekega leta pojavil na Flancariji in s seboj prinesel čez 200 flanc različnih sort paradižnikov. Neko drugo leto sta na Flancarijo prišla mlajša vrtnarja z doma predelanimi kolesom z ogromno košaro. In z zelo lepimi flancami, seveda. Še kup manjših spominov se je nabralo v teh desetih letih in prav vsi so

spravljeni v naših srcih. V prihodnje bi radi zelemenjalne dogodke obdržali in jih poskušali še obogatiti. Še naprej bomo eksperimentirali, preizkusili to ali ono. Še naprej bomo širili ideje o doma pridelani, zdravi zelenjavi. Letos bomo združili Flancarijo in Boljši sejem, ki smo ga v KUD Kosec lani prvič (uspešno) organizirali. Oba dogodka bosta potekala v maju. Kot lani bodo tudi letos stojnice na boljšem sejmu zastoj za prodajalce, vstop za obiskovalce bo tudi vstopnine prost. Več podrobnosti o skupnem dogodku vam izdamo v prihodnje. Zelemenjalnim dogodkom se lahko pridruži vsak, ki ga zanima vrtnarjenje. Včasih dobim vprašanja, ali smejo priti tudi ljudje, ki nimajo kaj za menjati. Odgovor je: seveda. Prinesite kako pecivo ali stare vrtnarske lončke, pa že imate snov za menjavo. Vabljeni!

Mojca Premuš

Nepričakovan vstop v svet gledališča

Damjana Rožič zase pravi, da je sanjava, ustvarjalna in empatična. Svojo umetniško žilico je unovčila tudi na svoji poklicni poti, kjer se je izkazala kot izjemno spretna in inovativna krojačica in konfekcijska modelarka.

Kljub temu, da si naša sogovornica ni nikoli mislila, da bo kdaj nastopala na velikem gledališkem odru, je po spletu naključij sprejela izziv. Z odprtim srcem in rokami je vstopila v svet gledališča, ki jo je po prvi predstavi popolnoma prevzelo ter preraslo v novo ljubezen in strast.

Se lahko na kratko predstavite? Kaj ste počeli oziroma počnete v svojem poklicnem življenju?

Že od malih nog sem sanjavo bitje, živim v svojem svetu, imam bujno domišljijo, močno empatijo in sem dobra poslušalka. Vedno so me zanimale drugačne stvari – umetnost, duhovnost, mistika. Od nekdaj sem zelo rada brala, risala in ustvarjala. Brati sem se naučila že v mali šoli, malo s pomočjo 3 leta starejše sosedice, malo sama, do tega je prišlo spontano. Kar na lepem sem doma za mizo začela brati iz časopisa. Mami ni bilo nič jasno. Verjetno sem se ravno zaradi te umetniške in ustvarjalne žilice odločila za poklic, ki ga opravljam. Sem krojačica in konfekcijska modelarka, torej specializirana za risanje krojev. Zdaj imam že trinajsto leto obrt, pri kateri s šivanjem lahko izražam svoje spretnosti in ustvarjalnost.

Kako najraje preživljate čas zase?

V naravi. Imam dva posvojena španska hrta in skupaj odkrivamo čudovite potke ter brezpotja po naravi, po gozdovih in barju. Včasih šivam tudi v prostem času, takrat nastane kakšen uni-kat, kaj zanimivega, drugačnega, saj mi klasika ni blizu.

Ste že od otroštva imeli radi gledališče?

Moja babica je imela zelo rada gledališče in če se je le dalo, me je vzela s seboj. To je bil moj prvi stik s teatrom in zelo sem uživala. Vsakič sem se med predstavo spraševala, kako izgleda v zaodriju, kako je biti igralec in nastopati, kako je biti del

ekipe.

Kako ste se potem odločili, da se pridružite amaterske-mu gledališču?

Tudi do tega je prišlo spontano. Verjamem, da v življenju srečamo ljudi, ki jih tisti trenutek potrebujemo za osebno rast, nov izziv, spremembo in napredek. Tako sem po naključju spoznala enega od članov MAH Teatra - Igorja Bobbero, ki me je povabil na njihovo prvo predstavo Trije vaški svetniki in kasneje tudi kot šepetalko. To je bilo ravno v času, ko se je zaradi epidemije svet začasno ustavil. Bila sem radovedna in se odločila, da poskusim. Ker je bila ekipa super, sem tudi ostala. Takrat smo začeli delati igro Pohlep v kotlini Barjanski. 14 dni pred premiero je igralka Suzana Pitka, ki je igrala glavno žensko vlogo, povedala, da je dobila datum za zdravstveni poseg ravno na datum premiere. Da ne bi odpovedali predstav, ko je bilo že vse dogovorjeno, je režiser Matija Milčinski rekel: "Ja, Damjana, boš pa ti igrala Julijo!"

Torej so se vaše želje in sanje končno uresničile? Oh, kje pa! (Smeh.)

Kljub temu, da sem imela rada teater, nisem nikoli pomislila, da bi sama stala na odru. Če bi me že prvič Igor k MAH Teatru povabil kot igralko, namesto šepetalke, bi bil moj odgovor odločen "Ne!". Nikoli in nikjer nisem prej javno nastopala, tudi v osnovni šoli ne. Ker pa nisem želela pustiti cele ekipe na cedilu, sem se odločila, da poskusim. Teh 14 dni je bilo zame peklenskih. Imela sem grozno tremo, ves čas sem bila v krču, slabo sem spala ..., saj nisem vedela, kako bo, ko bom prvič stopila na oder pred polno dvorano gledalcev. Najbolj sem se bala, da bom popolnoma zmrznila. Ampak v trenutku, ko se je igra začela in sem stopila iz zaodrja, je trema izginila. Vse je šlo gladko, zelo dobro sem se počutila, uživala

sem. Takoj po predstavi je Matija rekel: "Od zdaj naprej si igralka!"

Ste od takrat dalje igrali v vsaki predstavi?

Tako je. Naslednja je bila Moj ata socialistični kulak, kjer igram učiteljico. Čakajo nas še 3 predstave s to igro, skupno jo bomo odigrali kar šest-najstkrat.

Pripravljate že tudi naslednjo predstavo?

Ja, smo že začeli z vajami za predstavo Bobri, po knjigi Janeza Jalna. Naša režiserka je Uršula Vratuša Globočnik, ki je vse tri knjige spretno združila in skrčila zgodbo, da je primerna za oder. Ima edinstven pristop, sodelovanje z njo in njenim možem Ivanom je vsakič zanimiva izkušnja. Lani smo za zaključek projekta Najbarjanska zgodba morali pripraviti petnajstminutni nastop in sem predlagala prav Bobre, saj je to konec koncev "zgodba vseh zgodb" za Barjance. Predstava je odlično izpadla, Uršuli je uspelo pripraviti pravi spektakel. Kasneje je naš predsednik Miran Setnikar predlagal, da naredimo celo igro. Verjetno sem najbolj navdušena prav jaz, saj sem knjigo prebrala vsaj petkrat.

Prvič verjetno v osnovni šoli, za domače branje?

Ne, sploh ne. Prvič sem jo prebrala kakih 15 let

nazaj in sem zelo uživala ob opisovanju življenja na Barju v nekih čisto drugih časih. Niti v sajah si nisem mislila, da bom nekoč igrala Jezerno Rožo, glavni ženski lik iz prve knjige.

Kakšna misel za gledalce vaših predstav?

Želim si, da bi se gledalci zavedali, koliko vloženega truda, prostega časa in usklajevanja celotne ekipe je potrebnega, da nastane že ena predstava. Ko pride dan nastopa, moraš biti pripravljen oddati pravo energijo, del sebe, za en dan postaneš lik, ki ga igraš, tudi če si imel slab dan in nisi razpoložen. Predvsem poudarjam, da je tudi naš nastop zelo odvisen od odziva in energije občinstva.

Kakšna pričakovanja in želje imate za naprej?

Enkrat si želim igrati v kvalitetni komediji (ne taki na prvo žogo).

Vem, da bo predsednik Miran poskrbel, da nam projektov, napredka in dobre volje ne bo zmanjkalo.

Moja dolgoletna želja pa je, da bi Bobri postali filmska trilogija, da bi zgodba prišla v roke Petra Jacksona.

V. L.

Foto: arhiv Damjane Rožič

Vabljeni v KUD Kosec!

Toplo vabljeni v naše vrste, kjer bo poskrbljeno za mlade in stare.

Ročne spretnosti

Vsak ponedeljek od 18:00 do 19:30 v Domu Krajanov v Dragomerju; mentorici: Katarina Pezdir in Marjeta Tešanovič.

Folklorna skupina »Nageljček«

Vsak torek od 15:15 v OŠ Log-Dragomer, mentorica: Nataša Kogovšek.

Pevska skupina »Mladi po srcu«

Vsak torek od 18:00 do 20:00 v Domu krajanov v Dragomerju pod vodstvom Iztoka Urbanca.

Klekljanje

Delavnice potekajo vsak torek od 15:00 do 17:00 v Domu krajanov Dragomer pod vodstvom Ivice Česnik.

Likovna sekcija

Delavnica kazalk za knjige – prvi četrtek v mesecu ob 17:00, mentorica: Draga Davitkova.

Kamišibaj – papirno gledališče

Vsak prvi četrtek ob 17:00 v Domu krajanov v Dragomerju, vsak drugi četrtek v OŠ Log-Dragomer ob 14:00, mentorica: Tomislava Zaletelj.

Skupinska hipnoza

Vsak drugi četrtek v mesecu ob 18:00 v Domu krajanov Dragomer.

27. marca 2024 ob 18:00 Občni zbor KUD Kosec - večnamenski prostor v OŠ Log- Dragomer.

28. marca 2024 ob 18:00 - pletenje košaric iz ličja pod vodstvom Anite Mole.

Izdelava velikonočnih pirhov, mentorici: Draga Davitkova in Jana Zadnikar.

10. aprila 2024 ob 19.00 - pogovorni večer s Tomažem Kozlevčarjem.

Tomaž Kozlevčar je slovenski vokalist, pianist, skladatelj, aranžer in zborovodja. Širša javnost ga pozna kot avtorja slovenske uspešnice Ljubezen iz šolskih dni, sicer pa je v svoji dolgoletni karieri sodeloval v mnogih zasedbah, še posebej pa ga poznamo kot umetniškega vodjo vokalne zasedbe Perpetuum Jazzile in člana New Swing Quarteta. Kot glasbenik je sodeloval pri albumih mnogih zasedb in glasbenikov, tudi z Bojanom Adamičem, Janijem Golobom in Jožetom Privškom ter Plesnim orkestrom RTV Slovenija. Napisal ali priredil je okoli 450 glasbenih del.

Vabilo

Vabimo vas na

občni zbor članov KUD Kosec!

V sredo 27. marca 2024 ob 18. uri v dvorani Osnovne šole Log-Dragomer

Pol ure pred pričetkom zbora bo možno vplačati letno članarino (10 EUR). Po končanem zboru bo prijateljsko druženje, sproščen klepet s pogostitvijo in kulturnim programom, v katerem bo sodelovala domača pevska skupina »Mladi po srcu«.

Kulturno umetniško društvo Kosec Log-Dragomer
e-pošta: kud.kosec@gmail.com
www.FaceBook.com/KudKosec

Vabljeni!

Ob dnevu žena članice DUDL-a na tradicionalnem pohodu čez Barje

Osmi marec, praznik žena, ima med ženami pomembno vlogo tudi dandanes, saj mnoge ženske v svetu še vedno doživljajo krivice, ponižanja, zaničevanje in kratenje osnovnih pravic, tudi pravice o odločanju glede rojstva otrok, enakega plačila za enako delo za oba spola, ki pa jih mnoge drugod lahko s pridom uveljavljajo.

Zagotovo tudi pri nas vse ne moremo biti zadovoljne z vlogo v družbi niti v družinah ne. Plačilo za enako delo v marsikaterem delovnem okolju še vedno ni enako za oba spola še in tudi delo v družini je marsikje ostalo

izključna skrb žensk. Opažamo sicer velike spremembe na bolje: izenačitev starševskih vlog, kar zagotovo vzbuja upe, da bo naslednjim generacijam lažje pri uresničevanju že doseženih pravic. Pogledati bi morala v

arhiv, kdaj so članice Društva upokojencev Dragomer-Lukovica prvič krenile na pohod čez barje, zagotovo bo kmalu minilo deset let, in tako obeležile ta praznik. Pohod je postal tradicionalen in število udeleženk je vsako leto večje. Letos se nas je zbralo pred Gasilskim domom v Dragomerju precej več kot 25, po poti se nam je pridružilo še nekaj novih in na končni točki nas je bilo že petintrideset. Čeprav je tokrat vreme ponagajalo in je bolj spominjalo na pozne zimske dni kot na pomladni dan, to ni bila ovira, da se ne

bi podale na pot iz Dragomerja preko Loga, Podplešivice vse do Notranjih Goric ter približno 8 km prehodile v slabih dveh urah. Vmes je bil postanek, kjer se je okušalo pecivo pridnih rok naših članic, dodalo se je silce krepkega, da je korak naprej lažje tekel in seveda ni zmanjkalo dobre volje ter pravega razpoloženja. Narava ponuja mnoge lepe razglede tudi v oblačnem in malo deževnem dopoldnevu, le ozreti se je potrebno naokoli in znati opazovati. Pri Pavlet nas je pričakal Tone s harmoniko in brž je bilo slišati kar nekaj lepih

domačih viž, ki smo jim udeleženke pohoda sledile z glasnim petjem. Lastnik nas je počastil s priložnostnim darilcem, moški člani društva z lepimi rožicami (Štefan in Cvetka sta se zares izkazala z izbiro), po okrepčanju s pico pa se je večina odločila peš nadaljevati proti domu. Vračale smo se iz Notranjih goric skozi

Žabnico in naprej do Lukovice ter tako prehodile velik del po mejah občine na Ljubljanskem barju, skupaj smo prehodile 13 km. Vodenje je prevzela Ivica, ki že dlje časa skrbi za četrtkove pohode. Dež ni motil razpoloženja in obljubile smo si, da se naslednje leto ponovno snide-mo.

Dragica Krašovec

Vabilo

Zgodovina nas povezuje

Društvo DVIK - Univerza za tretje življenjsko obdobje vabi v nov izobraževalni program - Zgodovina nas povezuje.

Spoznavali bomo dogajanja ter pomembne Slovence in Evropejce, ki so sooblikovali in krojili našo zgodovino. Prof. Ana Jevšvar nas bo popeljala v 19. stoletje, ki je za Slovenijo zelo pomembno obdobje zaradi številnih političnih, družbenih in gospodarskih sprememb (Napoleonova doba, narodno prebujenje, Avstro-Ogrska, industrializacija in gospodarski razvoj ...).

Srečanja bodo ob ponedeljkih v Domu krajanov. 12-urni program bomo izpeljali, če bo vsaj 8 prijav.

Prijavite se na iold.si ali 031 254 125 (Joži)!

Vabljeni!

Olga Drofenik – osemdesetletnica

V februarju je praznovala okroglo obletnico in častitljiv jubilej naša občanka, prijateljica, kolegica, predvsem pa neutrudna kreatorka ter aktivatorica, ustvarjalka številnih novih in naprednih idej, kritičarka škodljivih ter nehumanih odločitev v družbi, zavzeta pedagoginja z veliko vero v poslanstvo izobraževanja odraslih, strpna in občutljiva oseba s smislom za povezovanje odraslih in otrok, kritična opazovalka posegov v okolje, podnebnih sprememb, čuvanja in ohranjanja vodnih virov, velika ljubiteljica literature in drugih področij ustvarjanja oz. umetnosti, ljubiteljica cvetja in vrtov, pridelovanja vrtnin, hišnih ljubljencev, morja ter plavanja v njem, ljubiteljica gob, žena, mama in babica, ki ji skrb za bližnje ne pomeni bremena, temveč poslanstvo.

Še bi se našlo kaj, zagotovo nisem zajela vsega, kar jo označuje in razveseljuje, kar bogati njeno življenje in ji ga zapolnjuje ter na nek način tudi popestri in polepša življenja tistih, ki smo veliko v stiku z njo. Po rodu je Štarkerka. Kot rojena Mariborčanka kljub temu, da v Dragomerju živi že blizu pol stoletja, še vedno rada zahaja v rojstni kraj in med ljudi, s katerimi je preživela mladost. Profesionalna leta je preživela v Andragoškem centru Slovenije, kjer se še vedno občasno vključuje v njihove aktivnosti. Po pričanju tam zaposlenih je pustila v njem svoj pečat in trajne sledi ter pripomogla k njegovi prepoznavnosti.

V naši občini začetki njenega dela se-

gajo v leto 2012, ko je pri Društvu upokojencev Dragomer–Lukovica skupaj še nekaterimi krajanami organizirala izobraževalno dejavnost, nudila brezplačno pomoč mentorjem in učencem. Dejavnost je od tu prenesla v društvo Kosec, zdaj pa že vrsto let aktivno deluje v Društvu DVIK – druženje za vzajemno izobraževanje odraslih s pomenljivim sloganom: “Z učenjem povezujemo ljudi in krepimo skupnost.” K formiranju društva je sama tudi ogromno pripomogla.

Dejavnost se je v vseh teh letih močno razmahnila in razširila na mnoga področja, ki pomembno vplivajo na naše življenje, na okolje, na prilagodljivost tehnološkemu napredku, zlasti na

področju računalništva in digitalizacije, na ohranjanje kulturne dediščine, medsebojno sporazumevanje, spoznavanje literature in ustvarjalcev iz ožjega okolja ter naše domovine, povezovanje najmlajših, učencev osnovne šole in starejših generacij, učečih se s tistimi, ki odlično obvladajo posamezna področja, spoznavanje ožje domovine in krajev ter držav širne Evrope. Gotovo sem še kaj izpustila, ker je vsega preprosto preveč. Izšlo je kar nekaj tiskanih publikacij, ki obravnavajo teme s teh področij in so zato vsebine dostopne širšemu krogu bralcev, predvsem našim občanom. Vse izvedeno je sproti možno spremljati na spletnih straneh društva.

To je lahko izvedljivo le, če se društvo javlja na občinske in republiške

razpise za dodelitev sredstev, kar terja znanje, natančnost, spretnost, poznavanje tematik, obvladanje birokratskih postopkov, angažiranje kvalitetnih in usposobljenih mentorjev, čas in potrpežljivost ter natančnost.

Vse to Olga zna, zmore in naredi, veliko sama, pa tudi s pomočjo nekaterih članov društva, predsednice, ogromno pa vendar sama. Idej za v prihodnje ji tudi nikoli ne zmanjka.

Na predvečer osebnega praznika smo se tako na njenem vrtu zbrali hvaležni učenci, kolegi, prijatelji, predsednica društva in ji pripravili praznovanje, kakršnega si pač takšen človek zasluži. Mislim, da je bilo presenečenje največje darilo; Henrika s harmoniko, Miha z baloni, Darjan s šampanjcem, Marinka s pravimi gorenjskimi nagelj-

ni in ostale prisotne učenke s košaro domačih dobrot pa kot dodatek k lepe-mu in prazničnemu popoldnevu.

Draga Olga, hvala ti za vse. Prepričani smo, da leta ne bodo ovira, da bi skupaj naredili še veliko dobrega, se veliko naučili, videli, spoznali, opozorili na vse tisto, kar pomembno vpliva na nas in naše znanjce, se veliko družili in pri tem neizmerno uživali ter bogatili naš vsakdan.

Naj ti služi zdravje, naj te spremlja sreča in dobra volja, naj te ne zapusti optimizem ter vera, da skupaj zmoremo še veliko.

Srečno!

Dragica Krašovec, Nika Gams in udeleženci sobotnega praznovanja.

Cankarjeva knjižnica Vrhnika – več kot le knjižnica

Knjižnica že dolgo časa ne pomeni več le izposoje knjig in mogočne tišine v prostoru. Kdor nas obišče, lahko opazi, da se v naši knjižnici vedno nekaj dogaja.

Že ob vstopu v knjižnico vas pozdravijo umetniške podobe Ivana Cankarja. V vitrinah in v Cankarjevem salonu si vedno lahko ogledate kakšno od zanimivih razstav – od čipk, lesenih zverinic, umetniških slik in maket do nakita, jasic, kvačkane skodelice, lego stvaritev, mozaika, zeliščnih semen ter še mnogo več. Ste vedeli, da imamo v sklopu knjižnice tudi čitalnico Pri Črnem orlu 1876 s koticom, ki je namenjen sproščanju, branju časopisov, revij in knjig? V duhu časa smo ohranili tudi dediščino IU.V. Ogledate si lahko parno likalno vakuumsko prešo Hoffman, ki so jo uporabljale zaposlene v nekdanji šivalnici IU.V, v koticu za mirno učenje in študij si lahko ogledate tudi stalno razstavo Od obrtnih delavnic do Industrije usnja Vrhnika. Na mladinskem oddelku si lahko ogledate sten-

ske poslikavo Enajste šole pod mostom, učilnico in repliko šolske klopi iz Cankarjevih časov ter mesarske klade. Našli boste tudi hišico Na klancu, ki je namenjena mirnemu branju.

V knjižnici lahko kupite tudi srebrnik z motivom Ivana Cankarja, ki ga je izdalo podjetje Elementum v sodelovanju s Cankarjevim domom ob 100. obletnici pisateljeve smrti. Srebrnik je moč dobiti v belem papirnatem žepku ali lični lese- ni škatli. Poleg je priložen tudi certifikat, serija pa je omejena na 1918 kosov.

Na razpolago imamo preko 160.000 enot gradiva. Z včlanitvijo v našo knjižnico pridobite pravico do izposoje elektronskih knjig – Biblos, zvočnih knjig – Audibook ter dostop do BSF – baze slovenskih filmov. Gradivo si lahko naročite tudi v paketnik Direct4.me kjer ga lahko prevzamete v roku 72 ur. Številko članske izkaznice lahko izkažete tudi z aplikacijo mCobiss, Stocard, Moje kartice ... S člansko izkaznico si lahko gradivo izposojate tudi v Krajevni knjižnici dr. Marje Boršnik v Borovnici, ki je v januarju 2024 odprla nove, zelo lepe in prijetne knjižnične prostore na

Zalarjevi cesti 19A v Borovnici. Upamo, da bo tudi Občina Log– Dragomer uspela realizirati načrte za novo enoto.

Na Vrhniku lahko izposojeno gradivo vračate na treh knjigomatih. Dva sta na razpolago v prostorih knjižnice, knjigomat v pritličju pa vam je na razpolago 24 ur na dan, 7 dni v tednu. Tako lahko gradivo vedno vrnete brez skrbi, ali je knjižnica odprta ali ne. Enako velja za vnaprej naročeno knjižnično gradivo, ki si ga lahko izposodite na paketniku v pritličju.

V knjižnici vas vsaj enkrat na leto povabimo k brezplačnemu vpisu za nove člane in k vračilu gradiva brez zamudnine. Točni datumi so objavljeni v knjižnici, na spletnih straneh in v Našem časopisu.

Ali veste, da v Grabeljškovi dvorani gostimo znane in zanimive goste? Gostili smo že: patra Karla Gržana, Bronjo Žakelj, Mileno Miklavčič, Miho Šaleharja in mnoge druge, v kratkem bomo gostili Urško Klakočar Zupančič ... Imamo predstavitev knjig, pesmi, pogovore, razstave različnih del, gostili smo Živo knjižnico, ki je bila za vse udeležence prav posebno doživetje in to le ne-

kaj korakov od vašega doma. V svojih prostorih gostimo tudi dobro obiskano Univerzo za tretje življenjsko obdobje Vrhnika, kjer se lahko učite novih jezikov, risanja mandal, risanja in slikanja, oblikovanja keramike, naravnega vrtnarjenja ...

Sodelujemo z različnimi posamezniki, organizacijami iz vseh treh občin ter širše. Kot primere dobre prakse lahko izpostavimo sodelovanje z društvoma DVG in Kosec ter z osnovno šolo iz Občine Log– Dragomer.

V knjižnici enkrat tedensko pripravljamo pravljico urico, kjer naše pravljice male nadobudneže povedejo v svet najrazličnejših zgodb. Pravljčne urice izvajamo tudi v Borovnici in Podlipi. Tedensko gostimo tudi R. E. A. D. program - Bere- mo s tačkami, kjer se prikupna

jazbečarka Tita sprošča ob glasnem branju mladih bralcev. Za vas imamo pripravljene različne projekte za mladino in odrasle bralce: Moljkov bralni nahrbtnik, Knjižni moljček, Preberi in izberi 3D, Bralni vlak, Bralni potni list ...

Ste vedeli, da knjižnica v prostoru z imenom Prečuden kraj razpolaga z veliko domoznansko zbirko in tam hrani dragocena Cankarjeva dela? Objavljamo tudi na spletnem informacijskem portalu Kamra, preko katerega lahko uporabniki brezplačno dostopate do digitaliziranega znanja in kulturne dediščine Slovenije.

Iz domačega naslonjača lahko prisluhnete številnim posnetkom različnih del, ki smo jih za vas v sodelovanju z različnimi avtorji/bralci pripravili v okviru projekta Skodelica literature

za lepši dan – preko družbenih omrežij Facebook (skupina Skodelica literature za lepši dan) in preko YouTube kanala Cankarjeva knjižnica Vrhnika, NMSB.

Za klepet in kavico, osvežilno pijačo in različne prigrizke smo vam v pritličju uredili Antikvarno klepetalnico s knjigobeznico in igračebeznico, v katero lahko knjige/igračke prinesete ali jih odnesete.

Vabljeni, da nas obiščete, si izposodite kakšno dobro knjigo, raziščete različne storitve in se udeležite naših številnih dejavnosti.

Naj nas knjige še naprej povezujejo, bogatijo in osrečujejo!

Darija Arsič in Sonja Žakelj, Cankarjeva knjižnica Vrhnika

Občni zbor DUDL-a

Prvega marca smo se člani društva upokoencev Dragomer– Lukovica zbrali na občnem zboru v Gasilskem domu v Dragomerju.

Na njem smo prevetrili delo v letu 2023 in začrtali program ter smernice dela za v bodoče. Ker se nas je zbralo 76 od skupaj 242 članov društva, smo morali zapolniti čas do sklepčnosti s priložnostnim programom. Odločili smo se, da prisotnim podrobneje predstavimo knjižnico z naslovom Kje so tisti časi?, v kateri je podrobno predstavljeno 25-letno delovanje Mešanega pevskega zbora Dragomer in predvajali nekaj glasbenih posnetkov iz tistega časa.

Sledilo je poročilo o delu društva, kjer smo podrobneje predstavili programe, ki smo jih izvedli v preteklem letu.

O vsakem pomembnejšem dogodku smo pripomogli k eviden- ščali članstvo tudi z objavami v Našem časopisu, a strnjeno poročilo dokazuje, da je bilo opravljenega veliko dela in so tudi rezultati vidni. Na dogodkih

beležimo večje število prisotnih, dvignila se je usposobljenost naših članov za delo na računalniku, uporabo pametnega telefona. Povečalo se je vedenje o pripravi hrane, gibanju, telovadnih vajah in drugih oblikah preventivnega ravnanja, ki zmanjšuje možnost za nastanek različnih bolezni in poškodb.

Z udeležbo na številnih izletih z vlakom in avtobusom, kar omogočajo brezplačne vozovnice, smo razširili poznavanje različnih krajev širne domovine, obnovili spomine na že znane zgodovinske dogodke in spoznavali tradicije posameznih mest, predvsem pa povečali možnost za druženje, socializacijo in kreativno aktivnost članstva.

S sodelovanjem in uspešno prijavo na razpisih za dodelitev finančnih sredstev v občini in v širši družbeni skupnosti smo lahko razširili programe delovanja na različna področja.

Poleg obogatitve lastnega vedenja smo pripomogli k eviden- tiranju in zapisu v okviru občine (tak je bil primer raziskave, obeležena in zapisa vodnih virov v Dragomerju). Dogodki, ki se izvajajo po programu vsa-

ko leto zapored: obiski starejših, prednovoletno srečanje, pikniki, izleti in delavnice so bili uspešno izvedeni.

Na novo smo obeležili praznovanje materinskega tedna, prevzeli smo organizacijo prireditve v okviru Tedna vseživljenjskega učenja, redno dvakrat mesečno so potekali pohodi po različnih poteh v okviru občine in izven nje, telovadke so napolnile skupino, ki tedensko vadi v telovadnici, povezali smo se z vzgojiteljicami in otroki v vrtcu ter skupaj uspešno izvedli nekaj dogodkov, obiskovali smo sta-

rejše v domovih za upokoence. Vključeni smo v projekta Podaj roko v okviru občine in Starejši za starejše v okviru ZDUS (Zveza društev upokoencev Slovenije), aktivne so prostovoljke, uspešno delujeta dve skupini Hodi ob meni in Skupina za kakovostno staranje, vključili smo se v izvajanje E-oskrbe - akcije Telekom in ZDUS, ki starejšim, ki živijo sami in imajo različne zdravstvene težave, omogoča hitro ukrepanje in nudenje pomoči.

Na novo smo postavili spletno stran, gotovo pa je bilo

opravljenih še kar nekaj aktivnosti, ki so pripomogle k izvedbi navedenega. Program za leto 2024 je v grobem pripravljen v zgibanki, ki je še vedno na voljo v pisarni društva.

Dopolnjeval se bo sproti, skladno s finančnimi možnostmi. Za izvedbo vseh aktivnosti so poleg članov upravnega odbora zaslužni številni posamezniki, ki nesebično vskočijo takrat, ko jih potrebujemo.

Njim smo se na zboru posebej zahvalili. (To so Marija, Ivica, Cvetka, Štefan, Jože, Iva, vse gospodinje, ki so pridno pekle

pecivo, dragomerški gasilci, ki nam omogočajo prireditve v njihovih prostorih; seveda najbrž še kdo, ki ga nismo posebej navedli, a nam je bil v oporo in pomoč pri delu.)

Vse, ki razpolagate z elektronskimi naslovi, ponovno naprošamo, da nam jih posredujete (dudragomer@gmail.com), vkolikor tega še niste storili. Tako boste pravočasno obveščeni o vseh dogodkih, ki jih pripravlja društvo.

Dragica Krašovec

Najbarjanska zgodba 2024

Letošnje leto smo
v društvu Mah
teater izvedli že
tretji literarni razpis
za osnovnošolce:
Najbarjanska
zgodba.

Več o izvedbi si lahko prebere-
rete na skupnih straneh v rubri-
ki Kultura.

Pred tremi leti, ko smo se od-
ločili za ta projekt, nas je podprl
župan Miran Stanovnik. Z OŠ
Log-Dragomer nas je povezal
in nam stal ob strani podžupan

Simon Strgar. Projekt je pozi-
tivno sprejela tudi ravnateljica
Mihaela Mrzlikar. Ob aktiv-
nem sodelovanju s pomočnico
ravnateljice Nine Cjuha – Cer-
kovnik in mentorice Petre Šabič
Sušec smo uspeli izpeljati pro-
jekt, na katerem je sodelovalo

vseh osem občin, ki se nahajajo
oz. se dotikajo Ljubljanskega
barja. Hvala vsem, ki prispevate
k temu lepemu projektu za naše
najmlajše!

Miran Setnikar, Kulturno
društvo Mah teater

Na podlagi Zakona o uresničevanju
javnega interesa za kulturo (Uradni list
RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno bese-
dilo, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13, 68/16,
61/17, 21/18 – ZNOrg, 3/22 – ZDeb in
105/22 – ZZNŠPP), Pravilnika o sofinan-
ciranju programov in projektov kulturne
dejavnosti v Občini Log - Dragomer
(Uradni list RS, št. 57/13) in Odloka o
proračunu Občine Log - Dragomer za
leto 2024 (Uradno glasilo e-občina, št.
42/2023) Župan Občine Log - Dragomer
objavlja

JAVNI RAZPIS ZBIRANJA PREDLOGOV ZA SOFINANCIRANJE PROGRAMOV IN PROJEKTOV NA PODROČJU KULTURNE DEJAVNOSTI, KI JIH BO V LETU 2024 SOFINANCIRALA OBČINA LOG - DRAGOMER

1. NAROČNIK JAVNEGA RAZPISA

Naročnik javnega razpisa je Občina
Log - Dragomer, Na Grivi 5, p.p. 09,
1351 Brezovica pri Ljubljani.

2. PREDMET JAVNEGA RAZPISA

Predmet javnega razpisa je sofinanci-
ranje programov in projektov na po-
dročju kulturne dejavnosti v Občini
Log - Dragomer v letu 2024 z naslednjo
vsebino:

- redna dejavnost registriranih kul-
turnih društev oziroma njihovih
sekcij, oziroma kulturna dejavnost v
drugih društvih, ki imajo v svoji de-
javnosti registrirano tudi kulturno
dejavnost,
- kulturna dejavnost predšolske,
osnovnošolske, srednješolske in št-
udentske populacije, ki presega šolske
vzgojno - izobraževalne programe,
če že ni sofinancirana iz proračuna
Republike Slovenije,
- izobraževanje strokovnih kadrov za
izvedbo kulturnih dejavnosti,
- kulturne prireditve in projekti, ki so
v interesu občine.

3. CILJI JAVNEGA RAZPISA

Cilj javnega razpisa je spodbujanje kul-
turne dejavnosti in kulturnega razvoja
na območju Občine Log - Dragomer v
letu 2024.

4. UPRAVIČENCI

Upravičenci so izvajalci programov in
projektov na področju kulturne dejav-
nosti v Občini Log - Dragomer, in sicer:

- kulturna društva,
- ostala društva, ki imajo v okviru svo-
je dejavnosti registrirano kulturno
dejavnost,
- zveze kulturnih društev,
- javni zavodi s področja vzgoje in iz-
obraževanja za program, ki ne sodi v
osnovno dejavnost iz ustanovitvene-
ga akta javnega zavoda,
- zasebni zavodi,
- druge pravne osebe z neprofitno de-
javnostjo na področju kulture,
- registrirani samostojni kulturni
ustvarjalci.

Do sredstev iz tega razpisa niso upra-
vičeni izvajalci programa, projekta ali
njegovega posameznega dela na po-
dročju kulturne dejavnosti, ki so že
financirani ali sofinancirani iz katere-
koli druge postavke proračuna Občine
Log - Dragomer.

5. POGOJI JAVNEGA RAZPISA

Upravičenci morajo izpolnjevati nasle-
dnje pogoje:

- da imajo sedež v Občini Log - Dra-
gomer, oziroma da delujejo na nje-
nem območju najmanj 12 mesecev,
- da so registrirani za izvajanje kultur-
nih dejavnosti,
- da imajo zagotovljene materialne,
kadrovske, prostorske in organiza-
cijske možnosti za uresničitev načr-
tovanih kulturnih dejavnosti,
- da imajo urejeno evidenco o član-
stvu,
- da opravljajo dejavnost na neprofitni
osnovi,
- da občinski upravi vsako leto redno
dostavljajo poročila o realizaciji pro-
gramov ter načrt aktivnosti za pri-
hodnje leto,
- da imajo posamezni ustvarjalci na
področju kulturne dejavnosti sedež

stalnega prebivališča v Občini Log -
Dragomer.

6. MERILA JAVNEGA RAZPISA

Vloge bodo vrednotene skladno s me-
rili, ki jih določa Pravilnik o sofinanci-
ranju programov in projektov kulturne
dejavnosti v Občini Log - Dragomer
(Uradni list RS, št. 57/13).

Vloge bodo vrednotene s strani tričlan-
ske komisije, ki jo je imenoval župan
Občine Log – Dragomer, s sklepom št.
430-3/2024-2, z dne 28.2.2024.

Komisija bo na podlagi pogojev in me-
rili, ki jih opredeljuje navedeni pravilnik,
pripravila predlog izbora programov in
projektov na področju kulturne dejav-
nosti s predlogom razdelitve razpisa-
nih sredstev.

Končni izbor programov in projek-
tov na področju kulturne dejavnosti
in predlog delitve razpisanih sredstev
potrdi župan s sklepom.

7. OKVIRNA VREDNOST JAVNEGA RAZPISA

Okvirna vrednost vseh razpoložli-
vih sredstev, namenjenih za predmet
tega javnega razpisa, znaša **10.000,00
EUR**.

Upravičencem se višina sofinanciranja
določi na podlagi števila doseženih
točk za prijavljene programe in projek-
te, vrednost točke pa se določi na osno-
vi skupnega števila doseženih točk, ki
so jih dosegli vsi izvajalci in predvidena
proračunska sredstva.

Občina Log - Dragomer bo sredstva za
sofinanciranje programov in projektov
kulturne dejavnosti, skladno z določili
Zakona o izvrševanju proračunov Re-
publike Slovenije za leti 2024 in 2025
(Uradni list RS, št. 123/23, 12/24), iz-
branim izvajalcem nakazovala na na-
slednji način:

- 70% odobrenih sredstev v roku 30
dni od sklenitve pogodbe o sofinan-
ciranju ter
- preostanek v višini 30% odobrenih
sredstev v roku 30 dni po prejemu
ustreznih vsebinskih in finančnih

poročil v rokih, določenih s pogodbo
o sofinanciranju.

8. OBDOBJE ZA PORABO DODELJENIH SREDSTEV

Sofinancirajo se programi, ki se bodo
izvedli v letu 2024. Dodeljena sred-
stva morajo biti porabljena skladno s
prijavljenimi programi in projekti do
31.12.2024. Sredstva niso prenosljiva.

9. ROK IN NAČIN PREDLOŽITVE VLOG

Predlagatelji morajo vloge oddati pri-
poročeno po pošti na naslov Občine
Log - Dragomer, Na Grivi 5, p.p. 09,
1351 Brezovica pri Ljubljani ali osebno
na naslovu Upravnega centra Občine
Log - Dragomer, Loška cesta 12, 1358
Log pri Brezovici (vlogo se odda v spre-
jemni pisarni Občine Log - Dragomer)
ali preko spletne strani Občine Log -
Dragomer (spletna prijava).

**Oddaja vloge pomeni, da se upra-
vičenec strinja z vsemi pogoji in
merili javnega razpisa.** Tudi do-
polnitve vlog se oddajajo, dostavljajo
in označujejo na način, ki je določen
za oddajo vloge v tej točki. Posamezni
upravičenec lahko na javni razpis pre-
dloži samo eno vlogo.

Vloga je pravočasna, če je bila odda-
na priporočeno po pošti do vključno
dne **25. 4. 2024** ali dostavljena oseb-
no v sprejemno pisarno Občine Log -
Dragomer **do 25. 4. 2024 do 12. ure**
ali oddana na spletni strani Občine
Log - Dragomer (spletna prijava) **do
25. 4. 2024 do 12. ure.**

Vloga mora biti izdelana na prijavnih
obrazcih, ki so sestavni del razpisne
dokumentacije ter vsebovati zahteva-
ne priloge oziroma dokazila, ki so na-
vedena v razpisni dokumentaciji. Vla-
gatelj izpolni tiste obrazce, ki ustrezajo
programom, skupinam oz. sekcijam
ter projektom, s katerimi se prijavlja na
razpis.

Nepravočasno oddane vloge ne bodo
upoštevane.

V primeru oddaje priporočeno po

**pošti in osebno v sprejemno pisar-
no, mora biti ovojnica opremljena:**

- s polnim nazivom in naslovom poši-
ljatelja (v levi zgornji kot ovojnice)
- z naslovom prejemnika in
- s pripisom **NE ODPIRAJ – vloga
– JR KULTURA 2024 – št. 430-
3/2024**

10. ODPIRANJE VLOG

Odpiranje vlog bo Komisija za odpira-
nje in ocenjevanje ter vrednotenje vlog,
prispelih na javni razpis zbiranja pre-
dlogov za sofinanciranje programov
in projektov na področju kulturne de-
javnosti v letu 2024 opravila po poteku
razpisnega roka, predvidoma 6.5.2024.
Odpiranje vlog ni javno.

Vloga je popolna vloga, če vsebuje:

- pravilno in popolno izpolnjeni raz-
pisni obrazci, ki so del razpisne do-
kumentacije,
- vse zahtevane priloge,
- fotokopijo veljavnega temeljnega
akta (statut ali pravila) ali podpisa-
no in žigosano izjavo iz katere mora
biti razvidno, kdaj ste omenjeni do-
kument na javnem razpisu že pre-
dložili ter da se v času do trenutnega
javnega razpisa ni spreminjal,
- fotokopijo odločbe o vpisu v ustrezni
register (na primer: centralni register
društev, sodni register) ali podpisa-
no in žigosano izjavo iz katere mora
biti razvidno, kdaj ste omenjeni do-
kument na javnem razpisu že pre-
dložili ter da se v času do trenutnega
javnega razpisa ni spreminjal

Vloge, ki ne bodo pravočasne, pravilno
označene ali ne bodo vložene s strani
upravičene osebe se s sklepom zavrže-
jo.

11. RAZPISNA DOKUMENTACIJA

Razpisna dokumentacija obsega nasle-
dnje dokumente:

- Besedilo javnega razpisa
- Obrazci za prijavo na javni razpis
- Obrazci za zahtevek in poročanje
- Vzorec pogodbe

Razpisna dokumentacija je dostopna
na spletni strani Občine Log - Drago-
mer (www.log-dragomer.si).

Razpisno dokumentacijo lahko zain-

teresirani, po predhodnem dogovoru, dvignejo tudi na sedežu Upravnega centra Občine Log - Dragomer, Loška cesta 12, 1358 Log pri Brezovici, od dneva objave javnega razpisa do dneva, ko se izteče rok za oddajo vlog.

12. IZID RAZPISA

Predlagatelji programov bodo o izidu javnega razpisa obveščeni v roku 30 dni po dokončnosti odločb o izbiri izvajalcev.

Z izbranimi upravičenci bo Občina Log - Dragomer sklenila pogodbo o sofinanciranju programov in projektov na področju kulturne dejavnosti za leto 2024.

V kolikor upravičenec, kateremu so bila dodeljena sredstva, ne vrne podpisane pogodbe v petnajstih dneh od izdaje poziva za podpis pogodbe, se šteje, da je odstopil od zahteve za sofinanciranje programov in projektov na področju kulturne dejavnosti v Občini Log - Dragomer v letu 2024.

13. DODATNE INFORMACIJE

Dodatne informacije in pojasnila zagotavlja Mateja Skočir, elektronski naslov mateja.skocir@log-dragomer.si .

Številka: 430-3/2024-3
Datum: 11. 3. 2024

Občina Log - Dragomer
Župan
Miran Stanovnik

Na podlagi 5. člena Pravilnika za vrednotenje programov organizacij in društev na področju humanitarnih in mladinskih dejavnosti ter dejavnosti tehnične kulture in stanovskih organizacij (Uradni list RS, št. 122/2008) in Odloka o proračunu Občine Log - Dragomer za leto 2024 (Uradno glasilo e-občina, št. 42/2023) Občina Log - Dragomer objavlja

JAVNI RAZPIS ZBIRANJA PREDLOGOV ZA SOFINANCIRANJE HUMANITARNIH IN MLADINSKIH DEJAVNOSTI TER DEJAVNOSTI TEHNIČNE KULTURE IN STANOVSKIH ORGANIZACIJ V LETU 2024

1. NAROČNIK JAVNEGA RAZPISA

Naročnik javnega razpisa je Občina Log - Dragomer, Na Grivi 5, p.p. 09, 1351 Brezovica pri Ljubljani.

2. PREDMET JAVNEGA RAZPISA

- a) S področja skrbi za socialno ogrožene, invalide, ostarele in izboljšanja kvalitete življenja občanov Občine Log - Dragomer
- sofinanciranje programov/aktivnosti humanitarnih organizacij in društev, ki vsebujejo elemente skrbi za invalide, ostarele, elemente reševanja socialnih stisk upravičencev, elemente dobrodelnosti in samopomoči (na primer: prevozi oseb na zdravljenja, letni obiski pri starostnikih nad 75 let, dnevna pomoč ostarelim),
 - sofinanciranje pomoči posamezniku za ohranjanje socialne in zdravstve-

- ne varnosti,
- sofinanciranje letovanja in zimovanja socialno in zdravstveno ogroženih otrok,
- sofinanciranje programov za aktivno preživljanje prostega časa otrok in mladostnikov s specifičnimi potrebami,
- sofinanciranje zdravljenja v zdravilišči,
- sofinanciranje predavanj članom in za širše okolje,
- sofinanciranje izdaje glasila ali biltena,
- sofinanciranje dobrodelnih prireditvev,
- sofinanciranje dodatnega izobraževanja, prilagojenega specialnim potrebam invalidov ali razvidni skupini socialno ogroženega prebivalstva,
- sofinanciranje rehabilitacijskih programov.

- b) S področja delovanja mladincev ter tehnične kulture in stanovskih organizacij s sedežem v občini
- sofinanciranje programov/aktivnosti društev in organizacij, ki izvajajo programe, namenjene spodbujanju kreativnosti in zadovoljevanju interesov mladih (na primer: ki pri mladih spodbujajo avtonomijo, ustvarjalnost in inovativnost, prostovoljstvo, solidarnost in medgeneracijsko sodelovanje, mobilnost in mednarodno povezovanje, zdrav način življenja in preprečevanje različnih oblik odvisnosti, neformalno učenje in usposabljanje ter večanje kompetenc mladih, sodelovanje mladih pri upravljanju javnih zadev v družbi, ki izboljšujejo dostop mladih do kulturnih dobrin in do trga delovne sile, razvijajo podjetnost mladih, skrbijo za mlade z manj priložnostmi v družbi)
 - sofinanciranje organizacije prireditvev, večdnevni aktivnosti izven občine, tečajev oz. tematskih delavnic ter celoletnih krožkov za otroke in mladino,
 - sofinanciranje organizacije tekmovalj ter sodelovanja na tekmovanjih oziroma prireditvah,
 - sofinanciranje organizacije strokovnega predavanja ali ekskurzije za člane in občane občine,
 - sofinanciranje izdaje tiskane brošure, glasila, biltena oz. internetne strani.

3. CILJI JAVNEGA RAZPISA

Cilj javnega razpisa je spodbujanje humanitarnih in mladinskih dejavnosti ter dejavnosti tehnične kulture in stanovskih organizacij.

4. UPRAVIČENCI

- organizacije, društva, združenja in zveze, ki delujejo kot prostovoljne in neprofitne, v njihovih programih pa so elementi skrbi za invalide, ostarele, reševanje socialne stiske upravičencev, dobrodelnost in samopomoč in so registrirane za izvajanje opredeljenih dejavnosti,
- mladinske skupine, klubi, društva ter druge organizacije, ki izvajajo programe, namenjene spodbujanju kreativnosti in zadovoljevanju interesov mladih,
- organizacije in skupine tehnične kulture,
- stanovske organizacije.

5. POGOJI ZA SODELOVANJE NA JAVNEM RAZPISU

- Upravičenci morajo izpolnjevati naslednje pogoje:
- da ima sedež v Občini Log - Dra-

- gomer vsaj eno leto, oziroma da so člani občani Občine Log - Dragomer,
- da so registrirani za opravljanje dejavnosti po Uredbi o uvedbi in uporabi standardne klasifikacije dejavnosti (Uradni list RS, št. 2/02, 111/05 – Odl. US, 69/07) v skladu s 4. točko tega razpisa in delujejo najmanj eno leto,
 - da imajo urejeno evidenco o članstvu,
 - da imajo zagotovljene materialne, prostorske, kadrovske in organizacijske možnosti za realizacijo programov,
 - da se ne sofinancirajo za redno dejavnost in programe iz katere koli druge postavke proračuna Občine Log - Dragomer.

6. MERILA JAVNEGA RAZPISA

Vloge bodo presoјane in ocenjevane v skladu z merili, ki jih določa Pravilnik za vrednotenje programov organizacij in društev na področju humanitarnih in mladinskih dejavnosti ter dejavnosti tehnične kulture in stanovskih organizacij (Uradni list RS, št. 122/2008).

Komisija bo v skladu z navedenim pravilnikom ugotovila število vseh prispelih vlog, število vseh formalno popolnih in pravočasnih vlog, pozvala predlagatelje nepopolnih vlog k predložitvi manjkajoče dokumentacije in za vse popolne in pravočasne vloge na podlagi pogojev in meril, ki jih opredeljuje navedeni pravilnik, pripravila oceno redne dejavnosti in posameznih programov.

Občinska uprava pa bo na osnovi ocenjevalne komisije izračunala vrednost točke glede na višino sredstev iz proračuna in glede na zbrano skupno število točk predlagateljev za njihovo redno dejavnost in programe.

Po določitvi vrednosti točke občinska uprava s sklepom obvesti vse predlagatelje o višini dodeljenih sredstev za redno dejavnost in posamezne programe, s katerimi so kandidirali na javnem razpisu.

7. OKVIRNA VREDNOST JAVNEGA RAZPISA

Okvirna vrednost vseh razpoložljivih sredstev, namenjenih za predmet tega javnega razpisa, znaša 4.750,00 EUR.

Občina Log - Dragomer bo sredstva za sofinanciranje programov in projektov kulturne dejavnosti, skladno z določili Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2024 in 2025 (Uradni list RS, št. 123/23, 12/24), izbranim izvajalcem nakazovala na naslednji način:

- 70% odobrenih sredstev v roku 30 dni od sklenitve pogodbe o sofinanciranju ter
- preostanek v višini 30% odobrenih sredstev v roku 30 dni po prejemu ustreznih vsebinskih in finančnih poročil v rokih, določenih s pogodbo o sofinanciranju.

8. OBDOBJE ZA PORABO DODELJENIH SREDSTEV

Sofinancirajo se programi, ki se bodo izvedli v letu 2024. Rok za porabo sredstev je 31. 12. 2024. Sredstva niso prenosljiva.

9. ROK JAVNEGA RAZPISA

Javni razpis prične teči naslednji dan po objavi v Našem časopisu in se zaključi **25.4.2024 ob 12. uri**.

10. POSTOPEK OBRAVNAVE VLOG

Obraznava vlog bo potekala v skladu z določili Pravilnika za vrednotenje programov organizacij in društev na področju humanitarnih in mladinskih dejavnosti ter dejavnosti tehnične kulture in stanovskih organizacij (Uradni list RS, št. 122/2008).

Odpiranje vlog ni javno. Vloge se bodo predvidoma odpirale dne 6. 5. 2024 ob 17. uri v prostorih Občine Log - Dragomer. Postopek ocenjevanja in vrednotenja vlog ni javen in bo potekal takoj po zaključku postopka odpiranja vlog.

Vloga mora biti pravočasna in popolna. Pravočasna vloga je tista, ki je prejeta na občini kot je določeno v 12. točki tega javnega razpisa.

Popolna vloga je tista, ki vsebuje:

- pravilno in popolno izpolnjen prijavitni obrazec, ki je del razpisne dokumentacije,
- plan dela za tekoče leto,
- poročilo o delu za preteklo leto,
- finančno poročilo za preteklo leto,
- zapisnik zadnjega občnega zbora,
- poimenski seznam članov ter dokazilo o plačani članarini,
- dokazilo o zagotovljenih materialnih, prostorskih, kadrovskih in organizacijskih možnostih,
- fotokopijo veljavnega temeljnega akta (statut ali pravila),
- fotokopijo odločbe o vpisu v ustrezni register (na primer.: centralni register društev, sodni register).

Društvo ali organizacija, ki ima status delovanja v javnem interesu, mora predložiti ustrezno odločbo pristojnega organa. Če je društvu ali organizaciji s posebnim zakonom ali na podlagi posebnega zakona, zaradi njegove splošno koristne dejavnosti, priznan poseben status, ali je določeno, da je njegova dejavnost humanitarne narave, ali mu zakon na drug način neposredno ureja opravljanje in financiranje dejavnosti, ki je v javnem interesu, se šteje, da je tako društvo v javnem interesu na podlagi tega zakona.

Vloge, ki niso bile oddane v predpisanim roku, ki jih ni vložila upravičena oseba in nepopolne vloge, ki kljub pozivu niso bile pravočasno dopolnjene, bodo s sklepom zavržene.

Sklep o izboru prejemnikov razpisanih sredstev se izda kot posamični upravni akt po Zakonu o splošnem upravnem postopku.

11. RAZPISNA DOKUMENTACIJA

- Razpisna dokumentacija obsega naslednje dokumente:
- Besedilo javnega razpisa
 - Obrazci za prijavo na javni razpis
 - Obrazci za zahtevek in poročanje
 - Vzorec pogodbe

Razpisna dokumentacija je dostopna na spletni strani Občine Log - Dragomer (www.log-dragomer.si). Razpisno dokumentacijo lahko zainteresirani, po predhodnem dogovoru, dvignejo tudi na sedežu Upravnega centra Občine Log - Dragomer, Loška cesta 12, 1358 Log pri Brezovici, od dneva objave javnega razpisa do dneva, ko se izteče rok za oddajo vlog.

12. ODDAJA IN DOSTAVA VLOGE

Predlagatelji morajo vloge oddati pri-

poročeno po pošti na naslov Občine Log - Dragomer, Na Grivi 5, p.p. 09, 1351 Brezovica pri Ljubljani ali osebno na naslovu Upravnega centra Občine Log - Dragomer, Loška cesta 12, 1358 Log pri Brezovici (vlogo se odda v sprejemni pisarni Občine Log - Dragomer) ali preko spletne strani Občine Log - Dragomer (spletna prijava).

Oddaja vloge pomeni, da se upravičenec strinja z vsemi pogoji in merili javnega razpisa. Tudi dopolnitve vlog se oddajajo, dostavljajo in označujejo na način, ki je določen za oddajo vloge v tej točki. Posamezni upravičenec lahko na javni razpis predloži samo eno vlogo.

Vloga je pravočasna, če je bila oddana priporočeno po pošti do vključno dne **25. 4. 2024** ali dostavljena osebno v sprejemno pisarno Občine Log - Dragomer **do 25. 4. 2024 do 12. ure** ali oddana na spletni strani Občine Log – Dragomer (spletna prijava) **do 25. 4. 2024 do 12. ure**.

Vloga mora biti izdelana na prijavnih obrazcih, ki so sestavni del razpisne dokumentacije ter vsebovati zahtevane priloge oziroma dokazila, ki so navedena v razpisni dokumentaciji. Vlagatelj izpolni tiste obrazce, ki ustrezajo programom ter projektom, s katerimi se prijavlja na razpis.

Nepravočasno oddane vloge ne bodo upoštevane.

V primeru oddaje priporočeno po pošti in osebno v sprejemno pisarno, mora biti ovojnica opremljena:

- s polnim nazivom in naslovom pošiljatelja (v levi zgornji kot ovojnice)
- z naslovom prejemnika in
- s pripisom **NE ODPIRAJ – vloga – JAVNI RAZPIS ZBIRANJA PREDLOGOV ZA SOFINANCIRANJE HUMANITARNIH IN MLADINSKIH DEJAVNOSTI TER DEJAVNOSTI TEHNIČNE KULTURE IN STANOVSKIH ORGANIZACIJ V LETU 2024 – št. 430-5/2024**

13. IZID RAZPISA

Upravičenci, ki bodo oddali vlogo, bodo o izidu javnega razpisa obveščeni v roku 30 dni od datuma odpiranja vlog. Z izbranimi upravičenci bo Občina Log - Dragomer sklenila pogodbo o sofinanciranju humanitarnih in mladinskih dejavnosti ter dejavnosti tehnične kulture in stanovskih organizacij v letu 2024.

V kolikor upravičenec, kateremu so bila dodeljena sredstva, ne vrne podpisane pogodbe v petnajstih dneh od izdaje poziva za podpis pogodbe, se šteje, da je odstopil od zahteve za sofinanciranje programov in projektov na področju humanitarnih in mladinskih dejavnosti ter dejavnosti tehnične kulture in stanovskih organizacij v letu 2024.

14. DODATNE INFORMACIJE

Dodatne informacije in pojasnila zagotavlja Mateja Skočir, elektronski naslov mateja.skocir@log-dragomer.si .

Številka: 430-5/2024-3
Datum: 11. 3. 2024

Občina Log - Dragomer
župan
Miran Stanovnik

Naš recept

Bujta repa v veganski preobleki

Bujta repa je priljubljena prekmurska jed s kisko repo in proseno kašo.

Zlahka jo pripravimo tudi v bolj zdravi in manj mastni različici. Po tem receptu očara v svoji veganski preobleki. Ne manjka pa niti namig za vsejeden. Dober tek!

Za štiri osebe, sestavine:

- 700 g kisle repe skupaj s tekočino
- 120 g prosene kaše
- 2 veliki čebuli
- 1 jabolko
- 700 ml vode ali zelenjavne jušne osnove
- ½ dl belega vina
- 3 stroke česna
- oljčno olje
- sol in poper
- 1 jž rjavega trsnega sladkorja po potrebi

Dodatki

- za vegetarijansko različico: dimljen tofu ali mariniran sejtan
- za mesno različico: prekajena slanina

Začimbe in zelišča

- 1 čž mlete kumine
- 1 čž kopra
- 1 čž mlete sladke paprike
- 1 ščepec dimljene paprike
- 1 jž suhega majarona
- 3 lovorovi listi

Okrasitev in serviranje

- mleta dimljena paprika za serviranje in okras
- za ljubitelje pekočega: kajenski poper ali čili

Priprava

- Čebulo očistimo in sesekljamo. V vnaprej segreti večjo posodo kane-mo oljčno olje, pridamo čebulo in jo pražimo tri minute. Rahlo solimo, dodamo kisko repo skupaj s tekočino (repnico).
- Jabolko olupimo in ga celega nari-bamo v repo. Dodamo stisnjen čes-sen ter vse začimbe (kumino, koper, sladko papriko, dimljeno papriko, majaron, lovor in poper).
- Vse skupaj kuhamo približno 15 do 20 minut, vmes prilijemo vodo ali zelenjavno jušno osnovo. Pazimo, da je vsa repa pokrita s tekočino.
- Medtem s hladno vodo dobro umije-mo proseno kašo. Dodamo jo k repi in prilijemo še malo tekočine. Kuha-mo približno dvajset minut (odvisno od čvrstosti repe).
- Ves čas po potrebi med kuhanjem dolivamo tekočino (vodo ali zele-njavno jušno osnovo) in mešamo. Med kuhanjem dodamo tudi vino in sladkor po okusu. Jed mora biti gosta.
- Predvsem od vrste prosene kaše je odvisno, koliko tekočine je treeba dodajati.
- Ko jo odstavimo z ognja, jo pusti-mo še nekaj minut, da se okusi lepo povežejo. Bujta repa je praviloma še boljša naslednji dan.
- Za “zabelo” lahko v vegi kombinaci-jah dodamo dimljen tofu ali marini-ran sejtan, v tradicionalnih (mesnih) pa prekajeno slanino.
- Zabelo pripravimo tako, da jo na

hitro popražimo in dodamo šele pri serviranju. Tako ima vsak družinski član lahko svojo različico te okusne jedi!

- Za dimljen okus pred serviranjem dodamo malo dimljene paprike, za

ljubitelje pekočega pa kajenski poper ali čili.

K bujti repi se poda dober domač kruh; lahko je ajdov, ržen ali pirin. Pro-so uvrščamo med brezglutenska žita;

ta recept je zato primeren tudi za vse z glutensko intoleranco ali celiakijo.

Navadno proso prihaja iz srednje Azije, a je eno izmed prvih žit, ki so ga v Evropi pridelovali za prehrano ljudi. Gojili so ga že Kelti in Slovani.

Za več receptov obiščite blog: www.izibizi.si

Recept in besedilo: Nina Glažar / IZIBIZI

Fotografija: Matjaž Škerjanec

Slovenski vrt

Vrt v aprilu

Pomlad je tu in tudi čas za delo na naših vrtovih.

Včasih je na naših vrtovih raslo ve-liko zelja, ohrovt, cvetače, kolerabe in repe.

Ne pozabimo, da kapusnice lahko gojimo na vrtovih in tudi v urbanih vrtovih vse leto.

Kapusnice izhajajo iz Sredozemlja. Njihova odlična lastnost je, da jih go-jimo v spomladanskem in jesenskem času. Uporabne so sveže, presne, ku-hane in konzervirane.

Kapusnice so toplotno srednje zah-tevna vrtnine z optimalno temperatu-ro za rast in razvoj v mejah 16 do 20 °C. Gojimo jih na različnih vrstah tal po vsej Sloveniji. Ugajajo jim vlažna in bogata tla s hranili. Če je v rastni dobi dovolj vlage, bo pridelek zelo bogat.

Če želimo, da bodo kapusnice do-bro uspevale, moramo kolobariti. Ra-stline iz tega rodu naj bi na isto mesto prišle šele vsako četrto leto. Upošte-vamo tudi dobre sosedje kapusnic na vrtu, saj tako preprečujemo razvoj bo-lezni in škodljivcev kapusnic.

Zelje, ohrovt in kitajsko zelje obli-kujejo čvrste glave, cvetača in brokoli oblikujeta rožo. Brstični ohrovt ponu-ja za nabiranje pozno v jeseni stran-ske brste. Novo so različni križanci, ki prihajajo iz Azije, pri katerih uživamo mlade liste in rozete. Dobro znani sta rukola in kreša ter mešanice različnih listnih azijskih kapusnic.

Vzgoja sadik kapusnic

Za zgodnje zelje in cvetačo ter kole-rabico je sedaj idealen čas. Kapusnice niso preveč občutljive za mráz in tudi mlade rastlinice dobro prenašajo niz-ke temperature, zato lahko sadike hi-

tro vzgojimo tudi v neogrevanih, a za-ščitenih prostorih, torej v rastlinjaki-h, plastenikih, tunelih ali toplih gredah. V takšnih razmerah bodo malo kasne-je vzklile, a bodo sadike že od začetka vzgoje utrjene, močne in odporne.

Postopek priprave in setve kapusnic za vzgojo sadik

Uporabimo setvene platoje., ki jih napolnimo s kakovostnim substra-tom za setev, ki ga nežno potlačimo in po potrebi zalijemo. Ko semena polo-žimo v luknjice, jih na tanko prekri-jemo s substratom in ponovno rahlo potlačimo.

V vsako luknjico položimo po dve do tri semena in ko vzklijejo, eno ali dve šibkejši rastlinici samo odščipne-mo, da ne poškodujemo lepih. Na prosto presajamo, ko imajo sadike vsaj dva prava lista. Če so napovedane

nižje temperature, po presajanju sadi-ke pokrijemo z belo kopreno.

Dobro je vedeti še, da rastlinice v neogrevanem prostoru ni priporočlj-i-vo preveč zalivati.

Platoje dvignemo, namestimo na stiropor ali drug izolator. V zelo hla-dnih dneh jih pokrijemo z belo ko-preno. Najbolj je za nižje temperature občutljiva kolerabica.

Veliko pestrost rastlin tega rodu dokazuje tudi bogat izbor slovenskih sort, saj so ljudem pomenile pomem-ben vir prehrane, ker se odlično skla-diščijo.

Na izbiro imamo kar nekaj domačih sort, kot sta sorti repe kranjska okro-gla in podolgovata, ter odlično kole-ra-bo rumeno masleno in domače sorte zelja, ki se odlično skladiščijo in kisajo.

Če nas prehití zima in kapusnic še nismo pobrali z vrta, ni nobene ško-de. Brstični ohrovt je lahko na vrtu

globoko v zimo, pobiramo brstiče za sproti. Poleg tega bodo spomladi po-zabljene kapusnice ponovno ozelenele in takrat jih ponovno nabiramo. Sočni zeleni poganjki so odlični v pomladni solati,

saj pri kapusnicah uporabljamo raz-lične dele rastlin in z malo domišljije je uporabna celotna rastlina.

Zelje, cvetačo, brokoli sadimo na vrt pomladi in v jeseni. V drugi polovici avgusta ponovimo sajenje cvetače in brokolija, ki oblikujeta rože v pozno jesen. Ljubitelji solate cenijo kitajsko zelje in ohrovt. Hitrorastoče kapusni-ce, kot so redkvice in rukole, sejemo neposredno na gredo v štirinajsdnev-nih intervalih za bogat pridelek.

Nasvet: med kapusnice sadimo zelišča in cvetlice, ki dopolnjujejo njihov okus in odganjajo škodljivce.

Barbara Lončar

Gostilna Tavžentroža, kjer si roko podata tradicija in sodobnost

Varujmo čebele in druge opraševalce

Vsi postajamo vedno bolj dovzetni za varovanje okolja in ohranjanje pestrosti rastlinskega in živalskega sveta.

Pomemben del pestrosti so tudi čebele in drugi opraševalci. V zadnjem času pa se dogaja, da te majhne, a pomembne žuželke vedno večkrat ogrožamo z nepravilno uporabo fitofarmaceutskih sredstev.

Tako kot vsako leto smo se tudi letos vrhniški čebelarji zbrali na rednem letnem občnem zboru. Ugotovili smo, da smo v letu 2023 dobro delali, ni pa bilo leto ugodno za naše čebele. Medenja rastlin, ki medijo in so koristne za čebeljo hrano, je bilo malo, dodatno pa smo imeli težave še s čebeljim zajedavcem varojo. Da bi bile naše čebele čim bolj zdrave, poskrbimo čebelarji sami. Žal pa ne moremo vplivati na gojenje kmetijskih rastlin, ki so tudi pomemben del čebelje prehrane.

Tudi te rastline so podvržene boleznim in škodljivcem. Lahko do take mere, da pridelek propade, s čimer pa ogrozi tudi ekonomski položaj pridelovalca. Če si lahko ljubitelji (vrtičkarji) pridelovanja zelenjave in sadja pomagajo tako, da ročno odstranjujejo škodljivce ali okužene dele rastlin, pa je to pri večji kmetijski pridelavi praktično nemogoče. Tako taki večji pridelovalci posežejo po fitofarmaceutskih sredstvih (FFS).

Pa ne samo kmetje, tudi vedno več vrtičkarjev posega po njih. FFS imajo tako kot vsa zdravila tudi neželene stranske učinke. Zato jih je treba uporabljati previdno in strogo po navodilih, sicer so nevarnost za okolje in druga živa bitja (koristne žuželke).

Čebelarji bi radi vse tiste, ki uporabljate FFS, opozorili, da upoštevajte vsa navodila za varno uporabo posameznega FFS. Posebno pa je treba poskrbeti, da ne škodujemo čebelam in drugim neciljnim organizmom, ki so izpostavljeni FFS z nabiranjem nektarja, cvetnega prahu in medene rose neposredno ob nanašanju FFS. Zanje nevarna sredstva so po navadi posebej označena z napisom Nevarno za čebele in zraven še s posebnim grafičnim simbolom. Pred uporabo takih sredstev vas čebelarji in tudi vsi vestni pridelovalci hrane prosimo, da obvezno pokosite vso podrast, če je mogoče, ko na njej ni več opraševalcev, škropljenje pa opravite zelo zgodaj zjutraj, še bolje pa pozno popoldne – zvečer, ko vam svetloba to še omogoča.

Tako bomo odgovorno z roko v roki poskrbeli za zdravje čebel in rastlin, ki smo jim pomagali s FFS.

Borut Fefer

Celostni pristopi za obvladovanje alergij pri hišnih ljubljenskih

Alergije pri hišnih ljubljenskih lahko pomembno vplivajo na njihovo kakovost življenja.

Celosten pristop, ki združuje naravne dodatke, s skrbnim vzdrževanjem domačega okolja in ustrezno higieno, lahko ponudi učinkovito olajšanje. Spoznajmo, kako lahko integrirani pristopi pomagajo ublažiti simptome alergij pri naših ljubljenskih.

Skrb za čisto domače okolje

Alergeni, kot so prah, pršice, cvetni prah in plesen, se lahko kopičijo v naših domovih in poslabšajo alergijske reakcije. Temeljito čiščenje je ključno, zato zmanjšajte alergene z rednim sesanjem s filtri HEPA in pranjem ležišč ter igrač v vroči vodi. Takšne preproste spremembe lahko naredijo veliko razliko v boju proti alergijam.

Higiena in nega po sprehodih

Po sprehodih je pomembno odstraniti alergene, ki se naberejo na koži in dlaki:

- mlačne kopeli z nežnim šamponom: uporabite naravne šampone, ki ne dražijo kože,
- čiščenje tačk: nežno brisanje tačk z vlažnimi krpicami po sprehodu odstrani alergene. Uporabite lahko tudi naravne, protialergene spreje za umiritev in vlaženje,
- vlažilna sredstva za kožo: protialergena razpršila ali losjoni po kopanju lahko pomagajo ohraniti kožo navlaženo in zmanjšajo srbenje.

Naravni antihistaminiki in CBD

Naravni antihistaminiki in CBD nudijo alternativo brez stranskih učinkov tradicionalnih zdravil:

- kopriva, kvercetin in bromelain: te naravne snovi lahko zmanjšajo simptome alergij,
- CBD za protivnetne in imunomodulacijske učinke: CBD za živali lahko pomaga pri zmanjševanju vnetja kože (ublaži rdečico, otekanje in srbenje) in uravnavanju odziva na alergene. Lahko pomaga zmanjšati anksioznost, ki je pogosto posledica nelagodja zaradi alergij, in tako izboljša splošno počutje hišnih ljubljenskih. Začnite postopoma, z majhnim odmerkom.

Hrana kot »zdravilo«

Alergije na hrano se pojavljajo, ko imunski sistem živali napačno prepozna določeno sestavino hrane kot škodljivo in sproži alergijsko reakcijo. Simptomi alergij na hrano so lahko zelo raznoliki in vključujejo kožne težave (srbenje, rdečina, izpadanje dlake), prebavne motnje (driska in bruhanje) in v nekaterih primerih celo respiratorne težave.

Glavni alergeni v hrani za pse

in mačke:

- beljakovine: pogosti alergeni vključujejo beljakovine iz govedine, piščanca, mlečnih izdelkov in pšenice. Pri nekaterih živalih se alergije lahko pojavijo tudi na ribe ali jajca,
- gluten in žita: psi in mačke so lahko občutljivi za gluten ali druge sestavine v žitih, kot so koruza in soja,
- dodatki in konzervansi: nekatere kemikalije, dodatki in umetni konzervansi v komercialni hrani za hišne ljubljence lahko sprožijo alergijske reakcije.

Obvladovanje alergij na hrano pri psih in mačkah terja celosten pristop, vključno z natančno diagnozo, prilagojeno dieto in morda celo spremembe v življenjskem slogu. Vsaka žival je edinstvena, zato je pomembno sodelovanje z veterinarjem, da najdete pravo rešitev za vašega ljubljence.

Ključnega pomena je, da predlagane metode vključite premišljeno in tako zagotovite najboljše možne rezultate svojim štirinožnim prijateljem.

Tanja, Doget, d. o. o.

V osrčju idilične narave Medvedjega Brda, zgolj streljaj od Logatca, leži gostoljubna gostilna in picerija Tavžentroža, kjer lokalna kuhinja sprejme, poboža in prevzame vsakega gosta.

Prikupni kotichek, oddaljen štirinajst kilometrov od mestnega vrveža, je pravo zatočišče za ljubitelje izvirnih okusov in tiste, ki v hrani iščejo tolažbo in navdih.

Gostilna Tavžentroža, ki so jo poimenovali po legendarni roži z močjo zdravljenja tisočerihi bolezni, prinaša na krožnik raznolikost in bogastvo lokalnih sestavin, obarvanih z občutkom za sezonsko in tradicionalno hrano. S prostorom za do petinpetdeset oseb v svoji glavni jedilnici in dodatnim intimnim kletnim prostorom za manjše skupine do petriinideset gostov go-

stilna obljudlja ne samo vrhunske kulinarične užitke, ampak tudi priložnost za praznovanje posebnih trenutkov v osrčju narave.

Vodilo gostilne je življenje v sozvočju s tradicijo in naravnimi ritmi, kar se odraža v vedno sveži ponudbi, ki sledi prehodom letnih časov. Kuharska ekipa, ki združuje tradicionalne prijeme s sodobnimi kuharskimi tehnikami, ustvarja menije, ki so hkrati domači in inovativni. Od domačih jedi, kot so divjačina in ribe, do

specialitet iz krušne peči, kot so pice, lazanje in rebrca, pa vse do vegetarijanskih in veganskih možnosti – izbira je široka in premišljena.

Posebno pozornost namenjajo tudi sladcam, med katerimi kraljuje Prisankovo srce, sladica, rojena v času pandemije, ki je postala simbol gostilne in nepogrešljiv del njene ponudbe. Gostilna Tavžentroža tako ni le kraj, kjer najdemo kulinarično zadovoljstvo, temveč prostor, kjer se ustvarjajo in negujejo spomini.

Vabilo gostilne se razteza od četrtka do nedelje, s poudarkom na potrebi po rezervaciji za daljše druženje in uživanje v skrbno pripravljenih jedeh. V Gostilni Tavžentroža vsak obiskovalcev začuti, kako zgodbe in okusi, vtanki v vsako jed, pripovedujejo zgodbo o ljubezni do kulinarike in gostoljubnosti, ki presega običajno restavracijsko izkušnjo.

GT

Oglasno sporočilo

Urška svetuje

Kako premagati anksioznost in doseči notranji mir?

**Dandanes je
anksioznost
ena izmed
najpogostejših
duševnih težav, ki
tare čedalje več ljudi.**

Vse večji pritiski sodobnega življenja, od zahtev na delovnem mestu do osebnih stisk, lahko privedejo do vedno večje anksioznosti. Kako jo prepoznati in razumeti, jo premagati ter sčasoma doseči notranji mir?

Razumevanje anksioznosti

Anksioznost je čustvena reakcija, ki jo lahko občasno doživljamo vsi. Občutek nelagodja, ki ga spremljajo nemir, napetost in skrb, je del človeškega doživljanja. Vendar lahko

anksioznost postane več kot le občasno nelagodje. Ko se razvije v anksiozno motnjo, se lahko spremeni v oviro za kakovostno življenje. Po podatkih številnih raziskav naj bi za anksioznimi motnjami trpelo okrog 10 % ljudi po svetu. Anksioznost je pogosta čustvena reakcija, ki se pojavi kot odziv na stres ali nevarnost. Vendar včasih lahko postane ovira za naše dobro počutje in kakovost življenja. Stres, nenehna skrb, tesnoba in neprijetni telesni občutki so le nekateri od simptomov anksioznosti, ki lahko zelo vplivajo na naše duševno in telesno zdravje.

**Anksioznost sama po sebi ni
bolezen**

Je povsem naraven odziv, ki je tako kot stres ključnega pomena za naše preživetje, kadar

nam preti nevarnost iz okolja. Včasih se anksioznost pojavi kot povsem običajen odziv na stresne situacije.

V drugih primerih nastane brez očitnega razloga, kar posameznika še bolj bega. Simptomi anksioznosti so številni in se lahko kažejo na različne načine. Povečana skrb, napetost, nemir, razbijanje srca, težave s spanjem, razdražljivost, prebavne težave in celo občutek, da je srce oziroma um na robu kolapsa – to so le nekateri izmed simptomov, ki spremljajo anksioznost. Razumevanje, kako se simptomi izražajo v našem telesu in umu, je ključno za njihovo obvladovanje.

Znanje o anksioznosti in njenih vplivih nam pomaga, da se z njo spopademo, jo premagamo in sčasoma preidemo do notranjega mira.

**Situacije in dogodki, ki lahko
povzročijo anksioznost**

Anksioznost se lahko sproži ali poslabša v različnih situacijah in ob različnih dogodkih. Nekateri pogosti sprožilci anksioznosti vključujejo: stres na delovnem mestu; velik delovni pritisk, nezadovoljstvo z delovnim okoljem ali strah pred izgubo službe lahko povzročijo anksioznost; osebni odnosi; konflikti v medosebnih odnosih, ločitve, izguba ljubljene osebe ali osamljenost lahko sprožijo anksioznost. Finančne skrbi; težave z denarjem, dolгови ali negotovost glede finančne prihodnosti lahko povzročijo anksioznost. Zdravstvene skrbi; diagnoza resne bolezni ali strah pred njo lahko povzroči zdravstveno anksioznost. Pretirana odgovornost; občutek, da je oseba preobremenjena z odgovornostmi, kot so skrb za družino, služba, in gospodinjstva opravila, lahko vodi v anksioznost. Travmatični dogodki; izpostavljenost težkim fizičnim, čustvenim ali psihološkim travmatičnim dogodkom, kot so nesreče, zlorabe ali vojna, lahko povzročijo posttravmatisko stresno motnjo (PTSM). Nizka samopodoba; ljudje z nizko samopodobo ali občutkom manjvrednosti so bolj nagnjeni k anksioznosti. Uporaba nekaterih substanc; nekatere droge, alkohol ali zdravila lahko povzročijo anksioznost ali

jo poslabšajo. Pomembno je, da se vsak posameznik zaveda sprožilcev in se z njimi zdravo spopade, na primer s pomočjo terapevta, tehnik sproščanja ali spremembo okolja, kadar je to mogoče.

Simptomi aksioznosti

Simptomi anksioznosti se lahko kažejo fizično, čustveno in v obliki vedenjskih sprememb. Pogosti fizični simptomi vključujejo povišan srčni utrip, mišično napetost, motnje spanja in prebavne težave. Na čustveni ravni so tesnoba, strah, nemir in negativne misli prisotni skoraj vsak dan. Vedenjski simptomi pa se kažejo v izogibanju situacij, ki sprožijo anksioznost. Vsaka oseba drugače doživlja anksioznost, prav tako se simptomi razlikujejo glede intenzivnosti. Oseba lahko izkusi neprijetne občutke v trebuhu ali razbijanje srca. Počuti se, kot da nima več nadzora niti nad okoljem niti nad svojim telesom. Pri resnejših motnjah so lahko simptomi še silovitejši; pojavijo se lahko panični napadi, nenadni boleči spomini, hude in ponavljajoče se nočne more ter splošen občutek strahu.

Pomoč strokovnjaka

Pri hujši anksioznosti ali anksioznih motnjah je pomembno poiskati pomoč strokovnjaka. Psihoterapija, terapija z zdravili

ali kombinacija obojega se lahko izkaže za učinkovito zdravljenje anksioznosti. Terapevt vam bo pomagal razumeti vzroke za vašo anksioznost in vas naučil strategij za njeno obvladovanje ter premagovanje. Anksioznost je razširjena težava, vendar ni nekaj, kar bi nas obsojalo na večno tesnobo. S pravimi načini je mogoče premagati anksioznost in doseči notranji mir. Ne glede na to, kako močna je anksioznost v našem življenju, se je mogoče boriti proti njej in si povrniti duševno ter telesno ravnotežje. Razumevanje anksioznosti, povečanje samozavedanja, tehnike sproščanja, uravnotežena prehrana, telesna vadba in strokovna pomoč so ključni dejavniki pri premagovanju anksioznosti in doseganju notranjega mira. Ne dovolimo, da nas anksioznost omejuje, saj je pot do notranjega mira na dosegu roke. Psihoterapevtski prostor je varen kraj, kjer ste dobrodošli, sprejeti in slišani. Ko pride stiska, ne boste sami. Tukaj smo, da z vami prehodimo del poti. Naj bo danes dan za prvi korak.

**Urška Jesenovec, mag.
zakonskih in družinskih
študijev, zakonska in
družinska terapija
jesenovecurska@gmail.com,
031 544 095**

Vandalizem in nasilje med najstniki

Dva vidika istega problema, ki potrebujeta našo pozornost

**Na Vrhniki se ne samo
občasno, temveč vse
pogosteje srečujemo z
izzivi vandalizma, ki zelo
vplivajo na naše bivanje
v skupnosti in tudi na
naše počutje.**

Prav tako se soočamo tudi z naraščajočim pojavom nasilja med najstniki, ki še dodatno zaostreje izzive. Vandalizem pa ni le težava zaradi materialne škode, temveč je tudi izraz pomanjkanja spoštovanja do lastnine in skupnega okolja, medtem ko nasilje med najstniki pogosto izvira iz socialnih, čustvenih in

družinskih težav. V obeh primerih gre za izraz nezadovoljstva, nemoči ali frustracij, ki jih mladi izražajo na destruktiven način. Zato je pomembno, da se osredotočimo na obe temi hkrati in pogledamo mogoče rešitve, ki lahko gradijo varnejšo in podporno skupnost za vse nas.

**Kaj je zares pomembno? Dialog,
sodelovanje, solidarnost in
razumevanje.**

V zadnjih letih se je nasilje med najstniki izkazalo za eno izmed ključnih izzivov, s katerim se soočajo ne le šole in starši, ampak tudi celotne lokalne skupnosti. Vse pogostejše poročajo o nasilju med vrstniki, tako fizičnem kot tudi verbalnem, kar kaže na potrebo po širšem ozaveščanju in ukrepanju na lokalni ravni.

Ključna izziva sta prepoznavanje in preprečevanje nasilja med najstniki v lokalni skupnosti. Pomembno je, da šole, starši in lokalne organizacije delujejo skupaj pri ustvarjanju varnega in podpornega okolja, kjer se

lahko najstniki počutijo varne in slišane.

Šolski programi za preprečevanje nasilja imajo lahko pomembno vlogo pri spodbujanju pozitivnih medosebnih odnosov in razvoju spretnosti za reševanje konfliktov. Prav tako je pomembno, da se starši in skupnost vključijo v dialog o tej temi in si prizadevajo vzpostaviti odprto komunikacijo. Poleg tega je ključnega pomena ozaveščanje o posledicah nasilja tako za žrtve kot tudi za storilce ter spodbujanje empatije in sočutja med najstniki.

Poleg tega se je pomembno vprašati, kaj najstnike vodi do nasilnih ali destruktivnih dejanj. Morda potrebujejo varen prostor za druženje in pogovor v naši okolici. Starši in lokalne organizacije bi se lahko vprašali, ali obstajajo kraji ali dejavnosti, ki bi mladim nudili varno in podporno okolje za socializacijo in ustvarjalno izražanje. Tako bi lahko zmanjšali tveganje za nasilje in vandalizem ter spodbudili pozitivne medosebne odnose in dejavnosti med naj-

stniki v naši skupnosti.

Sporočilo za starše

Ali ste vedeli, da je glede na raziskave več kot polovica najstnikov poročala o izkušnjah z nasiljem med vrstniki? To je opozorilo, da se moramo bolj osredotočiti na preprečevanje nasilja in na ustvarjanje podpore za naše najstnike. Kaj je torej pomembno?

1. Odprta komunikacija – Spodbujajte odprto komunikacijo s svojimi najstniki o njihovih izkušnjah in težavah. Poslušanje brez obsojanja je ključnega pomena za vzpostavljane zaupanja in podpore.
2. Stiki s šolo – Ostanite v stiku s šolo in se seznanite z dogajanjem v življenju svojega najstnika v šolskem okolju. Sodelovanje s šolskim osebjem lahko pomaga pri

prepoznavanju in reševanju morebitnih težav.

3. Jasna pravila in meje – Pomembno je, da imate postavljena jasna pravila in meje glede vedenja svojih otrok ter jim zagotovite občutek varnosti v domačem okolju.
4. Iskanje zunanjih virov podpore – Ne odlašajte poiskati pomoči zunanjih strokovnjakov, kot so šolski svetovalci, terapevti ali lokalne organizacije, ki nudijo podporo družinam v stiski.
5. Spodbujanje k spoštovanju lastnine in skupnega okolja – To lahko storite tako, da vzpostavite jasna pravila in meje glede vedenja, spodbujate dialog o posledicah vandalizma ter svoje otroke učite k odgovornemu ravnanju. Morda lahko svoje najstnike vključite v lokalne projekte skupnostnega prostovoljstva

in jim tako ponudite priložnost, da se aktivno vključijo v skupnost in razvijejo občutek pripadnosti ter odgovornosti do svojega kraja.

Morda svoje najstnike lahko vključite v lokalne projekte skupnostnega prostovoljstva ali jih spodbujate k sodelovanju pri pobudah za izboljšanje okolja, na primer pri čiščenju okolice ali pri organiziranju dogodkov v sodelovanju z lokalnimi organizacijami, kot je npr. gasilsko društvo. Tako lahko mladim ponudite priložnost, da se aktivno vključijo v skupnost in razvijejo občutek pripadnosti ter odgovornosti do svojega kraja.

Članek bi končala s spodbudnimi mislimi za starše

Če se soočate z izzivi glede nasilja med najstniki, se zavedajte, da niste sami. Z vzpostavljanjem odprte komunikacije, postavljanjem jasnih pravil in meja ter iskanjem zunanjih virov podpore lahko skupaj zgradimo varno in spoštljivo okolje. Bodite vzor svojim otrokom in jih spodbujajte k razvijanju empatije in sočutja. Vaša podpora je ključnega pomena za ustvarjanje boljše prihodnosti za naše najstnike. Bodite vztrajni in verjemite v pozitivne spremembe.

**Ana Podlipnik, mag.
psihosocialnega svetovanja
ana@
motivacijainsvetovanje.
si, www.
motivacijainsvetovanje.si
Tel: 040 126 826**

30-letnica delovanja
Mešanega pevskega
zboru Mavrica

Mavrična rapsodija odzvanja že trideset let

Minevajo tri
desetletja, odkar
se je na Vrhniki
rodila zamisel o
ustanovitvi pevskega
zboru, ki bi dopolnil
glasbo delujočega
vrhniškega
komornega orkestra.

Od takrat se piše zgodovina
mešanega pevskega zboru Ma-
vrica, ki si je, poleg skladnega
sodelovanja z Orkestrom Sim-
fonika Vrhnika, ustvaril tudi
uspešno samostojno glasbeno
pot. Njihovi nastopi na novole-
tnih, letnih in pomladnih gala
koncertih, območnih revijah
in številnih drugih prireditvah
se seštevajo v trimesčno število
in pričajo o vztrajni zavzetosti
zboru, ki nastopa ne le na doma-
čih, temveč tudi na odrih zunaj
meja Slovenije. Tridesetletnico
delovanja bo MePZ Mavrica
proslavil s koncertom 13. aprila
letos v Cankarjevem domu na
Vrhniki.

Začetki in nadaljevanje

Zgodba Mavrice se je začela
pisati decembra 1993, ko sta di-
rigent in zborovodkinja Marko
in Darinka Fabiani začela raz-
mišljati o ustanovitvi mešanega
pevskega zboru kot dodatnega
instrumenta za Orkester Sim-
fonika Vrhnika. Šestnajst na-
dobudnih pevcev se je takrat
odzvalo na vabilo v Našem
časopisu in pod vodstvom Da-
rinke Fabiani naštudiralo prvi
program. Po nekaj mesecih de-
lovanja so si nadeli ime Mavrica

po legendarni skladbi iz muzi-
kala Čarovnik iz Oza, ki je bila
tudi ena prvih, ki so jo izvedli
skupaj z orkestrom.

Takoj po ustanovitvi se je
MePZ Mavrica skupaj z Orke-
strom Simfonika Vrhnika in
drugimi zbori pridružil sou-
stvarjanju tradicionalnih no-
voletnih koncertov. Zaradi ve-
likega zanimanja občinstva, ki
je postajalo iz leta v leto števil-
nejše, je ena novoletna koncer-
tna predstava zrasla kar v štiri:
dve v vrhniškem Cankarjevem
domu in dve v Slovenski filhar-
moniji v Ljubljani.

Po prvih nastopih so se okro-
gle obletnice nizale z neverje-
tno hitrostjo in prav vse so bile
obeležene z jubilejnimi koncerti
in publikacijami, ki so svojevr-
stni nosilci spominov na delo-
vanje zboru v določenem obdo-
bju. Mavričnih 25 je zazvenelo
aprila leta 2019, Mavričnim 30
pa bodo poslušalci in poslušal-
ke lahko prisluhnili 13. aprila
letos v Cankarjevem domu na
Vrhniki. Vse to je le del ustvar-
jalnih kamenčkov, ki jih je zbor
Mavrica v svoj glasbeni mozaik
nanizal v obdobju tridesetih let.

Mavrična družina

Zbor je bil vseskozi nadvse
aktiven in tudi število članov
se je z leti iz šestnajstih pove-
čalo na šestinštirideset in se po

obdobju pandemije ustalilo na
številki petintrideset. Zbor po-
leg zborovodkinje Darinke Fa-
biani sestavljajo pevke in pevci
različnih starosti, poklicev in
zanimanj. Njihov repertoar je
raznolik in pester, saj ustvarjajo
popularno, narodno-zabavno,
operno, operetno in sakralno
glasbo, prav tako pa ljudske in
umetne pesmi.

Da so člani zboru ne le pevci,
temveč tudi prijatelji, dokazuje-
jo s povezovanjem zunaj rednih
pevskih vaj, na tradicionalnih
piknikih ter druženjih po vajah.
Skupaj se tudi sicer umetniško
udeležujejo, saj timsko snujejo
ideje za svoje scenske nastope
in druge predstavitve. V okviru
zboru ustvarja tudi recitatorska
skupina, ki dodaja nove dimen-
zije marsikateremu nastopu
pevskega zboru, nastopa pa tudi
v okviru drugih prireditev in sa-
mostojno.

Kljub pandemiji je Mavrica
risala nasmeške glasbe
željnemu občinstvu

Zadnjih pet let je bilo kljub
neobičajnim razmeram, ki jih
je krojila pandemija, zelo aktiv-
nih. Zbor je v teh letih skupaj z
orkestrom Simfonika in različ-
nimi gosti izvedel štiri sklope
koncertov (leta 2020 je bil kon-
cert zaradi pandemije odpove-
dan). Na odrih na Vrhniki in v

Ljubljani je pred polnimi dvora-
nami v povprečju nastopalo sto
petdeset glasbenih izvajalcev,
vsakič pa jim je prisluhnilo okoli
tristo poslušalcev. Pester, vsako
leto različen program skladb je
na koncerte vedno znova priva-
bljal tako zveste poslušalce kot
novo občinstvo.

Zbor je na oder v tem času
postavil tudi več letnih kon-
certov z raznolikim progra-
mom in gostujočimi zbori za
popestritev. Redno je nastopal
na območnih revijah odraslih
pevskih zborov in skupin ter

dosegal regijsko raven. Skupaj
s Simfoniko Vrhnika je ustvaril
več gala pomladnih koncertov
z zanimivimi gosti, med njimi
Alenko Godec.

Mavrica je izkazovala tudi
svojo družbeno odgovorno na-
ravnost.

Tako vsako leto nastopa v
domovih ostarelih občanov in
redno gostuje na dobrotelčnih
koncertih Žige Laknerja.

Hkrati s svojo glasbo pleme-
niti številne kulturne dogodke v
Sloveniji in tujini ter gostuje na
koncertih prijateljskih zborov.

Mavrična prihodnost

Kljub častitljivi obletnici je
MePZ Mavrica poln mladostne
zagnanosti, ki ob zavedanju, da
je glasba najbolj priljubljen jezik
sveta, aktivno načrtuje svoje de-
lovanje v prihodnje. Zboru se je
letos že pridružilo nekaj novih
članov, njegova vrata pa so no-
vim pevkam in pevcem, željnim
srčnega ubranega prepevanja,
vedno na široko odprta.

Simona Rodež
Foto: Tatjana Rodošek

Koncert harfista Jerneja Mišiča

Vrhnika, 18. februarja – V Glasbeni
šoli Vrhnika je bil koncert izjemno
nadarjenega dvajsetletnega harfista
Jerneja Mišiča iz Kranja.

Zvoke strun je poslušal že v maminem tre-
buhu, saj je tudi mama harfistka. Ko je bil star
šest let, pa se je zares začel učiti harfe v glasbeni
šoli v Kranju. Kot je dejal, je bila sprva zanj to le
igra, a je kmalu postalo vse resnejše. Kljub temu
nastopov in tekmovanj ne dojema kot delo, pač
pa vedno kot velik izziv, še posebno zato, ker je
bil na velikih tekmovanjih pogosto najmlajši
tekmovalec. Njegov izjemen talent dokazuje
več kot dvajset absolutnih in prvih nagrad na
mednarodnih tekmovanjih (Švedska, Madžar-
ska, Italija, Slovenija ...). Septembra lani je začel
podiplomski študij na Kraljevem konservatoriju
v Haagu, mesec pozneje pa diplomiral na glas-
benem konservatoriju v italijanskem Vidmu. Že
na začetku študija na Nizozemskem je uspešno

opravil avdicijo za prvega harfista v Youth Ne-
therlands Orchestra, s katerim je nastopal na
največjih odrih v deželi tulipanov. Potem so še
številni drugi nastopi v evropskih mestih, kjer
je dokazoval svojo genialnost in tudi trud. Del
tega smo bili deležni tudi na Vrhniki, kjer se je
najprej predstavil v družbi **Stefana Pajano-
vića** na klavirju, kasneje pa se mu je pridružila
zasedba **Orkestra Simfonika Vrhnika**. Na
koncertu, kjer je harfist izvajal dela Mauricea
Ravela, Henriette Renié, Pietra Mascagnija, Si-
meona Vidića, Claudea Debussyja in Zvonimir-
ja Ciglića. Z njimi je harfist nakazal na razlike
v slogu in obdobjih ter tako pričaral koheziven
in poglobljen glasbeni večer. Skladbe so razkrile
bogastvo harfe kot solističnega instrumenta in
njeno sposobnost, da izraža širok razpon vzduš-
ja in čustev, ki so značilna za različna glasbena
obdobja in kulture.

Gašper Tominc

Vabilo

Vljudno vabljeni na praznovanje

30-letnice delovanja,

ki ga bo MePZ Mavrica obeležil s koncertom
13. aprila 2024 ob 19. uri v Cankarjevem domu na Vrhniki.

Na koncertu bo sodeloval tudi Orkester Simfonika Vrhnika.

Vabljeni!

Premalo življenja za toliko ljubezni ...

Vavli Cankarjevega doma je bilo 6. marca odprtje spominske razstave ob 100. obletnici rojstva akademskega slikarja Florisa Oblaka.

Kulturna prireditev s predstavo zbranih del in življenja avtorja pa je bila v veliki dvorani, ki so jo pripravili člani Kulturnega društva Stara Vrhnika. Celotno prireditev je povezovala vodja Cankarjevega doma Tatjana Oblak Milčinski, ki je še posebno poudarila:

»V njegovem zgodnjem obdobju sta v njegovih delih prevladovala estetsko občuten droben barvni nanos in značilna stilizacija. Pozneje se je odločil za realnejše in natančnejše oblike, ki se jim v vsebinsko različnih simbolnih povezavah pridružijo geometrijske prvine in sestavine sodobne tehnološke civilizacije. Njegova dela so postajala z leti vedno bolj realna in natančnejša, barve pa bolj lazurne in kompaktne.

V zadnjem obdobju svojega ustvarjanja se je posvetil motiviki sarkofagov, klasičnih tihožitij in pravoslavnih ikon.

S svojim delom si je še v študentskih letih prislužil kar nekaj nagrad: leta 1967 je prejel nagrado Prešernovega sklada,

kot likovni pedagog je leta 1976 prejel medaljo leta, posthumno pa je leta 2007 od Občine Vrhnika prejel zlato plaketo Ivana Cankarja.

Ob svoji 80-letnici je Občini Vrhnika podaril petdeset svojih del, ki so bila kot stalna razstava na ogled v prostorih nekdanjega Rokodelskega doma, kjer je tudi sedež Muzejskega društva Vrhnika.

Mi, tukaj in zdaj, vemo, da je bil Floris rojen pravzaprav kot France na Stari Vrhniki, kjer je med domačini, vrstniki in sokrajani odraščal in odrasel v čutečega človeka – ranljivega umetnika z neizmerno izpovedno močjo. Vemo tudi, da je Rokodelski dom trenutno na koncu prenove in še ni jasno, ali bo razstava Florisa Oblaka tu še imela svoje mesto.

Zbrane je nagovoril tudi župan Vrhnike Daniel Cukjati in izrazil, da je ponosen na številne znane vrhniške umetnike, med njimi tudi na Starovrhničana Florisa Oblaka. Zato je treba pozornost na naše umetnike povečevati in jih predstavljati našim mladim zanamcem ter jim tako omogočiti zgodovinsko razpoznavnost življenja in kulturnih umetnin. Spregovoril je tudi predsednik Muzejskega društva Vrhnika Lovro Sukič. O življenju in razgovorih z akademskim slikarjem Florisom Oblakom pa je spregovorila

Anka Grom, ki je bila predsednica Kulturnega društva Stara Vrhnika od leta 2004. Več o tem je zapisano v prilogi prispevka.

Kulturni program so oblikovali kulturni ustvarjalci s Stare Vrhnike in pričarali resnično prelepo spominsko slovesnost ob odprtju razstav ob 100. obletnici rojstva akademskega slikarja Florisa Oblaka.

Za glasbeno spremljavo na harmoniki, citrah in zvonovih so poskrbeli mladi Povžarski pinkači: Jaka Rogelj, Manca Bogataj, Klara Bogataj, Matic Ogrin in Garafolj. Florisove misli sta prebrala Maša Kenk in Bor Mesec. Posebno zanimivost pa je pripravil igralec France Bozovičar, ki je predstavil odlomke pisem, ki jih je v

Doprski kip Florisa, delo kiparja Jakoba Savinskega, je galeriji podaril Florisov nečak Jani Flander.

letih 2004 in 2005 Floris Oblak pošiljal takratni predsednici KD Stara Vrhnika Anki Grom. Celotno prireditev je spremljal videozaslon, ki ga je ustvarila in

predvajala Joži Krvina, sedanja predsednica KD Stara Vrhnika. Tako je celotna prireditev potekala v res zanimivi in prelepi kulturni obliki, ki je predstavi-

la domače mlade in nekoliko starejše kulturne animatorje. Takih prireditev si še želimo, ker tako spoznavamo domače ustvarjalce. **Simon Seljak**

Vsi nastopajoči v kulturnem programu

Ob 100. obletnici rojstva akademskega slikarja Florisa Oblaka

Avtoportret Florisa Oblaka

Slikar in grafik Floris Oblak se je rodil 6. marca 1924 na Stari Vrhniki, umrl pa, star 82 let, 16. septembra 2006 v Ljubljani.

Oblak sodi med najizrazitejše umetnike iz prve generacije povojnih likovnih ustvarjalcev, ki so se šolali na ljubljanski akademiji za upodabljajočo umetnost. Diplomiral je leta 1949 pri prof. Gabrielu Stupici in leta 1951 končal tudi specialko za grafiko pri prof. Božidarju Jakcu.

V njegovem zgodnjem obdobju sta v njegovih delih prevladovala estetsko občuten droben barvni nanos in značilna stilizacija. Pozneje se je odločil za

realnejše in natančnejše oblike, ki se jim v vsebinsko različnih simbolnih povezavah pridružijo geometrijske prvine in sestavine sodobne tehnološke civilizacije. Z leti so njegova dela postajala vedno realnejša in natančnejša, barve pa bolj lazurne in kompaktne. V zadnjem obdobju ustvarjanja se je posvetil motiviki sarkofagov, klasičnih tihožitij in pravoslavnih ikon.

S svojim delom si je še v študentskih letih prislužil kar nekaj nagrad: leta 1967 je prejel nagrado Prešernovega sklada, kot likovni pedagog je leta 1976 prejel medaljo leta, posthumno pa je leta 2007 od Občine Vrhnika prejel zlato plaketo Ivana Cankarja.

Tako na kratko in suhoparno,

kot je pri opisih velikih ljudi v navadi, poročajo o našem rojaku Florisu Oblaku na svetovnem spletu, kratkih noticah in rubrikah, kot je Na današnji dan.

Zapisi se končajo še s podatkom, da je razstavljal na več samostojnih razstavah doma in tudi v tujini in da je ob svoji 80. obletnici Občini Vrhnika podaril petdeset svojih del, ki so kot stalna razstava na ogled v prostorih nekdanjega Rokodelskega doma, kjer je tudi sedež Muzejskega društva Vrhnika (ki je trenutno na koncu prenove in še ni jasno, ali bo razstava Florisa Oblaka tam še imela svoje mesto).

Več o bogatem življenju slikarja, njegovem delu in zapuščini izpričuje monografija, ki sta jo ob postavitvi stalne razstave leta 2004 izdala Občina Vrhnika in Cankarjev dom Vrhnika. Fotografijam njegovih del se pridružujejo globoke misli in razglabljanja, ki so se mu – umetniku – porajala ob iskanju večne resnice.

Zakaj slikam? Da utrdim svoj zemeljski red okrog sebe. Da se približujem tvorcu večnega reda. Da se dvignem nad prostaštvo zemeljskih blagov. Zato tudi slikam drugače od

ostalih. Ne tekam niti za modnostjo časa, niti se dobrikam družbi, ki naj bi me priznala v mojem poslu oziroma umetniški izpovedi.

Na spominski slovesnosti, ki so jo ob 100. obletnici rojstva 6. marca v Cankarjevem domu pripravili Zavod Ivana Cankarja Vrhnika, Muzejsko društvo Vrhnika in KD Stara Vrhnika, je nekdanja predsednica KD Anka Grom med drugim povedala: »Moje prvo srečanje s Florisom Oblakom je bilo leta 2004 ob odprtju njegove stalne razstave v Rokodelskem domu. Takratni vodja Cankarjevega doma Igor Berginc mi je prišepnil, da je Floris povezan tudi s Staro Vrhniko in me predstavil. Dano mi je bilo, da sem ga obenem s pozdravom in čestitko njegovim delom lahko prav tam v imenu Kulturnega društva in krajanov Stare Vrhnike povabila na velik dogodek. V počastitev krajevnega praznika, dneva državnosti, 25. junija, in 560. obletnice prve omembe Stare Vrhnike smo pripravljali veliko praznovanje s pestrim kulturnim programom. Tisto leto smo izdali zloženko o Stari Vrhniki, ki nam jo je nesebično oblikovala Milena Oblak Eržnožnik. Floris se je pisnemu vabilu kulturnega društva prijazno odzval

in prišel v spremstvu soproge Slavice in Igorja Berginca. Po počasnem dolgem sprehodu po vasi se je pridružil praznovanju.

Srečal se je s svojo generacijo, s Francko Kenk - Tomažev Franco, ki mu je spekla velik hlebec kruha. Objel se je s Štefko Caserman - Cemetovo, letnico 1919, ki je na prireditvi deklamirala Ujetega graščaka. Francka mu je obljubila, da mu spet in spet speče kruh, kadar koli si ga bo zaželel. Štefka pa mi je nekoč zaupala, da je bil zelo lep fant, ki je rad prišel na Staro Vrhniko. Njegove mame se spominja, da je bila lepotica in zelo dobra ženska. Na srečanju med Florisom in mojim možem Janezom se je razvil dolg pogovor o likovni umetnosti. Povezovalo ju je geometrijsko telo kocka, ki sta jo vsak na svoj način upodabljala v svojih delih.

Spominjam se prvega obiska, kako se je njegov vedno resen obraz spremenil, omehčal, kar raznežil, v njegovih očeh se je zaiskrilo, ko se je po dolgih letih zopet srečal z dijakinjami in dijakom s Pedagoške gimnazije Ledina, kjer je v letih 1954 do 1989 služboval kot profesor umetnostne zgodovine. V objemih in nazdravljanju z Joži Krvino, Natašo Grom, Anito Garafolj in Robertom Gromom

so se spominjali brezskrbnih dijaških let, ko so skupaj potovali na ekskurzije po Sloveniji in njemu ljubi Makedoniji. Že obremenjen s težko boleznijo se je Floris povabilu odzval tudi naslednje leto, leta 2005. V zahvalo in kot znamenje priznanja za kulturno ozaveščenost je ob tej priložnosti kulturnemu društvu podaril Monografijo ter eno od svojih del iz cikla Svet otroštva, ki sedaj krasi pisarno Krajevnne skupnosti ...»

18. junija 2006 je Floris Oblak napisal Anki, ki ga je znova povabila na vaško slavlje, zadnje pismo.

Draga Anka,

Vse prej kot – dobro nam gre. Tokrat samo sporočilo, da nisem za med ljudi s širokimi nasmehi in otroško prešernostjo. Duša ne da in fisis tudi ne da. Je pa odprto srce kakor ob velikem prazniku. Vseposod tam je posejana moja ljubezen, ki ne jenja niti za hip, odkar pomnim. Premalo življenja je bilo za toliko ljubezni. Prosim vas, da ljubim vaščanom prenesete moje tople pozdrave, iskrene želje in jubilejne čestitke. Premalo življenja za toliko ljubezni ...

Floris Oblak

Muzejsko društvo Vrhnika

Dogodki
april

Dogodki na Vrhniskem2024 | www.visitvrhnika.si

DAN	URA	DOGODEK
2 tor	19.30	Gledališki abonma ŠE VEDNO ALICE Drama, Cankarjev dom Vrhnika / SNG, ZIC / <i>Vstopnina</i>
3 sre	17.00	Komedija KAKO SE ZNEBITI BODOČEGA MOŽA Cankarjev dom Vrhnika / Špas teater / <i>Vstopnina</i>
5 pet	20.00	Monokomedija ŽIGOLO S. P. Cankarjev dom Vrhnika / Hvala lepa, Domen Valič s. p. / <i>Vstopnina</i>
6 Sob	17.00	Glasbeno kulinarični dogodek ODLIČNO JE, VRHNIŠKO JE! Pred Cankarjevim domom Vrhnika / ZIC / <i>Vstop prost</i>
	20.00	Kino MATI CABRINI Cankarjev dom Vrhnika / ZIC, Kino Vrhnika / <i>Vstopnina</i>
7 Ned	18.00	Kino risanka NOETOVA BARKA (sinhronizirano) Cankarjev dom Vrhnika / ZIC, Kino Vrhnika / <i>Vstopnina</i>
	20.00	Kino INGEBORG BACHMANN: POTOVANJE V PUŠČAVO Cankarjev dom Vrhnika / ZIC, Kino Vrhnika / <i>Vstopnina</i>
9 Tor	18.00	Predavanje Uroša Lipuščka MEDNARODNE RAZMERE: Vojna v Ukrajini in Gazi Cankarjev dom Vrhnika / ZIC, ZB NOB Vrhnika/ <i>Vstop prost</i>
11 Čet	11.00	Območna revija otroških pevskih zborov ŽIV ŽAV Cankarjev dom Vrhnika / JSKD OI Vrhnika/ <i>Vstop prost</i>
	20.00	Kino ŠPANSKI BEZEG Cankarjev dom Vrhnika / ZIC, Kino Vrhnika / <i>Vstopnina</i>
13 Sob	19.00	Jubilejni koncert 30 LET MAVRIČNE RAPSODIJE Cankarjev dom Vrhnika / DMPZ Mavrica, ZIC / <i>Gratis vstopnice</i>
14 Ned	18.00	Kino risanka KUNG FU PANDA 4 (sinhronizirano) Cankarjev dom Vrhnika / ZIC, Kino Vrhnika / <i>Vstopnina</i>
	20.00	Kino BACK TO BLACK Cankarjev dom Vrhnika / ZIC, Kino Vrhnika / <i>Vstopnina</i>
15 Pon	19.30	Avtorski stand up kabaret IZNENADA SALOME Cankarjev dom Vrhnika / Salome Christa Žentily s. p. , ZIC / <i>Vstopnina</i>
16 Tor	19.00	Predavanje dr. Božidarja Flajšmana OKUPACIJSKE MEJE MED 2. SVETOVNO VOJNO Cankarjev dom Vrhnika / ZZB NOB SLO, ZB NOB V, ZIC /
17 Sre	18.00	Muzikal ALADIN Cankarjev dom Vrhnika / Glasbena šola Vrhnika, ZIC / <i>Gratis vstopnice</i>
18 Čet	20.00	Komedija KAR ŽELIŠ, TO DOBIŠ Cankarjev dom Vrhnika / Špas teater, ZIC / <i>Vstopnina</i>
19 Pet	17.00	Zeliščarski plakat in razstava zeliščnih semen TEREZIJA NIKOLČIČ Cankarjeva knjižnica Vrhnika / Hedera d.o.o., CKV, ZIC / <i>Vstop prost</i>
	19.00	Prireditev ŠPORTNIK LETA 2023 Cankarjev dom Vrhnika / Športna zveza Vrhnika, ZIC/ <i>Vstop prost</i>
20 Sob	18.00	Kino ŠEPET METULJA (mladinski film) Cankarjev dom Vrhnika / ZIC, Kino Vrhnika / <i>Vstopnina</i>
	20.00	Kino ZBUDI ME Cankarjev dom Vrhnika / ZIC, Kino Vrhnika/ <i>Vstopnina</i>

21 Ned	18.00	Koncert BIG BAND POMLADNI KONCERT Cankarjev dom Vrhnika / Big Band Vrhnika, ZIC/ <i>Vstopnina</i>
22 Pon	17.00	Baletna predstava BALETNA PREDSTAVA Cankarjev dom Vrhnika / GŠ Vrhnika, ZIC/ <i>Vstop prost</i>
		Predstavitev knjige Gorazda Buha KDAJ JE DOVOLJ? Cankarjeva knjižnica Vrhnika / CKV / <i>Vstop prost</i>
23 Tor	18.00	Predstavitev knjige Miloša Ivančiča PREKOMORCI Cankarjev dom Vrhnika / ZZB NOB Slovenije, ZB NOB Vrhnika
25 Čet	10.00	Kino DUHOVNICA Cankarjev dom Vrhnika / ZIC, Kino Vrhnika / <i>Vstopnina</i>
26 Pet	17:00	Kino risanka ROBOTOVE SANJE Cankarjev dom Vrhnika / ZIC, Kino Vrhnika / <i>Vstopnina</i>
	19.00	Kino FESTIVAL MUHARSKEGA FILMA Cankarjev dom Vrhnika / ZIC, Kino Vrhnika / <i>Vstopnina</i>
27 Sob	18.00	Kino risanka NOETOVA BARKA (sinhronizirano) Cankarjev dom Vrhnika / ZIC, Kino Vrhnika / <i>Vstopnina</i>
	20.00	Kino DRŽAVLJANSKA VOJNA: VSAKA VLADAVINA SE KONČA Cankarjev dom Vrhnika / ZIC, Kino Vrhnika / <i>Vstopnina</i>
28 Ned	18.00	Kino risanka KUNG FU PANDA 4 (sinhronizirano) Cankarjev dom Vrhnika / ZIC, Kino Vrhnika / <i>Vstopnina</i>
	20.00	Kino KRI MOJE LJUBEZNI Cankarjev dom Vrhnika / ZIC, Kino Vrhnika / <i>Vstopnina</i>

Razstave

Cankarjev dom
Vrhnika

Razstave: **pon- pet od 10. do 13. ure**
(ob delovnih dneh) ter ob drugih prireditvah.

Stalna razstava akad. slikarja Florisa Oblaka trenutno ni odprta,
zaradi prenove Rokodelskega doma na Tržaški cesti 23.

V četrtek 4. aprila 2024 ob 19. uri
Dokumentarna razstava
10 LET FUTSAL KLUBA SILIKO
Razstava bo na ogled **do 15. aprila 2024.**

V sredo 10. aprila 2024 ob 18. uri
Razstava ročnih in likovnih izdelkov učencev,
ki obiskujejo interesne dejavnosti
NAŠI PRSTKI USTVARJAJO
Razstava bo na ogled **do 8. maja 2024.**

Razstava vitražev
Marko Jerman KRIŽEVPOTNI VENEC
Razstava bo na ogled še **do 8. aprila 2024.**

Razstava ob 100. letnici rojstva
akad. slikarja Florisa Oblaka
PREMALO ŽIVLJENJA ZA TOLIKO LJUBEZNI ...
Razstava bo na ogled še do **do 15. aprila 2024.**

Dokumentarna razstava
OKUPACIJSKE MEJE MED 2. SVETOVNO VOJNO
Razstava bo na ogled **do 8. maja 2024.**

– Nedelje in prazniki

ORGANIZATORJI DOGODKOV

ZIC – Zavod Ivana Cankarja Vrhnika
CKV – Cankarjeva knjižnica Vrhnika
KVŠ – Klub vrhnških študentov
OŠ ICV – Osnovna šola Ivana Cankarja Vrhnika
JSKD – Javni sklad za kulturne dejavnosti OI Vrhnika
GŠV – Glasbena šola Vrhnika
ZZB NOB Slovenije– Zveza združenj borcev za vrednote NOB Slovenije
ZB NOB Vrhnika– Združenje Borcev za vrednote NOB Vrhnika

VisitVrhnika.si

Zavod Ivana Cankarja za kulturo, šport in turizem Vrhnika
Cankarjev dom Vrhnika

SREDA, 3. april 2024, ob 20. uri
KULTURNO DRUŠTVO ŠPAS TEATER

Derek Benfield:

KAKO SE ZNEBITI BODOČEGA MOŽA

Prevod, priredba, režija, scena in kostumi:
Žiga Flajnik

Igrajo: Miha Brajnik, Mojca Fatur, Mojca
Funkl, Mario Čulibrk in Tadej Pišek

Dve leti je, kar je Silvija zapustila svojega Bo-
jana. V odnosu vendar mora biti mnogo več
od rutine, kavča in Netflix! Zagotovo obstaja
tudi njen Romeo, uspešen, poln energije, pri-
ročen in za piko na i še noro zaljubljen vanjo.
A najti 'pravega' vseeno ni tako enostavno! Kar
trije bi lahko bili bodoči: 'raketa od človeka',
učitelj Sebastijan, odvetnik Valter in najboljši
mizar v mestu Edi – vsi so do konca zagreti,
da se bodo poročili z njo. Le nezvesta nevesta
še ni povsem prepričana ... Zabavni prizori si
sledijo hitreje od vagonov dirjajočega vlaka in
Silvija se v ljubezenskih igrinah iz minute v

minuto bolj zapleta. Eden pleza po balkonu,
drugi pride nenapovedano, tretji popravlja v
spalnici ... Neizbežno je, da bo kmalu prišlo
do soočenja. Le kakšno bo? Kako bo Silvija
krmarila v koktejl moških, kdo bo najbolj v
šoku, zakaj in katero potezo bo potegnila na
koncu? Res težka odločitev! Mogoče jo lahko
reši le koketna prijateljica Ema?

Vljudno vabljeni!

Zavod Ivana Cankarja za kulturo, šport in turizem Vrhnika
Cankarjev dom Vrhnika

PETEK, 5. april 2024, ob 19.30

Matej Mijatović: ŽIGOLO S. P.
Monokomedija

Igra: Domen Valič

Monokomedija Žigolo s. p. (pomeni Žigolo se
plača) je zabavna zgodba o zapeljevanju. Hu-
domušni, samovšečni in na trenutke malen-
kost arogantni žigolo nam na humoren način
pove, kaj vse se pri ženski sme, kaj gre in kaj
nikakor ne. Je pravi leksikon zapeljevanja, ki
moškim po moško razloži, kar jim ves čas go-
vorijo tudi ženske, pa jih seveda ne razumejo.
In ženskam točno tisto, kar bi rade slišale od
moških. Pravi, da je osvojiti žensko lažje kot
osvojiti Rožnik, da pa jo je dosti težje obdržati.
Toda – zakaj bi si moški pri zdravi pameti tega
sploh žele!?

A ljubezen in zdrava pamet po navadi ne ho-
dita vedno z roko v roki kot zaljubljen par.
Ljubezen pa se lahko zgodi tudi najboljšim. In
tudi najboljši se lahko zatreskajo v napačno.
Kaj pa potem?

Zavod Ivana Cankarja za kulturo, šport in turizem Vrhnika
Cankarjev dom Vrhnika

Gledališki abonma 2023/24 in za IZVEN
NADOMESTNI TERMIN

TOREK, 2. april 2024, ob 19.30

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE DRAMA LJUBLJANA

Lisa Genova, Christine Mary Dunford:

ŠE VEDNO ALICE

Still Alice

Drama, prva slovenska uprizoritev
Režija: Matjaž Zupančič
Igrajo: Polona Juh, Maja Sever, Bojan Emeršič,
Domen Novak, Eva Jesenovec, Sabina Kogov-

šek, Matija Rozman
Ameriška nevroznanstvenica Lisa Genova
(1970) je leta 2007 objavila roman, v katerem
je opisala, kako je pojav zgodnje Alzheimerje-
ve bolezni spremenil življenje lingvistke Ali-
ce Howland, ugledne univerzitetne profes-
rice na oddelku za kognitivno nevroznanost.
Alice je bila pri skoraj petdesetih na vrhuncu
znanstvene kariere, imela je odrasle otroke
in uspešnega moža, tudi znanstvenika. Ko
je začela pozabljati besede in se izgubljati na
vsakdanjih poteh, se je začelo tudi njeno dol-
go potovanje v neznano. Nastal je pretresljiv
vpogled v stiske in strahove neke osebnosti, ki
se nezadržno spreminja.
Predstava traja 120 minut, brez odmora.

Zavod Ivana Cankarja za kulturo, šport in turizem Vrhnika
Cankarjev dom Vrhnika

ČETRTEK, 18. april 2024, ob 20. uri
KULTURNO DRUŠTVO ŠPAS TEATER

Norm Foster:

KAR ŽELIŠ, TO DOBIŠ

Komedija

Režija: Ajda Valcl

Igrajo: Tadej Toš, Klemen Slakonja, Lea Cok

Martin, ki je že nekaj časa samski, od svojega
najboljšega prijatelja za petdeseti rojstni dan
prejme nenavadno darilo – s pomočjo ženi-
tne posrednice mu namerava poiskati idealno
partnerko. V ta namen morata moška sestavi-
ti seznam desetih najpomembnejših lastnosti,
ki naj bi jih imela izbranka. Ko se na njuno

presenečenje "popolna ženska" res pojavi, hi-
tro ugotovita, da bi seznam potreboval nekaj
popravkov, kar vodi v dobro uro in pol vrhun-
skega humorja, pa tudi v razmislek o popol-
nosti in naših pričakovanjih, ki jih gojimo do
svojih partnerjev.

Vljudno vabljeni!

Zavod Ivana Cankarja za kulturo, šport in turizem Vrhnika
Cankarjev dom Vrhnika

PONEDELJEK, 15. april 2024, ob 19.30

Salome Christa Žentiily:

IZNENADA SALOME

Avtorski stand up kabaret

Vsi poznamo Salome in njen prepoznavni
smeh! Slovenskemu občinstvu je dobro znana
tudi kot pevka, igralka, udeleženka televizij-
skih resničnostnih oddaj (hrvaški Big Brother,
Kmetija slavnih, Master Chef Slovenija 2017)
in kot transspolna ženska, ki je izdala knjigo
o svojem življenju z naslovom Novo rojstvo.
Z vlogo v zabavnem muzikalu Menopavza,

pod okriljem Špas teatra, pa je zablestela še
na odrskih deskah. Salome je za vas pripra-
vila avtorski stand up kabaret, poln glamurja,
smeha, glasbe in komičnih dogodkov iz nje-
nega življenja.

Vljudno vabljeni!

Martin Golob s svojo knjigo tudi na Vrhniki

Po koncu pogovora je bil čas za podpisovanje knjige.

Vrhnika, 14. marec
– V veliki dvorani
Cankarjevega doma je
potekala predstavitev
knjige »Na spletni
tržnici«, ki sta jo
pripravila Martin Golob
in Lojze Grčman,
novinar portala Aleteia.

Velik obisk predstavitve ni
bil presenečenje, saj je Martin
Golob znan medijski obraz.
Piko na i je dodalo tudi dejstvo,
da je nekoč deloval kot kaplan
na Vrhniki. Kot je v pogovoru

s povezovalcem prireditve Pe-
trom Peršetom povedal, ga na
Vrhniko vežejo lepi spomini;
tudi sedaj, ko obišče te kraje, se
rad povzpne na Planino ali pa
zavije k Berzotu. Obiskovalci
so skozi pogovor izvedeli, kako
je knjiga nastajala, o čem piše,
in še kopico drugih podrobnosti
iz življenja grosupeljskega
župnika, ki ga zaznamuje širok
nasmeh, ljudska neposrednost
in globoke misli. Po dobri uri
pogovora, ki ga je kulturno
obarvala violinistka Barbara
Zalaznik z Drenovega Griča,
je bil Martin na voljo tudi za

podpis knjige in za stisk roke
nekdanjim faranom. Knjigo je
bilo mogoče zahvaljujoč Za-
ložbi Družina na dogodku tudi
kupiti.

Prireditve so organizirali
Zavod Ivana Cankarja Vrhnika,
Cankarjeva knjižnica Vrhnika,
Založba Družina in Marko
Mrzlikar.

**Podporniki prireditve
so bili Dušan Benčina, vi-
nar leta 2023, gostilna Pri
Kranjcu in cvetličarna
Lepa roža.**

Gašper Tominc

V knjižnici odprli razstavo slik Aleksa Laha

Aleks Lah (levo) in Janez Kovačič

Aleks obiskuje tudi vrhniški Večgeneracijski center Skupna točka, kjer se učijo igranja kitare.

Vrhnika, 6. marec – Osrednji prostor Cankarjeve knjižnice na Vrhniki je po novem bogatejši z razstavo slik Aleksa Laha iz Male Ligojne, enaindvajsetletnega avtista, sicer po poklicu grafičnega oblikovalca, a strastnega ljubitelja slikanja in risanja.

Pred nedavnim se je pridružil Univerzi za tretje življenjsko obdobje na Vrhniki, kjer ustvarja v okviru študijskega programa Risanje in slikanje pod mentorstvom Janeza Kovačiča. Kot je ob odprtju dejal mladi umetnik, bi si težko predstavljal življenje brez tovrstnega ustvarjanja. Njegov mentor Kovačič je pohvalil njegovo široko paleto izraznosti, kar je velika prednost v primerjavi z drugimi slikarji.

»On gleda predlogo in jo vidi na čisto drugačen način, kot jo vidim jaz ali kdo drug.« Kovačič meni, da je to njegov ogromen potencial. Aleks se je tisti večer predstavljal še v drugačni obliki – kot kitarist. Obiskuje namreč tudi vrhniški Večgeneracijski center Skupna točka, kjer se odrasli učijo igranja kitare. Skupaj s kitarskim mentorjem Vedranom in še nekaterimi drugimi, ki

obiskujejo omenjeno točko, je poskrbel za glasbeno kuliso odprtja razstave. Ljubezen do kitare verjetno izvira iz želje, da bi postal metalški pevec. »Tri leta sem se sam učil petja in metalškega vreščanja ter se po letu in pol, verjemite ali ne, naučil dveh tehnik: cvrtno kričanje (ang. fry scream) in rjojenje (ang. death growl).« Poleg glasbe mu je ljuba tudi filozofija, zato se tovrstne knjige pogosto znajdejo na njegovih knjižni polici.

Če bi radi podrobneje spoznali Aleksov ustvarjalni svet, potem vas vabi, da ga poiščete na družabnih omrežjih, kot sta YouTube (pod imenom Artistic Art) in Instagram (aleks.lah).

Gašper Tominc

Branje Cankarjevih besedil

Turistično društvo Blagajana vas **vsako sredo ob 16.00** vabi v **Močilnik** k branju Cankarjevih besedil. Dogodek bo v vsakem vremenu. Prijava za branje na daljavo oziroma informacije o točnem kraju in terminu: mirjam.suhadolnik@gmail.com

Vabljeni!

Iz fotolovskega nahrbtnika Ika Krašovca

Vrhnika, 27. februar – V galeriji Cankarjevega doma so si lahko občani do 17. marca ogledali fotografsko razstavo Ika Krašovca iz fotolovskega nahrbtnika.

Iko Krašovec

Predstavljal se je s fotografijami, ki so v zadnjih letih nastale v bližnji okolici Vrhnike, osrednji motiv pa so seveda živali: od žuželk in dvoživk do ptic in naših največjih kosmatincev. Zanimivo, marsikomu bi se zdelo, da je najtežje ujeti v fotografski objektiv ravno medveda, pa je avtor razstave ob odprtju pojasnil, da temu ni tako. Veliko bolj »sramežljiv« je krokar, a tudi črnega vrana je potrpežljivi Krašovec dobil pred objektiv. Kdo ve, kako bo z drugimi živalmi, saj je avtor razstave v vabilu k razstavi zapisal, da živali, ki »... smo jih pred leti redno srečevali na Barju, so danes že velika redkost – jerebic, fazanov, zajcev in tudi srnjadi je opazno manj.« Tudi zato je razstava svojevrstna vzpodbuda za ohranitev narave v naši okolici, s katero se ravna precej brezbrizno. Iko Krašovec se s fotografijo

ukvarja ljubiteljsko že od najstniških let. Od leta 1975 je član Fotokluba Diana, kjer je trenutno že četrto leto predsednik. Njegova strast je »fotolov«, kjer puško zamenja fotografski objektiv. Uživa v fotografiranju prostoživečih živali vseh vrst: od visoke divjadi, zveri do makrofotografije. Takšno fotografiranje terja kar nekaj tehničnega znanja, veliko mero potrpežljivosti, poznavanja živali (motiva), ugodno svetlobo, včasih pa tudi nekaj sreče. Iko Krašovec sicer z naravoslovno fotografijo nastopa na razstavah doma in po svetu.

Odprtje razstave sta glasbeno popestrila učenka sedmega razreda violončela Glasbene šole Vrhnika Aneta in njen oče Daniel Svenšek na klavirju.

Gašper Tominc

Svetovalno središče Ljubljana

Ljubljanske urbane regije

Brezplačno in zaupno informiranje in svetovanje za izobraževanje odraslih:

– **INFORMIRANJE** o: možnostih učenja in izobraževanja (za poklic, strokovno izpopolnjevanje ali za prosti čas), vpisnih pogojih, trajanju izobraževanja, učni pomoči ...

– **SVETOVANJE** pri: odločanju za primerno izobraževanje (neformalno, formalno, NPK), premagovanju učnih in drugih težav, povezanih z izobraževanjem (motivacija, učni stili, tipi, vaje za spomin, koncentracijo, načrtovanje učenja, kam in kako ...), načrtovanju in spremljanju izobraževanja, izvajanju postopkov ugotavljanja in vrednotenja že pridobljenega znanja, spretnosti in kompetenc (Učenje učenja, Načrtovanje kariere, digitalna kompetenca, državljanska k., socialna k. v osebnem in delovnem okolju).

Dejavnost poteka:

– v Cankarjevi knjižnici na Vrhniki/prek spleta enkrat na mesec – prva sredo v mesecu: **od 9.00 do 11.00:** individualna svetovanja in informiranje.

Prijave zbiramo na Mojca.Sikosek@cdi-univerzum.si.

V aprilu bo svetovanje v sredo, 3. 4. 2024.

CANKARJEVA KNJIŽNICA VRHNIKA

Vabljeni
na naše prireditve
v aprilu 2024

Potopisno predavanje
– Tibet – streha sveta/
Matej Košir

Vabljeni na navdihujoče potopisno predavanje Z vlakom od Pekinga do Lase in naprej pod Everest in v Katmandu s predavateljem **Matejem Koširjem**. »Potovanje z vlakom po najvišje ležeči železniški progi na svetu od Pekinga do Lhase in nato nadaljevanje poti po čudoviti tibetanski planoti pod najvišjo goro sveta Mount Everest je zagotovo skrita želja vsakega pravega popotnika. Vabim vas na mistično potovanje z vlakom od Pekinga do Lase in še naprej z manjšim avtobusom po strehi sveta med številne budistične samostane v samo osrčje veličastnega Tibeta – vse do baznega tabora pod Everestom, kjer se odprejo čudoviti pogledi na osemtisočake in neskončna prostranstva Himalaje. Potovanje sem končal v prestolnici Nepala, Katmanduju, kjer sem si ogledal pomembne znamenitosti mesta, ki je zaradi svoje čudovite arhitekture pod zaščito UNESCO.« **Matej Košir**. Potopisno predavanje bo v **četrtek, 4. 4. 2024, ob 18.00** v Grabeljskovi dvorani. V sodelovanju s KVŠ.

Predavanje za večjo

varnost motoristov

Spoštovane občanke, občani in vozniki vseh vrst motornih koles. Prihaja čas, ko bomo ponovno iz garaž zapeljali na ceste naša motorna kolesa. Ker nam je v ZŠAM Vrhnika mar za varnost voznikov motornih koles, smo v sodelovanju s Klubom motoristi za motoriste (MzM), Policijsko upravo, AVP, medicinsko stroko in drugimi podporniki pripravili poučno predavanje s strokovnimi predavatelji. Vabljeni pod geslom S skupnimi močmi se prometna preventiva gradi. Prijazno vabljeni v **petek, 5. 4. 2024, ob 18.00** v Grabeljskovo dvorano.

Tečaj kvačkanja

Nekaj časa je bilo videti, da so ročna dela pozabljena in nezanimiva, doma izdelane stvari pa terjajo čas in niso tako lepe kot tiste iz trgovine. Danda-

nes se zdi, da smo spet odprli oči in vidimo drugače. Kvačkanje in pletenje sta tehniki, ki kot rezultat ne nudita le čudovitih izdelkov. Njuno privlačnost spoznamo šele takrat, ko se dela lotimo! Četudi nismo mojstri, nas ročno delo pritegne v takšni meri, da se težko ločimo od ustvarjanja. Tisti, ki to poznate, poznate tudi stavek: Samo še tole vrstico naredim ... Obe tehniki sta prepoznani kot protistresni in raziskave so pokazale, da se po pletenju ali kvačkanju ljudje počutimo srečnejši. Vabimo vas, da se z nami naučite kvačkati! Če želite o tečaju izvedeti več in

bi se radi prijavi, nam pišite na info@tua.si ali nas pokličite na št. 031 356 709 in 041 775 019. Prijavnico lahko izpolnite tudi na spletni strani www.tua.si. Tečaj bo vodila Zdenka Trubačev. Naše druženje in učenje se bo začelo v **soboto, 6. 4. 2024, ob 9.00** v Malavašičevem kotičku. Tečaj kvačkanja je plačljiv. Cena za štiri srečanja je 120 eur.

Meditacija za dobro
zdravje in skupinska
terapija za regeneracijo
organov – Marjan
Rijavec

Toplo vabljeni na posebno očiščevalno meditacijo, kjer bomo natančno prečistili notranje organe od nakopičenih blokad, jeze, strahu in drugih neravnovesij, ki nam preprečujejo biti vitalni, zdravi in mirni. Veliko kroničnih boleznih nastane prav zaradi nakopičenih občutkov v organih in le-te bomo sistematično prečistili. Z dogodka boste odšli umirjeni. Prav tako bomo poslali toplo srčno energijo svojim bližnjim, krajanom in svetu. S seboj lahko prineseš blok/zvezek, pisalo in vodo. Cena za udeležbo je 10 evrov, dogodek pa je namenjen vsem, ki želite več vitalnosti, energije, zdravja, krepkega imunskega in notranjega miru. Vabljeni in vso srečo do takrat. Obvezne prijave na št. 041 766 559 ali info@marjanrija-vec.com **Ponedeljek, 8. 4. 2024, ob 17.00**, Grabeljskova dvorana.

Sej ne morš verjet! –

Irena Tršinar, Andrej Kos
in Marjana Vrhovnik

Izšla je druga knjiga **Irene Tršinar**, zbirateljice resničnih zgodb o naključjih. Prva Naših sto naključij obsega okoli sto zgodb, ki jih je prispevalo

štirideset avtorjev, druga pa okoli sto dvajset zgodb osemindesetih avtorjev (založba Didakta 2020 in 2024). Irena Tršinar jih je zbrala najprej od svojih sorodnikov, prijateljev in njihovih prijateljev, za drugo knjigo pa je pridobila nove avtorje s pomočjo knjižnic, literarnih društev in Facebooka. Zato so avtorji iz vse Slovenije, z Vrhnike sta se pridružila **Marjana Vrhovnik in Andrej Kos**. Prijazno vabljeni na predstavitev knjige v **četrtek, 11. 4. 2024, ob 17.00** v Grabeljskovo dvorano.

Odkriti pogovori:

Andrej Pešec

Diplomirani politolog s poudarkom na mednarodnih odnosih, ki že leta deluje bolj kot celostni psiholog, pedagog in trener. To je **Andrej Pešec**. Prijeten, skromen, odkrit človek. In vendar strokoven pri svojem delu,

saj predava o več kot dvesto različnih življenjskih vsebinah: o odnosih doma, v službi in s prijatelji, o odnosu med učencem, učiteljem in staršem, o duševnem zdravju mladih, o moči pozitivnega govora, razmišljanja in delovanja pa tudi o svetovni krizi, ki vpliva na naša življenja ter s praktičnimi primeri v povezavi s tem. Spoznajte njegovo življenjsko pot, njegovo filozofijo in njegove bogate življenjske izkušnje, ki bogatijo poslušalce na njegovih premnogh predavanjih. Izkoristite priložnost za nakup katere od njegovih knjig. Vabljeni na srečanje Odkriti pogovori, ki ga organiziramo skupaj z **Marjeto Herksel** iz pogrebne službe **Monumentum** v **petek, 12. 4. 2024, ob 17.00** v Grabeljskovi dvorani.

Predstavitev nove knjige
Urške Klakočar Zupančič:

Sibilina sodba

Vabljeni na predstavitev nove knjige Sibilina sodba **Urške Klakočar Zupančič**. Popelje vas v 17. stoletje, v čas vojn, epidemij in strahu pred čarovnicami. V čas nevednosti malih ljudi in pokornosti žensk. Glavna junakinja Sibilina, ki v sebi nosi strašen greh izdajstva

in moškega nasilja, se razvija in raste pred bralcem skupaj s svojo zgodbo. Z gostjo se bo pogovarjala **Jana Petelin Zadnik**. Prijazno vabljeni v **četrtek, 18. 4. 2024, ob 18.00** v Grabeljskovo dvorano. Ob praznovanju: Noč knjige.

Brezplačna mesečna
srečanja za nosečnice in
mamice na porodniški –
Anita Jakša

Se kdaj razjočeš? Premalokrat/prevečkrat/ravno prav? Solze, jeza, žalost, veselje, sreča, zadovoljstvo in brezpogojna ljubezen. Vse to in še veliko več je starševstvo. Za ženske ustvarjamo brezplačna mesečna srečanja, ki polnijo tebe: dušo in telo. Brezplačna srečanja so ženski krogi za nosečnice in mame na porodniški, v katerih lahko pustiš vse, česar ne potrebuješ, in se vrneš domov mirnejša. Izhodišča tema aprila: VZGAJAM Z NARAVO. Če te pokliče druženje z mamicami, dobrodošla, da se nam pridružiš. Skupaj zmoremo več. Ni ti treba biti sama za vse. **Anita Jakša**, idejna vodja projekta Varuh Narave in Veva.si. Vabljene v **petek, 19. 4. 2024, ob 9.15** v Grabeljskovo dvorano.

Terezija Nikolčič:
predstavitev
zeliščarskega plakata in
razstava zeliščnih semen

Matužinova Rezka ne miruje. Lani je izdala svojo drugo knjigo Zgodbe s tržnice. Tokrat bo predstavila poučno-strokovni plakat z osemindesetimi zelišči, njihovimi fotografijami, popisi njihovih učinkovin in pripadajočimi recepti. Govorila pa bo tudi o zeliščnih semenih. Ob tej priložnosti bodo razstavljena semena, njihov podroben opis in priprava na setev. Pogovor s prvo uradno zeliščarico v državi bo vodil njen sin **Niko Nikolčič**. Na prireditvi bosta postregla s čajem iz domačih mešanic zelišč. V goste sta povabila **Justi Škobrne** iz Žalca, ki bo predstavila zbirko sto petdesetih vrst fižola. Za vse nas pa bo milozvočne tone iz citer izvalil **Peter Perše**. Dogodek smo pripravili: Hedera, d. o. o., Zavod Ivana Cankarja Vrhnika in Cankarjeva knjižnica Vrhnika. Dobimo se v **petek, 19. 4. 2024, ob 17.00**, Grabeljskova dvorana. Ob dnevu Zemlje.

Predstavitev knjige
Gorazda Buha: Kdaj je
dovolj?

Vrhnican **Gorazd Buh**, diplomirani komunikolog in magister ekonomskih

znanosti, dela kot mentor za osebno in poslovno preobrazbo. Ob lanskih novoletnih zaobljubah si je postavil cilj, da bo odpravil strah pred višino, ki ga je pestil že od otroštva. Uspelo mu je; sedaj brez težav hodi po vrhu stolpa na Planini nad Vrhniko in uživa v prelepem razgledu. Ta izkušnja mu je pomagala razviti orodje Model soočanja nasprotij, ki lahko pomaga vsakomur pri odpravi kakršnegakoli izziva. Svoje osebne izkušnje in razmišljanja je opisal v knjigi Kdaj je dovolj? Več o knjigi si lahko preberete na www.dovolj.si. In kako se avtor predstavi? »Sem mož in oče dveh sinov. Kljub univerzitetni izobrazbi menim, da je praksa pomembnejša kot teorija. Izkušnje, ki sem jih pridobil v življenju, jemljem skrajno resno. Sem raziskovalec življenja in želim prek svojih lastnih izkušenj ustvariti modele življenja, s katerimi lahko pomagam tudi drugim. Zame je vsebina pomembnejša od zgodbe. Iskrenost do sebe in spoznavanje sebe v celoti sta ključna za razumevanje sveta. Ko se spoznamo, lahko pričnemo izražati to, kar smo v resnici. Takrat postane zgodba smiselna in takrat postaneta vsebina in zgodba skladni.« Z gostom se bo pogovarjala **Nataša Oblak Japelj**. Vabljeni v **ponedeljek, 22. 4. 2024, ob 17.00** v Grabeljskovo dvorano. Ob praznovanju Noči knjige.

Predstavitev knjige
Romane Čolić: Izstopi iz
izgorelosti in zaživi sebe

Romana Čolić, nekdanja vrhunska športnica, priznana družinska in zakonska psihoterapevka ter avtorica knjige Izstopi iz izgorelosti in zaživi sebe. Posveča se raziskovanju človeške psihe in razumevanju palete čustev. S svojim delom si prizadeva osvetliti različne vidike človeškega doživljanja in posameznikom pomaga odkriti načine, s katerimi se soočijo ter izstopijo iz svojih stisk in izstopijo iz izgorelosti. Njena strast je pomagati drugim odkriti njihovo notranjo moč, da resnično zaživijo sebe. Edinstven dogodek, namenjen vsem, ki si želite odgovorov na ključna vprašanja: Kako do več energije v življenju? Kako uspešno postaviti meje in reči NE? Kako prepoznati in upravljalati s svojimi čustvi ter živeti v

harmoniji z njimi? Če se soočate z izgorelostjo ali občutkom, da drsite proti njej, se verjetno sprašujete, kaj lahko sami storite, da se zaščitite in ponovno zaživite polno življenje. V ospredju bo predstavitev knjige Izstopi iz izgorelosti in zaživi sebe, ki bo osvetlila pomembnost prepoznavanja lastnih čustev, potreb in skrb za lastno dobrobit. Poleg tega se bomo skupaj z moderatorko dogodka **Nejo Malavašič Šurca** dotaknili ključnih vsebin, ki pomagajo posamezniku ohranjati ravnovesje v življenju, slediti sebi ter živeti polno in izpolnjeno. Pridružite se nam in skupaj odkrijmo pot do zdravja, vitalnosti in notranjega miru ter zadovoljstva. Prijazno vabljeni v **četrtek, 25. 4. 2024, ob 17.00** v Grabeljskovo dvorano.

Odkriti pogovori: Obsmrtna dula, Katarina Nagode

Katarina Nagode se je odločila, da bo sprejela svoje poslanstvo in postala je obsmrtna dula. Kdo je Katarina? Katarina dela v zdravstvu že petnajst let, s paliativo se ukvarja zadnjih dvanajst let. V Kobaridu že tretje leto vodi Smrtne krožke. Njeno poslanstvo jo je usmerjalo v vode, kjer zdaj čuti, da je njeno mesto. To poslanstvo je dano redkim. V Sloveniji jih je že nekaj, ki razumejo pomen tega naravnega slovesa, ki pomiri tako odhajajočega kot svojce. Katarina piše: »Pogovori o minljivosti, smrti in kaj se skriva onkraj strahu pred njo, me navdihujejo od nekdaj. Kadar se pogovarjam o teh temah, čutim, kako zelo živa sem in kako zelo si želim zares živeti.« Spoznajte obsmrtno dulo, prisluhnite njeni življenjski poti, njenem pogledu na življenje ter jo vprašajte. Naj strahovi izgubijo ve-

like oči. Vabljeni na srečanje Odkriti pogovori, ki jih organiziramo skupaj z **Marjeto Herksel** iz pogrebne službe **Monumentum** v **petek, 26. 4. 2024, ob 17.00** v Grabeljskovi dvorani.

Branje Cankarjevih besedil

V sodelovanju s **Turističnim društvom Blagajana** vas vsako **sredo ob 16.00** vabimo v Močilnik k branju Cankarjevih besedil. Dogodek bo v vsakem vremenu. Prijava za **branje na daljavo oziroma informacije o točnem kraju in terminu**: mirjam.suhadolnik@gmail.com.

Uganke – nagrajenci

V februarju smo prejeli šestinosemdeset rešitev uganke. Žreb smo opravili 1. 3. 2024. Pravilni odgovor na uganke je: hladilnik. Nagrajenci so: **ZALA ZAJEC, Vrhnika, TIMON TOMŠIČ, Log pri Brezovici** in **MAI KOČJANČIČ, Vrhnika**. Vsi bodo prejeli knjižno nagrado: O človeku, ki je iskal srečo, Zdenka Obal. Vsem trem čestitamo in jim želimo prijetne bralne urice. Prevzem nagrad v knjižnici. Vabljeni k reševanju nove uganke, pridite in preverite svoje znanje.

RAZSTAVE V CANKARJEVI KNJIŽNICI VRHNIKA

Aleks Lah – razstava slik

»Sem **Aleks Lah** in sem avtist. Star sem enaindvajset let. Že od nekdaj sem želel, da bi imel svoj edinstveni cilj, saj sem bil večino svojega življenja na dnu. Začelo se je pri petnajstih letih, ko sem hotel postati metalski pevec. Občasno igram kitaro in rad filozofiram. Nato sem se odločil, da bi rad postal slikar. Na spletni strani YouTube sem ustvaril svoj kanal Artistic Art, kjer objavljam posnetke pospešenega slikanja (speed painting). Po izobrazbi sem grafični oblikovalec, vendar me grafika ne zanima tako kot slikanje. Zelo rad pomagam ljudem, ko potrebujejo pomoč. Vabim vas, da obiščete moj YouTube kanal Artistic Art, kjer objavljam svoje posnetke, lahko si pogledate tudi moj Instagram aleks.lah. Do konca aprila 2024 bodo moja dela razstavljena v Cankarjevem salonu. Uživate v moji razstavi ter začutite in izkusite umetnost!«

Razstava semen različnih zelišč – Terezija Nikolčič

Naša prva uradna zeliščarica **Terezija Nikolčič** bo predstavila semena, podroben opis in pripravo na setev. Na ogled razstave vas vabimo v sodelovanju s Hedero in ZIC. Razstava bo na ogled do konca maja 2024.

Zverinice

Igor Junak (Pavlovčič) ustvarja iz lesa in kovine – vrhniške Zverinice, ki si jih lahko ogledate v prostorih naše knjižnice.

Vabilo

Vabilo na delavnico

Preseganje tabujev bolezni – zdravje v zrelih letih

V okviru naše Univerze za tretje življenjsko obdobje organiziramo delavnico na temo bolezni, ki je še vedno tabu 21. stoletja – inkontinenca oziroma nehotno uhajanje urina, ki je socialna in higienska težava. Za to boleznijo zbolevalo tako moški kot ženske, čeprav je pri ženskah pogostejša. Težave se pojavljajo pri ljudeh vseh poklicev, družbenih slojev in starosti. Za to boleznijo trpi skoraj štirideset odstotkov žensk, pogostost se zelo poveča med nosečnostjo in po porodu ter se povečuje s starostjo. Urinska inkontinenca je lahko zelo neprijetna in pogosto zelo vpliva na kakovost življenja posameznika.

Čeprav ima težave s to boleznijo veliko ljudi, se o njej javno ne govori veliko. Z našo delavnico želimo rahljati ta predsodek.

Obstajajo različni načini zdravljenja in upravljanja s to težavo. O tem bo na delavnici spregovoril dr. Jernej Bernik, specialist ginekologije in porodništva, z dolgoletnimi izkušnjami s področja porodništva in ginekologije.

Udeleženci bodo med drugim izvedeli, kakšne so možnosti zdravljenja, kako ravnati preventivno, da se bolezen ne razvije oz. se jo vsaj omeji in kdaj je nujno obiskati zdravnika.

Dr. Bernik je zanimiv in iskrih sogovornik, ki uspe za temo motivirati udeležence različne starosti in spola.

Delavnica bo potekala v ponedeljek, 15. 4. 2024, ob 17.00 v Grabeljskovi dvorani, ki je v prostorih Cankarjeve knjižnice Vrhnika. Predhodna prijava ni potrebna.

*Dr. Katica Pevec Semec,
članica Upravnega odbora U3ŽO Vrhnika*

Pesniški večer

PRELOMI

Polič & Pirnat

“Prelomi” so zadnja knjiga pesmi Andraža Poliča, kjer ob intimnih kitarskih preludijih spremljamo hipnotični glas igralca Primoža Pirnata in se podamo na čutno poetično popotovanje erosa in kontemplacije. Strune in glas, ki ostanejo v spominu!

SREDA 10. APRIL 2023 ob 19.00
KLUB ORFEJ, Vrhnika, Sinja Gorica 87

Po rednem delu drugi

V zadnjem krogu rednega dela 1. slovenske futsal lige, smo bili na Vrhniki priča pravemu športnemu spektaklu.

Pred skoraj 500 gledalci, sta se pomerili prvo uvrščeni ekipi, Dobovec in Siliko. Tekma se je končala z rezultatom 3:3, potem ko je domača ekipa minuto pred koncem napravila vodstvo. Gostje so namreč zadeli z desetih metrov po storjenem šestem prekršku Vrhničanov. Obe ekipi zdaj čakata nasprotnika, s ka-

terima bosta igrala v polfinalu, ki se začne aprila. Zmagovalec para četrtfinala Meteorplast : Extrem, bo nasprotnik Silika, boljši iz dvoboja Oplast : Sevnica pa bo v polfinalu nasprotnik Dobovca. Četrtfinale se igra na dve zmagi. Za člansko ekipo pa je tudi finalni turnir četverice v Pokalu Terme Olimia, ki postaja zaklet za vrhniško ekipo. Pet uvrstitev v polfinale, brez uvrstitve v finale, pri tem zadnja tri leta zaporedoma izpad po streljanju s šestih metrov so dejstva, ki napeljujejo k mislim, da je Podčetrtek kraj, usoden za našo odpravo. Tokrat je bila po stre-

ljanju s šestih metrov srečnejša ekipa Meteorplasta iz Ljutome-

ra, ki je v finalu priznala premoč Dobovcu, ki je tako pokal osvojil že sedmič. V igri pa sta tudi še dve naši mladinski ekipi. Kadeti so trenutno četrti, med tem ko se mladinci borijo za tretje

mesto, ki vodi v končnico tekmovanja, ko prvi igra s četrtim, drugi pa s tretjim. Končnice v tekmovanju kadetov ni. Za več informacij, pa vas o dogajanju v futsal tekmovanjih,

kot tudi o najbolj svežih informacijah o slovenskem klubskem in reprezentančnem futsalu, vabimo na naša družabna omrežja.

BE

Gorillaz Vrhnika

Predstavitev borilnih veščin in ekshibicijske borbe

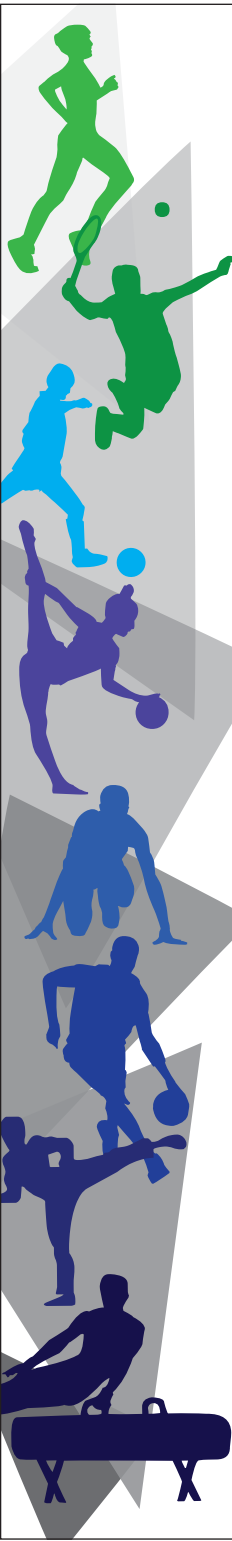
V športnem duhu in z namenom promocije borilnih veščin se bo v soboto, 6. aprila 2024, ob 9. uri zjutraj, v športni dvorani OŠ Antona Martina Slomška na Vrhniki odvijal dogodek, ki bo v ospredje postavil mešane borilne veščine (MMA).

Organizator, Športno Društvo Borilnih Veščin Vrhnika, je pripravili celodnevno dogajanje, kjer bodo nastopile različne starostne skupine in izkušeni borci, ki bodo demonstrirali svoje znanje in spretnosti. Dogodek se bo začel ob 9. uri zjutraj, ko

bodo nastopile tri skupine MMA Opic. Prva skupina, sestavljena iz učencev 1. do 3. razreda osnovne šole, druga skupina pa iz učencev 4. do 6. razreda, obe z Vrhnike. Prav tako se nam bo pridružila podružnična skupina iz Rovt, ki bo predstavila svoje znanje in spretnosti. Otroci bodo pokazali svoje pridobljeno znanje, vključno s padci, prevale, nekaj osnovnimi boks kombinacijami in prilagojenimi izvedbami sumo borb. Ob 10. uri bodo na vrsti skupina MMA Gorillaz mladinci, ki obiskujejo od 6. do 9. razreda osnovne šole. Pokazali bodo: padce, mete ter zahtevnejše kombinacije tajskega boksa. Sledile bodo grappling

borbe, s prilagojenimi pravili in prikaz zahtevnejših tehnik s strani bolj izkušenih članov skupine. V drugi polovici dogodka, ki se prične ob 11. uri dopoldne, bo na vrsti prava poslastica za ljubitelje borilnih veščin. Ekshibicijske grappling, boks in MMA borbe naših odraslih članov ter nekaj gostujočih članov iz ljubljanskih klubov. Vstopnine ne bo, vendar pa so prostovoljni prispevki več kot dobrodošli. Vse ljubitelje borilnih veščin vabimo, da se nam pridružite in pridete podpreti naše male borce. Vidimo se 6. aprila ob 9. uri na Vrhniki!

Mitja Močilar

ŠPORTNA ZVEZA VRHNIKA

Vas vljudno vabi na
slovesnost ob razglasitvi

ŠPORTNIKA VRHNIKE ZA LETO 2023

Potekala bo v petek, 19. 4. 2024, ob
19. uri v Cankarjevem domu
na Vrhniki (Tržaška cesta 25).

Priznanja bomo podelili tudi vsem
vrhniškim športnikom, trenerjem
in društvom, ki so v letu 2023
dosegli vidnejše rezultate.

Po zaključku prireditve sledi
družabno srečanje.

40. TEK

in 4. POHOD PO MEJAH KS
DRENOV GRIČ - LESNO BRDO

četrtek 2. MAJ 2024

ŠPORTNI PARK DRENOV GRIČ
PRIJAVE 8:30 ŠTART 9:50

PLESNO ANIMACIJSKI NASTOP
PLESNI STUDIO UNITED

Predprijava: www.timing.si - do 25. aprila 2024
Prireditelj si pridružuje pravico do spremembe razpisa.

PLANINSKI KOTIČEK

Pregled dela
Planinskega društva
Vrhnika v letu 2023

V začetku marca smo se planinci Planinskega društva Vrhnika srečali na občnem zboru. Pregledali smo poslovanje v letu 2023 in se seznanili z načrti za leto 2024.

Po uvodnem pozdravu predsednika društva, Tomaža Stržinarja, smo z enominutnim molkom počastili spomin na naše preminule člane. Do sklepčnosti občnega zbora pa nam je na citre zaigrala gospa Tanja Zalokar.

Po izvolitvi organov občnega zbora, kateremu je predsedovala Jana Fabjan, je sledilo poročilo predsednika društva, Tomaža Stržinarja.

V letu 2023 je društvo imelo 602 člana, prostovoljci so opravili 5100 ur.

Sledilo je poročilo načelnikov Gospodarskega, Markacijskega, Mladinskega, Vodniškega odseka in Odseka varuhov gorske narave. Svoje delo so predstavile planinske skupine Barjani, Cekinčki, Lintverni, Sončki, Triglavke, Veseli Triglavci in Zimzeleni. Poročila oziroma vtise odsekov in skupin s pohodov vsak mesec spremljate v Našem časopisu in na društveni spletni strani.

Vodniki Planinskega društva Vrhnika so lani sodelovali pri izvedbi, organizaciji in vodenju pohodov in tabora. Vodili so 103 enodnevne pohode, en dvodnevni pohod, tri večdnevne pohode, sodelovali v enem letnem taboru in enem zimskem. Vse skupaj so vodili 2872 planincev. V minulem letu je bilo v društvu devetnajst vodnikov. Opravili so tri tečaje za pridobitev naziva strokovni delavec prve stopnje, en tečaj za pridobitev naziva strokovni delavec druge stopnje in tri izpopolnjevanja.

Jana Fabjan je predstavila finančno poročilo, poročilo nadzornega odbora pa Andrej Stržinar.

V letu 2024 bodo vodniki in preostali prostovoljci skrbeli za dobro počutje članov, organizirali pohode, tečaje, predavanja in srečanja. Mladinski odsek bo organiziral 60. Planinski tabor. Sodelovali bodo v skupnih akcijah v organizaciji MDO Notranjske. Društvo bo aktivno v Športni zvezi Vrhnika, sodelovalo bo z ZIC Vrhnika, Civilno zaščito in vsemi sorodnimi društvi ter organizacijami. Vse akcije bodo objavljene na spletni strani PD Vrhnika in na razobešenih plakatih.

Sledil je pozdrav gostov. Vsi so nam zaželeli varen korak po planinskih poteh.

Dokaz, da smo bili v letu 2023 pridni, je podelitev društvenih priznanj. Bronasti znak PD Vrhnika so prejeli Branka Gutnik, Marko Nagode in Marjan Nicoletti.

Ob koncu se zahvaljujemo OŠ Ivana Cankarja, ki nam je odstopila prostor za občni zbor. Zahvaljujemo se tudi ekipi s koče na Planini in Pekarni Adamič, d. o. o., ki so poskrbeli za pogostitev.

Polona Verbič

Veseli Triglavci na
Kremenjaku

Na vremensko muhasto soboto smo se Veseli triglavci odpravili proti Krasu. Že na avtobusu je za dobro voljo poskrbela naša pohodnica in slavljenka Irena, ki nas je pogostila z domačimi dobrotami. Zaželeli smo ji še veliko varnih poti na pohodih v dobri družbi. Po uri vožnje je bil naš prvi postanek v vasici Sela na Krasu. Tam smo pozdravili našo prijateljico Katjo, ki nas je pričakala s kavico. Po okrepčilu smo vzeli pot pod noge in jo ucvrli med suhozidi po kraških poteh in kolovozih do razgledišča.

Tam se nam je odprl pogled na Trzič (Monfalcone) in Tržaški zaliv. Pot smo nadaljevali po travnatih obronkih in nekajkrat prečili tudi mejo med Slovenijo in Italijo ter čez slabe pol ure prišli do vrha Kremenjaka (236 m.n.v.). Le-ta je med prvo svetovno vojno služil kot opazovalnica. Razgled ni bil najboljši zaradi muhastega vremena, a se nam je vseeno odprl pogled na Tržaški zaliv, Trzič in idilični Doberdob. Kremenjak je na toplem pomladanski dan privabil množico okoličanov, s katerimi smo tudi pokramljali.

Tam smo pomalicali ter se odpravili navzdol proti drugemu razgledišču, razglednemu stolpu nad Tržaškim zalivom. Nekateri smo se nanj celo povzpeli. V bližini smo opazili veliko ostankov vojaških utrd, tudi nekdanje karavle jugoslovan-

ske vojske. Mnogo ostankov utrdb priča tudi o zaledju bitk soške fronte. Na naši poti smo opazili tudi table Pot miru. Nadalje nas je korak ponesel skozi Novo vas do središča Opatjega sela, ki se je bohotalo v cvetočem rastlinju, od dreva, lovorja, do cvetočih češenj, ki so spominjale skoraj na pozno pomlad. Tam nas je naš zvesti prevoznik Miro čakal z avtobusom.

Odpeljali smo se še do naših prijateljev Petre in Tomaža na Perinovo domačijo v Komnu. Orisala sta nam dejavnosti na družinski kmetiji in nas pogostila z domačimi ter lokalno pridelanimi specialitetami. Tudi mala Viktorija nas je stregla

z velikim veseljem. Na Perinovi domačiji izstopata predvsem ovčereja in pridelava odličnega domačega terana ter vitovske grganje. Po dobri uri druženja in »guštiranja«, kot temu rečejo Krašovci, smo se počasi odpravili proti Vrhniki s polnimi želodčki in novimi vtisi s prelepega Krasa.

Hvala Jožetu za vodenje, Ireni in Katji za dobrote, Miru za prevoz in seveda osebju Perinove domačije za izkazano gostoljubje. Kmalu zopet na svidenje.

Mateja Tomažič,
foto: Jože Školc

**VODNIŠKI ODSEK PD VRHNIKA VABI
NA
TEČAJ VARNEGA GIBANJA V
GORSKEM SVETU V
KOPNIH RAZMERAH**

Datum: sobota, 13.4.2024

Tečaj je namenjen tako izkušenim planincem kot tudi tistim, ki se šele spoznavajo z lepotami gora

Tečaj bo potekal v okolici Vipave, kjer se bomo seznanili z opremo in uporabo le-te, nato pa se bomo skupaj podali na katero od ferat.

Prijave zbiramo do srede, 10. aprila 2024 preko spletnega obrazca, ki ga najdete na spletni strani PD Vrhnika

MOŽNA IZPOSODJA OPREME!

Obvezna oprema: plezalna čelada, plezalni pas, samovarovalni komplet in plačana članarina za leto 2024

v primeru slabega vremena bo tečaj izveden 20.4.2024

Spletna stran: www.pd-vrhnika.si Kontakt vodje tečaja: bostjan.ravnik@gmail.com

PLANINSKI KOTIČEK

Čaven

Na praznični februarški četrtek, kulturni praznik, smo se Veseli Triglavci podali na vipavski konec z namenom osvojiti hrib Čaven (1242 m). Jutro na Vrhniki ni bilo nič posebnega, a bolj ko smo se bližali izhodiščni točki, bolj je bilo megleno, kar je presenetilo tudi našega voznika Mira. Vožnja je zaradi večje previdnosti trajala malo dlje, a vendar smo prispeli do naše izhodiščne točke, Predmeje. Naš vodnik Jože, ki je pred nedavnim praznoval rojstni dan, nas je že takoj ob izstopu iz avtobusa okrepčal s sladkimi dobrotami, mi pa smo mu voščili vse najboljše in mu zaželeli še mnogo varnih korakov. Čas je bil, da smo si oprtali nahrbtnike in se po Srednječavenski poti zmerno vzpeli skozi gozd do samega vrha. Med potjo bi, če nam bi bilo vreme naklonjeno, videli Nanos, Vipavsko dolino in tudi del Jadranskega morja, a žal zaradi slabega vremena in megle v dolini nismo bili deležni lepih razgledov. Po uri in pol hoje smo prispeli do koč, ki je, kot se je že

večkrat pokazalo tisti dan, zaradi številnih pohodnikov pokala po šivih. V koči smo si privoščili malico, se pogreli s toplim čajem, nato pa kaj hitro odkorakali po isti poti v dolino, saj se je vreme začelo dodatno slabšati z napovedanim dežjem. Megla tudi ob vračanju ni popustila, zato smo bili hvaležni Miru, da nas je v zgodnjih popoldanskih urah varno pripeljal domov. Ampak na Čaven se bomo še vrnili ...

Besedilo in fotografije: Branka Gutnik, Veseli Triglavci

Mišja šoga ali Hrpeljska gora privabila Triglavke – 28. januar

V sobotnem jutru se je skupina Triglavk z osebnimi avtomobili odpeljala proti izhodišču našega pohoda na Mišjo šogo, v kraj Hrpelje. Izhodišče

in konec Naravoslovne zgodovinske učne poti, ki je dolga približno 4,5 km, je pri osnovni šoli Dragomirja Benčiča Brkina. Markacija za to pot je rdeča, obrobljena z zeleno, in pa kuščar zelenec. Na vodenje po poti se je odlično pripravil vodnik Jože, ki nam je razlagal posamezne znamenitosti, kot so: Komunska štirna na Gorici, Hiša iz leta 1574, Piezometer – vzorčna vrtina, Štirna iz leta 1343, Komunski ali lijakov kal, Obzidan vrt, Pečina, Jazbina, Najdišče zaklada iz leta 1921, številne Škavnice, Stopenjca Materje Božje. Vse našete znamenitosti smo si ogledovali ob poti skozi borov gozd, kjer pa so nas že pozdravljale prvi znanilci pomladi – zvončki in trobentice. Po nekaj vzpona po skalah in kamnitih tleh smo prišli na razgledni vrh, Mišjo šogo, ki jo imenujejo tudi Hrpeljska gora, na višini 737 m. Nagrajeni smo bili z lepimi razgledi po bližnji in

daljni okolici – Slavniki, Kokoš, Kozina, grad Sočerb, Bazovica, Bertoki, Divača ..., saj je bil dan jasen in sončen. Postanek smo izkoristili za malico. Vračali smo se po krožni poti in si ogledali: škraplje, ki so pogoste na kraških tleh, posedeli v drevesnem parku pod Revo, kjer je dvaindvajset različnih dreves, Rudetovo ledenico, od koder so včasih tvorili led v Trst, in Cerkev svetega Antona, ki leži na hribu, obkrožena s pokopališčem. Cerkev naj bi bila posvečena leta 1670. Krožno pot smo zaključili v gostilni Pr' Čiči, kjer nas je z odličnim prigrizkom prijetno presenetila naša Mateja, za kar se ji zahvaljujemo. Polni lepih vtisov smo se v poznem popoldnevu vrnili na Vrhniko. Hvala vodniku Jožetu za izbiro in izpeljavo poučnega pohoda.

Jana Fabjan

SPORTNO DRUŠTVO LIPA VABI

PINKPONK & PIKADO

TURNIR

OB 11:00
prijave:
Aleš Sečnik
051 649 810

OB 17:00
prijave:
Eno uro
pred začetkom
na lokaciji

SOBOTA - 6. 4. 2024

DVORANA GASILSKEGA DOMA
PODLIPA - SMRECJE

PeK automotive

PROSTO DELOVNO MESTO

Skladiščnik

PeK Automotive v Logatcu išče Tehnika v skladišču! Ponujamo delovnik od 8.00 do 16.00 in konkurenčno **plačilo do 2.200 €** bruto. Pridružite se ekipi, ki ceni inovativnost in zagnanost.

Za več informacij in prijavo kontaktirajte **040 557 643** ali pošljite življenjepis na **careers@pekauto.com**

MALI OGLASI

Storitve

Lepotna oaza Špela, Špela Osredkar, s. p. Nudim storitev medicinske pedikure, estetske pedikure, nohtne protetike in sponk, keratinsko vikanje trepalnic, oblikovanje in barvanje obrvi, trepalnic, depilacija ... Špela Osredkar, s. p., Verd 187, Vrhnika. info@lepotnaoaza.si, 069-700-650 (delovnik po dogovoru).

Sprehajanje psov – Vrhnika z okolič. Če se kdaj znajdete v situaciji, ko ne morete sprehoditi vašega hišnega ljubljence, me pokličite. Andreja, 041 811 494.

Trajno vam odpravim depresijo, razne strahove, tesnoba, izgorelost, ljubosumje, anksioznost, nespečnost, stres, panične napade ... s terapijo EFT. Mojca NENDL, 051-780-724, www.eft.si, mojca@eft.si.

Globinsko čiščenje sedežne garniture, cena 70 €. Tel.: 031 648 877, Nina.

Nudim pomoč v gospodinjstvu – čiščenje. Tel.: 040 127 345 (Maja).

Izkušen varilec nudim izdelke iz železa in inoxa: pohištvo, ograje ... in storitve namestitve. Za vse informacije sem na voljo na telefonski številki 070 999 985.

Nudim pomoč starejšim na domu. Imam dolgoletne izkušnje. Telefon: 051 206 714.

Smo skupina prostovoljcev, ki bi občanom Vrhnike rada ponudila pomoč pri skrbi za zdravje. Poslužujemo se naravnih sredstev kot so hidroterapija, masaže in zelišča, svetujemo glede prehrane in predstavljamo zdrav način kuhanja. Če si želite obiska ali srečanja z nami, nas pokličite na telefonsko številko: 040 475 703 (Jasmina).

Pomagam družinam in starejšim osebam pri čiščenju v hiši in stanovanju (npr. sesanje, pomivanje oken itn.) Tel: 070 219 044.

Šiviljske storitve, Ob progi 8, 1360 Vrhnika, Tel.: 031 433 163.

Posamezna in skupinska psihoterapija na Vrhniki. Strokovna pomoč pri osebnih izzivih. Informacije in prijave na št.: 040 126 826, Ana Podlipnik www.motivacijainsvetovanje.si

Masaže – protibolečinska, trigger point, klasična, lipomodeling (intenzivna masaža – limfna drenaža), nodana. Danijela Đokić, s. p., Ljubljanska cesta 6, Vrhnika. 041 983 008.

Dajejo vaše krave premalo mleka s premajhno vsebnostjo, se vaše krave ne gonijo ali pa so pojatve tihe, vaših krav ne uspete uspešno osemeniti, se ukvarjate s slabimi parklji, somatskimi celicami in pogostimi vnetji vimena, ob- in poporodnimi zapleti? Pokličite in pomagali vam bomo. Stane Knez, dr. vet. med., Tel. 041-588-933.

Nepremičnine, gradnja

V najem oddam prostor za mirno obrt ali skladišče, 100 m². Prostor je ogrevan, urejene sanitarije in parkirišče. Telefon: 041 626 892.

Najamem delavnico, okrog 100 m³, za varilska dela na Vrhniki ali v okolici: Verd, Sinja Gorica, Drenov Grič, Ligojna, Horjul, Logatec, Borovnica ... Pokličite me na mobilni 070 999 985.

Ugodno prodam zazidljivo parcelo, velikosti 846 m². Na parceli je: voda, elektrika in kanalizacija, 10 km iz LJ. Za informacije sem na voljo 041 631 556.

Zemljišče s parc. št. 1870/1, k.o. 2004 Borovnica, na Lazah pri Borovnici, prodam, v izmeri 1.261 m². Zemljišče je delno stavbno (47 %) in delno kmetijsko (53 %). Cena po dogovoru. Dodatne informacije dobite na tel. št. 031 897-201, Zofija.

Kmetijska parcela na barju, 10 000 m2, prodam. Cena po dogovoru. 041 392 291

Kmetijstvo

Suha bukova drva prodam. Mogoč razrez in dostava. Tel.: 041 390 657.

Suha drva, kvalitetna, prodam. 051 872 404 ali 031 740 792

Bukova in mešana drva, suha. Lahko vam jih tudi našagam in dostavim. 041 388 442

Prodam kakovostna mešana suha drva. Možnost prevoza na dom. Tel.: 031 740 792 ali 051 872. 404.

Sobni oljni radiator s termostatom, timerjem in regulatorjem, znamke Sentik, prodam. 031 819 330

Regal iz nerjavečega jekla, 195 x 153 x 42 cm, s 5 steklenimi policami širine 81 cm in 5 steklenimi policami širine 71 cm, prodam. Regal je sestavljen. 031 819 330

Umetno kovana mreža za vhodna vrata, 102 x 36 cm, prodam. 071 259 440

Umetno kovana kljuka za vhodna vrata dva para, prodam. Tel.: 031 819 330, Janez

Umetno kovane svečnike raznih velikosti, prodam. Tel.: 031 819 330, Janez

Umetno kovane podstavke za steklenice – buteljke, prodam. Tel.: 031 819 330, Janez

Umetno kovana stropna luč, premer 33 cm, 2 komada, prodam. Tel.: 031 819 330, Janez

Stenski obešalnik umetno kovan, 83 x 31 cm, polička 22 cm, prodam. 031 819 330, Janez

Obračalnik – pajek, 4 vretena, nov, SPAIDER 350-4 ALP SIP, prodam 10% ceneje. 031 819 330

Gumi voz, 2 kom. Traktorski priklop, 13 in 15 col, kovaško okovan, zavore 4x4, prodam. 031 819 330

Prodam kratko zrezano slamo, pakirano po 25 kg, za živali ali zastirko. Cena bale je enajst evrov. Tel.: 041 691 795.

Ostalo

Starinsko omaro, kuhinjsko kredenco, mizarsko mizo, skrinjo, mizo, stole, klop ... kupim 041 623 165.

Trobenta Dignatone, starejša, v kovčku, brežhibna, od gorenjskega trobentača, prodam. Tel.071 259 440.

Slika Marije z Jezusom in stenski križ. Ročno izdelano v tehniki intarzi-je v lesu. Tel. 040 235 455.

Odkupim velike gramofonske plošče džez in rok glasbe. Tel.: 064 185 331.

Štedilnik na trda goriva (drva), Kipperbush, temno rjave barve, 54 š x

43 g, nerabljen, samo testiran. Telefon: 040 856 975.

Prodam peč (Veto) za centralno ogrevanje za 2000 evrov. Prodam tudi cisterno za olje – za 100 evrov. 040 450 527

Proučevanje Svetega pisma v majhni skupini na Vrhniki. Vabljeni vsi, ki ste iskrenega srca, ne glede na spol, starost ali izobrazbo. Skupina je brezplačna. Prijave na tel. 040 475 703.

Prodam ženske zimske škornje, št. 43, simbolična cena. Tel.: 040 784 718.

Diatonična Harmonika Zupan, velikost 33 cm, GFC, Slakov gumb, totter midi, lepe barve, v kovčku, prodam. Tel. 031 819 330.

Slušni aparat Starkey, s polnilcem, prodam. 031 255 648

Vino, kraški teran, prodam. 2,5 evra za liter. Tel.: 041 823 163.

Sestavljen regal iz nerjavnega jekla, 195 x 153 x 42 cm, s petimi steklenimi policami, širine 81 cm, in petimi steklenimi policami širine 71 cm. Tel. 031 819 330.

200 litrski moder sod - 2 komada, oba s pokrovom. Cena soda 30 €. 040 847 051

Prodam otroško leseno posteljo, narejeno iz masivnega lesa. Ni lakirana in je prijazna otroku. Mere: 120 x 40 cm. Prodajam tudi otroško zibko, visoko stoječo. Cena po dogovoru. Info: 041 956 076.

Prodam peč na olje za centralno kurjavo. Cena po dogovoru. Tel.: 040 450527.

Prodajam bojler, samostoječ, okrogel, višina 127 cm, premer 34 cm. Telefon: 031 558 643.

Traktorski plug za sneg, Riko Ribnica, prodam. Tel.: 041 625 044.

Krznen plašč iz nutrije, samo dvakrat oblečen, prodam za 100 evrov. Tel.: 070 670 933.

Odkupujem stare stripe, vzamem vse.Pridem na dom, plačam, naložim in odpeljem. Pošteno plačilo. Več informacij na 041276687, Roman

Prodajam breze in nekaj lip, vse posajeno v loncih, višina do 2 m. Tel.: 041 499-424.

Delovna miza – ponk, 2 predala in polica, dolžina 150 cm širina 80 cm, višina 97 cm, prodam. 031 819 330

Invalidski voziček ročni, močnejši, Meyra, prodam. 071 259 440

Za volvo xc 90 prodam zadnji odbijač, črne barve, bočno in zadnje steklo, zadnje luči, letnik 2006. 031 819 330

Ustrojene kože, rdeče-bele barve, 2 kom, velikost cca 1,5 kvadratnega metra, prodam. 031 819 330

Leseni kolesi od velike kočije, premera 1,3 m, primerni za okras ali lestenec, prodam. 031 819 330

Kovaški primež, velikost čeljusti 9 cm, prodam. 071 259 440

Kleparska ali kovaška ravnalna miza (železna plošča), 100 x 90 cm, debeline 9 cm, z okroglo odprtino 48 cm, teža cca 550 kg na podstavku, prodam. 071 259 440

Hidravlično dvigalo – žirafa za avtomehanike, dvojna funkcija, maksimalni dvig 320 cm, dvizna moč cca do 900 kg, prodam. 031 819 330

Elektromotor, trifazni, za kovaško ognjišče, original MONOBLOG, prodam. 031 813 330

Stroj za rezanje železnih profilov, domače izdelave, motor 3 KW, 2700 obratov, za rezilno ploščo 300 mm, miza 55 x 60 x 75 cm, prodam. 031 819 330

Stroj za izdelavo novoletnih okrasov iz stiroporja ugodno prodam z vsemi šablonami, embalažo, retuš – pištolo, siti za sitotisk, varjakom za elektriko in zlati brokat itn. Za informacije sem na voljo 041 631 556.

Omejena serija s fiksno obrestno mero!

BAYON

i10

i20

5

Garancije

3

Garancije

Povprečna poraba goriva: 4,84 – 6,21 l/100 km, emisije CO₂: 110 – 141 g/km.

Emisije onesnaževal zunanjega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povzanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov.

Slike so simbolične. Več informacij je na voljo pri pooblaščenih prodajalcih vozil Hyundai. Pogoji garancije in podatki o specifični porabi goriva in emisijah CO₂ so na voljo na www.hyundai.si. Priznujemo si pravico do napak.

HYUNDAI

Interclass cars d.o.o., Gorjupova 1, 1000 Ljubljana

Tel: 01 2000 955, WWW.INTERCLASSCARS.SI

Prodam daljnogled, cena po dogovoru. Tel. 040 847 051.

Prodam zelo lepo krzveno jakno, kanadski bizam, št. 42–44. Cena 160 evrov ali po dogovoru, in pohodne visoke ženske čevlje Alpina, vibram podplat, ženske, št. 38. Tel.: 041 828 455.

Prodam, ugodno, kotel za žganjekuho, 80 l, motorno škroplilnico STIHL, elektrovarilni aparat, 100 amperov, inoks posodo – 120-litrsko. Inf. kadarkoli na št. 041 840 512 (Vrhnika).

Prodam toaletno omarico za kopalnico, primerna za montažo na steno nad umivalnikom. Višina 90 cm, širina 56 cm. Tel. 041 573 812.

Klubska mizica, 57 x 57 cm, rjava, prodam. Tel. 041 573 812.

Radiator, »lojtra«, za brisače, rabljen, prodam. Tel. 041 573 812.

Steklena disko krogla, električna, rabljena, prodam. Tel. 041 573 812.

Velikonočnega zajca iz lesa, rjavo bele barve, z velikimi ušesi, zelo prikupen, na leseni deski, ugodno prodam. Visok je 58 cm, šir. 35 cm. Stoji samostojno na mizi, na tleh. Na tačke mu lahko obesite okraske, pirhe, darilca. Tudi za okras pri hiši, še posebno za otroke. Kupcu podarim še veliko lepih velikonočnih okrasov (košarica, jajčka, piščančki ...). Tel.: 051 258 004.

Radiator, električni, Atlantic 2000 W, s termostatom

(pet variant), zelo varčen, se hitro ogreje – zmogljivost 60 m³. Velikost 75 x 46 x 10,5 cm, bel. Z originalnim okvirjem za na steno. Rabljen samo letos, nepoškodovan, kot nov. Zelo ugodno. Tel.: 051 258 004.

»Inštrukcije«

Inštrukcije kemije, telefon: 031 352 124. Zelo uspešno, z dvajsetletnimi izkušnjami, inštruiram kemijo za gimnazije, druge SŠ, osnovno šolo in pripravljam za maturo. ATO-KEM. Zlatko Šorn. s. p., e-pošta: zlatko.sorn@siol.net

Nudim učno pomoč šoloobveznim otrokom. Po izobrazbi sem pedagoginja in imam veliko izkušenj ter zagotavljam odlične rezultate. Več informacij: 051 346 179

Inštruiram matematiko za osnovno in srednjo šolo, tudi na vašem domu. Informacije na telefonsko številko: 031 392-842.

Ponujam inštrukcije za angleščino za osnovnošolce, pa tudi za srednjo šolo. instrukcije.anglescine.vrhnika@gmail.com

Ponujam inštrukcije za angleščino, slovenščino in matematiko. Zagotavljam uspeh. Lepo povabljeni. GSM: 041 878 661, Sabina Mivšek, Tičnica 24, Vrhnika.

Izkušena profesorica nudi inštrukcije angleščine, vse stopnje, tudi konverzacija. Tel.: 040 362 763, Vrhnika.

Nudim inštrukcije (ob

celostnem pristopu glede na individualnost posameznika), OŠ in začetek SŠ. Matematika, biologija, slovenščina, potencialno tudi še kateri drug naravoslovno-tehniški predmet. Tel.: 040 127 345 (Maja).

Z veseljem nudim učno pomoč učencem do 6. razreda pri vseh predmetih. Sem prof. razrednega pouka, imam dolgoletne izkušnje. Zagotavljam tudi dobre rezultate. Če vaš otrok potrebuje pomoč, me lahko pokličete po telefonu, št. 041 283 284, Barbara.

Angleščina za OŠ – umirjeno in malo drugače. Inštrukcije na svojem domu na Vrhniki nudim učiteljica, prof. angl. E-naslov: zavedanje.si@gmail.com

Na vašem domu nudim inštrukcije kitare, glasbe in nemščine za OŠ, SŠ in odrasle ter učno pomoč za OŠ pri družboslovnih predmetih. Lokacije: Vrhnika, Log - Dragomer, Horjul, Brezovica, Dobrova - Polhov Gradec. Pišite na tea.korencan@guest.arnes.si

Ponujam inštrukcije španščine za osnovno in srednjo šolo. Tel. št.: 030 689 854, Eva

Inštruiram angleščino, osnovna in srednja šola. Klič! Mateja: 031 768 918

Na vašem domu ali prek Zooma nudim kakovostne in vam prilagojene inštrukcije ter tečaje kitare, glasbe, nemščine za OŠ, SŠ in odrasle – individualno, v paru in manjših skupinah. Dolgoletne izkušnje z inštruiranjem in poučevanjem v OŠ. Stik: tea.korencan@guest.arnes.si

Nudim inštrukcije iz angleščine za osnovno šolo. Sem izkušena učiteljica, prof. angl. Tel.: 031/ 781-242, Polona.

Starine

Odkupujem vse vrste starin: mizarske ponke, skrinje, orodja, kipe in drugo. Tel.: 051 258 936.

Kupim stare figurice PEZ. 031 878351.

Lesena kolesa od velike kočije, premera 1,3 metra – za

okras ali lestenec. Prodam. Telefon: 071 259 440.

Star lesen kovček s polkrožnim pokrovom, 71 x 39 x 39 cm, prodam. 031 819 330

Steklenice pletene, 15 l, 10 kom, za žganje ali vino, cena 15 eur, prodam. 031 819 330

Star kovaški dvostopenjski meh, premer meha 67 cm, višina 97 cm, raztegljivost 125 cm brezhiben prodam. 071 259 440

Radio Soča, star, prodam. Tel. 031 819 330 Janez

MOŠKI ZAJTRK NA VRHNIKI

Gost: dr. Peter Gregorčič, fizik, politični analitik

Vsi možje vabljeni na moški zajtrk na Vrhniki, ki bo **v soboto, 20. 4. 2020, ob 7.00 uri** v Beli dvorani župnijskega vrtca (Volčeva 21) na Vrhniki. Začeli bomo s kavo, čajem in prigrizkom. Sledil bo kratek kulturni program.

Nato bomo prisluhnili pogovoru z gostom. Dr. Peter Gregorčič je profesor in mednarodno uveljavljen strokovnjak s področja laserskih tehnologij. V zadnjih letih se je uveljavil kot eden najbolj pronicljivih družbenih analitikov in tudi sam kot aktiven državljan prevzel konkretne pobude in odgovornosti v slovenski civilni družbi; med drugim je bil predsednik Programskega sveta RTV, je tudi nosilec liste SLS na letošnjih evropskih volitvah.

Z doktorjem fizike, očetom štirih otrok in navdušenim rekreativnim kolesarjem se bomo pogovarjali o poslanstvu nas moških v današnji družbi.

Po nagovoru sledi še konkreten moški zajtrk, ki bo v Gostilni pri Kranjcu. Prispevek znaša 18 € in ga lahko poravnate na samem dogodku.

Obvezne so prijave na telefon **041 946 136** ali po elektronski pošti **hrastarandrej@hotmail.com**. Resnično lepo vabljeni, da si vzamete nekaj ur časa za dobro družbo in izvrstno hrano.

Drage žene, dekleta in drugi ljudje dobre volje, kje bodo vsi moški v soboto, 20. 4. 2024 ob 7.00? **Na moškem zajtrku! :)**

Možje sv. Jožefa

Ste zaskrbljeni, ker v vaši bližini nekdo pije preveč alkohola?

info@al-anon.si
ali
031 744 722, 041 590 789, 040 589 877.
Društvo Al-Anon,
Trg Osvobodilne fronte 10, 1000 Ljubljana.

Najdete nas lahko tudi na Facebooku in Instagramu.

KOPIRANJE IN TISK.
SKENIRANJE.
LETAKI. VABILA.
VIZITKE. PLAKATI...

070 264 444 print@molek.si

Vrtnarija 3, Vrhnika

PON-PET
8-12 in 13-18
SOB 9-12

Reprezentativni primer izračuna za novo osebno vozilo Mazda CX-30 G122 PRIME-LINE • vrsta financiranja: finančni leasing • predračunska vrednost predmeta financiranja: 26.610,00 € • lastna udeležba (polog): 7.983,00 € • znesek financiranja: 18.627,00 € • število obrokov: 72 • mesečni obrok: 210,49 € • stroški odobritve: 266,10 € • preostanek vrednosti: 7.983,00 € skupni znesek za plačilo brez lastne udeležbe: 23.138,28 € • letna fiksna obrestna mera: 5,5% • efektivna obrestna mera: 5,6211% na dan 21.09.2023

INTERCLASS CARS D.O.O.
Gorjupova 1 | 1000 LJUBLJANA
Salon MAZDA – T: 01 2000 955 / M: 070-394-555 in 041-630-680
prodaja@interclasscars.si / www.interclasscars.si

Po MAZDO se gre v Interclass cars na Viču. Velika zaloga bogato opremljenih MAZD na zalogi, pohitite in ujemite super UGODNOSTI.

POPUSTI DO 3.500,00 EUR
(višina navedenega popusta velja za modele MAZDA CX-60)

Promocijske ugodnosti za vse automobile na zalogi!

VEČJI IN SODOBNEJŠI

NOVA LOKACIJA: TBILISIJSKA ULICA 57A

AVTO TROBEC

Vabimo vas, da si ogledate nov salon Avto Trobec tudi v živo na Tbilisijski ulici 57a, ter tudi sami izkusite filozofijo udobja, ki jo znamka Citroën prinaša svojim strankam.

051 604 420

01 24 25 579

prodaja@avto-trobec.si

INŠTALACIJE BIZJAN

VODOVOD | OGREVANJE | PLIN
PREZRAČEVANJE

031/244 495 041/688 211
instalacije.bizjan@gmail.com

centralno ogrevanje · vodovodne
inštalacije · adaptacije · plinske
inštalacije · toplotne črpalke · kotli na
drva, pelete, sekance · rekuperacija

VIESMANN

NIBE

KRONOTERM

Helios

DAIKIN

BUDOM

IŠČEMO NOVEGA SODELAVCA.

Inf.: 031 244 495.

Zdravo

izbrano iz kataloga ugodnosti

Veljavnost od 7. 3. do 22. 4. 2024
www.lekarnaljubljana.si

MAGNEZIJ 400 MG

Prehransko dopolnilo s sladilom vsebuje magnezijev citrat in riboflavin, v obliki zrnca za pripravo napitka, okus pomaranče in limone, 20 vrečk. Prehransko dopolnilo ni nadomestilo za uravnoteženo in raznovrstno prehrano.

redna cena: 10,60€ | cena s Kartico zvestobe

8,48€ + POPUST: 20%

SYLLIFLOR TRPOTEC

Prehransko dopolnilo z naravno visoko vsebnostjo prehranskih vlaknin, vsebuje semenske lupine jajčastega trpotca v prahu, 200 g. Prehransko dopolnilo ni nadomestilo za uravnoteženo in raznovrstno prehrano.

redna cena: 18,22€ | cena s Kartico zvestobe

14,58€ + POPUST: 20%

MLEKO S PANTENOLOM

Priporočamo za nego telesa po vsakem sončenju, solariju, savni in prhanju, 200 ml.

redna cena: 9,15€ | cena s Kartico zvestobe

7,32€ + POPUST: 20%

MASTER AID QUADRA MED

Zračni obliži iz mehkega, netkanega materiala, z vzpajno antibakterijsko blazinico za rane. Različne velikosti. Medicinski pripomoček

s Kartico zvestobe

POPUST: 20%

MALČEK HLADILNO MAZILO

Namenjeno je vsakodnevni negi občutljive in suhe kože, 150 ml.

redna cena: 7,45€ | cena s Kartico zvestobe

5,96€ + POPUST: 20%

ALOE MILO ZA INTIMNO NEGO

S prebiotiki, probiotiki, hialuronsko kislino, oljem čajevca, izvlečkom grenivke in muškatne kadulje, ima pH 5, 250 ml.

redna cena: 10,90€ | cena s Kartico zvestobe

8,72€ + POPUST: 20%

Za več informacij prelistajte katalog ugodnosti ali nas pokličite na brezplačno telefonsko številko 080 71 17!

Cene s popustom iz ZDRAVO – kataloga ugodnosti veljajo v enotah Lekarne Ljubljana, specializiranih prodajalnah LL VIVA (v okviru razpoložljivega asortimana) in v spletni Lekarni Ljubljana na www.lekarnaljubljana.si izključno ob predložitvi Kartice zvestobe Lekarne Ljubljana ter zahtevanega števila jabolk zvestobe, sicer veljajo redne cene. Slike so simbolične, popusti se ne seštevajo. Ponudba velja od 7. 3. do 22. 4. 2024 oz. do prodaje zaloga.

STUDIO VRHNIKA

Pod Hruševco 44f, 1360 Vrhnika

tel.: 064 264 414

INFRASLIM

= TVOJ NOVI JAZ

Preoblikujte svoje telo BREZ stresa.

Telo vam bo hvaležno, vi pa boste polni energije.

REZERVIRAJ

BREZPLAČNI

PRVI TERMIN

VABLJENI V

PRENOVLJEN STUDIO

- učinkovita 30minutna vadba
- prijetno okolje
- hitri rezultati
- motivacija in spremljanje

POHITITE!

ODPRODAJA

VSEH VOZIL IZ ZALOGE

TER

ODKUP RABLJENIH

VOZIL VSEH BLAGOVNIH ZNAMK

PLAČILO-TAKOJ

WWW.AVTOHISA-SELISKAR.SI

01/75-02-252 | 040/307-711

AvtoAiša
SELIŠKAR

MojaObčina.si

Solza, žalost, bolečina
te zbudila ni,
a ostala je tišina,
ki močno boli.
(T. Pavček)

ZAHVALA
Poslovil se je naš dragi mož, oče in dedek

JOŽEF MELE
(1934–2024)

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in sosedom za izrečeno sožalje in lepe besede ob slovesu. Zahvaljujemo se tudi zaposlenim na Nevrološki kliniki, Pogrebni službi Pieta, pevcem in župniku g. Janezu Šilarju iz Borovnice za opravljen obred. Še enkrat iskrena hvala vsem, ki ste se od njega poslovili ter ga pospremili na njegovo zadnjo pot.
Vsi te bomo neizmerno pogrešali.

**Žalujoči: žena Angela, sinova Igor in Marko, hči Mojca
ter vnuk Nejc**
Borovnica, 8. marec 2024

Napreden.
Polno opremljen.
Več kot dostopen.

NOVO!

- 3.000 € popusta

Geely Atlas Pro 4x4
za 29.990 €

Izjemno bogata oprema

Hibridna tehnologija
Inteligentni tempomat
Samodejni menjalnik 7 DCT
18-palčna aluminijasta platišča
Gretje prednjih in zadnjih sedežev

AVTOHIŠA
SINCE 1992

SELIŠKAR

Omejena količina - dobava takoj
Prodaja: +386 (0)40 307 711

Izkoristite otvoritveni popust, ki velja do konca meseca Marca 2024

Oglašujte!

Oglašujte!

Oglašujte!

Oglašujte!

v

Nasčasopis

Pomlad bo na tvoj vrt prišla
in čakala, da prideš ti.
Sedla bo na rožna tla in jokala,
ker tebe več ni.
(S. Gregorčič)

ZAHVALA
Poslovila se je

IVANKA SLUGA
(13. 1. 1950 – 10. 2. 2024)

Ob boleči izgubi naše drage mame, žene in babice se Iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izkazano pomoč in podporo v zadnjih dneh njenega življenja ter vsem, ki ste jo pospremili na zadnji poti. Zahvala vsem za vse izrečene besede sožalja, cvetje in darovane sveče. Vaša prisotnost in podpora sta nam veliko pomenili. Hvala prijateljem iz Društva upokojencev za vse lepe zvončke, DGPMŽ za lepe poslovilne besede, izpust golobov ter župniku za lep obred.
Vsem nam bo ostala v lepem spominu.

Vsi njeni

LAVANDA
POGREBNE STORITVE

MARJAN ŽVOKELJ S.P.
PODOLNICA 33, HORJUL

041 747 646 DOSEGLJIVI 24 UR
www.usluge-lavanda.si

POGREBNE STORITVE

24-urna dosegljivost
041 776 436

Uradni pooblaščenec
za opravljanje
vseh pogrebnih storitev v občini.

MONUMENTUM d.o.o., Pisarna: Drenov Grič 21a, 1360 Vrhnika
E: info@monumentum.si, T: 041 776 436, W: monumentum.si

POGREBNA SLUŽBA PIETA

24-urna dosegljivost

Franci Tršar s.p.
Gabrče 9, 1360 Vrhnika
e-pošta: franci.trsar@siol.net
pieta.trsar@gmail.com
www.pieta.si

031 774 939
051 371 177
041 930 936

Delujemo na območju občin Vrhnika,
Borovnica, Log-Dragomer in Brezovica.

VRHOVEC
POGREBNE STORITVE
DRENOV GRIČ 128, VRHNIKA

Celotne pogrebne, pokopališke in
cvetličarske dejavnosti na območju
občin Vrhnika, Dobrova-Polhov
Gradec, Horjul, Log

VSE NA ENEM MESTU

041 637 617
031 716 176

DOSEGLJIVI 24 UR
WWW.VRHOVEC.EU

EDINI POOBLAŠČENI
IZVAJALEC POKOPALIŠKE
DEJAVNOSTI NA
POKOPALIŠČU VRHNIKA

*Tam, kjer si ti,
ni sonca, ne luči.
Le tvoj nasmeh nam v srcih še živi
in nihče ne ve, kako zelo zelo boli.*

ZAHVALA
Srce je omagalo, tvoj dih je zastal, a nate, ati in
dedi, spomin bo ostal.

ALOJZIJ JEREB
(26. 9. 1939 – 6. 2. 2024)

Iskreno se zahvaljujemo vsem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in sveče in
vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

**Žalujoči: sin Uroš z družino, sin Matjaž z družino in
sestra Francka z družino**
Vrhnika, februar 2024

*Če imaš nekoga rad, nikoli ne
umre. Le daleč daleč je...*

EDO SENJUR
(1953–2024)

Zahvaljujemo se vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

**Sinova Jure in Žan z družino
ter sestra Draga z družino**

*Samo to še opravi,
samo to še postorim,
potem se spočijem
in umirim.
(T. Kuntner)*

ZAHVALA

ŠTEFANIJA BRADEŠKO
(15. 12. 1934 – 16. 2. 2024)

Ob smrti naše drage mame se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in
znancem za izrečeno sožalje, cvetje, sveče in darove za sv. maše ter dobrodne
namene.

Zahvala tudi dr. Jasni Krmec in patronažni sestri Ines Steržaj za zdravniško oskrbo,
pogrebem, Pogrebni službi Vrhnika in g. župniku Mohorju Rihtaršiču za lepo
opravljen poslovlilni obred.

Vsi njeni

*Odgovorov na vprašanja večna ni,
spomin je tisto, kar živi.*

PAVLA ŠUŠTARŠIČ
(10. 1. 1935 – 3. 2. 2024)

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za
izrečeno sožalje, podarjene sveče in druge darove. Iskrena zahvala Pogrebni službi
Vrhnika, pevcem, Društvu upokojencev Vrhnika ter g. župniku Mohorju Rihtaršiču
za lepo opravljen pogrebni obred. Hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji
poti. Ostala bo v naših srcih.

Vsi njeni

*Veseli s teboj smo živeli,
žalostni, ker te več ni.
Ostali so živi spomini.
Z nami potuješ vse dni ...*

ZAHVALA
V 96. letu se je poslovil

FRANC LEVEC
(16. 9. 1928 – 14. 2. 2024)

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, tasta, dedka in pradedka se
zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečeno
sožalje, za darovano cvetje, sveče in darove za svete maše. Lepo se zahvaljujemo
tudi PGD Verd za častno stražo in g. Čretniku za poslovlilni govor. Hvala tudi
Pogrebni službi Vrhnika, g. župniku Rihtaršiču, pevcem in trobentaču za lep
poslovlilni obred. Hvaležni smo ti, da nam je bilo dano tako dolgo živeti s teboj. Za
vedno boš ostal v naših srcih.

**Žena Francka, hčeri Jelka in Darinka ter sin Peter z
družinami**

*Veseli s teboj smo živeli,
žalostni, ker te več ni.
Ostali so živi spomini.
Z nami potuješ vse dni ...*

ZAHVALA

VALENTIN MIHEVC
(9. 2. 1949 – 19. 1. 2024)

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očija, dedija in brata se zahvaljujemo
sorodnikom, znancem, sovaščanom in drugim za izrečeno sožalje, cvetje, sveče
in darove za maše. Hvala Pogrebni službi Lavanda za organizacijo pogreba in
pevcem za sočutno petje. Zahvala župniku msgr. Miru Šlibarju za opravljen
poslovlilni obred in župniku Janezu Kvaterniku. Hvala vsem, ki ste ga v tako
velikem številu pospremili k večnemu počitku. Za vedno boš ostal v naših srcih.

Njegovi najdražji
Šujica, marec 2024

Zahvale

Želite tudi vi objaviti zahvalo?
Pošljite nam jo po elektronski
pošti na
nascasopis@zavod-cankar.si
(besedilo v wordu, sliko kot
pripombo) ali po klasični pošti
na **Naš časopis, Tržaška 9,**
1360 Vrhnika. Cena zahvale je
68,72 evrov z DDV. Zraven pripišite
šr naslov plačnika in telefon.

*Vsa toplina tvojega srca
in vsa tvoja ljubezen
ostajata za vedno z nami.*

ZINKA (REZKA) ŽIVIČ
(12. 12. 1963 – 15. 1. 2024)

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste bili del njenega življenja in z njo delili tako
lepe kot težke trenutke.

Mož Marjan, hčeri Nika in Saša ter sin Tine z družinami

Nagradna križanka

RUSKI ŠAHOVSKI VELE-MOJSTER IN VEČ-KRATNI SVETOVNI PRVAK (GARI)	JAPONSKI SMUČARSKI SKAKALEC (NORIAKI)	LETALO	NABIRANJE LET	BARVA KOŽE, TEN	ANGELA MERKEL	STIK DVEH PLOSKEV	GOZDNA PTICA					KATHY IRELAND
				1								SELJENJE, MIGRACIJA
GLASBENA SKUPINA IZ NOVE GORICE									ČLOVEK Z VELIKIM NOSOM			
ZGORNJA PLAST ZEMELJSKE SKORJE					KOLO		10					DOLGO OBDOBJE, VEK
GLAVNA, NAVJEČJA ARTERIJA					PISANA TROPSKA PAPIGA							IZBRANA DRUŽBA
HRVAŠKO NAFTNO PODJETJE		6		VODNA ŽIVAL S KLEŠČAMI					STRELNO OKENCE			
POMOČ: ARIANA ERNANI KAVAZ SIAL	JAVK, STOK	NARAVA, ČUD		PECIVO Z NADEVOM				BOLEZEN, RDEČINA KOŽE	GRAFIK IN SLIKAR DEBENJAK			11
IGRAČKA NA VRVICI					TRAČNICA							
POPULARNA ANGLEŠKA PEVKA					KIRURG BRECELJ				TURŠKI TELESNI STRAŽAR	7		
VICENTE ESPINEL			AMERIŠKA PEVKA IN IGRALKA GRANDE			MOŠKI SUKNJIC	4				SEDMA GRŠKA ČRKA	
DESERT PO JEDI			ANJA RUPEL						RAJ, PARADIŽ			
MANJŠI, OTROŠKI KORAK		8						ODTIS	DUŠA POČKAJ		3	
							STARO-GRŠKA MESTNA DRŽAVA, SPARTA					

Geslo:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	8	4	2	10	11
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----

Nagradno geslo pretekle križanke, ki je potekala pod pokroviteljstvom **Očesna ordinacija in optika Brezovica**, se je glasilo »Optika Brezovica«. V uredništvo smo prejeli ogromno pismen z rešitvami. **Nagrajenci, ki bodo bon v vrednosti 70 evrov, so: Anže Šubelj, Dragica Turk, Martina Leben, Gregor Kržič in Meta Todori.** Rešitve (nagradno geslo) za tokratno križanko pošljite najkasneje do 8. aprila na naslov Naš časopis, Tržaška cesta 9, 1360 Vrhnika (ali nascasopis@zavod-cankar.si), s pripisom »Nagradna križanka«. **Gostilna Tavžentroža** bo petim nagrajencem podelila **bon za pico in pijačo**.

☐ V primeru, da sem izzreban, dovoljujem da Naš časopis objavi moje osebne podatke.

PRIIMEK IN IME:

KONTAKTNI PODATKI:

Kontaktne podatke zbiramo za namene nagradne igre in bodo v 7 dneh po izidu časopisa uničeni. Vaših osebnih podatkov ne bomo posredovali, prodajali ali zamenjali z nobenim drugim podjetjem ali fizično osebo.

Skrb

Jože pride domov pijan, obtolčen in krvav.
Žena: »Joj, a je bilo res treba spet popivati s kolegi?«
Jože: »Nismo pili. Šel sem s kolesom po viski za jutrišnji rojstni dan. Potem sem ugotovil, da s sabo nisem vzel nahrbtnika in bo treba viski dati v držalo za steklenico na kolesu. Ker me je bilo strah, da bi po poti viski razbil, sem ga raje spil. Še dobro, da sem ga, ker sem po poti padel več kot dvajsetkrat.«

Srečneži

Američani so lahko zares srečni. Kjerkoli se borijo proti terorizmu, naletijo na nafto.

Čakanje

»Natakar, prinesite mi list papirja in kuli,« reče gost, ki že celo večnost čaka na naročeno kosilo.
»Takoj, gospod! Čemu vam bo?« vpraša natakar.
»No,« odvrne gost nejevoljno, »izgubil sem upanje, da bom dobil hrano, ki

sem jo naročil, zato bi jo rad zapisal vsaj svojim dedičem!«

Skrb za zdravje

»Zakaj vedno zamižiš, ko piješ vino?«
»Tako mi je svetoval zdravnik.«
»Resno? Tega ti pa ne verjamem!«
»Da, zdravnik mi je rekel, da vina niti pogledati ne smem, če bi rad še dolgo živel.«

Če boš pridna ...

Gorenjec pelje svoje dekle na izlet v

Ljubljano.
Gresta mimo stojnice s hitro prehrano, pa reče dekle: »Joj, kako lepo diši.«
Pa reče Gorenjec: »Če boš pridna, te bom še enkrat peljal mimo.«

Prehlad

Računalnik se je prehladil. Zakaj? Ker je pozabil zapreti windowse.

Zadruga

Stara gospa pride v trgovino z računalniki. Prodajalcu reče: »Ta računalnik

ima pa veliko gumbov.«
»Da, spoštovana gospa, z zadržami bi bil videti precej neumno.«

Nakupovanje?

Prva blondinka reče drugi:
»Oh, včeraj sem pa spet ostala dolgo v Modni hiši.«
Druga: »Zakaj pa, a si na veliko nakupovala?«
Prva: »Ne ne, spet je elektrike zmanjkalo, pa sem ostala cel dan na tekočih stopnicah!«

SUDOKU

Navodila za igranje:

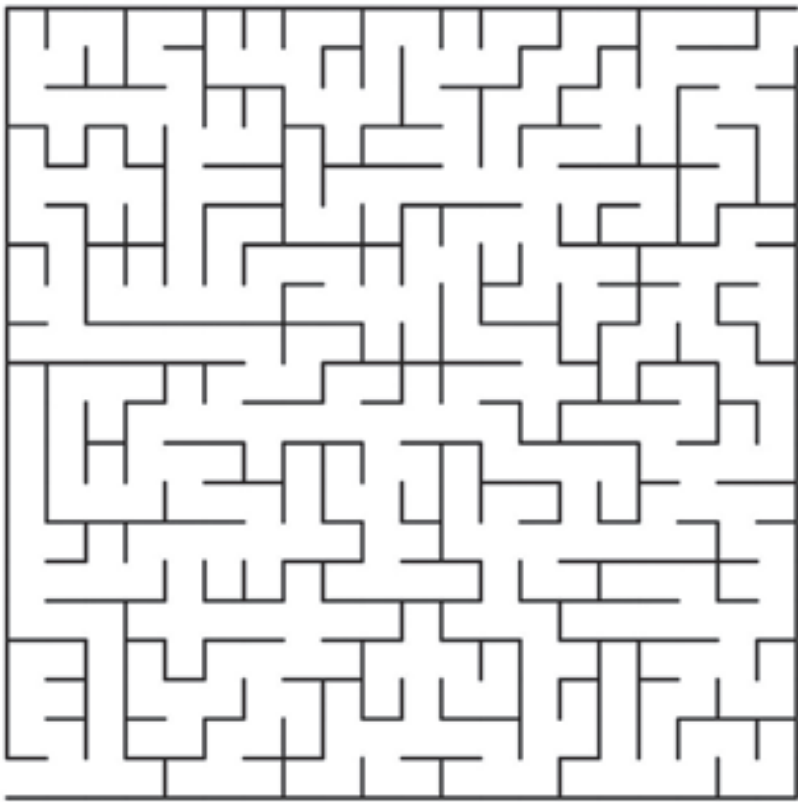
Cilj igre sudoku je izpolniti mrežo tako, da se v vsakem stolpcu, vrstici in malem kvadratu 3 x 3 le enkrat uporabi ena izmed danih rešitev. Nobena številka ali barva se torej v vrstici, stolpcu ali malem kvadratu ne sme pojaviti dvakrat. Za pomoč pri reševanju si lahko pomagате z zaznamki, ki jih vpišete v prazna polja.

JUNIOR

REŠI ME

JA, NEOMEJENO.

Z novimi paketi NAJ.

**VSI
PAKETI NAJ
ŽE ZA
8,99 €*
NA MESEC**

* več na telekom.si

meg@phone

Tolea d.o.o.
Robova cesta 6
1360 Vrhnika
M: 041 342 000
E: mega.phone@siol.net

Telekom Slovenije
Vedno na boljšo

Vrtni center

Vrtni center
EURO GARDEN
V harmoniji z naravo

Ramda

-15%*

BATERIJSKI PROGRAM

*Akcija velja za izdelke RA 698615, RA 698612 in RA 698614.

**ŽE OD
339,99 €**

****Akcija velja za motorni
prekopalnik Ramda TEX 360/TC
in traja od 15.3. 2024 do 15.4. 2024
oz. do razprodaje zalog. Popusti se ne seštevajo.**

VSE ZA UREJANJE VRTA IN OKOLICE

-20%*

SADIKA MESECA - POR

*Akcija velja za por - sadike 12 kos - 3830034425121.

-20%*

RASTLINA MESECA SURFINIJA

PE DOBROVA PRI LJ | PE KRŠKO | tel. 01 24 25 100

*Akcija traja od 1. 4. do 30. 4. 2024 oz. do razprodaja zalog. Popusti se ne seštevajo.

eurogarden.eu